

T.C.
İstanbul Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Doktora Tezi

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE
ÖĞRETİMİNDE TEMEL SEVİYEDE
KELİME EDİNİMİ

Hasan Fehmi Erol

2502080370

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Hatice Tören

İstanbul 2014

DOKTORA

TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : Hasan Fehmi EROL Numarası : 2502080370

Anabilim/Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı Danışman Öğretim Üyesi : Doç. Dr. Hatice TÖREN

Tez Savunma Tarihi : 07.05.2014 Tez Savunma Saati : 11.00

Tez Başlığı : Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Seviyede Kelime Edinimi

TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 50. Maddesi uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABULÜ'NE OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN		Kabul
2- Prof. Dr. Muhammet YELTEN		Kabul
3- Doç. Dr. Hatice TÖREN		Kabul
4- Doç. Dr. Enfel DOĞAN		Kabul
5- Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ		Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- Doç. Dr. Latif BEYRELİ		
2- Yrd. Doç. Dr. Ayhan TERGİP		

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE TEMEL SEVİYEDE KELİME EDİNİMİ

Hasan Fehmi Erol

ÖZ

Tek başına anlamı olan ve dilbilgisi görevi taşıyan unsurlar olan kelimeler, ifade etmek istediklerimizin somut halidir. Öğrenilen yabancı dilde, kendini tam ifade etmek için yeterince kelime bilgisine sahip olmak gerekmektedir. Dilin temel yapı taşlarından olan kelimeler, yabancı dil öğretiminde oldukça önemlidir. Yapılan araştırmalarda bir yabancı dildeki ilk 1000 kelimenin bilinmesiyle, metinlerin % 80 oranında anlaşılabilceği tespit edilmiştir. Bu oran yabancı dil yetkinliği açısından oldukça yüksek bir rakamdır ve kelime bilgisinin, yabancı dil öğretimindeki yerini anlama açısından oldukça önemlidir. Burada ilk akla gelen, hangi kelimelerin öğretileceği ve hangi seviyede kaç kelime öğretileceği hususudur. Bundan dolayı yabancı dilde ilk olarak, hedeflenen kelimeler ve kelime sayısı belirlenmelidir. Bu kelimeler, öğretim sürecine yayılarak, basamak basamak öğretimi yapılmalıdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kaynaklarına baktığımızda bunun eksikliğini görülmektedir. Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretimi kavramı üzerinde durulmuş ve bu konuda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin mevcut durumu, belirlenen ders kitaplarının kelime hazinesi sayısı, sıklık, yaygınlık, okunabilirlik ve türleri yönüyle incelenmiş; elde edilen veriler Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü ile karşılaştırılmıştır. Eldeki verilere göre, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretiminin nasıl yapılması gerektiği ve nasıl daha nitelikli hale getirileceği üzerine tespitler yapılmıştır. Son olarak, çalışmadaki altı farklı kelime listesinden oluşan havuzdan, sıklık ve yaygınlık oranlarına göre yaklaşık 1000 kelimelik bir tavsiye kelime listesi hazırlanmıştır. Bu listedeki kelimelerin, temel seviye (A1-A2) için öncelikle öğretilmesi gereken kelimeler olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Kelime, kelime hazinesi, kelime sıklığı, kelime yaygınlığı, kelime öğretimi, kelime edinimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi.

VOCABULARY ACQUISITION AT BASIC LEVEL IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Hasan Fehmi Erol

ABSTRACT

As a single distinct meaningful element bearing a grammatical function, a word is the concrete form of what is to be expressed. To be able to express oneself efficiently, it is necessary to have sufficient vocabulary in the foreign language that is learnt. Being the basic units of language, words are of utmost importance in foreign language teaching. Studies show that knowledge of the most common 1000 words in a foreign language is enough to comprehend texts in the target language by 80%, which is a quite high rate, significant enough to provide evidence for the importance of vocabulary in foreign language teaching. The very first question to raise at this point is which and how many words to teach at a certain language level. Therefore, it is essential to specify the words to be taught as well as the number of them. These words should be spread along the learning process and be taught in a gradual manner. However, it is impossible to track the evidence of such a gradual manner in the teaching material available for Turkish as a Foreign Language. In this research, the concept of teaching vocabulary in Teaching Turkish as a Foreign Language was examined, the vocabulary employed in the course books in question was analyzed in terms of number, frequency, commonality, readability and categorization; the data obtained was then compared to the Word Frequency Dictionary of Written Turkish. The subsequent information was utilized for suggestions regarding how vocabulary should be taught and how the current practice could be improved. Finally, a suggestive vocabulary list of 1000 words was generated in accordance with the frequency and commonality data regarding the word pool composed of the six word lists covered in the study. The words in the list in question are thought to be the essential vocabulary for basic level (A1-A2).

Keywords: Word, vocabulary, word frequency, word commonality, vocabulary teaching, vocabulary acquisition, Teaching Turkish as a Foreign Language.

ÖN SÖZ

Kelime bilgisi, gerek ana dili gerekse yabancı dil öğretiminde oldukça önemli bir konudur. Duygu ve düşüncelerimizi ifade etmede başvurduğumuz en önemli unsurlardır kelimeler. En basitinden en karmaşığına kadar her fikrimizi kelimelere yükler, onlar sayesinde iletişim kurarız. Hem ana dilde hem de yabancı dilde ifade gücümüz, sahip olduğumuz kelime sayısıyla doğru orantılıdır. Kelime hazinesinin genişliği, kişiye konuşmada ve yazmada akıcılığı ve cesareti sağlar.

Yabancı dil öğretiminde belirlenen dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, yazılı anlatım ve sözlü anlatım becerilerinin tamamında kelime bilgisi ön plandadır. Aynı zamanda dil öğretiminin ana malzemesi olan metinlerin işlevsel olması için sahip olunan kelime hazinesinin genişliği önemlidir. Kelime hazinesi, sadece dilbilimdeki bir kavram değil, bir milletin yüzyıllardır yaşantısıyla oluşturdukları bir birikimdir, kültürüdür. Bir dildeki kelimeler öğrenilirken, o dile ait kültürel öğeler de öğrenilmektedir.

Yabancılar Türkçe öğretimi, son yıllarda yaygınlaşmakta ve önemi giderek artmaktadır. Avrupa Birliği dil politikaları sonrasında, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı benimsenmiş, yabancılar Türkçe öğretimi çalışmaları bu programda belirlenen kıstaslara göre düzenlenmiştir. Bu çerçeve programa göre yapılan sınıflandırmada Türkçe, Temel (A1 ve A2), Orta (B1 ve B2) ve İleri (C1 ve C2) seviyelerine ayrılmıştır. Avrupa ülkelerinde ortak bir yabancı dil öğretim programı ve yabancı dil öğretiminde ortak bir standart, ortak ölçütler ve buna dayalı bir araç geliştirmeyi amaçlayan bu program sayesinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Türkçe öğretiminde son yıllarda uygulanan yöntem, teknik ve stratejiler bahsedilen uluslararası kriterlere göre düzenlenmektedir. Dil öğretiminde önemli bir yeri olan kelime öğretiminde de bu geçerlidir.

Bu çalışma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kelime öğretiminin nasıl olması gerektiği üzerinde durulmuştur. Bunu yaparken yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, hedef kitleye temel seviyede kaç kelime öğretilmelidir? Bu kelimeler belirlenirken ölçütlerimiz neler olmalıdır? Kelimelerin sıklık ve yaygınlık frekansları kelime öğretiminde ne ölçüde etki etmektedir? gibi sorulara cevap aramaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime ediniminin genel durumunu görme adına, çalışmada yabancılar için hazırlanmış dört farklı temel seviye ders kitabı, Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarından elde edilen kelimelerden oluşan altı farklı kelime listesi incelenmiştir.

Bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde genel anlamda konunun kavramsal çerçevesi belirlenmiştir. Bu bağlamda kaynak taraması yapılarak kelime kavramı bütün yönleriyle ele alınmıştır. Kelime sıklığı ve yaygınlığı konularındaki çalışmalara değinilmiştir. Kelime hazinesi, edilgen ve etken kelime hazinelerine değinilmiş ve bu alanda dünyada ve Türkiye’de yapılan belli başlı çalışmalar üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde kelime edinimi başlığı altında ana dilde ve yabancı dilde kelime edinimi süreçleri incelenerek elde edilen kavramsal çerçeve içerisinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime edinimi incelenmiş, öğretilecek kelimelerin tespiti, sınıflandırılması ve sıralamasının nasıl olması gerektiğinin cevabı aranmıştır. Bunun yanında Türkçenin özelliklerinden yola çıkılarak kelimelerin anlamı, kullanımı ve yapı - şekil bilgisinin kelime öğretimine etkisi tespit edilmiştir.

Üçüncü bölümde ise çalışmanın teorik boyutunda bahsedilen konular hakkında uygulamalı olarak bir inceleme yapılmıştır. Bu bağlamda, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları ve öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarındaki kelimeler sıklık frekanslarına göre sıralanarak sınıflandırılmıştır. Ders kitaplarındaki ve öğrenci yazılı anlatımlarındaki kelime hazineleri, sayıları, sıklıkları, yaygınlıkları ve okunabilirlikleri açısından incelenmiştir. Son olarak ders kitaplarındaki kelimeler, Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü ile karşılaştırılarak genel bir değerlendirme

yapılmıştır. Bütün bu incelemeler neticesinde dört farklı ders kitabı, öğrenci yazılı anlatımları ve sıklık sözlüğündeki altı farklı kelime listesinden seçilen en sık ve en yaygın kullanılan yaklaşık 1000 kelimelik tavsiye kelime listesi hazırlanmıştır. Bu kelimeler, türlerine göre ayrılarak üçüncü bölüm içerisinde sunulmuştur. Söz konusu kelime listesinin, yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik hazırlanan ders kitabı ve materyallere rehberlik edeceği düşünülmüştür. Temel seviye Türkçe öğretimi için hazırlanan metinlerde bu kelimelere öncelik verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın tamamlanmasında her türlü desteği veren ve her konuda yol gösteren, en yoğun dönemlerinde bile bana zaman ayıran değerli hocam Sayın Doç. Dr. Hatice Tören'e sonsuz şükranlarımı sunarım.

Bu alanda doktora yapmamda çok emeği olan, her zaman teşvik ve yardımlarını gördüğüm, öğrencisi olmaktan gurur duyduğum değerli hocam Sayın Prof. Dr. Mustafa Özkan'a teşekkürlerimi sunarım. Akademik hayata adım atmamda bana en büyük desteği veren, üniversite hayatımın başlangıcından itibaren her türlü yardımı esirgemeyen sevgili hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. İbrahim Akış'a teşekkürü bir borç bilirim.

Hasan Fehmi Erol
İstanbul, Nisan 2014

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR.....	xii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KELİME HAZİNESİ.....	7
1.1. Kelime.....	7
1.2. Kelime Hazinesi.....	9
1.2.1. Edilgen Ve Etkin Kelime Hazinesi.....	15
1.2.1.1. Edilgen Kelime Hazinesi.....	16
1.2.1.2. Etkin Kelime Hazinesi.....	16
1.3 Kelime Sıklığı Ve Yaygınlığı.....	19
1.4. Kelime Hazinesi Çalışmaları.....	24
1.4.1. Dünyada Yapılan Kelime Hazinesi Çalışmaları.....	25
1.4.2. Türkiye’de Yapılan Kelime Hazinesi Çalışmaları.....	29

İKİNCİ BÖLÜM

KELİME EDİNİMİ.....	35
2.1. Anadilde Kelime Edinimi.....	37
2.2. Yabancı Dilde Kelime Edinimi.....	46
2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçede Kelime Edinimi.....	55
2.3.1. Kelimelerin Tespiti.....	60

2.3.2. Kelimelerin Sınıflandırılması.....	70
2.3.3. Kelimelerin Sıralanması.....	76
2.3.4. Türkçenin Özellikleri.....	82
2.3.4.1. Kelime Anlamı.....	84
2.3.4.2. Kelime Kullanımı.....	88
2.3.4.3. Kelime Şekil Bilgisi.....	90
2.3.5. Kullanılan Yöntemler.....	95

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE DERS KİTAPLARININ VE ÖĞRENCİLERİN KELİME EDİNİMİ AÇISINDAN

DEĞERLENDİRİLMESİ.....	100
3.1. Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi Olarak Değerlendirilmesi.....	100
3.1.1. Kelime Sayısı.....	100
3.1.1.1. İstanbul.....	103
3.1.1.2. Yeni Hitit.....	104
3.1.1.3. Adım Adım Türkçe.....	104
3.1.1.4. Yabancı Dilim Türkçe.....	104
3.1.2. Kelime Sıklığı.....	105
3.1.2.1. İstanbul.....	105
3.1.2.2. Yeni Hitit.....	105
3.1.2.3. Adım Adım Türkçe.....	107
3.1.2.4. Yabancı Dilim Türkçe.....	107
3.1.3. Kelime Yaygınlığı.....	108
3.1.3.1. İstanbul.....	110
3.1.3.2. Yeni Hitit.....	110
3.1.3.3. Adım Adım Türkçe.....	110
3.1.3.4. Yabancı Dilim Türkçe.....	110
3.1.4. Okunabilirlik.....	111
3.1.4.1. İstanbul.....	116
3.1.4.2. Yeni Hitit.....	118

3.1.4.3. Adım Adım Türkçe.....	120
3.1.4.4. Yabancı Dilim Türkçe.....	122
3.2. Temel Seviyedeki Öğrencilerin Kelime Hazinesinin Değerlendirilmesi.....	124
3.2.1. Kelime Sayısı.....	124
3.2.2. Kelime Sıklığı.....	124
3.2.3. Kelime Yaygınlığı.....	125
3.2.4. Türlerine Göre Kelime İncelemesi.....	125
3.3. Ders Kitaplarının Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü İle Karşılaştırılması.....	126
3.4. Sıklık Listelerinden Belirlenen Tavsiye Kelime Listesi.....	129
3.4.1. İsimler.....	130
3.4.2. Fiiller.....	135
3.4.3. Edatlar.....	137
3.4.4. Bağlaçlar.....	137
3.4.5. Zamirler.....	137
3.4.6. Zarflar.....	138
3.4.7. Sıfatlar.....	138
SONUÇ.....	140
KAYNAKÇA.....	150
EKLER.....	166
ÖZGEÇMİŞ.....	452

TABLO VE ŞEKİLLER CETVELİ

Tablo I: Tümel Sözlük.....	11
Tablo II: Dile Hakimiyet ve Kelime Hazinesi.....	14
Tablo III: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (İstanbul).....	117
Tablo IV: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (İstanbul).....	118
Tablo V: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Yeni Hitit).....	119
Tablo VI: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (Yeni Hitit).....	119
Tablo VII: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (Adım Adım Türkçe).....	121
Tablo VIII: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Adım Adım Türkçe).....	121
Tablo IX: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Yabancı Dilim Türkçe).....	123
Tablo X: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (Yabancı Dilim Türkçe).....	123
Şekil I: Kitaplardaki Kelime Sayısının Dağılımı.....	105
Şekil II: Kitaplardaki Kelimelerin Sıklık Dağılımı.....	108
Şekil III: Kitaplardaki Kelimelerin Yaygınlığının Dağılımı.....	111
Şekil IV: Yazılı anlatımlardaki Kelime Türlerinin Dağılımı.....	126
Şekil V: İlk 1000 Kelimenin Türlerine Göre Dağılımı.....	128

KISALTMALAR

a.e.	: Aynı eser
a.g.e.	: Adı geçen eser
AÜ	: Ankara Üniversitesi
a.y.	: Aynı yer
Bkz	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Haz.	: Hazırlayan
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÖMER	: Türkçe Öğretim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
t.y.	: Basım tarihi yok
vd.	: Ve diğerleri
y.y.	:Yayıncı yok

GİRİŞ

Günümüzde iletişim, hayatımızın en önemli eylemlerinden biri haline gelmiştir. İnsanlar, birbiriyle farklı kanallarla paylaşımlar yapmaktadır. İnsanlar arasındaki bu irtibatı kuran en önemli bağ dildir. Gerek yazılı gerekse sözlü olarak iletişimde dili kullanmaktayız. Dünyanın küreselleşerek küçük bir köy haline geldiği günümüzde, iletişimde kullanılan en temel unsur olan dil, sadece aynı ana dildeki kişiler arasında değil, farklı ana dile sahip kişiler arasında da bir bağdır. Bu durumda yabancı dil devreye girmektedir. İletişim çağı olarak tanımlayabileceğimiz yirmi birinci yüzyılda, insanlar çok geniş bir iletişim ağı içinde bulunmalarından dolayı ana dilleri dışında yabancı dilleri de öğrenmeleri gerekmektedir.

Ülkeler arasındaki kültürel, siyasal, ekonomik ilişkiler her geçen gün artmaktadır. Bu ilişkilerin daha sağlam olması adına, tarafların iletişim içinde oldukları milletlerin dillerini öğrenmeleri bir ihtiyaçtır. Bu durum yabancı dil öğretimini gerekli kılmıştır. Bunun sonucunda, ülkeler dillerini yabancılara öğretmek maksadıyla çalışmalar yapmaktadır.

Çok dillilik ve çok kültürlüğün arttığı günümüz dünyasında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi de giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Türkiye'nin dünya ülkeleriyle olan ilişkilerinin artmasına paralel olarak Türkçeye olan ilgide de ciddi bir artış görülmektedir. Bu alandaki hareketliliği, en başta yurtdışından üniversite okumak amacıyla Türkiye'ye gelen burslu öğrenciler oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra, yurtdışında faaliyet gösteren Türkçe kursları, Avrupa'dan gelen Erasmus öğrencileri gibi pek çok farklı alanda Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki bu durum, alanda yapılan araştırmaların ve çalışmaların hızlanmasını sağlamaktadır. Artan ilginin sonucu olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkçe üzerine yapılan pek çok akademik çalışmanın konusu olmaktadır. Yakın tarihte önem kazanan bu çalışmalar dikkat çekse de, yeni bir bilim dalı olan bu alanda yapılması gerekenler oldukça fazladır. Türkçenin tarihsel geçmişine, konuşan kişi sayısına ve konuşulan geniş coğrafyasına rağmen, yabancı dil olarak öğretimi

diğer dengi dillerin gerisindedir. Bu alanda yapılan her çalışma, Türkçeye katkı sağlayacaktır.

Dilin temel yapı taşlarından olan kelimeler, yabancı dil öğretiminde oldukça önemlidir. Dilin iletişimdeki yerinin giderek önem kazanması, kelimeyi ön plana çıkarmış ve yabancı dil öğrenmenin vazgeçilmez bir parçası haline getirmiştir. Aksan, bir yabancı dildeki ilk 1000 kelimenin bilinmesiyle metinlerin % 80 oranında anlaşılabilceğini belirtmiştir. Bu oran yabancı dil kullanımı açısından oldukça yüksek bir rakamdır ve kelime bilgisinin, yabancı dil öğretimindeki yerini anlama açısından önemlidir. Burada ilk akla gelen, hangi kelimelerin öğretileceğı ve hangi seviyede kaç kelimenin öğretileceğı hususudur. Bundan dolayı yabancı dilde ilk olarak, hedeflenen kelimeler ve kelime sayısı belirlenmelidir. Bu kelimeler de öğretim sürecine yayılarak, basamak basamak öğretimi yapılmalıdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kaynaklarına baktığımızda bunun eksikliği görmekteyiz. Kelime öğretimi üzerine yoğunlaşan kaynaklar yok denecek kadar azdır. Mevcut ders kitapları da, kelime öğretimine yer verseler de bu yeterli olmamaktadır. Öğretilecek kelimeler, öğrencinin Türkçeyi öğrenme amacına hizmet etmelidir. Değilse Türkçe öğretimine sarf edilen emek boşa gidecektir. Günlük hayatta kullanım alanı olmayan kelimelerin öğretimi, öğrencinin motivasyonuna olumsuz etki edecektir. Diğer dillerde bu alanda çok eskiye dayanan çalışmaları görmekteyiz. Ancak Türkçe bu yönüyle geride kalmıştır. Örneğın sayımları yapılarak, kelime sıklıkları belirlenen okuma kitapları İngilizcede oldukça eskiye dayanmaktadır. Seviyelere göre farklı düzeyde kelimelerin yer aldığı okuma kitapları, Türkçede oldukça yenidir. Dil öğretiminde ders kitabına yardımcı olacak olan bu kitapların Türkçe için en kısa sürede hazırlanması gerekmektedir. Yine aynı şekilde, Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü gibi Sözlü Türkçenin Sıklık Sözlüğü de önemli bir ihtiyaçtır. Bahsedilen bu çalışmalar, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak temel kaynakların arasında olacaktır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, yapılması gereken çalışmalarda kelime öğretiminin önemi düşünülerek bu çalışmaya başlanmıştır. Mevcut çalışmalarda Türkçede kelime öğretiminin, daha çok ana dil öğretiminde ele alındığı

görülmüştür. Bu yönüyle, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretimi, birçok yönüyle incelenmeye değer bir başlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alandaki her çalışmanın, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin gelişmesinde katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretimi kavramı üzerinde durulmuş ve bu konuda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin mevcut durumu belirlenen ders kitaplarının kelime hazinesi sayı, sıklık, yaygınlık, okunabilirlik ve türleri yönüyle incelenmiş; elde edilen veriler Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü ile karşılaştırılmıştır.

Tezin temel kaynağını, araştırmalarla elde edilen farklı veriler oluşturmuştur. Çalışmada üç farklı kelime veri tabanı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanmış dört farklı ders kitabıdır. Bu ders kitaplarının Temel seviyelerinde (A1-A2) yer alan kelimeler bilgisayar programları aracılığıyla belirlenerek, sıklık ve yaygınlık listeleri oluşturulmuştur. İkincisi, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçe öğrenen 147 öğrencinin yazılı anlatım çalışmalarından oluşturulan kelime listesidir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarında yer alan kelimelerin de aynı yöntemle sıklık ve yaygınlıkları tespit edilmiştir. Üçüncüsü ise, Türkçe üzerine yapılmış, az sayıda sıklık çalışması arasında önemli bir çalışma olan “*Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü*¹” adlı eserden sıklık frekansına göre belirlenmiş ilk 1000 kelimeyi içeren kelime listesidir. Bu üç kaynaktan elde edilen kelime listeleri, çalışmada kullanılan kelime veri tabanını oluşturmuştur.

Veri tabanımızı oluşturan bu üç kaynaktan yer alan kelimelerin, Simple Concordance 4.07 bilgisayar programı ile sayımı yapılmıştır. Bu program, veri tabanında kaç kelime olduğunu sayarak aynı kelimeleri toplayıp birleştirmiştir. Programın verdiği dizinde, aynı kelimenin çekim ekleriyle farklı kullanımları ayrı madde başları hâlinde listelenmiştir. Ortaya çıkan bu dizindeki aynı kelimeler

¹ İlyas Göz, **Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 2003.

birleştirilerek yeniden düzenlenmiş ve dizinin bu son şekline göre kelimelerin kaçar defa kullanıldıkları, sıklık sayıları belirlenmiştir.

Bu çalışma, yabancı dil olarak Türkçe Öğretiminde, kelime öğretiminin nasıl yapılması gerektiğini ve nasıl daha nitelikli hale getirileceğine cevap aramaktadır. Çalışma, bu bağlamda mevcut ders kitaplarının ve öğrencilerin yazılı anlatımlarının incelenmesiyle elde edilen verilerin bir değerlendirmesidir. Bu değerlendirmede, kelimelerin sıklık frekans oranlarını karşılaştırmak amacıyla Yazılı Türkçenin Sıklığı Sözlüğünden de faydalanılmıştır.

Üç bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde, kelime kavramının tanımı detaylıca yapılmıştır. Bunun alt başlıkları olarak, çalışmada sıkça kullanılan kelime sıklığı ve kelime yaygınlığı her yönüyle ele alınmıştır. Kelime öğretiminde, sahip olunan kelime birikimine verilen bir ad olarak kelime hazinesi, içerdiği etken ve edilgen kelimeler örnekleriyle açıklanmıştır. Bütün bahsedilen bu kavramlar üzerine dünyada ve Türkiye’de yapılan çalışmalardan örnekler verilmiştir. Gerek Türkçede gerekse diğer dillerde yapılan kelime hazinesi çalışmaları kronolojik ve karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Birinci bölümde genel olarak, çalışmada sıkça başvuru kavramları tanımlama ve bu kavramların çalışmadaki katkılarına değinilmiştir.

İkinci bölümde ise, birinci bölümde ele alınan kelime başlığının çalışmanın ana eksenini oluşturan yönlerini, yani yabancılara Türkçe öğretimindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunu yaparken, kelime edinimi başlığı tercih edilmiştir. Kelime ediniminin ne olduğu, ana dilde ve yabancı dildeki farkları sıralandıktan sonra yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime edinimi her yönüyle incelenmiştir. Kelime edinimi sürecinde kelimelerin tespiti, yani hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiği üzerinde durulmuş, kelimelerin sınıflandırılması yapılarak da türlerine kelimelerin öğretimi ve hangi sıralama ile yapılacağı gibi hususlar anlatılmıştır. Her dilin kendine has özelliklerinin olduğu gerçeğinden yola çıkarak, yabancı dil olarak Türkçede kelime öğretimi yapılırken, Türkçenin hangi özellikleri göz önünde bulundurulmadır. Kelime anlamı, kelime kullanımı gibi başlıklarla

detaylandırılmıştır. Türkçeyi yabancıya öğretirken kelimeleri nasıl ele almamız gerektiği anlatılmış, kelime öğretiminde Türkçeye uygun yöntemler belirlenmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümde, birinci ve ikinci bölümde teorik olarak ele alınan kavramsal çerçevenin, elde edilen verilerle incelemesi yapılmıştır. Daha önce de bahsedildiği gibi, çalışmanın üçlü sacayağı diyebileceğimiz ders kitapları, öğrenci yazılı anlatımları ve yazılı sıklık sözlüğü bu bölümde incelenmiştir. Bu yönüyle çalışmanın ilk iki bölümündeki bahsi geçen kuramların pratiğe dökülme imkânı bu bölümde olmuştur. Çalışmada 4 farklı yabancı dil olarak Türkçe kitabı incelenmiştir. Bu kitaplar belirlenirken her birinin bir set oluşturması ve Temel seviye için hazırlanmış olması göz önünde bulundurulmuştur. Bu kitaplar devlet kurumları veya özel kurumlarda okutulmakta olan ders kitaplarıdır. Bu kitaplar, *İstanbul Yabancılar İçin Türkçe*, *Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe*, *Adım Adım Türkçe* ve *Yabancı Dilim Türkçe*'dir. Bu dört kitabın her birinin, kelimelerinin sayısı yani kaç kelimedenden oluştuğu ve bu kelimelerin sıklık ve yaygınlığı tespit edilmiştir. Bu değerlendirmeler rakamsal olarak ifade edilirken grafiklerden faydalanılmıştır. Yabancılar Türkçe öğretiminde kelime kavramı, kelime hazinesi ve kelime bütünceleriyle (corpus) detaylı bir şekilde incelenme imkânı bulmuştur. Ayrıca, kelimelerin temel yapı taşı olduğu metinlerin, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı üzerinde durulmuştur.

Ders kitaplarından seçilen metinlerin, Türkçe çalışmalarında yeni bir kavram olan “okunabilirlik” formülleri aracılığıyla düzeyleri belirlenmiştir. Bunu yaparken, belirlenen metinlerin kelime sayımları yapılarak, bilgisayar programları aracılığıyla harf sayısına göre hece sıklığı ve hece sayısına göre kelime sıklığı yapılmıştır. Elde edilen değerler, Türkçe için en uygun okunabilirlik formülüyle² hesaplanarak, çok kolay, kolay, orta güçlükte, zor ve çok zor olmak üzere beş ayrı kategoriden hangisine girdiği tespit edilmiştir. Bu yönüyle ders kitapları, sadece kelimelerin sayısı, sıklığı ve yaygınlığıyla değil, aynı zamanda metinlerinin niteliklerine göre de

² Ender Ateşman'ın Türkçenin yapısına uygun olarak hazırladığı formül bu alanda yapılmış önemli çalışmalardandır. Ateşman'ın okunabilirlik indeksi, Türkçedeki okunabilirlik hesaplamalarında en çok kullanılan formüldür. Bu çalışmadaki hesaplamalarda bu indeks kullanılmıştır.

değerlendirilmiştir. Bu bölümde ayrıca, yukarıda bahsedilen üçlü sacayağından biri olan öğrenci yazılı anlatımlarının kelimeleri de incelenmiştir. Ders kitaplarının kelimelerinin geçtiği işlemlerin aynısı öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki kelimelere de uygulanmıştır. Bunun neticesinde, temel seviyedeki öğrencilerin hâlihazırdaki sahip oldukları kelimelerin sayısı, sıklığı, yaygınlığı ve kelime türlerine göre türlerine göre incelemesi yapılmıştır.

Son olarak da yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarındaki ilk 1000 kelime ile İlyas Göz' ün *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklık Sözlüğü*ndeki ilk 1000 kelime karşılaştırılmıştır. Göz 'ün çalışması, Türkçenin sıklık sözlükleri arasında en bilinen ve en çok başvurulmuş eserlerin başında gelmektedir. Türkçedeki kelime sıklığını tespit eden bu eser, veri tabanında yer alan kelime sayısı açısından oldukça geniştir. Bu eser, yaklaşık 1.006.306 kelimelik bir veri tabanından elde edilen 22.693 farklı kelimenin sıklığını göstermektedir. Bu geniş kelime veri tabanı, çalışmanın niteliği açısından oldukça önemlidir. Böyle bir sıklık listesindeki ilk 1000 kelime ile çalışmamızda incelenen ders kitaplarındaki ilk 1000 kelimenin karşılaştırılması, ders kitaplarındaki kelimelerin niteliğini belirleme açısından faydalı olmuştur.

Sonuç bölümünde, çalışmanın birinci bölümünden itibaren farklı yönleriyle ele alınan kelime kavramı, çalışmanın ilerleyen aşamalarında daha da özellikli hale gelerek yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “kelime” halini almıştır. Bu bölümde incelenen ders kitaplarından, öğrenci yazılı anlatımlarından ve Türkçenin sıklık sözlüğünden elde edilen listeler aracılığıyla kapsamlı bir karşılaştırma yapılmıştır. Bu karşılaştırma neticesinde, yabancı dil öğretiminde önemli bir alt başlık olan “kelime edinimi” yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde nasıl olduğu, derslerde kullanılan kaynakların kelime açısından değerlendirilmesi ve Türkçeyi öğrenmekte olan öğrencilerin kelime hazinesinin genel durumu belirlenmeye çalışılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KELİME HAZİNESİ

Dilin temel yapı taşlarından olan kelime, birçok yönüyle farklı çalışmalara konu olmuştur. Kelimenin, gerek anlam gerekse yapı bakımından ele alındığı görülmektedir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçede kelimenin öğretimi dikkate alınarak kelime ve kelime hazinesi üzerinde durulmuştur.

1.1. Kelime

Genel olarak “manası veya gramer vazifesi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğu”¹ diye tanımlanan kelime, bir dilin temel yapısını oluşturan unsurlardandır. Bütün dillerde mevcut olan kelimenin çeşitli özellikler gösterdiğinden dolayı, farklı tanımlamalarla sınırları belirlenmeye çalışılmıştır. Kelimenin, dil içerisindeki yeri ve işlevi onu dilin vazgeçilmez unsuru yaptığı gibi, tarif edilmesinde ve kavramsallaştırılmasında yaklaşım farklılıklarının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Kelimeyi Başkan, “içinde en az bir tanesi bağımsız olmak üzere, bir veya daha çok parçacıktan oluşabilen özgün anlamı olan birim²,” olarak, Aksan, “konuşma ve yazma yoluyla belli bir kavramı aktarabilen, dilin en anlamlı ögesi³” şeklinde tanımlar. Ediskun, kelimeyi “anlamı ya da cümlede bir dilbilgisi görevi bulunan ve tek başına ses veya sesler topluluğu⁴” olduğunu belirtmiştir. Topaloğlu, “tek başına anlamı olan veya anlamlı kelimeler arasında ilişki kurmaya yarayan, bir veya birden çok heceden oluşan ses öbeğidir⁵” diye tanımlar. Korkmaz ise, “bir veya birden çok heceli ses öbeklerinden oluşan ve tek başına zihindeki belli kavramlara

¹ Muharrem Ergin, **Türk Dil Bilgisi**, İstanbul, Bayrak Yayınları, 1998, s. 95.

² Özcan Başkan, **Yabancı Dil Öğretimi İlkeler ve Çözümler**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2006, s. 102.

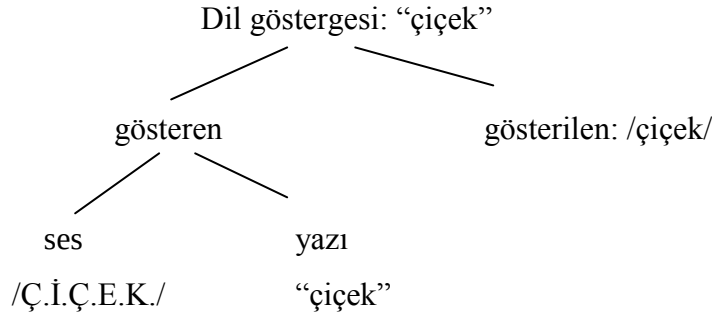
³ Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, 4. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2007, 28.

⁴ Haydar Ediskun, **Türk Dilbilgisi**, 3. Baskı, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1988, s.87.

⁵ Ahmet Topaloğlu, **Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 1989, s.98.

karşılık olan somut veya soyut söz kalıplarıdır; somut ve soyut kavramlar arasındaki ilişki kuran dil birimleri⁶ olduğunu ifade etmektedir.

Dilbilimi kaynaklarında kelime, Ferdinand de Saussure'den beri gösterge terimiyle karşılanmaktadır. Saussure'e göre dil bir sözcükler listesi değil, bir göstergeler dizgesi (sistemi)dir.⁷ Bu tanımlamayı Türkçe için daha somut hale getirmek ve anlaşılır kılmak adına Kıran'ın şu açıklaması yerinde olacaktır: “Dil göstergesi iki düzeyden oluşur: Birincisi, dilbilimsel adıyla “gösteren”, kulağımızla duyduğumuz /Ç.İ.Ç.E.K./ sesi, gözümüzle gördüğümüz “çiçek” yazısı; ikincisi, yine dilbilimsel adıyla “gösterilen”, zekâmızla, deneyimlerimizle kavradığımız sözün içeriği, açıklaması, /Ç.İ.Ç.E.K./ sesini duyduğumuz, yazısını okuduğumuz zaman, kafamızda oluşan genel /çiçek/ kavramıdır. Dil göstergesi şöyle gösterilir⁸:

Gösterge, bir kavramla (anlam birimi) bir ses imgesini birleştirir.”⁹ Bir iletişim birimi olarak göstergenin dildeki karşılığı kelimelerdir.

Karaağaç, Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü'nde¹⁰, kelime yerine *söz* (word, *lexeme*) terimini kullanır. “Bir dil biriminin seslerden oluşan fiziksel yapısı” olarak belirttiği sözün, “Gerçekler dünyasındaki varlıkların, durumların hareketlerin ve tasavvurların dildeki ifadesi” olduklarına işaret eder ve bir dilin sözlük birimlerini üçe ayırır:

⁶ Zeynep Korkmaz, **Türkiye Türkçesi Grameri**, Ankara, TDK Yayınları, 2003, s. 6.

⁷ Ferdinand de Saussure, **Genel Dilbilim Dersleri**, çev:Berke Vardar, İstanbul, Multilingual Yayınları 2001, s. 59.

⁸ Zeynel Kıran ve Ayşe Kıran, **Dilbilime Giriş**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2006, s.61.

⁹ Mustafa Özkan, **İnsan İletişim ve Dil**, İstanbul, 3F Yayınları, 2008, s.19,

¹⁰ Günay Karaağaç, **Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü**, TDK Yayınları, 2013, s. 714-715.

1. Kök sözler
2. Gövde sözler (Türemiş sözler)
3. Söz dizimi kaynaklı sözler
 - a. Birleşik sözler.
 - b. Deyimler.
 - c. Atasözleri.

1.2. Kelime Hazinesi

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler.”¹¹ adlarıyla tanımlanmıştır. Bu alanda yapılan çalışmalarda bu kavramın; sözcük dağarcığı, söz dağarcığı, kelime serveti, söz varlığı adlarıyla anıldığı görülmektedir. Kaynaklarda kelime hazinesinin eş anlamlısı olarak en fazla söz varlığı kullanılmıştır. Karaağaç, sözlüğüne söz varlığı / söz hazinesi terimlerini almış ve hem geniş, hem dar anlamlarıyla “Bir dilin bütün sözleri; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan sözler toplamı, o dil, kişi veya topluluğun söz hazinesi olarak bilinir.”¹² şeklinde tanımlamıştır. Kelime hazinesi ile ilgili diğer tanımlar da benzer şekildedir:

“Bir dilin bütün kelimeleri, bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimeler toplamıdır.”¹³ “Sözvarlığı, sadece bir dilde bir takım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar ya da dilbilimdeki terimiyle göstergeler olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi manevi kültürün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak düşünülmelidir.”¹⁴ Aksan’ın bu tanımlamasının yanında söz varlığının sınırlarını belirleyerek, söz varlığının, temel veya çekirdek kelimeler yanında; yabancı kökenli kelimelerden, deyimlerden, atasözleri, bilim, sanat ve teknik alanlara ait kavramlardan oluşan terimler ile kalıp sözlerden meydana geldiğini belirtmektedir. Temel sözcükler de denilen temel söz varlığının, bir ulusa atalarından kalmış olan en eski metinlerde görülen ve insan için birinci derecede önemli sayılan öğeler olduğunu vurgulamış;

¹¹ **Türkçe Sözlük**, TDK Yayınları, 2005, s.1807.

¹² Karaağaç, **a.g.e.**, s.745.

¹³ Korkmaz, **a.g.e.**, s.100.

¹⁴ Doğan Aksan, **Türkçenin Söz Varlığı**, Ankara, Engin Yayınları, 1996, s.7.

bunların, organ adları, yiyecek-içeceklerle, tarım araçlarıyla, insanlarla yakın ilişkisi bulunan hayvanlarla ilgili adlar, akrabalık adları ve sayı gösteren sözcükler olduğunu ifade etmiştir.¹⁵ Bir dildeki söz varlığı diğer bir ifadeyle kelime hazinesi, o dili sahip kişinin sahip olduğu kelime hazinesinden çok daha fazladır.

Dilin söz varlığı, kişinin söz varlığını da içine alır, onu kapsar. Kişinin sahip olduğu kelime bilgisi de o dilde yer alan kelime sayısı da “kelime hazinesi” kavramıyla adlandırıldığı görülmektedir. Bu tanımlamayı daha net ifade etme açısından “dildeki kelime hazinesi” ile “kişinin kelime hazinesi” kavramlarını kullanmak yerinde olacaktır.

Hiçbir insan konuştuğu dilin bütünü, kelimelerin deyimlerin, atasözlerinin tamamını bilemez. Yani dile bütünüyle sahip olamaz.¹⁶ Her insan, kendi yetiştirme tarzı, düşünce dünyası, kültürü, ailesi, eğitimi gibi birçok tesirin altında kalarak bir kelimeler dünyasını oluşturur. Oluşan bu kelime dünyasına onun kelime hazinesi de diyebiliriz. Bu kelime hazinesi herkeste farklılık göstermektedir.

Bir dildeki kelimelerin tamamı yani söz varlığı, kendi derinliği içinde çeşitli basamaklara ayrılır. Kelimelerin kullanım alanları, sıklıkları gibi özellikleri göz önünde bulundurularak onları sınıflandırabiliriz. Zira bir dildeki söz varlığı, çok geniş bir alanı kapsayan, sınırlarının belirlenmesi gereken bir alandır. Ana dil öğretiminde yahut yabancı dil öğretiminde, çerçevesi çizilen bu sınıflandırmalara göre kelime öğretimi yapılmalıdır. Öğretilen dilin seviyesine göre gerekli kelimeler belirlenmeli, dil öğretim müfredatından gereksiz kelimeler çıkarılmalıdır.

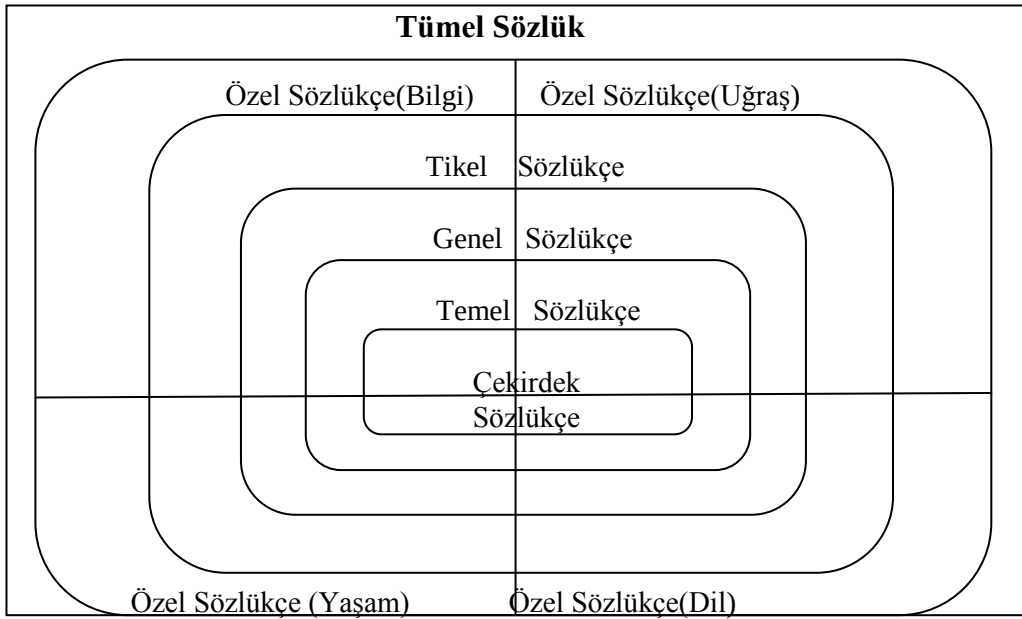
Türkçenin söz varlığı açısından zengin bir dildir. Tarihten gelen birikimiyle, geniş bir söz varlığına sahiptir. Doğan Aksan, Türkçenin söz varlığından bahsederken temel nitelikleri arasında güçlü türetme ve birleştirme yeteneği sayesinde, bütün yeni kavramları karşılayabilecek imkâna sahip olduğunu

¹⁵ Doğan Aksan, **Sözcükbilim, Dilbilim ve Dilbilgisi Konuşmaları**, Ankara, TDK Yayınları, , s.62.

¹⁶ Özkan, **a.g.e.**, 2009, s. 23.

vurgulamıştır.¹⁷ Bu özelliği sayesinde Türkçenin mevcut kelimelere gelen ekler yardımıyla yeni kelimeler kolaylıkla türetilmektedir. Türkçenin bu kavramlaştırma özelliği, Türkçenin anlam dünyasını genişletmekte, zengin bir kelime hazinesi oluşmasına katkı sağlamaktadır. Kelimelere gelen eklerin yanı sıra, kelime tekrarlarıyla oluşan ikilemeler de yeni anlamları karşılamaktadır.

Dildeki söz varlıklarının sınıflandırılmasını Başkan, aşağıdaki gibi yapmıştır¹⁸:

Tablo 1: Tümel Sözlük (Aktaran: Özcan Başkan)

Yukarıdaki tabloya göre, Tümel Sözlük altında yer alan,

- Çekirdek sözlükçe 100 kadar,
- Temel Sözlükçe 1.000 kadar,
- Genel Sözlükçe 10.000 kadar,
- Tikel Sözlükçe 10.000 kadar,
- Özel Sözlükçe 100.000 kadar

kelimeden oluşmaktadır.

¹⁷ Doğan Aksan, **Türkçenin Sözvarlığı**, Ankara, Engin Yayınevi, 2000, s.43.

¹⁸ Özcan Başkan, "Dil Kullanımında Verimlilik Açısından Tikel Sözlükçe", **Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi**, Yabancı, C. XLVII, sayı: 379-380, Temmuz-Ağustos 1983, s. 142,143, 142.

Bunlardan çekirdek sözlükçe vazgeçilmez kavramları belirten sözcükleri kapsamaktadır: “bir iki; güneş, su; ölüm, doğum; iyi, kötü; gelmek, gitmek”. Temel sözlükçede, “el, ayak; insan, hayvan; erkek, dişi; anne, baba; gündüz, gece; büyük, küçük; eski, yeni gibi kelimeler yer alır. Genel sözlükçedekiler ise, hiçbir uzmanlık bilgisi gerektirmeden, gündelik ve genel bildirişimlerde kullanılmalarına rağmen, her biri teknik terim olan kelimelerdir. Genel sözlükçede yaklaşık on bine kadar olan, haziran, cumartesi, lokanta, adres, ağabey gibi kelimeler. Tikel sözlükçede sıradan kelimeler yer almasına karşın teknik terim olarak kullanılan kelimeler bulunur. Özel sözlükçede ise, genel sözlükçenin sınırından başlayarak gittikçe daha çok uzmanlık alanı gerektiren teknik terimler yer alır.¹⁹ Başkan’ın sınıflandırmasına göre kelimeler kullanım alanına göre özelden genele doğru bir ayrıma tabi tutulmuştur. Çekirdek sözlükçe bu yönüyle sözlüğün en temel yapı taşı olarak kabul edilmektedir. Kelime kullanımı açısından baktığımızda da en ihtiyaç duyulan kelimelerdir.

Kelimeler, kişinin düşünce dünyasını en kısa ve en kolay yoldan somut hale getirebileceği unsurlardır. Kişi zihnindekini kelimelerle ete kemiğe büründürür. İletişimi de bu şekilde sağlar. Yine aynı şekilde, dış dünyayı algılama esnasında da zihnindeki kelime varlığından yani kelime hazinesinden faydalanır. Kelime hazinesi, kişinin öğrenme yaşantısı sonucunda bellekte depolanan birikimini ifade etmektedir. Kelime hazinesini zenginleştirme çalışmaları ile kişinin hem dili iyi kullanması hem de düşünce dünyasını geliştirmesi sağlanır.²⁰ Kelime hazinesi ne kadar genişse, dünyayı anlamlandırma kabiliyeti o kadar geniş kapsamlı olur.

Bir dilin çok fazla sayıda kelimesinin olması muhtemeldir. Bu o dilin zenginliğinin göstergesidir. Fakat o dili konuşan bir kişinin kelime hazinesi ne kadarsa, onun anlama ve anlatma gücü de o kadardır. Dolayısıyla kişinin anlama ve anlatma yeteneğinin sınırlarını dilin kelime varlığı değil, şahsi kelime hazinesi çizer. Bir dil için kelime hazinesi, o dilin sözlüğüdür. Sözlüklerde, dildeki bütün kelimeler

¹⁹ Başkan, **a.g.e.**, s.143.

²⁰ Murat Özbay ve Deniz Melanlıoğlu, “Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:5, Sayı:1, 2008, s. 33.

yer almaktadır. Aynı zamanda dildeki gelişmeye paralel olarak, sözlükler de zamanla genişler, yeni kelimeleri içine alır.

Kelime hazinesinin hacmi, bir dilin zenginlik ve gelişme derecesini ölçmek için bir esas teşkil ettiği bir gerçektir. Fakat Dilaçar, bu durumun her zaman geçerli olmadığını, istisnaların olduğunu belirtmiştir. Örnek olarak Güney Amerika'nın güney ucundaki Ateş Eli'nde yaşayan bir topluluktan bahseder. 1932 yılında yapılan bu araştırmada, buradaki nüfusun sadece 45 kişi olduğu tespit edilmiştir. Bu 45 kişilik topluluk günümüzde ölü diller arasında sayılan Yaghan(Yahgan) dilini konuşmaktadır. Sadece 45 konuşucusunun olduğu böyle bir dilin kelime sayısı, Amerikalı bir misyonerin sözlüğüne göre 32000'dir. Ne bir devlet, ne bir medeniyet, ne de bir edebiyat dili olan Yaghanca'nın sözlüğünün bu kadar geniş olması, onun gelişmişliğinden ziyade ilkeliliğinden kaynaklanmaktadır. Benzer dillerde de olduğu gibi, Yaghanca'da soyut kavramları ifade eden kelimeler yoktur. Mesela canlı veya cansız herhangi bir şey bizde cins olarak tek bir kelime ile ifade edildiği halde, o dilde, taşıdığı vasıflara ve içinde bulunduğu şartlara göre ayrı ayrı şekillerde adlandırılmaktadır: Anlatılmak istenen kavramın incesi, uzun, harekette olanı, yatanı, v.b.²¹

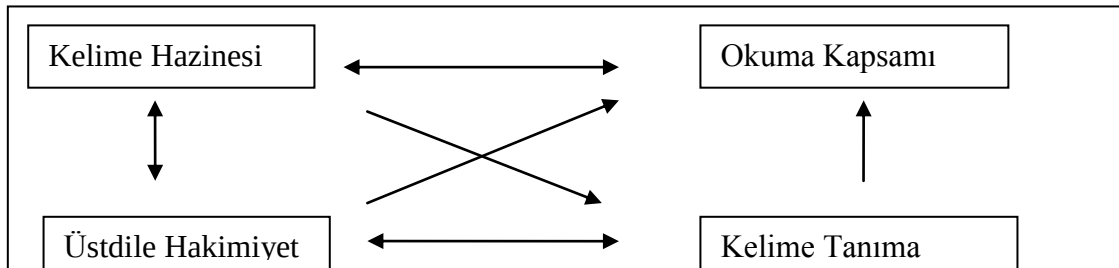
Ana dildeki bu durumlar yabancı dil için de geçerlidir. Kişi, yabancı dilde bildiği kelime sayısı kadar kendini ifade edebilir ve aynı şekilde karşısındakini anlar. Kelime, bu yönüyle yabancı dil öğretiminde de önemli bir yer tutar. Birçok dilbilimci, kelimenin dil bilgisi kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Kelimenin, dil bilgisi yapılarından daha anlamlı olduğunu ve bir kişinin hedef dilin konuşulduğu bir toplum içerisinde dil bilgisi kitabı ile değil sözlük yardımı ile temel konularda anlaşabileceğini öne sürmektedir. Bir cümleyi anlamamanın kelime bilgisi sayesinde olduğunun ve dil bilgisi yapılarının kelimeler ile bir anlam kazandığı vurgulanmaktadır.

²¹ Agop Dilaçar, **Türkçemizde Kelime Hazinesi ve Kelime Öğretimi**, (Çevrimiçi) http://www.tdkdergi.gov.tr/TDD/1954s34/1954s34__04_A_D.pdf, Şubat 2013, s.571.

Öğrenilen hedef yabancı dilde, özellikle temel seviyede kelime öğretimi çok önem arz etmektedir. Dili yeni öğrenen kişi, ilk cümlelerinin bildiği kelimelerle kurabilecek aynı şekilde karşısındaki bildiği kelime oranında anlayabilecektir.

Kelime hazinesinin insanın zihinsel gelişimiyle de yakından ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. İnsan beyninin ve bu organın sahip olduğu özellikler açısından dilsel bütün aktiviteler beyin tarafından yürütülmektedir. Dil ile beyin arasındaki ilişki 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan dilbiliminin konuları arasına girdi. Özellikle üretimsel dönüşümlü dilbilimin öncüsü Chomsky, insan dilinin ancak insanın bilişsel süreciyle ortaya konabileceğini savunmuştur. Geliştirilen üretimsel dönüşümlü dilbilimi yaklaşımına göre; bir dili konuşanlar, belli sayıda birim ve kural kullanarak sonsuz sayıda cümle üretebilirler.²² Kelime hazinesinin genişliği, dili kullanabilme imkânının genişletecektir. Bilinen kelime miktarı oranında cümle kurabilecektir.

Kelime hazinesinin, yeni kelimeleri tanımadaki önemini ve kelimeleri öğrenmedeki etkisini aşağıdaki tabloda daha net olarak görmekteyiz. Kelime hazinesinin, üstdile hâkimiyeti, okuma kapsamını ve yeni kelimeleri tanımadaki etkisini gösteren bu tablo, dili kullanmadaki yetkinliğin kelime hazinesinin gelişimiyle doğru orantılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 2: Dile Hakimiyet, Kelime Hazinesi ve Kelime Bilgisi ile Okuma Kapsamı İlişkisi (Aktaran:C. Yıldız, A.Okur)

²² Hüseyin Kurudayı, "İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Çalışma", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2005,s.23.

Kelime hazinesi, Türkçenin sadece ana dili eğitiminde değil yabancı dil olarak öğretiminde de önemli bir yeri vardır.²³ Bir dili ana dil olarak kullanan ile yabancı dil olarak kullanan kelime hazinesinin farklı olacağı muhakkaktır. Her iki gruba ayrı bir kelime kadrosu belirlenmelidir. Bunu yaparken kullanım alanı ve sıklık gibi pek çok konu göz önünde bulundurulmalıdır.

1.2.1. Edilgen ve Etkin Kelime Hazinesi

Bir insanın kullandığı sözcüklerin tümüne sözcük dağarcığı (kelime hazinesi) denir.²⁴ Bireyin söylenenleri anlamasında ve düşüncelerini daha iyi ifade etmesinde bahsettiğimiz bu dağarcıktan faydalanır. Zihninde oluşturduğu kelime havuzu, o güne kadar hayatındaki bütün birikiminin ürünüdür. Bu kelimeler işleyişlerine göre farklılıklar gösterirler.

Bir kavramı, yazılı veya sözlü ifade ederken belleğimizdeki kelimelere başvururuz. Zihnimizdeki o resmi, gerçeğe en yakın hangi kelime ile tasvir edebiliyorsak o kelimeyi dile getiririz. Zihnimizdeki bu aktivitede kelime hazinemizi kullanırız. Kelime hazinesi kullanılması açısından farklı özellikleri barındırmaktadır. Karatay'a göre, kullanım şekillerine göre kelime hazineleri ikiye ayrılmaktadır. Bu ayrım kelimelerin kullanılıp kullanılmadığına göre adlandırılmıştır. Kullanılan kelimeleri içeren kelime hazinesine aktif kelime hazinesi, kullanılmayan kelime hazinesine de pasif kelime hazinesi denilmektedir.²⁵ İki yönlü olan bu kelime hazinesi kaynaklarda farklı adlarla anılmıştır²⁶: Etkin-edilgen, alıcı-üretici, alıcı-ifade edici, anlama-anlatma, aktif-pasif. Bu çalışmada, edilgen-etkin tanımlamaları tercih edilmiştir.

²³ Erol Barın, "Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Söz Varlığının Önemi", **Türklük Bilimi Araştırmaları**, "Türkçe'nin Öğretim Özel Sayısı", 2003, s.13.

²⁴ Berke Vardar, **Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, Multilingual, 1998, s.190.

²⁵ Halit Karatay, "Kelime Öğretimi", **Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:27, 2007, s.144.

²⁶ Saadettin Keklik, "On Bir Yaşına Kadar Çocukta Dil Edinimi", Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2009, s.224.

1.2.1.1. Edilgen Kelime Hazinesi

Bir kişinin kelime hazinesinin ilk katmanıdır, burada kelimeler pasif durumdadır. Bu katmanı oluşturan kelimelere işitme ve okuma kelimeleri de denir. Bu kelimeler kişinin sözün gelişinden, bağlamında anlamlandırabildiği, tanıyabildiği kelimelerdir. Kişinin edilgen kelime hazinesi, etken kelime hazinesinden daha zengindir. Edilgen kelimeler, dildeki kullanışlığını kaybeden veya dile yeni girmesi nedeniyle henüz benimsenmemiş olan kelimelerdir.²⁷ Adından anlaşıldığı gibi bir pasiflik söz konusu olsa da aslında kelime hazinesinin bir bütünü oluşturması açısından önemlidir. Çünkü etkin kelime hazinesinin kullanımına yardımcı olmaktadır. Gerektiğinde başvurulacak kelime hazinesidir. Edilgen kelimeler, bu yönüyle etkin kelime potansiyeli olan kelimelerdir. Zihinde var olan bu kelimeler, öğrenim süreci içerisinde kullanılır hâle gelerek etkin kelimeler sınıfına girmektedir.

1.2.1.2. Etkin Kelime Hazinesi

Bir kişinin kelime hazinesinin ikinci katmanında yer alan kelime hazinesidir. Zihinde aktif halde bulunan kelimelerdir. Bu kelimeler, yazma ve konuşma kelimeleridir. Anlamını bildiğimiz, yerli yerinde kullandığımız kelimelerdir. Etkin kelime hazinesi, her zaman edilgen kelime hazinesinden daha azdır.²⁸ Kişiler tarafından canlı bir şekilde kullanılan, onların çok yönlü ilişkilerini ifade eden dilin etkin kelimelerdir. Bu kelimeler günlük hayatta herkes tarafından kullanılan çalışma hayatı, sosyal hayat, bilim gibi alanları içine alan kelimelerdir.

Etkin kelime hazinesi, insanların günlük hayatta kullandığı; edilgen kelime hazinesi ise insanların anlamını bildiği, ama kullanmadığı kelimelerden oluşmaktadır.²⁹ Bir kimsenin etken ile edilgen kelime hazinesindeki kelime sayısındaki farklılığın nedeni de bundan kaynaklanmaktadır. “Anlama” düzeyindeki kullanılan kelime sayısı, çağrışımla anlama gerçekleştiği için her zaman “kullanım”

²⁷ Keklik, a.g.e., s. 227.

²⁸ Sezer ve diğerleri, **Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları. 1991, s.214.

²⁹ Hasan Güler, **Yaratıcı Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 2002, s.13.

düzeyinden fazla olmaktadır.³⁰ Kişinin konuşurken, yazarken kullandığı kelime sayısı, okuduğunda veya duyduğunda algıladığı kelime sayısından azdır. Anlama yetisini kullanırken edilgen kelime hazinesini kullanır, anlatma yetisini kullanırken de etkin kelime hazinesini kullanır.

Bildiğimiz kelimeler, kullandığımız kelimelerden fazladır. Yani, zihindeki etkin kelime hazinesine kullanılan, edilgen kelime hazinesine ise bilinen kelimelerdir denilebilir.³¹ Bu durumda edilgen kelime hazinesi, etkin kelime hazinesini de içine almaktadır. İnsan, okurken yahut dinlerken karşılaştığı birçok kelimeyi anlamasına rağmen, günlük dilde kullanmamaktadır. Kullanılmayan bu kelimeler, o dile sonradan dâhil olan yabancı kelimeler olabileceği gibi, o dildeki kullanılmayan eski kelimeler de olabilir.

Bazı durumlarda yazılı veya sözlü anlatımlarda geçen kelimelerin anlamları bilinmese de, cümle içerisindeki bağlamdan kelimenin anlamı tahmin edilebilmektedir. Bu durumla ana dil öğrenirken karşılaşabileceği gibi, yabancı dil öğrenirken de karşılaşılabilir. Bu tahmin edilen kelimeler de edilgen kelime hazinesindeki kelimelerdendir. Kişinin zihnindeki etkin kelime hazinesinin sınırları çizilebilir belki ama edilgen kelime hazinesinin sınırlarının çizilmesi oldukça zordur. Aktif halde olmayan edilgen kelimeler, zihinde dağınık haldedir.

Edilgen kelime hazinesi ile etkin kelime hazinesi arasındaki ilişki, kişinin dil yetkinliği hakkında bilgi vermektedir. Etkin kelime hazinesi ile edilgen kelime hazinesi arasındaki farkın büyüklüğü dil eğitiminin yeterli olmadığının bir göstergesidir. Çünkü bu durum, dinlediğini ve okuduğunu anlayan; fakat kendini anlatamayan, kendini ifade edemeyen bir insan tipini ortaya koyar.³² Gerek ana dil, gerekse yabancı öğretiminde kelime öğretilirken, öğrenilen yeni kelimeler öncelikle edilgen kelime hazinesi içerisinde yer almaktadır. Daha sonra kullanım ortamı oluştuğunda zamanla etkin kelime hazinesi içine aktarılmaktadır. Böylelikle kelime

³⁰ Yalçın, A ve G.Ü. Yalçın, **Türkçe Öğretim Yöntemlerine Yeni Bir Yaklaşım**, Ankara, 1997, s.59.

³¹ İdris Karakuş, **Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi**, Ankara, 2005, Can Matbaa, s.128.

³² Celal Demir, “Türkçe / Edebiyat Eğitimi ve Kişisel Kelime Serveti”, **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:169, s.3.

zihne yerleşerek, kalıcılığını kuvvetlendirmektedir. Dil öğretimi için hazırlanan materyallerde bu durumun ön planda tutulması gerekmektedir. Örneğin, derste kullanılan bir metin içindeki kelimelerinin tamamı bilinmese de, bağlamdan tahmin edilerek birçoğunun anlamlarına ulaşılabilir. Edilgen kelime hazinesi bu şekilde gelişerek, etkin kelime hazinesine yeni kelimeler katmaktadır.

Sonuç olarak şunu vurgulamak gerekir ki, ana dilde bile kişinin etkin olarak kullanabildiği kelime hazinesi edilgen olarak sahip olduğunun çok küçük bir bölümünü oluşturur. Ana dilde günlük tecrübelerimizden de fark edebileceğimiz gibi etkin ve edilgen kelime hazinesi arasında kesin sınırlar yoktur. Günlük hayatta kullandığımız bazı kelime ve kalıplar zamanla artık kullanılmadığı için edilgen kelime hazinesine dâhil olur. Dilin duruma uygun kullanımı, dili ana dil olarak kullanan bir kimsede otomatikleşmiştir ve böyle bir kişi çocukluğundan itibaren kendisini kuşatan çevresini dille kavradığı için, dilsel kalıpları bilir. Yabancı dil öğrenen kimsede ise, alışlagelen dilsel kalıplarla kendisini gösteren bu yeti eksiktir. İşte yabancı dilde önemli olan da kelime hazinesini geliştirmek ve özellikle günlük iletişimde ihtiyaç duyulan fakat edilgen kelime hazinesinde bulunan kelimeler ve kullanımlarını etkin kelime hazinesine dâhil edebilmek, böylelikle onları gerçek iletişim ortamlarında duruma ve amaca uygun kullanabilmektir.³³ Bu sayede yabancı dil öğreniminde kelime edinimi daha hızlı ve kolay olacaktır.

Öğrenciler, daha çok okuma etkinlikleriyle anlamını bildiği fakat etkin olarak kullanamadığı kelime dağarcığını geliştirirler. Çünkü zengin bir kelime hazinesine sahip bir öğrenci, anlamını bilmediği bir kelime ile karşılaştığında, kelime hazinesindeki kelimelerden faydalanarak bilmediği o kelimeyi anlamlandırabilir.³⁴ Böylelikle kelime hazinesi giderek genişler. Edilgen ve etkin kelime hazinesi birbiriyle doğru orantıda gelişmektedir.

³³ Hasan Yılmaz, “Hedef Kültürde Doğru İletişim İçin Uygun Kelime Edinimi”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı:21, 2009, s.510.

³⁴ Cemal Yıldız ve Alpaslan Okur, “İlköğretim Okullarındaki Okuma Etkinliklerinde Göz Ardı Edilen Bir Konu: Sözcük Öğretimi”, **TÜBAR**, XXVII, Bahar, 2010, s.761.

1.3. Kelime Sıklığı ve Yaygınlığı

Bir dildeki sözcük sayısı ne denli büyük olursa olsun, biz bu sözcüklerin ne kadarını bilirsek bilelim, günlük konuşmalarda kullandığımız kelime sayısının, sanıldığından çok küçük olduğu, en çok birkaç bin kelime içinde döndüğü görülmektedir.³⁵ Her dilde bazı kelimeler, o dilin kelime hazinesi içerisindeki diğer kelimelere göre daha fazla kullanılır. İnsanlar, konuşurken veya yazarken kelime hazinelerindeki belirli kelimeleri daha fazla kullanmaktadır. Kendini ifade ederken, iletişim kurarken zihnindeki kelime dağarcığından kelimeleri seçer. Bu seçim aşamasında bazı kelimelere daha sık başvurur. Kelimelerin bu kullanımı, dilin kelime varlığı içerisinde sıklık çalışması yapılmasını gerektirmektedir. Bu çalışmalar yazılı dildeki kelimeleri kapsayacağı gibi, sözlü dildeki kelimeleri de kapsamaktadır.

Sıklık çalışmaları yazılı veya sözlü kaynaklardan derlenmektedir. Sıklık sözlüğünün başarısı ve sağlıklı sonuçlar verebilmesi için kelime havuzunun mümkün olabildiğince geniş tutulması gereklidir. Havuzdaki kelimeler en çok tekrar edilenden en az tekrar edilene doğru sıralanır. Bir dile ait kelime sıklık analizi sonrasında elde edilen ilk 1000 kelimeyle metinlerin % 80'inden fazlası anlaşılabilir.³⁶ Bu veriler, yabancı dil öğretimi amacıyla yapılan çalışmaların ve materyallerin kelime kadrosunun ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Bir dilin kelimelerinin öteki kelimelere oranla daha çok veya daha seyrek kullanılmasını inceleyen³⁷ kelime sıklık çalışmaları deneysel psikolojinin alt yapı çalışmalarından biri olarak da kabul edilmektedir. Kelime sıklık çalışması İngilizce için ilk defa 1944 yılında bilgisayar kullanılmadan yapılmıştır.³⁸ Daha sonra 1967 yılında bilgisayarla yapılmıştır.³⁹ Türkçe için yapılan ilk çalışma İlyas Göz tarafından, 1967 yılında İngilizce için yapılan çalışma örnek alınarak hazırlanan

³⁵ Aksan, **Her Yönüyle Dil**, Cilt 3, s.19.

³⁶ Aksan, **a.g.e.**, s.20.

³⁷ Aksan, **a.g.e.**, s.20.

³⁸ Thorndike, E. L., & Lorge, I., **The Teacher's word book of 30.000 words**, New York, Teachers Collage, Colombia University, Bureau of Publications, 1944.

³⁹ Kucera, H., & Francis, W.N., **Computational analysis of present-day American English**. Providence, RI: Brown University Press, 1967.

“Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”dür.⁴⁰ Bu çalışma Türkçenin yazılı kaynaklarının tarayıcı yardımıyla bilgisayara aktardıktan sonra, bir program aracılığıyla kelimelerinin sıklıklarına göre sıralanmasından oluşmaktadır. Çalışmanın kelime havuzunu gazeteler, dergiler, roman, hikâye, bilimsel kaynaklar, biyografik ve dini içerikli eserler gibi muhtelif yazılı öğeler oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucu olarak 22.693 kelimelik bir sözlük ortaya çıkmıştır. Bu rakam Türkçenin sadece yazılı anlatımdaki kelime sıklığını göstermektedir. Bu rakama bir milyon kelimelik bir kelime havuzundan ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda dikkat çeken bir diğer husus, 22.693 kelimedenden 17.093 tanesi birden fazla kullanılmıştır. 5.600 tane kelime de sadece bir defa kullanılmıştır. Göz, deneysel psikolojide bir milyon kelimelik bir havuzdan bir defa kullanılmış olan kelimelerin “çok nadir” olarak kabul edildiğini belirtmiştir.

Konuşma dilinin kelime sıklığının bu rakamdan çok farklı olacağı muhakkaktır. Günlük ortalama birkaç yüz kelime ile konuşulduğu söylene de bu tespit ancak böyle bir çalışmayla ortaya çıkacaktır.

Gerek ana dil gerek yabancı dil öğretiminde kelime öğretimi yapılırken kelime sıklığı göz önünde bulundurulmalıdır. Dili öğrenen kişi ilk olarak kullanacağı kelimeyi öğrenmeli hatta en fazla ihtiyacı olacağı kelimeyi daha önce öğrenmelidir. Aksan’a göre, okumaya yeni başlayan ilkokulun ilk sınıflarındaki öğrenciye veya bir yabancı dil öğrenmeye başlayana, ilk aşamada öğretilmesi gereken kelimelerin hangileri olduğunu, dilin kelimelerinin hangi sıralamaya göre tanıtılması gerektiği tespit edilirken, değişik ihtiyaçları karşılayan ana dili ve yabancı dil sözlükleri hazırlanırken dildeki unsurların sıklıklarının bilinmesi gerekmektedir.⁴¹ Bunların yanında o dilin öğretimine yönelik hazırlanan ders kitapları, hikâye kitapları gibi bütün materyallerde bu sıklık analizi göz önünde bulundurulmalıdır.

Yaygın Batı dilleri üzerine yapılan çalışmalarda kelimelerin sıklık ve durumsallık kavramları belirlenerek en sık rastlanan, en durumsal nitelikli olan

⁴⁰ İlyas Göz, **Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü**, TDK yayınları, 2003, s.1.

⁴¹ Aksan, **a.g.e.**, s.20.

birimlerin öğrencilere öncelikli öğretilmesi sağlanmaktadır.⁴² Dili öğrenen kişi, en sık kullanacağı kelimeleri öğrenerek öğrendiği yabancı dili gündelik hayatında kullanım imkânına sahip olabilecektir.

Bir dilin söz varlığının en temel ögesi o dilin çekirdek kelimeleri ya da temel sözvarlığı denilen öğeleridir.⁴³ O dili öğrenen kişi, temel kelimeleri öğrendiğinde dili kullanmaya başlayabilecektir. Yabancı dilde iletişim kurmak için gerekli kelime sayısı tam olarak bilinmese de, bu konuda araştırmacıların ortaya attığı bazı rakamlar vardır. Leon Verlee gündelik konuşma dilinde yaklaşık 2000 kelimeyle iletişim kurulabileceğini belirtir, yazar ve bilim adamlarının da 4000-5000 kelime kullandığını ileri sürmektedir.⁴⁴ Araştırmacılara göre, öğrencilerin temel kelime dağarcığıyla donatılması gerektiğini söyler. Paul Meara haftada 50 kelime öğretmenin özellikle dilbilgisi eğitiminde ağırlık verilmediği takdirde çok zor olmayacağını belirtmiştir.⁴⁵ Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de kelime öğretimi yapılırken, öncelikler belirlenmelidir. Bu belirleme mevcut kelime sıklık çalışmalarına göre olabileceği gibi, dili öğrenenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenebilir. Bilindiği gibi yabancı dil öğretimi yapılırken dildeki bütün söz varlığının öğretimi yapılamaz. Dildeki söz varlığının tamamının ana dil kullanıcısı bile bilmemektedir. Yabancı dil öğretimi yapılırken kullanım alanı geniş ve sık kullanılan kelimelere öncelik verilmelidir.

Kelimelerin sınıflandırılmasında sıklıklarının yanı sıra kullanım alanları da dikkate alınmalıdır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bir işadamlıya üniversite öğrencisinin öncelikli olarak öğrenmesi gereken kelime kadrosu farklılık göstermektedir. Ticari amaçlı öğrenilen Türkçenin akademik Türkçeye göre kelime sayısı daha azdır. Bunun gibi Türkçenin farklı seviyelerindeki kelime sayısı ve çeşidi farklılık arz etmektedir. İleri seviyedeki birçok kelimeyi, temel seviyedeki öğrenci kullanmamaktadır. Bu durum, ihtiyaçlar doğrultusunda kelimelerin bir sıralamadan

⁴² Berke Vardar, “Bildirişim İşlevi, Alan Kavramı ve Terim Öğretimi”, **Türk Dili Dil Öğretimi Özel Sayısı**, Ankara,1983, s.3-7.

⁴³ Aksan, **a.g.e.**, s.26.

⁴⁴ Aksan, **a.g.e.**, s.19.

⁴⁵ Reyhan Tanin, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2004, s. 43.

geçmesi gerektiğini göstermektedir. Bu alanda yapılan farklı ihtiyaç analizleri mevcuttur.

Kelime sıklığının yanında, kelimenin kullanım düzeyinin belirlenmesi ve bilinme seviyesinin tespitinde kelimenin yaygınlığı da önemlidir. Kelime hazinesi belirlenmesinde sadece sıklığın göz önünde bulundurulması yeterli değildir. Bir kelimenin sıklığı onun ne kadar sıklıkta kullanıldığını gösterir fakat kullanılan yaygınlık düzeyine göstermemektedir. Kelime sıklık listeleri, bir kelimenin kaç kere kullanıldığını gösterirken, kelime yaygınlık listeleri ise, o kelimenin kaç farklı kişi tarafından kullanıldığını göstermektedir. Kelime çalışmalarında her iki unsur değerlendirilmelidir. Sık kullanılan bir kelime, belirli bir gruba ait özel bir terim olabilir ve yaygın bir kullanım alanı olmayabilir. Bunun yanında kelimeler kişinin çevresi, eğitimi, ailesi gibi birçok etkene göre farklı yaygınlıklarda kullanılabilir. Sadece sıklık açısından yapılan inceleme, kelimenin kullanım alanının ve seviyesini göstermeyecektir. Kelimelerin kullanımına dair yapılacak araştırmalarda yaygınlık ve sıklık beraber değerlendirilmelidir.

Kelime hazinesi belirleme çalışmalarının temelini sıklık ve yaygınlık oluşturur. Bunların dışında kelimeler pedagojik açıdan sınıflandırılmıştır. Farklı kıstaslar kullanılsa da, bir araştırmada sık kullanılan kelimeler, akademik kelimeler, teknik kelimeler ve sıklığı az olan kelimeler diye dört farklı başlıkta toplanmıştır.⁴⁶ Bu sınıflandırma, kelimeleri kullanan kişilerin yaş, eğitim, meslek gibi özelliklerine göre değişiklik göstermiştir.

Aksan'a göre, dilde en çok başvuru alan öğelerin yapı kelimeleri adı verilen öğeler olduğunu, bunların belirtme öğeleri, zamirler, edatlar, bağlaçlar, yardımcı eylem gibi öğelerdir. Elbette bu sonuçlar dillerin yapılarına ve çeşitli niteliklerine, bu dilleri konuşan ulusların yaşam özelliklerine göre dilden dile değişecektir. Aksan

⁴⁶ Özer Turgut, "Yabancı Dil Dersinde Pedagojik Uygulama Açısından Sözcük Öğretimi ve Sözcük Dağılımını Geliştirme Yöntem ve Tekniklerinin Değerlendirilmesi", Elazığ, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2006, s. 112.

buna örnek olarak Almancada yapılan bir sıklık sayımını örnek göstermiştir.⁴⁷ Bu sıklık listesinde belirtme ögesinin birinci sırada yer almasının Türkçede geçerli olmayacağını ama buna rağmen insan hayatı için en önemli ve kullanımı yaygın nesnelere ilişkin kavramlarda yakınlıkların olabileceğini belirtmiştir. Her dilde günlük hayatta önemli yeri olan kelimelerin ilk sıralarda yer aldığı görülmüştür.⁴⁸ Günümüzdeki sıklık listelerini incelediğimizde de aynı şekil de ihtiyacın ön plana çıktığını görmekteyiz. En fazla ihtiyaç olan kelimeler en sık kullanılan kelimeler olmaktadır. Bunları tespit etmenin en iyi yolu daha önce bahsedilen ihtiyaç analizleridir.

Türkçenin sıklık listelerinde ilk sıraları oluşturan kelimelerin durumunu tarihsel olarak incelediğimizde, farklı dönemlerde yapılmasına rağmen birçok kelimenin benzer sıralamada yer aldığını görmekteyiz. Bu durumu daha net görmek adına 1963 yılında J.E. Pierce'in tarafından hazırlanan A Statistical Study of Grammar and Lexicon in Turkish and Sahaptin adlı eserindeki sıklık listesi ile 2003 yılında İlyas Göz tarafından yapılan Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünün ilk yirmi kelimesinin karşılaştırması faydalı olacaktır.

J.E. Pierce'in Kelime Sıklık Listesi:

1. bir	11. için
2. bu	12. ben
3. olmak	13. görmek
4. etmek	14. gelmek
5. ve	15. iki
6. demek	16. vermek
7. o	17. gibi
8. ne	18. bulmak
9. baş	19. hareket
10. yapmak	20. almak

İlyas Göz 'ün Kelime Sıklık Listesi:

1. bir	11. ne
2. ve	12. gibi
3. olmak	13. daha
4. bu	14. almak
5. için	15. var
6. o	16. kendi
7. ben	17. gelmek
8. demek	18. ile
9. çok	19. vermek
10. yapmak	20. ama

⁴⁷ Peter Kühn, *Der Grundwortschatz, Bestimmung und Systematisierung*, Tübingen, 1979. (Aktaran: Aksan)

⁴⁸ Aksan, *Her Yönüyle Dil*, s.21.

20 kelimedenden 14 tanesinin aynı olduğu görülmektedir. Aradan geçen 40 yıllık bir süreye rağmen sık kullanılan kelime kadrosunun benzerlik taşıdığı görülmektedir.

1.4. Kelime Hazinesi Çalışmaları

Sözcükbilimin içerisinde yer alan sıklık kavramı, bir dilin kelimelerinin diğer kelimelere oranla daha sık ya da daha seyrek kullanılması anlamına gelir.⁴⁹ Sıklık, yabancı dil öğretimi alanında öğretilecek konuların belirlenmesine ve derecelendirmesinde büyük katkıda bulunmuştur. Sadece yabancı dil öğretiminde değil, sözlük çalışmalarının yanı sıra biçembilim incelemelerinde de bu kavramdan geniş ölçüde yararlanılmıştır. Sıklık incelemeleri tüm dil birimlerine uygulanabilmektedir.⁵⁰ Dildeki kelimelerin yazıda ve konuşmada eşit olarak dağılmadığını, kimi kelimelerin diğerlerine oranla daha sık kullanıldığını gören araştırmacılar, birçok dilde kelime sıklık listeleri oluşturmuşlardır. Bu çalışmalar bilhassa dil öğretimi konusunda çok yararlı olmuş, yeni yöntemlerin geliştirilmesinde kaynaklık etmiştir. Kelimelerin kullanımlarındaki bu değişken hal, dil biliminin pek çok kez araştırma konusu olmuştur. Sıklık ve seyrekliliklerin belirlenmesi amacıyla birçok bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Bir dildeki kullanım bakımından öne çıkan kelimelerin belirlenmesi, o dilin sahip olduğu söz varlığının, edebi eserlerinin, temel kaynaklarının ve o dili konuşan kişilerin kullandıkları kelime çeşitliliği ve sayısının incelenmesi bakımından oldukça önemlidir.⁵¹ Kelimelerin incelenmesi için yapılan bu sınıflandırma, kelime hazinesi çalışmalarından oluşmaktadır.

Dillerin kelime hazinesi genişliğinin pedagoji bilim dalının bir konusu olduğu bir gerçektir. Mesela İngilizcedeki 500000 kelimenin her birinin pratik değeri nedir? Bir köylünün 500 kelime kadrosu ile yetindiğine ve Shakespeare kelime kadrosunun bile 20000'den fazla olmadığı gerçeği, İngilizce kelimelerinin kullanımlarının frekans cetvelini tespit etmek gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.⁵² Bütün dillerde aynı durum geçerlidir. Dilin, ifade gücünün temel taşlarından olan kelimelerin

⁴⁹ Aksan, a.g.e., s. 20.

⁵⁰ Berke Vardar, **Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü**, s.175.

⁵¹ Ednan Karadüz, "Sözcük Sıklığı Çalışmalarının Önemi", **V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I**, TDK Yayınları, Ankara, 2004, s. 1609.

⁵² Dilaçar, a.g.e., s.571.

kullanımları ve sıklıklarına dair yapılan çalışmalar, dilin ana dil kullanıcılarının olduğu kadar, o dili yabancı dil olarak öğrenenlerin de işlerini kolaylaştırmaktadır. Bu çalışmalar sayesinde, kullanılan kelimelerin sınırları belirlenmektedir. İhtiyaç olan kelimeler öncelikli olarak öğrenilmektedir.

1.4.1. Dünyada Yapılan Kelime Hazinesi Çalışmaları

Kelime hazinesi çalışmalarına dair çalışmaları incelediğimizde, dünyada pek çok dilde yapıldığını görmekteyiz. Yapılan bu çalışmalar içerisinde en fazla incelenen dil İngilizcedir. İlk olarak Amerika’da farklı çalışmalar yapılmış, yaklaşık 4-5 milyon kelime sayılmıştır. Dilaçar, bu çalışmalar içerisinde en mükemmelinin Colombia Üniversitesi profesörlerinden E. L. Thorndike’ nin 1944 yılında çıkardığı *Teacher’s Word Book of 30000 Words* (Öğretmenin 30000’lik Kelime Kitabı) adlı eseri olduğunu belirtmiştir.⁵³ Kelime hazinesi konusunda yapılan çalışmalar arasında, birçok akademik kaynakta ilk çalışma olarak referans gösterilen bu eser, ilk olarak Amerikalı bir psikolog olan Thorndike tarafından, 10.000 kelimedenden oluşan bir liste ile 1921 senesinde yayımlanmıştır.⁵⁴ Bu türdeki ilk çalışmalardan olan *Teacher’s Word Book*, klasik eserlerden ve çocuk kitaplarından alınan 4,5 milyon 379 sözcüklük bir derlemenden hazırlanmıştır.⁵⁵ Bu eser dönemin imkânlarına göre bir ilk olmasının yanında, bu alanda yapılacak çalışmalara kaynak oluşturmuştur. 10.000 sözcüğün kullanım sıklığını gösteren bu çalışma, 1932’de 20.000 kelimeyle yayınlanmıştır. Daha sonra 1944’te Thorndike ve Lorge tarafından tekrar gözden geçirilerek ve genişletilerek *The Teacher’s Wordbook of 30,000 Words* adıyla tekrar yayımlanmıştır. Bu çalışmada dil öğretimi sırasında öncelikle dilde en sık geçen sözcüklerin öğretilmesi gerektiği düşüncesinden hareketle bir kelimenin standart İngilizcede ne kadar yaygın olduğu listelerle gösterilmiştir. 18 milyon yazılı kelimenin incelenmesi sonucuyla ortaya çıkan bu eser, ilköğretim ve lise öğretmenlerine kaynak olması için hazırlanmıştır.⁵⁶ *Teacher’s Word Book*, en çok

⁵³ Dilaçar, **a.g.e.**, s.531.

⁵⁴ Thorndike, **a.g.e.**

⁵⁵ Yeşim Aksan ve Yılmaz Yaldır, “İlköğretim Türkçe Ders Kitapları Derlemi ve Türkçe Ulusal Dil Derlemi Örneklemindeki Sözcük Sıklıkları”, **Türkçe Öğretimi Üzerine Çalışmalar**, 397-408, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2011, s.398.

⁵⁶ Thorndike, **a.g.e.**

atıf yapılan ve kullanılan kelime listesidir. Kitapta 1. sınıftan 12. sınıfa kadar öğretilmesi gereken kelimeler sıklık sıralaması ve anlamlarına göre sıralanarak verilmiştir. Bu çalışmada dil öğretimi sırasında öncelikle dilde en sık geçen sözcüklerin öğretilmesi gerektiği düşüncesinden hareketle, bir kelimenin standart İngilizcede ne kadar yaygın olduğu listelerle gösterilmiştir.⁵⁷ Bahsedilen çalışma, İngilizce üzerine yapılacak pek çalışmaya temel kaynak teşkil etmiştir.

İngilizce gibi Fransızca konuşulan ülkelerde hazırlanmış kelime hazine çalışmaları 20. yüzyılın başlarındadır. Bu alanda yapılan ilk çalışmalardan biri olarak Henmon'un hazırladığı kelime sıklık listesidir. 1924 yılında yazılan bu eserin kelime listeleri, Fransız edebiyatından seçme metinlerden taranarak elde edilmiştir. En sık kullanılan kelimeler ve kelimelerin sıklık dereceleri belirtilmiştir. Henmon bu eserinden yaklaşık on yıl sonra 1935 yılında Vander Beke, özellikle bilimsel metinler, gazete makaleleri ve bazı edebi özelliği olmayan metinlerden oluşan bir korpus taramasıyla kelime listesi oluşturmuştur.⁵⁸ Bahsedilen bu iki çalışmadaki verileri oluşturan kaynaklar, hemen hemen bütün çalışmalarda görülmektedir. Gerek edebi metinler gerekse bilimsel metin ve gazete yazıları kelime havuzu oluşturmada başvurulmuş öncelikli kaynaklardır.

Fransızca üzerine yapılan bir başka kelime sıklık çalışması Temel Fransızca adlı eserdir. Gougenheim tarafından hazırlanmıştır. Farklı yaş ve meslek gruplarından kişilerle yapılan konuşma dökümlerinden ortaya çıkan metinlerle bir sıklık listesi oluşturmuştur. 163 metinden oluşan çalışma sonucunda 312.135 kelime incelenmiştir. 8774 frekans kelimesi elde edilmiştir.⁵⁹ Bu çalışmanın kaynağının sözlü olmasından dolayı diğerlerinden ayrılmaktadır. Veri tabanını sözlü dilin oluşturduğu kelime sıklık çalışmaları yazılı sıklık çalışmalarına oranla daha zahmetli olmaktadır.

⁵⁷ Gökhan Ölker, **Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)**, Kömen Yayınları, Konya, 2011, 643s.

⁵⁸ Bernard Lété, vd., **A grade-level lexical database from French elementary school readers**, **Behavior Research Methods, Instruments, & Computers** 2004, 36 (1), 156-166, s.2.

⁵⁹ <http://www.lexique.org/public/gougenheim.php> (Çevrimiçi) 20 Şubat 2013

1982 yılında Francis ve Kucera tarafından bilgisayar aracılığıyla hazırlanan derlem, Amerikan İngilizcesinde yapılmıştır. Bu çalışmanın en önemli özelliği bilgisayar destekli ilk çalışma olmasıdır. Amerika’da 1961 yılından sonra yayınlanmış bir milyon kelimeyi kapsamaktadır. Kelimeler hem alfabetik hem de sıklıklarına göre sıralanmıştır.⁶⁰ Bilgisayar imkanlarının bu alanda katkısı oldukça fazladır. Milyonla ifade edilen bir kelime havuzunun sıralamasının elle yapılması neredeyse imkansızdır. Bu alana bilgisayar desteğinin başlamasıyla çok daha geniş kelime havuzlarından, daha doğru sonuçlar elde edilecektir.

The British National Corpus (BNC) adıyla bilinen İngiliz Milli Derlemi, İngiliz İngilizcesinin 20. yüzyılın sonlarında yer alan yazılı ve sözlü örneklerinden derlenmiştir. Derlemin açıklamalarında, bölgesel ve ulusal gazeteler, akademik kitaplar, yayınlanmış yayınlanmamış dergiler, metinler gibi geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. 100 milyon kelimelik havuzuyla, İngiliz İngilizcesinin geniş bir kesitini temsil etmektedir. Derleme, 1991 yılında hazırlanmaya başlanmış ve 1994 yılında tamamlanmıştır. Fakat daha sonraki dönemlerde derlem güncellenmiştir. Yeni eklenen metinlerle tekrar kelime listesi hazırlanmıştır. 2001 yılında ikinci baskısı, 2007 yılında da üçüncü baskısı yayınlanmıştır.⁶¹ Bu derleme internete aracılığıyla ulaşabilmekte ve güncellemeleri takip edilebilmektedir.

İngilizce hazırlanan kelime sıklık listeleri arasında sayabileceğimiz bir başka eser olan Elementary Spelling Program, Rebeca Sitton tarafından hazırlanmıştır. Anaokulundan başlayarak 8. sınıfa kadar her dönem için farklı seviyede hazırlanan kelime listelerinden oluşmaktadır. Yapılan derlem, İngilizceyi öğretme amacıyla hazırlanmış bir kelimeler listesi. Özel bir yöntemle bu kelimeler çocuklara öğretilmektedir. Seçilen 1200 kelime en sık kullanılan kelimelerdir.⁶² Kelimeler günlük yazılı kullanım sıklığına göre listelenmiştir. Buna göre ilk 25 kelime günlük yazımların % 33’ünde, ilk 100 kelime yetişkin ve öğrencilerin yazılarının % 50’sinde

⁶⁰ Saadettin Keklik, **a.g.e.**, s.239.

⁶¹ <http://www.natcorp.ox.ac.uk/corpus> (Çevrimiçi) 21.02.2013

⁶² Karadağ, **a.g.e.**, s.39.

ve ilk 1000 kelime de günlük yazıların % 89’unda kullanılmaktadır.⁶³ Özel amaçla hazırlanan bu liste, ilköğretim çağındakilere İngilizce öğretimi için düzenlenmiştir.

Rebeca Sitton’un çalışmasına benzer bir çalışma da Dr. Edward B. Fry tarafından hazırlanan ve İngilizce öğretimi amacıyla hazırlanmış kelime listesidir. Fry’s 1000 Instant Words adını taşıyan bu çalışma The American Heritage Dictionary’nin 5 milyon kelimenin taranmasıyla elde edilmiştir. Bu çalışma sadece kelime sıklığını değil aynı zamanda yaşlara ve seviyelere göre hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiğini belirtmektedir.⁶⁴ Bu yönüyle kelime öğretimini sistemleştirme amacı taşımaktadır. Çalışmamızın temelinde ele alınan kelime öğretimi yaklaşımına uygun bir eserdir. Aynı yöntemle Türkçe sıklık listesi düzenlenmeli ve yabancı dil olarak Türkçe çalışmalarında kullanılmalıdır.

Dünyadaki kelime hazinesi çalışmaları incelendiğinde, yapılan derlemlerin öncelikle o dilleri yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlandığı görülmektedir. Dil bilimciler, dillerini daha kolay ve hızlı nasıl öğretebilecekleri üzerine kapsamlı çalışmalar yapmışlardır. Demircan bu konuda, bir İngiliz sömürgesi olan Hindistan-Bengal’de dil öğretimi amacıyla geliştirilen Michael West’in Yeni Yöntemini tanımlarken, okuma metinleri için iki çözümden bahsetmektedir. Birincisi metin içinde eski yazınsal kelimelerin yeni anlamdaşlarıyla değiştirilmesi, ikinci yol ise okunabilirlik ve kelime dağılım ilkesine göre kelime sayısının düşürülmesidir. Bunun yanında bilinmeyen kelime geçiş sıklığı beş altı cümlede bire indirilmiştir.⁶⁵ Kelimelerin kullanımlarını dikkate alınarak hazırlanan bu okuma kitapları sayesinde basamaklı bir şekilde kelime öğretimi amaçlanmıştır.

Güncel derlemler arasında sayabileceğimiz, 450 milyon kelime gibi ciddi bir kelime havuzundan elde edilen “Çağdaş Amerikan İngilizcesi Derlemi” geniş kapsamlı çalışmalardandır. Bu çalışma 1990-2012 yılları arasını kapsamaktadır.⁶⁶

⁶³ <http://sittonspelling.com> (Çevrimiçi) 15.03.2013

⁶⁴ Edward Fry, **Developing A Word List for Remedial Reading, Elementary English** Vol. 34, No. 7, 1957, s. 456-458.

⁶⁵ Ömer Demircan, **Yabancı Öğretim Yöntemleri**, Ekin Eğitim Yayınları, 1990, s.175-176.

⁶⁶ <http://corpus.byu.edu/coca/> (Çevrimiçi) 22.03.2013

COCA, Contemporary Corpus of American English adıyla anılan bu çalışma bilgisayar destekli hazırlanmasının yanında, Brigham Young Üniversitesi bünyesindeki web sitesinde araştırmacıların kullanımına açıktır. Son yıllarda yapılan kelime hazine çalışmaları bilgisayar destekli yapılmaktadır ve birçoğu araştırmacıların hizmetine çevrimiçi olarak ücretsiz sunulmaktadır.

1.4.2. Türkiye’de Yapılan Kelime Hazinesi Çalışmaları

Türkçede kelime sıklık çalışmalarına gerekli önem verilmemiştir. Diğer dillerde yapılan çalışmalara bakıldığında, aynı zamanlarda ilk çalışmalar yapılsa da, bu konuda çok fazla ilerleme kaydedilmemiştir. Kelime hazinesi ve sıklık çalışmalarının ilklerinden olarak, Ömer Asım Aksoy’un “Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü” adlı eserini kabul edebiliriz. Bu çalışma, 1926 yılında Maarif Vekâleti elifba kitaplarının kelime hazinesinin kapsamı ve ne kadar olması gerektiği konusundaki genelgeden sonra hazırlanmıştır. Aksoy’un eseri Amerika’da Thorndike tarafından hazırlanan ve sıklık çalışmalarının ilklerin kabul edilen “The Teacher’s Word Book” adlı çalışmadan uyarlanmıştır. Thorndike’in kitabında belirlediği 10.000 kelimelik listenin ilk 2.500 kelimesini Türkçeye tercüme ederek yeni bir Türkçe kelime sıklık listesi hazırlamıştır. Aksoy çalışmasının üçüncü bölümünde ise, Mr. Bridge tarafından Türkçe için hazırlanmış, Türk Tarih Kurumunun yayınladığı “Tarih”, Reşat Nuri Güntekin’in “Kızılılık Dalları” ve Yakup Kadri’nin “Yaban” adlı eserlerindeki kelimelerin oluşturduğu havuzdan belirlenen 15.000 kelimelik listeyi de değerlendirmiştir.⁶⁷ Aksoy, bu çalışmasında İngilizcede tespit edilen en önemli kelimelerin, Türkçeye çevrilerek kullanabileceğini belirtmiştir. Bu durumu izah ederken kelimelerin anlamların ifadesi için bir araç olduğunu söyler. Dilde esas olan anlamdır, o zaman kelimenin her dilde aynı anlamda olduğunu vurgular.⁶⁸ İlk olması açısından Türkçe derlemler içerisinde önem arz etse de, çeviri olmasından dolayı birçok araştırmacı tarafından kültürün kelimeler üzerindeki etkisini göz ardı ettiği düşünülmektedir.

⁶⁷ Gökhan Ölker, “Sözcük Türleri ve Kelime Sıklığı Sözlüğü Üzerine”, **Dil Araştırmaları**, Sayı:9, Güz 2011, 45-60, Ankara, 2011, s.50.

⁶⁸ Bayram Baş, “Söz Varlığı Araştırmalarında Veri Çarpıklığı ve Eğitime Yansımaları”, **Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:12, Erzincan, 2010, s.123.

Türkçe üzerine kelime sayımı birçok kaynağa göre ilk olarak 1955-1960 yılları arasında Pierce tarafından yapılmıştır. Bu sayımda elde edilen bulgular, Ordu Dil Okulu için ilk okuma kitapları yazımında kullanılmıştır.⁶⁹ “A Statistical Study Of Grammar And Lexicon In Turkish And Sahaptin” adlı eser Türkçenin ilk sıklık çalışmalarından biridir.⁷⁰ 1961 yılında yapılan çalışmada Pierce, sözlü Türkçenin ek sıklıklarını incelemiştir.

Türkçedeki eklerin sıklıkları, daha çok okuma yazma bilmeyen fabrika işçilerinin sohbetlerinin ve Türk ordusunda okuma yazma bilmeyen erlerin askerlik hizmetlerinin öncesindeki gündelik hayata dair hikâyelerinin bant kayıtlarının çözümlenmesiyle ortaya çıkan 140,000 kelimelik bir veri tabanındaki her biçimbirimin görünüşünün sayılması ile elde edilmiştir. Bu derlemde 112,001 farklı örnek tespit edilmiştir. Çalışma eklerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır ve neticesinde en sık bulunan 21 ek bulunmuştur. Sözlü Türkçede en sık görülen on ek şöyledir⁷¹:

Sıra	Biçimbirim	Örnek	Sıra	Biçimbirim	Örnek
1.	-İyor	geliyor	6.	+(s)I	kapısı
2.	-Di	gitti	7.	-(y)Im	giderim
3.	+(y)A	okula	8.	-mİş	gelmiş
4.	+-(y)I	evi	9.	+(n)In	evin
5.	+lAr	kitaplar	10.	+DE	okulda

Pierce, 1961 yılındaki ilk sözlü Türkçenin sıklık çalışmasından sonra, 1962 yılında “Frequencis of occurrence for affixes in written Turkish” adlı çalışmasıyla yazılı Türkçenin sıklık çalışmasını yapmıştır. Kelime havuzunu oluştururken, romanlar, askeriyeğe ait el kitapları, devlet okullarında okutulan ders kitapları, şiirler, dini hikâyeler, kısa hikâyeler ile gazete ve dergilerden faydalanmıştır.

⁶⁹ Demircan, **a.g.e.**, s.176.

⁷⁰ Gökçen Bilgin, “Ölker, Gökhan (2011), Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası) İnceleme”, **Dil Araştırmaları**, Sayı: 11 Güz 2012, Ankara, 2012, s.222.

⁷¹ Aksan ve Yaldır, **a.g.e.**, s.381.

2.000.000 kelimelik bir havuzdan alınan 100.000 kelimelik bir örneklem kullanılmıştır. Çalışmanın neticesinde, metinlerde 139 farklı ek bulunduğunu ve bu eklerin 36'sı çekim eki olmasına rağmen, çekim eklerinin toplamdaki sıklığı %74'tür.⁷² Bu durum çekim eklerinin, yapım eklerine oranla ne kadar sık kullanıldığını göstermektedir. Yazılı Türkçede en sık kullanılan 10 biçimbirim:

Sıra	Biçimbirim	Örnek
1.	+(y)I	evi
2.	+lAr	kitaplar
3.	+DE	okulda
4.	+(n)In	evin
5.	+(y)I	kitabı
6.	-(y)Im	giderim
7.	+(y)A	okula
8.	-Di	gitti
9.	+DEn	evden
10.	-mİş	gelmiş

Pierce'nin çalışmasından günümüze kadar farklı Türkçenin kelime sıklık çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar, kendinden sonraki çalışmalara kapsam ve nitelik açısından kaynaklık etmiştir. Yakın tarihlerdeki kelime sıklık çalışmalarından örnek olarak, Hayriye Memoğlu Süleymanoğlu'nun "Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü" sayılabilir. 500.000 kelimelik bir havuzdan hazırlanan bu eser, Türkçenin dilimizin ters sıklık sözlüğü olarak önemli bir yere sahiptir.⁷³

Bir başka eser ise, Dursun Zengin'in hazırladığı "Türkçenin Tersine Sözlüğü"dür. Sözlükte, kelimeler, deyimler, kalıp ifadeler bitiş şekillerine göre alfabetik olarak hazırlanmıştır.⁷⁴ Zengin 1975 yılında Almanya'da yayımlanan "Rückläufiges Wörterbuch der Türkischen Sprache" adlı sözlükten esinlenerek

⁷² Aksan ve Yaldir, a.y.

⁷³ Hayriye Memoğlu, **Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü**, Ankara, Kurmay Yayın Dağıtım, 2006, s.208.

⁷⁴ Dursun Zengin, **Türkçenin Tersine Sözlüğü**, Kurmay Yayınevi, Ankara 2009. s.616.

hazırladığı bir çalışmadır. Bu eser sayesinde, isimlerin, sıfatların, fiillerin hangi eklerle bittiğini ve bu eklerin çeşitlerini, ne kadar oldukları belirlenebilecektir.⁷⁵ Zengin'in bu çalışması, bahsedilen diğer sözlükler gibi sıklık sözlüğü değildir. Fakat bu tarzda yapılan ilk eser olması ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde önemli bir başvuru kaynağı olacağı düşünüldüğünden, kısaca değinilmiştir.

Belirli bir dönem içerisinde kullanılan kelimelerin tespit edilmesi adına hazırlanan kelime sıklık sözlüğüne örnek olarak, Gökhan Ölker'in çalışmasını gösterebiliriz. Osmanlı Türkçesinden Türkiye Türkçesine geçişin tamamlandığı, Türk dil devriminin yerleşmeye başladığı ve çok partili hayata geçiş dönemindeki basın ve diğer yayınlardaki rahatlamanın olduğu dönem olduğu için 1945-1950 yılları arasını kapsamaktadır.⁷⁶ Dönemin yazılı materyalleri taranarak, incelenmiştir. Bir zaman aralığını incelemesi ve dil açısından bir geçiş döneminin fotoğrafını çekmesi adına önemli bir çalışmadır.

Türkçenin sıklık sözlüğü çalışmalarında en çok atıfta bulunulan, içeriği ve kapsamı açısından Türkçe adına önemli bir eser, İlyas Göz'ün “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü” adlı sözlüğüdür. 1995–2000 yılları arasında basılan kitap, dergi ve gazete dokuz konu başlığı altında basın (%35), hikâye (%20), popüler bilim (%8), güzel sanatlar-biyografi (%8), hobi (%4), din (%3), okul kitabı (%3) ve muhtelif eserlerden (%10) oluşmaktadır. Bir yıl boyunca günlük iki gazeteden 1.000 kelime ve her kitaptan 1.500 kelime alınarak 1.006.306 kelimelik bir kelime havuzu oluşturulmuştur. Wordcount programıyla farklı kelimeler belirlenerek sıklıkları ortaya konulmuştur. Her çeşit özel ad ve yabancı kelimeler çıkarıldıktan sonra kalan kelime sayısı 975.141'dir. Bir milyon kelime havuzunda 22.693 farklı kelime ortaya çıkmıştır. Bu havuzdan çıkan kelimeler sıralanarak sıklık frekansları belirlenmiştir. Çalışmada belirlenen kelimeler, ilk olarak alfabetik sıralama içerisinde verilmiş ikinci olarak da sayısal sıralı olarak verilmiştir. Ayrıca birden fazla anlamı tespit edilen kelimelerin listesi ile TDK İmla Kılavuzu'nda bulunmamasına rağmen kelime

⁷⁵ Umut Balcı, “Türkçenin Tersine Sözlüğü”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 2/9, Ankara, 2009, s.550.

⁷⁶ Ölker, **a.g.e.**, s. 224.

havuzunda yer alan kelimelerin listesi verilmiştir. Bu çalışma, tecrübî psikolojinin alt yapı çalışmalarından biri olarak düşünüldüğü için dil bilimiyle ilgili değerlendirme ve tasarrufta bulunmamıştır.⁷⁷ Bir milyon kelimelik bu eser, halen sıklık çalışmalarına yol gösteren rehber niteliğindedir. Bu alanda pek çok çalışmada, Göz'ün tespit ettiği listeye göre şekillendirilmiştir.

Bilişim teknolojilerindeki gelişime bağlı olarak kelime derlem çalışmalarında bilgisayar sistemlerinden faydalanılmaya başlanmıştır. Türkiye’de ve dünyada birçok derlem hazırlanmış ve internet ortamında araştırmacıların kullanımlarına sunulmuştur. Ülkemizde yapılan derlem çalışmalarından “ODTÜ Türkçe Derlem”⁷⁸ bunlardan biridir. 1990 sonrası Türkçe metin örneklerinden oluşan, 2 milyon kelimelik bir havuzdan oluşmaktadır. Derlem, 1991-2000 yılları arasında çağdaş Türkçeyi yansıtan roman, kısa öykü, gazete köşe yazısı, anı gibi türlerden oluşan bir seçkiden oluşturulmuştur. ODTÜ Türkçe Derleminde metinler paragraf, yazar, tür, yayın tarihi, yapıt gibi bilgilerle işaretlenmiştir. Bu çalışma ODTÜ bünyesindeki bir internet sitesinden sadece araştırmacılara açıktır.

Türkçe Ulusal Derlemi (TUD) 50 milyon kelimedenden oluşan, 1990-2009 yılları arasındaki 20 yıllık bir dönemi kapsayan, günümüz Türkçesinin çok sayıda farklı alan ve türlerden yazılı ve sözlü örnekleri içeren, geniş kapsamlı, dengeli ve temsil yeterliliğine sahip, genel amaçlı bir referans derlem şeklinde tanımlanmıştır.⁷⁹ Bu derlem, 1990-2009 yıllarının kapsayan 4438 veri içerisinden seçilerek belirlenen 9 konu alanı ve 34 edebi türü içeren metin örneklerinden oluşturulmuştur. Bu derlem sayesinde, araştırmacılar yaklaşık 48 milyon kelimelik bir havuzdan medya, metin örnekleme, konu alanı, türev metin biçimi, yazar cinsiyeti, yazar türü, hedef okur ve metin türü gibi ölçütlerle arama yapabilmektedir. Bu yönüyle detaylı arama yapmak isteyen araştırmacılar için oldukça yararlı bir kaynaktır.

⁷⁷ Göz, **a.g.e.**, s.13.

⁷⁸ <http://ii.metu.edu.tr/node/1441> (Çevrimiçi) 22.11.2013

⁷⁹ <http://www.tnc.org.tr> (Çevrimiçi) 23.11.2013

TS Corpus bir başka derlem çalışmasıdır. Tamamı sözcük türü ve biçimbirimsel temelde işaretlenmiş toplam 491 milyon birimden oluşmaktadır. Projenin yürütücüleri, Türkçe adına yapılmış bilişimsel dilbilim çalışmaları ile dünyada yapılmış derlem dilbilim çalışmalarını bir araya getirerek modern bir derlem oluşturmayı hedeflediklerini belirtmişlerdir. TS Corpus, diğer Türkçe derlemlerden farklı olarak içerdiği veriyi dilbilimsel ve biçimsel olarak iki ayrı düzlemde listelemiştir. Dilbilimsel sınıflandırma yapılırken sözcük türü, biçimbirimsel etiketleme ve kök olarak üç türde sunulmuştur. Çalışmada, şimdiye kadar yapılmış en geniş Türkçe derlemi olduğunu belirtilmektedir.⁸⁰ Web tabanlı olmasından dolayı güncelleme ve düzenlemeler kolaylıkla yapılabilmektedir. Bilişim alandaki hızlı gelişme ve bilgisayarın birçok alanda kullanılabilirliğinin artması sayesinde, bahsedilen derlem çalışmalarının arttığını görmekteyiz. Derlem çalışmalarını kolaylaştıran, kelimeleri istenilen özelliklerine göre süzeabilen yazılımlar giderek gelişmekte, dilbilim çalışmalarında büyük faydalar sağlamaktadır.

Son olarak Türkçe derlem çalışmaları ve kelime sıklık sayımı çalışmalarında kullanılmak amacıyla hazırlanmış programlara örnek olarak Mehmet Kara ve Atakan Kurt'un "Türkçe Metin Sıklık Çözümleyicisi" sayabiliriz.⁸¹ Web tabanlı olan bu program sayesinde kelime sıklık frekansları kolaylıkla belirlenmekte, harf, kök, gövde, kelime, cümle, paragraf sıklıkları ayrı ayrı görülebilmektedir. Bu programın ulaşılabilirliği ve kullanım kolaylığı açısından bu alanda yapılacak çalışmalara önemli faydalar sağlayacağı düşünülmektedir. Türkçenin dil özelliklerine hazırlanan bu programa, internet üzerinden ulaşım mümkündür.

⁸⁰ <http://www.tscorpus.com/> (Çevrimiçi) 23.11.2013

⁸¹ <http://nlp.ceng.fatih.edu.tr/metinanaliz/> (Çevrimiçi) 23.11.2013

İKİNCİ BÖLÜM

KELİME EDİNİMİ

Dil öğretiminde kelimelerin öğretimi önemli bir yer tutar. Bu, ister ana dil olsun, ister yabancı dil olsun temelde bazı farklılıklar gösterse de, bir dili öğrenme sürecindeki en temel unsurlardan biridir. Bir dili öğrenirken, ilk karşılaştığımız kavramlardandır kelime. Yabancı bir dili öğrenme sürecinde, henüz hiçbir dilbilgisi konusunu bilinmese de ilk olarak kelimelerle muhatap olunur.

Dil eğitiminde temel dil becerilerinin kazandırılması hedeflenmektedir. Ancak bu becerilerin kazandırılabilmesi için öncelikle bazı ön koşul edinim ve öğrenmelere ihtiyaç vardır. Bunlardan birisi de kelime bilgisinin geliştirilmesidir.¹ Çünkü bütün dil becerilerimizi kelimeler aracılığıyla uygulamaya dökeriz. Okuma, yazma, konuşma ve dinlemede kelimeler anlam yüklü öğelerdir. Her biri bir kavramın karşılığıdır. Dolayısıyla kelimeler sayesinde düşünceler somut hale gelmektedir. Bundan dolayı, bir dilde bilinen kelime miktarınca bir anlam dünyası oluşmaktadır. Bireyler sahip oldukları kelime hazinesi kadar geniş düşünebilir ve yine sahip oldukları kelime hazinesi kadar kendilerini doğru ve güzel ifade edebilir.² Zengin bir kelime hazinesiyle iletişimimiz daha hızlı ve anlaşılır olurken, sınırlı kelimeyle daha yüzeysel ve sık bir iletişim sağlanmaktadır. Kişi ana dilini yahut yabancı dilini kullanırken, mevcut kelime kapasitesinin verdiği imkânlar ölçüsünde kendini ifade edebilecektir.

Akyol, bu durumu açıklarken kelimenin ifade edilmek istenen düşüncelerin, tavırların etiketi olduğunu savunur. Dil düşünme, kelime ve düşünme arasında kurulan ilişkinin benzer olduğunu, bu durumun kelimeyi önemli bir dil ve düşünce ögesi olarak görüldüğünü belirtmektedir.³ Birçok dilbilimci kelimeye dair benzer görüşleri savunmuştur. Başkan'a göre bir fikri anlatmak için cümle birimini

¹ Yusuf Budak, "Sözcük Öğretimi ve Sözlüğün İşlevi", Ankara, **Tömer Dil Dergisi**, Sayı:92, 2000, s.21.

² Murat Özbay, **Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara, Öncü Kitap, 2009, s.179.

³ Hayati Akyol, **Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi**, Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2001, s.139.

kullansak da, kelimeler bir dilin yapı taşı olma özelliğini her zaman taşırlar. Kelimesiz bir cümle olmadığı halde, cümlesiz bir kelime olabilmekte ve kendi başına bir anlam taşıyabilmektedir.⁴ Kelimenin dildeki bu konumu, onun öğretilmesi ve sınıflandırılması gibi pek çok konuda çalışma yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle ana dilde yahut yabancı dilde kelime edinimi, başlı başına bir çalışma alanıdır.

Dil çalışmaları içinde kelime üzerine olanlar oldukça fazladır. Kelime öğretimi bunlar içerisinde en fazla incelenen başlıklardan biridir. Kelime öğretimi, bir dildeki kelimelerin kişiye kazandırılması olarak ifade edilebilir. Edinme ve öğrenme arasındaki farklılıklar bazı dilciler tarafından yorumlanmıştır.

Kelime edinimi ve kelime öğretimi, İngilizcede yapılan çalışmalarda *vocabulary acquisition* ve *vocabulary learning* ayrı ayrı ele alınmıştır. Stephen Krashen "Principles and Practice in Second Language Acquisition" adlı eserinde edinim ve öğrenme tanımlamalarının farkını şöyle belirtmiştir: Dil edinimi, bir çocuğun dil öğrenmesi gibi bilinçaltında devam eden bir süreçtir. Dil edinim sürecinde, kişi öğrenilen kuralların farkında değildir fakat kuralların doğruluğuna dair bir his geliştirir. Dili öğrenme ise, öğrenilen dile ait bilinçli bilme eylemidir. Dilin kurallarını bilme, farkındalık ve bunlar hakkında konuşabilme yetisine sahip olmaktır. Öğrenme bilinçli bir eylemdir.⁵ Edinim ve öğrenme kavramları dil öğreniminde ele alındığı gibi, kelime öğreniminde de ele alınabilir.

Çalışmamızın temelini oluşturan “kelime edinimi” kelime öğretimiyle alakalı olmasının yanında ondan daha geniş bir durumu ifade etmektedir. Çalışmanın başlığı olarak seçilen “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime edinimi” bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde kelime edinim süreçlerini ele alarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişinin kelime hazinesinin geliştirmesini tanımlamak için tercih edilmiştir.

⁴ Özcan Başkan, **Yabancı Dil Öğretimi**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2006, s.101.

⁵ <http://www.languageimpact.com/articles/rw/krashenbk.htm> (Çevrimiçi) 22.04.2013

2.1. Ana dilde Kelime Edinimi

Dil, kişinin yaşıntısını biçimlendiren önemli bir olgudur. Aynı zamanda toplumu da etkileyen ve ona yön veren bir kavramdır. Bebeklikten itibaren edinilmeye başlayan ana dili, okula ilk adım attığı andan itibaren kişinin tüm eğitim ve sosyal hayatında önemli belirleyicilerden olmuştur. Dil bu haliyle iletişimin olmazsa olmazlarındandır. Ana dilin öğretimi esnasında, toplumun her kesimi tarafından kullanılan ölçünlü dilin, konuşulan ve yazılan biçimleriyle kazandırılması gerekmektedir.⁶ Ana dili öğretimi amacıyla yapılacak çalışmalarda bunlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Ana dili öğretimi, kişilere doğru, açık ve etkili bir iletişimi ortaya koyabileceği dilsel becerileri kazandırma, onların düşünme güçlerini geliştirerek biçimlendirme ve toplumsallaşma süreçlerine katkıda bulunmayı amaç haline getirmiştir. Bu hedefler doğrultusunda, ana dili duyarlılığı ve bilinci gelişmiş bireylere, ülkesindeki ve dünyadaki gerçekleri ana dilleriyle değerlendirme becerileri kazandırma gibi önemli amaçlarla birleştirmektedir.⁷ Ana dilde kelime edinimi denildiğinde, kişinin doğumundan itibaren muhatap olduğu ana dilinin gelişimini incelemek gerekmektedir. Çünkü dil edinimi doğumla başlar ve bir ömür boyu devam eder. Ana dilin edinimi bebeklik dönemiyle başlayan bir süreçle sürekli gelişerek devam eder. Bu yönüyle insanoğlu, ana diliyle ilk muhatap olduğunda seslerle karşılaşır. Bu sesler çoğu zaman kelimelerdir. Dolayısıyla ana dilde kelime edinimi, ilk yapılan dilbilimsel faaliyetlerdendir. Kelime edinimi bebeklik dönemlerinden başlamasına rağmen, bütün hayatımız boyunca devam eder. İnsan sürekli zihnindeki kelime hazinesine yeni kelimeler kazandırır ya da bildiği kelimelerin karşılıkları yeni kavramları öğrenir.

Kelime ediniminin de içinde yer aldığı, dil öğrenimi alanında yapılan araştırmalar, ilk olarak ana dilin öğrenilmesine üzerinedir. Ana dil ile ilgili araştırmalar çok eskiye dayanmasına karşın, ana dili öğrenen çocukların geçirdiği

⁶ S. Seyhun Topbaş, **Türkçe Öğretimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 1998, s.11.

⁷ Sedat Sever, **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme**, Ankara, Anı Yayıncılık, 2004, s.4.

gelişim 60'lı yıllarda sistemli bir şekilde ele alınıp incelenmiştir. Daha sonra 70'li yıllarda ise ana dili öğrenimi konusunda elde edilen verilerin ışığında ikinci dil edinimi alanına yönelme artmış ve bu alanda pek çok araştırmalar yapılmıştır.⁸ Bu araştırmalar yeni yaklaşımların ortaya çıkmasına, ana dil ve yabancı dil öğretiminin daha sistemli hale gelmesine yardımcı olmuştur. İki farklı alan olarak ana dil ve yabancı dil birbiriyle her anlamda ilişki içerisindedir.

Ana dil, insanın içinde doğup büyüdüğü aile ya da toplum çevresinde ilk öğrendiği dildir.⁹ Kişi dünyayla olan ilk iletişimini bu dille sağlar. Doğumundan itibaren en yakını olan annesinden öğrenmeye başladığı dildir ana dil. Doğumundan hemen sonra çıkardığı ilk seslerle dil gelişimine adım atmış olur. Çocuklar, dili öğrenmek için gerekli bilgileri, kelimeleri erken çocukluk döneminde kazanmaktadır. Bu kazanım, her hangi bir öğrenim görmeden, ana dilini duyarak ve tekrarlayarak ortaya çıkar. Çocuk bu durumun farkında değildir.¹⁰ Bebeklik döneminde ilk kelimelerin söylenmesinin ardından, anlamlı cümleler kurmaları uzun zaman alır. Hemen hemen bütün bebekler aynı dönemlerde konuşmaya başlamaktadırlar. İlk konuşmalar hece ve tek kelime uzunluğunda olup, somut anlamlı ve söylemesi kolay kelimelerden oluşur. Bebekler genellikle 24 aylıkken 320, 30 aylıkken 570 kelime söyleyebilmektedir.¹¹ Büyümeyle beraber giderek kelime sayısı artmakta, anlam dünyası genişlemektedir. Bunu yaparken bebeğin doğrudan bilinçli bir yaklaşımı yoktur. Kelime edinimi tam olarak bunu ifade etmektedir.

Ana dilde kelime ediniminin temelindeki en yaygın varsayım, ihtiyaç ve iletişim kurma amacının tetiklemesiyle ortaya çıkmış olmasıdır. Bu görüşe göre, bebekler ebeveynleri ile etkileşim içine girme ihtiyacı hissederler ve bunun sonucu olarak hızlı bir şekilde yeni kelimelerden oluşan kelime hazinelerini oluşturmaya başlarlar. Bebeğin bu hızlı kelime hazinesi gelişimine ani kelime artışları (vocabulary

⁸ Dursun Zengin, “Yabancı Dil Öğretimi Kuramları ve Sözcük Öğretimi”, Ankara, **Türk Dili**, TDK, Cilt: XC, Sayı: 646, Ekim 2005, s. 360-368.

⁹ Berke Vardar, **Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 1980, s.20.

¹⁰ Fulya Temel, “0–6 Yaş Çocuklarında Dilin Kazanılması”, Ankara, **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, 1999, s.715.

¹¹ Banu Yazgan İnanc, vd., **Gelişim Psikolojisi**, Adana, Nobel Kitabevi, 2004, s.158.

spurt) olarak adlandırılır.¹² Çevresini yeni yeni tanımaya başlamasıyla algıladığı şeylere adlar verilmesiyle bu hareketlilik görülmektedir. Günlük yaşantısındaki ihtiyaçları doğrultusunda bir kelime hazinesi oluşmaktadır. Kelimeler giderek artarak geniş bir kavram dünyası oluşmaktadır.

Kelime edinimi ilk aşamada iki temel özelliğe sahiptir. Bunlar anlam genişlemesi ve anlam daralmasıdır. İlk olarak çevresindeki gerçeklikle daha sonra karşılaştığı benzer kavramları aynı adla anmaktadır. Örneğin bütün erkekleri “*baba*” diye çağırabilmektedir. “*Baba*” kelimesinin çocuğun zihninde geniş bir karşılığı vardır. Bunun tam tersi bir olgu olarak da anlam daralması görülmektedir. Çocuğun kendi evindeki köpeği “*köpek*” diye adlandırmasına rağmen, diğer köpekler için başka kelimeler kullandığı görülmektedir.¹³ Bebek büyüdükçe zamanla daha fazla kelimeyi zihnindeki kelime havuzuna atar ve edindiği bu yeni kelimeleri birleştirerek yeni yeni kavramların tanımlama yetisine sahip olmaktadır. İki kelimeli, üç kelimeli ve benzeri kelime zincirlerini kullanmakta daha sonra da sözdizimsel ve morfolojik özellikleri öğrenerek cümleler kurmaya başlamaktadır.

Özetle, ana dilde kelime edinimi yavaş ilerleyen, tekrarlayan ve ömür boyunca devam eden bir süreçtir. İki yönü vardır. Bunlar kelimelerin ve kavramların öğrenilmesi süreçleridir. Bu durum ana dilde kelime edinimi ile yabancı dilde kelime edinimi arasındaki temel farktır. Çünkü yabancı dilde kelime ediniminde zihinde var olan kavramların, yabancı dildeki karşılıkları öğrenilir.

Öğrendiği yeni kelimeler aslında zihnindeki eski kavramlara bağlanmaktadır. Fakat yabancı dilde kelime öğrenirken, ana dilinde olmayan bazı kavramları da öğrenmesi veya mevcut kavramları değiştirmesi gerekmektedir. Mesela bir gün (24 saat) İspanyolcada üç bölümden oluşmaktadır. Şafağın sökməsinden öğle yemeğine kadar olan zaman dilimine *manana*, öğle yemeğinden akşam karanlığına kadar *tarde*, akşam karanlığından şafak sökene kadar da *noche* diye adlandırılmaktadır. İngilizce

¹² Maria Pilar Agustin Llach, **Lexical Errors and Accuracy in Foreign Language Writing**, Büyük Britanya, MPG Books Group, 2011, s.15.

¹³ Pilar, a.g.e., s.15.

de ise bir gün 4 bölümde ele alınır: Sabah *morning*, öğleden sonra *afternoon*, akşam *evening* ve gece için de *night* kelimeleri kullanılmaktadır.¹⁴ İngilizce öğrenmek isteyen bir İspanyol, kendi dilinde karşılığı olmayan “öğleden sonra” ve “akşam” kavramlarını öğrenmek zorundadır. Kelime edinimlerinde bu örnekteki gibi kimi zaman kelimedenden önce kavramların öğrenilmesi gerekmektedir. Kavramlardan sonra karşılığı olan kelimelerin öğrenimi daha da kolaylaşacaktır.

İnsanoğlu, dil gücünün, dil yetisinin yanında, çevresine, yaşadığı dünyaya ait sürekli deneyimler edinme ve tanıma yetisine sahiptir. Çocuk, dilini edinirken aynı zamanda, örneğin süt kelimesiyle birlikte onun içilen bir sıvı olduğunu, *ekmek*’in bir yiyecek, *kuş*’un uçan bir hayvan olduğunu öğrenir. Böylece zamanla çocuğun zihninde bir ses bileşimlerine, kelimelere bağlı biçimde, tecrübelerin de bir ürünü olarak kavramlar oluşur. Bardak, kedi, soba, elma gibi somut nesnelerin yanı sıra, zamanla kıskançlık, özlem gibi doğrudan dile dayanan soyut kavramlar da edinir.¹⁵ İlk defa karşılaşılan bu kavramlar zaman zaman tekrarlanarak bilinir hale gelir. Bu gelişim çocuğun bireysel çabalarıyla olacağı gibi, çevresinin etkisiyle de devam etmektedir.

Öğrenilen yeni kelimeler / kavramlar sürekli artmakta, eskileri günlük hayatta kullanılarak pekiştirilmektedir. Zihinde oluşan bu havuzun, bir müddet sonra sınıflandırılmaya ihtiyacı vardır. Çünkü hafızaya kaydedilen her bir kelime, karşıladığı anlamıyla bir grup içinde ele alınması, onu daha işlevsel kılacaktır. Aksan, insan zihnindeki var olan bir yetinin, dünyadaki nesneleri sınıflandırmayı, genel kavramlara ulaşmayı sağladığını belirtir. Menekşenin, gülün, sardunyanın ortak niteliklerine dayanılarak yapılan bir sınıflama “*çiçek*” kavramına; köpek, inek, at, tilki, tavşan gibi yaratıklar “*hayvan*” genel kavramına ulaştırdığını, böyle bir sınıflandırmayla canlı, bitki, memeli gibi genel kavramların oluştuğunu belirtmiştir.¹⁶ Kısaca, kavramlar insanın çevresindeki nesnelere, olay ve durumlara ait kişisel gözlem ve deneyimlere dayanan tasarımların zihinde yer eden ve bir soyutlamayla

¹⁴ Pilar, **a.g.e.**, s.16.

¹⁵ Doğan Aksan, **Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi**, 4.Baskı, Ankara, Engin Yayınevi, 2006, s.40.

¹⁶ Aksan, **a.g.e.**, s.41.

dile dönüşen yönüdür.¹⁷ Kelimelerin kendi başına bir anlamı olmasına karşın, daha karmaşık duygu ve düşünceleri dile getirebilmek, eylemi ve çeşitli görüntüleri belirtebilmek, daha belirgin ve kesin anlamlar yüklenebilmek için cümlelere ve kullanıldığı bağlamlara göre değerlendirmelere ihtiyacı vardır. Dilin karşılıklı ilişkiler içindeki bu durumu, onun bir sistem olduğu gerçeğine götürmektedir. Bu durum kelime öğretiminde dikkat edilmesi gereken bir durumdur. Çünkü kelime öğretimi yapılırken, yalnızca kelime ve sözlükteki anlamını vermekle yetinmeyip birçok dil bilgisel yapı, cümle içindeki anlamları, farklı bağlamlardaki anlam değişimleri gibi hususların da öğretilmesi gerekmektedir. Bu sayede öğrenci, kelimeleri anlamsız parçalar halinde değil, dil sistemi içinde bir bütünlük halinde öğrenmiş olacaktır.

Yabancı dilde kelime ediniminde olduğu gibi ana dilde kelime ediniminde de öncelikle dikkat çeken bir soru “hangi kelimeyi hangi düzeyde vermek gerektiğidir.” Bir dilin temel taşı olan kelimeler verilirken, çocuğun istek, ilgi ve ihtiyaçlarının iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu durum dil öğretenlerin farklı bilim dallarına başvurması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Eğitimin değişik aşamalarında, çocuğun dil evrenini genişletme ve geliştirme ana dil öğretiminde gerekli olan bir durumdur.¹⁸ Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda öğrenilen kelimeler, çocuğun kavram dünyasını genişleterek anlatmak istediklerini daha kolay ve net hale getirecektir. Ana dilini daha yeni öğrenme aşamasında olan bir çocuğun, kelime ediniminde yönlendirilmeye ihtiyacı vardır. Her ne kadar kendi dili olsa da, karşıladığı kavramlar itibariyle pek çok kelimeyle ilk defa karşılaşmaktadır. Bundan dolayı Türkçe ders kitaplarındaki kelimelerin seçimi oldukça önemlidir.

Kelime ediniminde kelimelerin özelliklerine göre sınıflandırılması farklı şekillerde yapılmıştır. Başkalarının düşüncelerine anlamaya yarayan alıcı kelimeler, başkalarına düşünceleri anlatmaya yarayan üretici kelimeleri içine alacak şekilde şöyle bir sınıflandırma yapılmıştır:

¹⁷ Aksan, a.e., s.41.

¹⁸ Gürsel Ayter, “Anadilde Sözcük Öğretimine Bir Yaklaşım”, **Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi**, Ankara, S:1, 1986, s.209.

- Dinleme – Alıcı
- Okuma – Alıcı
- Konuşma – Üretici
- Yazma – Üretici

Bu sınıflandırmaya göre, ilköğretim birinci sınıf öğrencisinin sözlü dile ait kelime hazinesi, okumaya dayalı kelime hazinesine göre oldukça geniştir. Bu durum yetişkinler için tam tersidir. Yetişkinler okumaya dayalı kelime hazinesinin sözlü dilindeki kelime hazinesinden daha geniş olabilmektedir. Çünkü okuyarak ve görerek yeni kelimeler öğrenilmektedir. Kelime araştırmaları ile ilgili bulgulara göre kelime bilgisi, dil gelişim seviyesini gösteren en önemli göstergelerdendir ve öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin gelişmesini sağlar. Bilinmeyen kelimeler, metinlerin okunabilirliklerini güçleştirmektedir.¹⁹ Kelime öğretimi okuduğunu anlama becerisini geliştirdiği gibi sahip olunan kelime hazinesi bütün eğitim hayatı boyunca öğrencinin başarısına etki etmektedir.

Ana dili edinimi ilköğretim çağlarının sonlarına doğru büyük ölçüde tamamlanmaktadır. Bu dönemlerde yerleşen yanlışların ileri yaşlarda düzeltilmesi oldukça zordur. Bundan dolayı ilköğretim çağı, yazı dilinin ve doğru sesletimin edinilmesi açısından çok önemlidir.²⁰ Ana dilde kelime ediniminde de ilköğretim önemli bir dönemdir. Bu dönemde yapılacak kelime öğretimi çalışmaları, öğrencinin ileriki yaşamında kullanacağı kelime sayısının ve niteliğinin temelini oluşturacaktır.

Kelime öğretmeyi amaçlayan öğretmen, öğretmek istediği kelimeleri belirlemeli ve öğrencilerin yaşlarına göre sınıflandırmalıdır. Her seviyeye uygun kelimeler seçilmelidir. Öğretmenlerin bu yaklaşımına paralel, ders kitapları ve derse yardımcı materyaller de kelime nitelikleri açısından titizlikle ele alınmalıdır. Öğrencilerden öğrendikleri kelimeleri kullanmaları istendiğinde de, öğretmenin beklentisi öğrencilerin seviyelerine uygun olmalıdır. Birinci sınıftaki bir öğrencinin

¹⁹ Turan Temur, “İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Dilindeki Kelime Hazinesinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, Ankara, Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2006, s.10.

²⁰ İclal Ergenç, “Türkiye’deki Anadil Sorunu”, **Dil Dergisi**, Ankara, Sayı: Kasım, 1994, s.13.

kullanması beklenen kelime sayısı 6, ikinci sınıfta 8, üçüncü sınıfta 10, dördüncü sınıfta 12 kelimeyi geçmemektedir.²¹ Kelime öğretiminde bir diğer husus kelimelerin doğru kullanılmasıdır. Dilin kuralları ve sınırları içinde olmalıdır. Anlatımı güçlü kılmak için farklı kelime türleri bir arada kullanılmalıdır. Gelişim özelliklerine göre seçilen kelimelerin uzunlukları öğrencinin kavrama gücüne hitap etmelidir. Anlaşılması zor ve net ifadeleri olmayan kelimeler kullanılmamalıdır. Kitaplardaki herhangi bir kavrama karşılık gelen bir kelime kitabın her yerinde aynı olmalıdır, kavram-kelime bütünlüğü sağlanmalıdır. Bunun yanında, mümkün olduğunca yabancı kelimeler kullanılmamalıdır. Öğrencinin ana dil temelini atıldığı bu dönemleri iyi değerlendirmesi, öğretmenlerin de öğrencilere kelimelerin ediniminde yol göstermeleri gerekmektedir. Sınıf içerisinde kullanılan yazılı ve sözlü ifadelerin öğrencilere uygun seçilmesi gerekmektedir. Anlaşılması zor kelimeler kavramayı zorlaştıracak gibi ana dilinin kullanım kabiliyetini geriletecektir.

Yapılan birçok araştırmada kelime bilgisi ile anlama ve kavrama arasında üst düzey bir irtibat olduğu gerçeğidir. Kelime bilgisi yüksek yani kelime hazinesi gelişmiş olan öğrenciler diğerlerine oranla daha başarılı olmaktadır. Ana dil ediniminin uygulandığı bir alan olarak Türkçe derslerinde, kelime hazinesinin arttırılması önemli bir amaç olmalıdır. Bu bağlamda 2005 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlar içerisinde kelime edinimi önemli bir yer tutmaktadır. Okumayı yeni öğrenen ilköğretim öğrencilerinin, okuma süreci açısından kelime edinimleri ana dilin temelini oluşturması adına oldukça önemlidir. Ana dil öğretiminin programlandığı, hedeflenen kazanımların belirlendiği ve genel çerçevenin çizildiği bu çalışmada kelime edinimine dair üzerinde durulan bazı kazanımlar şunlardır:

“Okuma sürecinde öğrencinin kelimeleri tanınması oldukça önemlidir. Kelime tanıma; öğrencinin zihinsel sözlüğünü kullanarak kelimenin anlamını belirlemesi sonucu gerçekleşmektedir. Kelimenin anlamı belirlenirken ön bilgiler kullanılmaktadır. Kelimelerin doğru tanınmaması; cümlelerin, paragrafların ve

²¹ Abdurrahman Kılıç ve Serdal Seven, **Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi**, Ankara, PagemA Yayınları, 2002, s.110.

giderek bütün metnin yanlış anlaşılmasına neden olmaktadır. Bu nedenle kelime çalışmalarına gereken önem verilmeli ve öğrencilerin söz varlığı geliştirilmelidir.”²²

Aynı ders öğretim programının ilköğretim ikinci kademesi için hazırlanan programında ise, kelime ediniminin bir başka yönü vurgulanmıştır:

“Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri amaçlanmaktadır.”²³

Görüldüğü üzere, ana dilin öğretildiği Türkçe derslerinin programının genel çerçevesi çizilirken, kelime edinimine gereken hassasiyet gösterilmiştir. Dönem itibarıyla ilköğretim birinci kademe, kelimenin okumaya ve anlamaya olan etkileri ele alınırken, ikinci kademe ise kelimenin dil zevki ve dil bilinci oluşturmadaki yeri ve önemine vurgu yapılmıştır.

Okuma kurallarını uygulama, okuduğu metni anlama ve çözümleme, söz varlığını zenginleştirme, dilimize yerleşmiş yabancı kelimelerin Türkçe karşılıklarını kullanma²⁴ gibi temelinde kelime edinimi olan hususlar vurgulanmıştır. Dilin kullanımı açısından kelime önem arz etmektedir. Düşünceler dilin içerisinde yer alır. Dil düşüncenin somutlaşmış halidir. Düşünceler dil yardımıyla başkalarına iletilir. Dilin içerisinde yer alan düşüncelerin de gelişmesini sağlayan en temel unsur kelimelerdir. Kelime ve kavram zenginliği akılcılığı ve düşünce zenginliğinin bir göstergesidir.²⁵ İfadelerin net ve anlaşılır olmasında kullanılan kelimelerin niteliği ve niceliği çok önemlidir.

Ana dili dahi olsa, kişinin dilindeki bildiği kelime sayısı sınırlıdır. Bu durum kişinin ailesi, çevresi, eğitimi, yaşadığı yer gibi pek çok unsurun etkisi altındadır.

²² İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2006, s.7.

²³ A.e., s.2.

²⁴ A.e., s.24.

²⁵ Budak, a.g.e., s.21.

Kelime hazinesi herkeste farklı özellikler göstermektedir. Özbay, bu durumu açıklarken önemli bir noktaya dikkat çekmektedir. Her dil etkinliğinin önce bireysel sonra da toplumsal olduğuna değindikten sonra, dilin toplumsal olmasına rağmen bireysel özellikler taşıdığını belirtir. Dolayısıyla, bireyler arasındaki duyuş ve düşünüş ayrılıkları bireye özgü de bir dilin olduğunu kabul ettirmektedir. Bu duruma örnek olarak da aynı aile ya da aynı sınıftaki çocukların, farklı kelime hazinelerine sahip olmalarını gösterir.²⁶ Bu farklılık zekâ farklılıkları, kişisel gayret, ilgi gibi farklı özelliklerinin etkisini bize göstermektedir.

Türkçe öğretiminde yararlanılacak ders kitapları, yardımcı materyaller, okuma kitapları gibi kaynaklarda kelime ediniminin daha verimli olması adına şu hususları dikkate almalıyız²⁷:

- Hangi kelimelerin öğretilmesi gerekmektedir?
- Bir ders saatinde, bir okuma parçasında kaç kelime öğretilcek?
- Bilinmeyen kelimelerin oranı ne kadar olmalıdır?
- Bu kelimelerin öğretimi için ne kadar zaman ayırmalı?
- Bunlar ne kadar sıklıkla tekrarlanacak ya da ne kadar sıklıkla tekrarlanırsa öğrenci bunları öğrenebilecek?
- Kitapta öncelikli olarak hangi kelimeler öğretilcek? Bunların öğretiminde görsel materyallerden nasıl yararlanılacak?
- Hangi tür kelimelerin öğretiminde daha çok uygulamaya ihtiyaç vardır?
- Öğretmen bu kelimeleri öğretirken kitabın içinden veya dışından ne çeşitlilikte ve miktarda beklenmeyen ek kelime vermek zorunda kalacaktır?

Ana dilin öğretilmesinin bütün aşamalarında kelime edinimini üzerinde durulması gerekmektedir. Bir dilin iki temel unsuru olarak dilbilgisi ve kelimeyi sayabiliriz. Ana dilini kullanırken dilbilgisi kuralları kadar, kullanılan kelime

²⁶ Murat Özbay, Deniz Melanlıoğlu, “Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi”, **Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi**, Haziran 2008, Cilt:V, Sayı:I, s.31

²⁷ McCullough, 1974:58-74; Akt. Ahmet Pehlivan, “Türkçe Kitaplarında Sözcük Dağarcığını Geliştirme Sorunu ve Çözüm Yolları”, **Ankara, TÖMER Dil Dergisi**, Sayı:122, 2003, s.85.

hazinesinin genişliği dildeki yetkinliği gösterir. Bundan dolayı okuma öğretiminin başlamasıyla beraber kelime edinimi devreye girmektedir.

2.2. Yabancı Dilde Kelime Edinimi

Tarihsel olarak incelendiğinde yabancı dilde kelime öğretiminin yeterince önemsenmediği, sürekli ihmal edildiği görülmektedir. Kelimeler bir dilde merkezi yere sahip olmalarına ve dil öğrencileri için kritik önem taşımalarına rağmen, Zimmerman’a göre önceki dönemlerde yabancı dil öğretiminde kelime öğretimine değer verilmemiş, dilin sözdizimine ve sesbilimine odaklanılmıştır. Daha sonraki dönemlerde 1990’lı yıllardan itibaren dilbilgisi öğretiminden kelime öğretimine doğru genel bir yönelim olmuş ve yaklaşım değişikliğine gidilmiştir. Dilbilimcilerin ve uygulamalı dilbilimcilerin dikkatleri giderek kelime öğretimi üzerine odaklanmış, kelime bilgisi yabancı dil öğrenenler için önemli bir unsur olarak görülmeye başlanmıştır.²⁸ Demircan, yabancı dil öğretiminin aslında kelime öğretimi olduğunu söylerken,²⁹ aslında dil öğretiminin özünün kelime öğretimi olduğunu vurgulamıştır. Başkan’a göre, yabancı dilde öğrenilecek her kelime, bir bakıma ana dildeki her kelimeye karşı çıkıp onunla çatıştığından, yeni bir emek gerektirmekte ve bu yüzden de, genellikle zor öğrenilmektedir. Bundan dolayı, kelime edinimi konusunda ne gibi yollar kullanılması gerektiği araştırılmalıdır. Öğrencilere daha fazla kelimeyi belletmek adına yeni çalışmalar yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Başkan, kelimelerin hemen öğrenilip akılda kalmaları için en iyi yolun, öğrencinin belli bir kavramı yabancı dilde nasıl söylendiğini merak etmesi; böyle bir merak duygusu içerisinde kendisine verilen karşılığı hemen kavrayarak, kelime hazinesine eklemesi olarak belirtmiştir.³⁰ Günlük hayatta kullandığı kelimelerin, yabancı dildeki karşılığını öğrenme isteği kelime edinimini kolaylaştıracaktır. Bu yaklaşıma benzer pek çok araştırma yapılmış, kelime ediniminin daha iyi yapılması için farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Buna paralel olarak bu alanda yapılan çalışmaların sayısı giderek artmış ve daha nitelikli hale gelmiştir.

²⁸ Sadiye Güneş, “Yabancı Dil Öğretiminde Deyim Öğretimi: Yöntemler, Teknikler ve Uygulamalar”, **İstanbul Üniversitesi Dilbilim Dergisi**, Cilt:2, Sayı:2, 2009, s.6.

²⁹ Ömer Demircan, “Sözcük Öğretimi ve Türkçe-İngilizce Sözcük Yapım Türleri Üzerine Bir Karşılaştırma”, **Türk Dili Dergisi**, Ankara, TDK Yayınları, 1983, s.146.

³⁰ Başkan, **a.g.e.**, s.109.

Yabancı dilde bir kelimeyi bilmek dendiğinde, kelimeye dair hangi bilgilere sahip olmak gerekmektedir? Kelime öğretim çalışmalarında bu sorunun cevabının bulmak son derece önemlidir. Kelimeyi bilmenin birçok farklı yönü vardır. Kelimeyi bilmenin içerdiği alt kategorilerle ilgili çeşitli sınıflandırmalar yapılmıştır. Bunlara örnek olarak, kelimenin anlamı, kelimenin kullanımı, kelime bilgisi ve kelime grameri gibi alt dalları sıralayabiliriz.³¹ Yapılan bu ayrımlarda kelime ediniminin aslında çok daha detaylı bir kavram olduğu ve üzerinde durulması gerektiğini göstermektedir.

Yabancı dil öğretiminde en önemli husus hedef dildeki kelimelere vakıf olmaktır. Eğer bir dil öğrenilecekse o dildeki dil bilgisi birimlerini öğrenmek yeterli olmamaktadır. Aynı zamanda hedef dildeki kullanılan kelimeler de öğrenilmelidir. Dolayısıyla, hedef dildeki kelime servetinin artması ölçüsünde hedef dile olan hâkimiyet de artmaktadır.³² Hedef dildeki kelimelerin öğrenilerek kullanılabilir hale gelmesiyle, dil bilgisi konularının anlaşılması daha da kolaylaşacak ve kuralların uygulanma imkânı artacaktır.

İkinci dil öğretimi alanında birtakım kuramlar ortaya çıkmıştır. Yapılan bazı araştırmalar sonucunda ortaya çıkan ve farklı açılardan dil öğrenmenin nasıl gerçekleştiğini inceleyen bu kuramlar, yabancı dil öğretimini daha verimli kılma adına yeni teoriler ortaya sürmüşlerdir. Örneğin Dulay, Burt, Wode, Krashen ve Felix özdeşlik kuramı ile ana dil ve yabancı dil edinim süreçlerinin eş değer oldukları, yani bir çocuğun ana dilini öğrenirken geçirdiği öğrenme aşamalarının, ikinci dil öğrenirken de geçerli olacağını savunmaktadır. Lado ve Fries'in geliştirdiği karşılaştırmalı kuramında ise, ilk öğrenilen dille ikinci öğrenilen dilin karşılaştırılması yoluyla dil öğrenim sürecinin gerçekleştiğini savunur.³³ Davranış psikolojisine dayanan bu kurama göre, öğrenilecek yabancı dilde geliştirilen davranışlar sürekli ana dilde çoktan edinilmiş davranışlarla karşılaştırılarak

³¹ Özer Turgut, “Yabancı Dil Derslerinde Pedagojik Uygulama Açısından Sözcük Öğretimi ve Sözcük Dağılımını Geliştirme Yöntem ve Tekniklerinin Değerlendirilmesi”, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2006, s.14.

³² Cem Birol ve Murat Özbay, **Yabancılar Türkçe Öğretimi İçin Ölçme ve Değerlendirme Soruları**, Ankara, Pagem Akademi, 2013, s.5.

³³ Zengin, **a.g.e.**, s.2.

açıklanmaktadır. Bundan dolayı, dil öğrenen kişi her iki dil arasında benzerlikler arar. İkinci dil ve ana dildeki yapı benzerlikleri ikinci dilin daha kolay öğrenilmesine, arasındaki farklılıklar ise öğrenmede zorluğa neden olacaktır. Bu nedenle ikinci dil öğrenilirken, ana dile ait sözcüksel, edimsel, söz dizimsel, ses bilgisel ve biçim bilimsel gibi özellikleri ikinci dile aktarılmaktadır. Bu sayede yabancı dil öğrenimi daha kolay hale gelmektedir. Ana dil ve yabancı dil edinimlerindeki farklılıklar birçok çalışmanın konusu olmuştur. Bu konuda yapılan bir araştırmaya göre, çocukta gelişimsel süreçler açısından herhangi bir sağlık sorunu yoksa kendi ana dillerini son derece sağlıklı bir yapı içerisinde öğrenecektir. Yapılan bir araştırmanın ortaya koyduğu şaşırtıcı bir sonuca göre, 2 yaşındaki bir çocuğun aynı anda 4 ayrı dili öğrenebileceğini göstermektedir. Bilinenin aksine son araştırmalara göre çocukların hiç zorlanmadan ve her dili kendi gramer yapısı içinde akustiğiyle öğrenebildiğini ve dilleri asla birbirine karıştırmadıklarını göstermektedir. Ancak küçük yaşlardaki çocuklarda yabancı dil öğretimi sırasında hem kendi ana dilinde hem de öğrendiği ikinci dilde bazı gecikmeler yaşanması sık görülmektedir. Bunun sebebi de aynı kelimenin farklı dillerdeki karşılıklarını hemen hemen aynı zamanda öğrenmekten kaynaklandığı gerçeğidir. Aynı şekilde yabancı dil öğrenen çocuk diğer çocuklara oranla çok fazla kelime öğrenmek durumunda olduğundan öğrendiklerini pekiştirme ve kullanma süreçlerinde bazı gecikmeler olması da son derece normal karşılanmalıdır.³⁴ İki dilli yetişmenin aslında kafa karışıklığına yol açmadığı aksine dil öğrenimini kolaylaştırdığı ve kelimelerin daha hızlı kullanılır hale geldiğini ortaya çıkarmıştır.

Çalışmamızın temelini oluşturan kelime edinimi, yabancı dil öğrenimindeki kuramlarından faydalanmaktadır. Yabancı dil öğreniminin gelişmesi ve daha iyi bir seviyede yapılması adına ele alınan kuramların, kelime edinime dair olumlu katkıları olmuştur. Bahsedilen karşılaştırmalı kurama göre kelime edinimi gerçekleşirken, öğrenci ana dilindeki benzer ya da yakın kelimeleri karşılaştırarak, öğrenmesini daha da kolaylaştıracaktır.

³⁴ Beyin nasıl dil öğrenir? <http://www.e-psikiyatri.com>. (Çevrimiçi) 22.04.2013

Kelimenin önemi, hem ana dil hem de yabancı dil öğretiminde inkâr edilemez. Dil öğrenimine başlayan kişi, ilk olarak kelimelerle karşılaşacak, öğrendiği dildeki iletişiminin ilk adımını kelimelerle atacaktır. Ana dilde doğal bir süreç olarak devam eden kelime edinimi, yabancı dilde de ana dile benzer şekilde ilerlemekte, bazı noktalarda ana dilden ayrılmaktadır.

Yabancı dil öğrenirken ilk adımda kelime edinimiyle başlanmakta, dili öğrenme sürecinde kelime edinimi farklı seviyelerde devam etmektedir. Yabancı dil öğretiminde kelime edinimi her ne kadar işin merkezinde olsa da, edinim sürecine dair çok farklı yaklaşımlar vardır. Schmitt'e göre kelime edinimi, yabancı dil ediniminde ilginç bir bilmedir. Tam olarak nasıl gerçekleştiği, derinliği üzerine çok fazla çalışma yapılmamıştır.³⁵ Bazı araştırmacılara göre, ana dilde ve yabancı dilde kelime edinimi incelenirken, psikodilbilimsel yönünün ele alınmamasından dolayı elde edilen verilerin değerlendirilip yorumlanmasında farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Kelime hazinesinin büyüklüğü, aktif kelime ve pasif kelime bilgisi, kelimelerin nasıl öğretileceği, öğrenme stratejileri gibi pek çok başlıkta incelenmesi gerekmektedir. Bahsedilen pek çok başlık yakın zamanlarda ele alınmaya başlanmıştır. Kelime edinimine ilişkin yapılan yeni çalışmalarda bunları görmekteyiz.

Yabancı dil öğretimi üzerine yapılan çalışmaları incelediğimizde; birçok yaklaşımda kelime edinimi dört temel dil becerisinin gölgesinde kalmaktadır. Geleneksel yaklaşımlarda kelime öğretimi ikincil planda görüldüğünden, birçok ders kitabında ve öğretim programlarında gerekli ilgiyi görmemiştir. Yabancı dil eğitimi düzenleyen öğretim programlarında dilbilgisi, okuma, konuşma gibi temel becerileri geliştirme amacıyla detaylı çalışmalar olmasına rağmen, kelime edinimi/öğretimi yeteri kadar ele alınmamıştır.

Yabancı dilde kelime öğretiminde farklı yaklaşımlar denenmiş, en kolay ve en hızlı kelime öğretiminin gerçekleşeceği yöntemler bulunmaya çalışılmıştır.

³⁵ Pilar, **a.g.e.**, s.17.

Dilbilgisi-çeviri yönteminde bilinmeyen kelimelerin liste halinde sunulması ve karşılıklarına ana dildeki karşılıklarının yazılması bugün artık dil öğretiminde geçerliliğini yitirmiş bir yöntemdir. Özellikle 1950'li yıllardan sonra düzvarım yönteminin ortaya çıkmasıyla yabancı dil öğretiminde öğretilecek kelimelerin cümle oluşturularak bir bağlam içerisinde öğretilmesi yaklaşımı rağbet görmüştür.³⁶ Öğretilmesi hedeflenen kelimelerin, oluşturulan metinde cümleler içerisindeki anlam bağlantıları aracılığıyla anlamlarını öğretmeyi amaçlar. 1970'li yıllardan sonra da kelimelerin bir iletişim içeriği içerisi içinde öğretilmesinin daha faydalı olacağı anlayışı ortaya çıkmıştır.³⁷ Kelime öğrenme üzerine ortaya çıkan fikirlerin çeşitliliği göze çarpmaktadır. Kelimelerin bir bağlam içerisinde öğretilmesinin olumlu katkılarının olduğu gibi, doğrudan kelime listeleriyle kelime öğretimini savunanlar da vardır. Oxford, daha çok belli bir amaç adına –sınav gibi- kelime listelerinin ezberlenmesinin çok faydalı olmadığını ve kısa süre sonrasında kelimelerin unutulacağını savunur. McCarthy, bir kelimenin anlamlı bir bağlam içerisinde öğrenilmesinin kelimenin özümsemesi için en iyi yol olduğunu savunmaktadır. Bağlamdan yararlanılmadan kelime öğretimi yapılacağını savunanlar da vardır. Yapılan bazı araştırmaların sonuçlarına göre, kelime listeleriyle kelime öğretiminde olumsuzlukla karşılaşılmamıştır. Buna göre bağlama ihtiyaç olmadığı gibi, bağlamla kelime öğretimi başlangıç seviyesi için uygun değildir. Ayrıca öğrenciler, bağlamdan tahmin ettikleri bazı kelimelerin anlamlarını yanlış tespit etmişlerdir.³⁸ Bu gibi durumlar bağlamdan tahmin yönteminin olumsuz taraflarındandır.

İletişim esnasında kullanılacak yeni kelimeler sayesinde öğrenci, iletişim kurarken yeni kelimeleri öğrenerek kullanmaya başlayacaktır. Bahsedilen yaklaşımlar da görüldüğü üzere, yabancı dil öğretimindeki gibi kelime öğretiminde de sürekli gelişme olduğunu ve farklı anlayışların denendiğini görmekteyiz.

³⁶ Özcan Demirel, **Yabancı Dil Öğretimi**, 2. Baskı, Ankara, Pagema Yayıncılık, 2004, s.106.

³⁷ Demirel, **a.g.e.**, s.107.

³⁸ Oxford, R.L. ve Scarcella, R.C. **Second Language Vocabulary Learning among Adults: State of the Art in Vocabulary instruction**, System, Vol. 22, No. 2, 1994, s.21. (aktaran Buğra Zengin)

Kelimeler, dilin en önemli yapı taşlarından biridir ve saydığımız dört temel becerinin temelini oluşturmaktadır. Bu becerilerin daha iyi bir seviyede ortaya koyulmasında, geniş bir kelime hazinesinin önemi yadsınamaz. Dili kullanma düzeyi, bilinen kelime sayısına doğru orantılıdır.³⁹ Ne kadar kelime biliyorsak, o kadar rahat dili kullanabiliriz. Dört temel beceride de bu durum görülmektedir. Kısıtlı bir kelime hazinesi ile konuşurken ve yazarken kendini ifade edememe, okurken ve dinlerken de anlatılmak isteneni kavrama sorunuyla karşılaşılacaktır.

Öğrenme, öğrenilen davranışların kimi durumlarının yeni bir öğrenme alanında benzer durumlara aktarılması olayı olduğu için, her şeyden önce ruh bilimsel bir olaydır. Bundan dolayı, yabancı bir dil öğrenilirken birtakım ruh bilimsel özellikler söz konusu olmaktadır.⁴⁰ Örneğin bazı kelimeler daha kolay öğrenilirken, bazı kelimelerin öğrenilmesi daha zor olmaktadır. Bu zorluklar, kelimenin yapısından, öğretim tekniğinden, öğretmenin beceri seviyesinden veya o güne kadarki öğrenme tecrübesinden kaynaklanmaktadır. Pek çok değişken öğretim sürecine doğrudan etki etmektedir. Bu değişkenler kişisel olup, her kişide farklı görülmektedir. Verimli bir öğretim için her birinin ayrı ayrı ele alınması gerekmektedir.

Kelimelerin öğrenilmesinde üç çeşit ruh bilimsel güçlüğün olduğu söylenmektedir⁴¹:

1. Kelimelerin doğal güçlüğü,
2. Araç ve gereçlerin yetkinliği,
3. Öğrenecek kişilerin o güne kadarki öğrenme tecrübeleri.

Bunların yanında, kelimelerin ruh bilimsel açıdan incelenmesi de beş grupta toplanmıştır⁴²:

³⁹ Richards, J.C., and Renandya, W.A, **Methodology in Language Teaching**. United Kingdom, Cambridge University Press, 2002, s.

⁴⁰ Zengin, **a.g.e.**, s.4.

⁴¹ Zengin, **a.g.e.**, s.5.

⁴² Mehmet Demirezen, Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruhbilimsel Sorunları, **Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi**, Ankara, yıl: 32, sayı: 379-380/Temmuz-Ağustos, TDK, 1983, s. 160- 167.

1. Öğrenilecek kelimelerin doğal yapısından kaynaklanan güçlükleri,
2. Önceden öğrenilmiş olan ile yeni öğrenilecek sözcükler arasındaki etkileşim,
3. Aynı sürede öğretilecek kelime kümeleri arasındaki etkileşim,
4. Sırayla öğretilecek kelime kümeleri arasındaki etkileşim,
5. Öğrenilecek kelimelerin yinelemeli olarak sunulmasının etkileri.

Scott Thornbury, “How to Teach Vocabulary”⁴³ adlı eserinde yaptığı bir araştırmaya dayanarak, yabancı dil öğretiminde kelime ediniminin önemini öğrenci görüşleriyle ortaya koymuştur. Öğrencilere İngilizcelerini nasıl geliştirmek istedikleri sorusunu sormuştur. Verilen cevaplar yabancı dil öğretimindeki kelimenin yerine dair bir fikir vermektedir.

- Sözlü anlatımda zayıfım. Akıcı cümlelerle konuşamıyorum, bazen fikirlerimi ifade edecek yararlı kelimelerden yoksunum.
- Sorunum kelimeleri, sözlüğe baktıktan sonra hemen unutmam.
- Kelime bilgimi artırmak istiyorum fakat farklı şeyleri anlatırken hep aynı ifadeleri kullandığımı hissediyorum.
- Kelime bilgimi artırmak isterim. Eksik kelimelerden dolayı konuşmam sık sık zorlaşıyor.

Birçok öğrenci benzer görüşleri paylaşmaktadır. Yabancı bir dilde yetkin olmak için o dilin kelime hazinesine hâkim olmak gerekmektedir. Bu görüşlere bakıldığında yabancı dildeki kelime hazinesinin darlığı aynı zamanda en çok karşılaşılan problemlerin başında gelmektedir. Dilin en önemli işlevi iletişimdir. Doğru bir iletişim içinse, temel düzeyde kelime bilgisine ihtiyaç vardır.

Yabancı dil derslerinde öğretilecek kelimelerin seçiminde öğretmenlerin bilinçli ve tutarlı olması beklenmektedir. Ancak, yabancı dil öğretmenleri kendilerini -kelimelerin çeşitliliği açısından- ders kitabındaki kelimelerle sınırlı tutmaktadır.

⁴³ Scott Thornbury, **How to Teach Vocabulary**, Malaysia, Longman, 2002, s.13.

Gerektiği yerde bu sınırın ötesine çok fazla olamamak şartıyla geçilebilmelidir. Bunu yaparken, kullanım sıklığı olan ve öğrencilerin ilgi duydukları alanlara yönelik seçilmiş kelimeler olmalıdır.⁴⁴ Seçilen kelimelerin doğal yapısından kaynaklanan güçlükler her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğın kelimelerin somut ya da soyut, kolay ya da karmaşık olmaları ve sözlükte bulunup bulunmamaları gibi özellikleridir. Somut kelimeler soyut kelimelerden daha kolay öğrenilmektedir. Somut kelimelerin beş duyu ile algılanabilmeleri sayesinde daha kolay öğrenilmelerini sağlamaktadır. Elle tutulup gözle görülen kavramları göstermeyen ve beş duyu ile algılanmayan özellikleri çağrıştıran kelimelerin öğrenilmesi daha zor olmaktadır.⁴⁵ Bundan dolayı kelimelerin ediniminde, hangi kelimelerin öncelikle öğretilmesi gerektiğı belirlenmelidir. Bu düzenleme yapılarak kelimelerin daha hızlı ve kalıcı öğretilmesi sağlanacak ve dili öğrenenlerin motivasyonu artacaktır.

Kelime öğretiminde ele alınması gereken bir başka husus da bir ders saatinde öğretilecek kelime sayısının belirlenmesidir. Demirel'e göre 40-50 dakikalık bir yabancı dil dersinde 5-10 kelime öğretilmesi uygun görölmektedir. Fakat dili öğrenen grubun niteliğine ve ilgi alanına göre bu sayı 20-30 kelimeye kadar çıkabilir.⁴⁶ Bir kelimenin tam olarak öğrenilmesi için öğrenci yeni öğrendiğı kelimeyi yazılı ve sözlü olarak anlayabilmesi ve sorulduğunda anlamının ne olduğunu hatırlayabilmesi önemlidir. Öğrenilen kelime öğrencinin aktif kelime hazinesinde yer almalıdır. Öğrencinin kelimeyi cümle içinde doğru kullanılması, düzgün telaffuz etmesi ve diğer anlamlarının ne olduğunu bilmesi önemlidir. Bu durum her öğrenci için elbette geçerli değildir. Dili öğrenen her kişide farklılık göstermektedir. Bundan dolayı kelime ediniminde dili öğreten kişinin derse yönelik hazırlığı, planı, derste kullanacağı yöntem ve teknikleri önem kazanmaktadır.

Demir, kelime öğretiminin önemini vurgularken, kuramsal araştırmalara dayanarak özenle hazırlanmış bir kelime öğretimi programının uygulanmadığı durumlarda, gelişigüzel kültürlleme yoluyla söz varlığının zenginleştirilemeyeceğini

⁴⁴ Demirel, **a.g.e.**, s.106.

⁴⁵ Zengin, **a.g.e.**, s.5.

⁴⁶ Demirel, **a.g.e.**, s.107.

belirtmiştir. Bireyin, kendi haline bırakılırsa çevresinden aldıkları ile kendisine derme çatma bir dil kuracağını söylemektedir.⁴⁷ Kelime ediniminin önemi dilbilimciler tarafından kabul edilmektedir. Kelimeye dair yapılan çalışmalarda en çok nasıl öğretilmesi gerektiği ele alınmıştır. Bir yabancı dil öğretim sürecinin en başından itibaren, kelimeler bir sistem içerisinde verilmelidir. Hangi yaş grubuna ne kadar kelime öğretilceği, hangi tür kelimelerin öncelikle öğretilceği gibi pek çok özellik değerlendirilerek kalıcı bir öğretim programı hazırlanmalıdır.

Yabancı dilde kelime öğretimi yapılırken kullanılan öğretim tekniklerinin; öğrencilerin yabancı dil bilgisi düzeyleri, ilgileri ve ihtiyaçları doğrultusunda farklılık gösterebileceğini belirtir. Sınıf içinde uygulamak için bazı tekniklerden yararlanılabilir. Bunlara örnek olarak, kelimeler öğretilirken gerçek nesnelerin gösterilmesi, kelimenin anlamının jest ve mimiklerle tarif edilmesi, görsel araçlar kullanılması, daha önce öğrenilen kelimeler yardımıyla amaç dilde açıklamalar yapılması, kelimelerin eş ve zıt anlamlarının beraber verilmesi gösterilebilir.⁴⁸ Ayrıca ilk ve son ekler yardımıyla bilinen kelimelerle ilişki kurularak yeni kelimeler türetilmeye çalışılabilir. Türkçenin eklerle yeni kelime türetme özelliği burada öne çıkmaktadır. Bir kelimedenden birçok kelime türetilmektedir.

Zengin'e göre, yabancı dil öğretiminde öğretilecek kelimelerin hangileri olacağı ve hangi sıralamada olacağı da önemlidir. Bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora, basitten karmaşığa, somuttan soyuta göre yapılan sıralamanın öğretimi daha kolay hale getirdiği görülmüştür. Kelimelerin basit, açık ve net olması, okunuşu ve yazılışının kolay olması, uzun olmaması, çağrıştırdığı kavramların sayısı ve özelliklerinin açık ve seçik olması öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Önceden öğrenilmiş kelimeler ile sonradan öğrenilen kelimeler arasında belli bir etkileşim vardır. Bu durum, anlamlılık ve tanışıklık kavramlarıyla açıklanmaktadır. Masanori Higa'ya göre, yeni öğrenilen kelimeler önceden öğrenilen kelimeleri çağrıştırmıyorsa öğrenim süreci aksamaktadır. Yeni öğrenilen yabancı bir kelimenin, kişinin ana

⁴⁷ Celal Demir, "Türkçe Dil Bilgisi Öğretiminin Sorunları", **Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Üzerine Konuşmalar**, Ankara, TDK Yayınları, 2009, s.61.

⁴⁸ Demirel, **a.g.e.**, s.108.

dilindeki bir kelimeye ses bilimsel açıdan benzemesi de kelime edinimini kolaylaştıran öğelerdendir. Zengin, bu duruma örnek olarak verdiği “tür” kelimesinin öğretilmesini⁴⁹ yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ele alırsak, Türkçedeki “tür” kelimesi ile Almancadaki “tür” (kapı) kelimesinin benzerliği, ana dili Almanca olan birinin Türkçe öğrenirken işini kolaylaştıracaktır. Kelimenin biçimsel benzerliği hatırlanmasında yardımcı olacağı gibi anlamları arasında kurulacak ilişki sayesinde kelime zihinde daha kalıcı hale gelecektir.

Aynı zamanlarda öğretilen kelimeler arasındaki etkileşim de öğrenmede önemlidir. Örneğin kelimelerin sıralanış biçimi, anlam ilişkileri, öğretilecek kelime sayısı ve bağlam dil öğretimi açısından oldukça önemlidir. Ders esnasında verilen bir kelime dizelgesinde ilk ve son sıralarda yer alan sözcükler daha kolay öğrenilmektedir. Bundan dolayı, kelimelerin sıralanışı rastgele değil, kelimelerin somut-soyut, kolay-karmaşık, gibi özelliklerinin de göz önüne alınarak yapılmalıdır. Kelimelerin, eş anlamlılık, zıt anlamlılık, yan anlamlılık gibi özelliklerini ve anlam ilişkilerine dikkat ederek belli bir ilişki içerisinde verilmesi gerekmektedir.⁵⁰ Öğrenci öğrendiği kelimeleri zihninde sınıflandırmayı bu anlam ilişkilerine göre yapacaktır. Böylelikle kelime zihinde daha kalıcı hale gelecektir. Hem öğretmen hem de öğrencinin işi daha kolaylaşacaktır.

2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçede Kelime Edinimi

Ana dilde ve yabancı dilde ele alınan kelime edinimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından detaylı bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmeyi amaçlayan kaynaklar incelendiğinde, kelimeye dair yeteri kadar çalışma yapılmadığı görülmektedir. Yabancı dil öğretiminin temeli olduğu söylenen ve öğrenilen dilde iletişim kurmadaki en önemli unsur olan kelime, birçok yönüyle incelenmeyi hak etmektedir. Farklı dillerin kelimelerinin öğretimi hakkında birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar ana dil olarak ve yabancı dil olarak öğretilmesi şeklinde iki farklı kategoriye ayrılmıştır. Çalışmamızın bu

⁴⁹ Zengin, **a.g.e.**, s.5.

⁵⁰ Zengin, **a.e.**, s.6.

bölümünde, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki kelime edinimi üzerinde durulacaktır.

Türkçenin yabancılara öğretilmesinin daha nitelikli olması ve Türkçe öğrenmeyi daha cazip hale getirme adına, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi daha sistemli hale getirilmelidir. Bunun için, Türkçe öğretimi bütün yönleriyle ele alınmalı, güncel kuram ve yaklaşımlar benimsenmelidir. Bunu yaparken diğer diller için yapılmış çalışmalara başvurulabilir. Türkçenin karakteristiğine uygun yaklaşımlar, Türkçe öğretiminde kullanılabilir.

Türkçe yapı bakımından, bitişken veya eklemeli dil grubuna girmektedir. Oldurganlık, ettirgenlik, edilgenlik, olumsuzluk, yeterlilik ve yetersizlik, soru, istek, koşul, çoğul, gibi pek çok durumu yapım ve çekim ekleri sayesinde kullanabiliyoruz.⁵¹ Hiç değişikliğe uğramayan köklere, birbirinden farklı görevlerdeki eklerin getirilmesiyle yeni kavramların oluşturulması mümkündür.⁵² Bu sayede kavram zenginliği sağlanmakta, yeni kelimeler üretme daha kolay hale gelmektedir. Aksan, Türkçenin ekleri sayesinde oluşan bu çeşitliliğini Türkçenin zengin bir dil olmasına bağlar.⁵³ Türkçe hem mevcut kelime hazinesi ile hem de eklerle yapılan yeni kelimeleriyle geniş bir dağarcığa sahiptir. Türkçeyi öğrenen yabancılardan, Türkçenin bu imkânlarından faydalanması için yabancı dil olarak Türkçe derslerinde kelime öğretimi üzerinde özellikle durulması gerekmektedir.

György Hazai, 1950 yılında Budapeşte Üniversitesi Türkoloji Enstitüsü'nde Türkçe öğrendiği dönemde yaptığı metin okuma çalışmalarının kelime hazinesini genişlettiğinden ve bu durumun kazanımlarından bahsetmektedir⁵⁴:

⁵¹ Cesur Tosun, "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi", **Journal of Language and Linguistic Studies**, No.1, 2005, s.22.

⁵² Mustafa Özkan, vd., **Yüksek Öğretimde Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2006, s.59.

⁵³ Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil**, Ankara, TDK Yayınları, 2007, s.106.

⁵⁴ György Hazai, "Yabancı Ülkelerde Türkçe Öğretiminin Bazı Sorunları", **Avrupa'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Sempozyumu**, 2001, s.2.

“Türkçe öğrenmeye başladığım zaman dil öğretimi o dönemin ‘klasik’ denilen anlayışına uygun bir şekilde yapılmakta idi. Öğretimin merkezinde Cumhuriyet döneminden önceki dil türleri (Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıca) bulunuyordu. Aynı zamanda metin okumaya özel önem veriliyordu. Benim ilk sınav ödevim Reşat Nuri Güntekin’in Çalıkuşu adı romanı idi. Romanın metnini başından sonuna kadar eserin Arap harfli bir yayımını temel alarak okumam gerekti. Sonraki ders yıllarında sıra kroniklere ve vesikalara geldi. Böylece, sanki inanılmaz gibi oluyor, üçüncü ders yılına kadar yeni alfabe ile yazılmış bir metin elime geçmedi.

Bu yöntemin olumsuz ve olumlu tarafı belli. Çağdaş dili, yani bugünkü Türkçeyi - konuşmayı ve yazmayı- üniversiteyi bitirdikten sonra öğrendim. Aynı zamanda ise bu okumalar sırasında pek geniş bir kelime haznesine sahip oldum. Bu ise, sonradan konuşma dilinin ağızda anlatılan bir masaldan başlayarak bir radyo yorumuna kadar karşı karşıya kaldığım çeşitli türlerini kolayca anlamama yardımcı oldu.

Bugün dil öğretiminde konuşma diline yönelik yöntemlere öncelik verildiği için okuma işi biraz arka planda kalır. Böylece dili öğrenenin kazandığı kelime haznesi kısıtlı kalır. Hâlbuki Türkçe’nin 20. yüzyıl boyunca, özellikle dil devriminin başlamasından sonra ortaya çıkan çeşitli türlerine anlamak bakımından çeşitli metinler okumanın pek büyük faydası var. Unutmayalım: Bugün Türkçe öğrenmeye karar veren bir talebe yarın böyle bir ödevle de karşı karşıya kalabilir.

Hazai’nin Türkçeyle tanıştığı yıllardaki pek çok yöntemin günümüzde kullanılmadığını görmekteyiz. Kelime edinimi adına özellikle okuma çalışmalarının gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Klasik dil öğretiminin bir yöntemi olarak kelimeler, daha çok okuma pratikleriyle öğretilmeye çalışılmıştır. Aslında günümüzde de okuma alıştırmalarıyla kelime öğretimi devam etmektedir. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarını incelediğimizde öğretilecek kelimeler, metinler içerisinde verilmiştir. Metin içindeki bilinmeyen kelimeler bir sonraki bölümde sorularla ve farklı tekniklerle pekiştirilmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine yönelik yapılan çalışmalar son yıllarda giderek artmaktadır. Gerek devlet, gerekse özel kurumlar aracılığıyla pek çok merkezde yabancılar Türkçe öğretilmektedir. Bu öğretim faaliyetlerinde kullanmak amacıyla ders kitapları hazırlanmakta, ders için ek materyaller

geliştirilmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine yönelik bu çalışmalar, genel olarak üç seviyeye ayrılmaktadır. Temel, orta ve ileri diye adlandırılan bu bölümler kendi içinde, temel 1, temel 2, orta 1, orta 2, ileri 1, ileri 2 olarak bölünmüştür. Bu adlandırmalar Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı kapsamında A1, A2, B1, B2, C1, C2 olarak değiştirilerek, diğer dillerle ortak hale getirilmiştir. Türkçeyi öğrenen yabancılar, A1 seviyesinden başlayarak C2'ye kadar devam ederek Türkçe öğrenimini tamamlamış olmaktadır. Bu basamaklı sistemden dolayı, hazırlanan ders kitapları her seviye için farklıdır. Buna bağlı olarak da, her seviyede öğretilecek kelimeler de zorluk açısından farklılık göstermektedir. Bu seviye farkını gözetenek yapılacak kelime öğretimi çalışmaları daha işlevsel olacaktır. Örneğin temel seviyesindeki bir öğrencinin kullanım sıklığı az olan terimsel bir ifadeyi kavraması oldukça zordur. Çünkü bu seviyede daha çok somut ve günlük hayatta kullanılan kelimeleri öğrenmesi gerekmektedir. Böyle bir sınıflandırma yapılmadığı takdirde, Türkçe öğretimi karmaşık hale gelecek, öğretmen ve öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkileyecektir. Başkan bu durumu açıklarken, yabancı dil öğretimi programlardaki en büyük aksaklıklardan birinin, öğretilen yabancı dilin gereçlerinin, öğrencinin yaşamı ve yaşantıları dışında kalıp öğrencilerin yabancılık çekmesi olduğunu belirtmiştir. Bundan dolayı hazırlanan materyaller, öğrencilerin yaşantılarından seçilerek toplum içinde sıkça karşılaşılan olay ve durumlardan faydalanılması gerekmektedir. Bu nedenle, bir program hazırlanırken yahut öğretim metodu geliştirilirken, kişisel yaşantılardan yola çıkılmalıdır. Kaynaklarda genellikle dilbilgisi öğretiminde gereksiz, ağır bir üst dil oluşturulmuştur. Bu üst dil anlamayı zorlaştırmaktadır.⁵⁵ Kavramları daha karmaşık hale getirmektedir. Kaynaklardaki tanımlamalarda bundan kaçınılmalıdır. Dilbilgisi öğretilirken, iletişimi sağlayacak derecede öğretilmeli ve dilin biçim düzlemi sağlanmalıdır. Özellikle, ders araç ve gereçleri, yabancı dili öğrenen kişinin yaşama düzenine ve kişisel yaşantısına uygun olmalıdır.⁵⁶ Öğrenilen bilgiler günlük hayatta kullanılabilmeli ve ihtiyaçlara yönelik olmalıdır.

⁵⁵ Başkan, **a.g.e.**, s.13.

⁵⁶ Başkan, **a.g.e.**, s.59.

Kelime bilgisi; derinlik, genişlik ve ağırlık olmak üzere üç boyutta tanımlanmaktadır. Derinlik, kelimelerin çeşitli anlamlarını bilmek; genişlik, çeşitli konularda kelimeler bilmek; ağırlık ise bir konuda oldukça çok kelime bilmek olarak adlandırılmıştır.⁵⁷ Dili öğrendikçe her bir boyutta gelişme olmaktadır. Zamanla kazanılan yeni kelimelerin yanında mevcut kelimelerin bu boyutlarında genişlemeler gerçekleşmektedir.

Yabancı dil öğretiminin iki temel ayağı olan kelime öğretimi ve dil bilgisi öğretimi birbirini tamamlayan unsurlardır. Her seviyede birbirini desteklemelidir. Öğrenilen yeni kelimeler, bilinen dil bilgisi yapıları içerisinde kullanılarak bir bütünlük oluşturmaktadır. Günümüzde yabancı dilde dilbilgisi öğrenilirken bugün varılan nokta, yabancı dil öğretiminde ne türden bir model ya da yöntem benimsenirse benimsensin, öğretim programlarında dil bilgisi öğretiminden tamamen vazgeçilemeyeceğidir. Dilin, özellikle yabancı dilin konuşulduğu ülkenin dışında bir ülkede öğretildiği durumlarda dil bilgisi kurallarına odaklanmanın dili öğrenmek için gerekli olduğudur.⁵⁸ Türkçe gibi sondan eklemeli dillerde, kelimenin yeni bir çekime ve türetime girmesi için eklerin bilinmesi gerekmektedir. Bu durum Türkçe için kelime ediniminde dil bilgisinin önemi açısından dikkat çekmektedir. Aksan, Türkçenin bu özelliğinden bahsederken oldukça zengin bir dil olduğunu, eklerin çeşitliliği, bu eklerin değişik görevlerle yeni kelimeler oluşturabilmeleri sayesinde dile yeni giren kavramların karşılanmasında kolaylık sağladığını belirtmiştir.⁵⁹ Türkçenin yeni kelime türetmedeki bu zenginliği yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin işini kolaylaştıracaktır.

Dil bilgisi öğretimi modern dil öğretiminde geri planda kalmıştır. Dil bilgisi, cümle içine serpiştirilerek öğretilmektedir. Türkçenin eklemeli bir dil oluşu, onu diğer dillerden ayırmaktadır. Türkçenin içinde bulunduğu dil grubundan kaynaklanan farklı özellikleri bulunmaktadır. Türkçede, yeni kelime yapma yollarının başında yapım ekleri vasıtasıyla kelime türetme gelir. Dolayısıyla yabancı dil olarak Türkçe

⁵⁷ Özbay ve Melanlıoğlu, **a.g.e.**, s.32.

⁵⁸ Ayşen Cem, “Dilbilgisi Öğretiminde Biçim-Anlam-Kullanım Üçlüsü: Ders Malzemesi Hazırlama ve Uygulama Önerisi”, Ankara, **Ankara Üniversitesi Dil Dergisi**, Sayı:128, 2005, s.9

⁵⁹ Aksan, **a.g.e.**, s.106.

öğrenenlerin, ekleri kavramaları ve kullanabilir seviyeye gelmeleri zorunlu bir durumdur.⁶⁰ Türkçede kelime kök ve eklerin birleşimiyle ortaya çıktığı düşünülürse, Türkçede kelime ediniminde dil bilgisinin önemi de ortaya çıkmaktadır. Türkçeyi ana dil olarak öğrenenler için eklerle yeni kelimeler türetme olağan bir durumken, yabancı dil olarak öğrenenler için oldukça işlevseldir. Mevcut kelime hazinesindeki kelimelere gelen ekler aracılığıyla bambaşka kelimeler türetme imkânı vardır. Bu durum, öğrencilerin kelime hazinelerini geliştirmelerinde yardımcı olmaktadır. Yabancılar Türkçe öğretiminde, dil bilgisi öğretimi yapılırken eklerin işlevleri üzerinde detaylı bir şekilde durulmalıdır.

2.3.1. Kelimelerin Tespiti

Yabancı dil öğretiminde öğretilecek kelimelerin önceden belirlenmesi önemlidir. Bu sayede kelime öğretimi daha hızlı ve kolay olacaktır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapılırken de hangi kelimelerin öğretileceği belirlenerek, program çerçevesinde seviyeye uygun şekliyle öğretilmelidir. Türkçenin kelime hazinesini ele alınırken üzerinde durulması gereken en önemli hususlardan biri Türkçenin çekirdek kelimeleri veya temel sözvarlığı diye adlandırılan öğeleridir.⁶¹ Dil öğretiminde temel sözvarlığının göz önünde bulundurulması kelime öğretimi daha kolay hale getirecektir. Çünkü temel sözvarlığı, insan yaşamında birinci derecede önemli olan, insana ve çevresine ilişkin önemli kavramları yansıtan kelimelerdir. Hem ana dili hem de yabancı dil öğretiminde, öğretilecek dilin en sık geçen kelimelerinin saptanmasıyla dil öğretimi daha başarılı olmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde kişiye en gerekli kelimelerin belirlenmesi konusunda sıklık sayımları yapılmaktadır.⁶² Bu sayımların sonuçlara göre, kelimelerin sıklık frekans değerlerine göre bir sıralama yapılarak, sıklık-seyreklilik listesi oluşturularak öğretilecek kelimelerin tespiti yapılmaktadır. Yapılan bu listeye göre sık kullanılan kelimelere öncelik verilmektedir.

⁶⁰ Cengiz Tosun, “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi”, **Journal of Language and Linguistic Studies**, Ankara, C.1, S.1, s.26.

⁶¹ Doğan Aksan, **Türkçenin Sözvarlığı: Türk Dilinin Sözcükbilimiyle İlgili Gözlemler, Saptamalar**, Ankara, Engin Yayınevi, 1996, s.26.

⁶² Aksan, 2000, s.17.

Kelime öğretimi aşamasında öğrenilen kelimelerin piyasasının olmasına ve kelimenin toplum tarafından kullanım sıklığının yüksek olmasına bakılmalıdır.⁶³ Böyle bir yaklaşımla öğrenilen kelimelerin kullanım alanı daha geniş olacağı gibi, öğrencinin günlük yaşantısında ona faydalı olması sağlanacaktır. Bu durum genelde yabancı dil öğretimini, özelde kelime edinimini daha kolay ve cazip hale getirecektir. Demirezen'e göre, öğretilecek kelimeler, öğrencinin yaşantısına uygun olmalıdır. Kelimelerin ilgi ve merak uyandırması için kelimelerin ruhsalbilimsel boyutlarıyla değerlendirilmesi gerekmektedir. Yabancı dilde kelime öğretilirken bazı kelimelerin öğrenimi güç olmaktadır. Bu güçlük genellikle kelimenin doğal yapısından kaynaklandığı gibi öğretim tekniğinin bazı yetersizliklerinden kaynaklanmaktadır. Böyle durumlarda öğrenci bu kelimeleri benimseyip içselleştiremez.⁶⁴ İçselleştirilmeyen kelimenin hatırlanması oldukça zordur. Bu tür kelimelerin öğretimi için yapılan çaba boşunadır. Öğretilmek istenilen kelimelerin tespitinde bu konuya dikkat edilmelidir. Öğrencinin zihinsel dünyasında karşılık bulamayan kelime kısa zaman içerisinde unutulmaya mahkûmdur. Yabancı dil olarak Türkçe müfredatında öğretilmesi hedeflenen kelimelerin belirlenmesinde bunların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Tespit edilen kelimelerin öğretilmesiyle birlikte hemen kullanıma sokulmalıdır.⁶⁵ Kelimeler kullanılarak öğrenci tarafından benimsenecek ve anlamı kolaylıkla hatırlanacaktır. Kelimenin kolay hatırlanması için de, kelimeyi öğretirken bir bağlam içerisinde öğretmek yerinde olacaktır. Öğrenciler bağlam içerisindeki kelimelerin çağrıştırdıkları anlamları daha rahat görürler. Öğrenilen kelimeler eğer bağlam içerisinde kullanılmadan verilirse, kısa sürede unutulacaktır. Bağlam bundan dolayı yabancı dil öğretiminin en büyük yardımcısıdır. Çünkü kelimeler bulundukları bağlamlara göre anlam kazanmaktadır.⁶⁶ Kelimelerin karşıladıkları anlamları bağlamlar aracılığıyla somut hale getirilmektedir. Kelime öğrencinin zihninde tam yerleşmesi için bağlam gereklidir. Bunun yanında öğrenci, bağlam içerisinde kelimenin nasıl bir dil bilgisi yapısı içerisinde kullanabileceğini görebilmektedir.

⁶³ Başkan, **a.g.e.**, s.106.

⁶⁴ Mehmet Demirezen, "Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruhsalbilimsel Sorunları", **Türk Dili Dergisi**, 1983, s.106.

⁶⁵ Ömer Demircan, "Sözcük Öğretimi ve Türkçe-İngilizce Sözcük Yapım Türleri Üzerine Bir Karşılaştırma", **Türk Dili Dergisi** -Dil Öğretimi Özel Sayısı, Ankara, TDK Yayınları, s.148.

⁶⁶ Demirezen, **a.g.e.**, s.164.

Hangi kelimelerin öğretilceği sorusu, yabancı dil öğretiminde olduğu kadar ana dili öğretiminde de sorulmaktadır. Kelimelerin belirlenmesinde öncelikle hedeflenen nokta tespit edilmelidir. Öğrenciye kazandırmak istediğimiz kelime, onun hayatı boyunca kullanabileceği ve kendisine gerekli olan bir kelime mi, yoksa metnin daha kolay anlaşılması için ihtiyaç duyulan bir kelime mi? Aynı şekilde öğretilcek kelime, öğrencinin ihtiyaç önceliklerine ve dil, düşünce gelişimine uygun mu? ⁶⁷ Öğretim programlamasının yapılırken bu sorulara cevap aranarak ders müfredatı hazırlanmalıdır. Bu sorulara benzer daha pek çok soru bu derse hazırlık aşamasında cevaplanmalıdır. Bu alanda daha kapsamlı bir araştırma yapılmak isteniyorsa, derse yönelik ihtiyaç analizleri yapılmalıdır.

Türkçenin ana dili olarak öğretimindeki bu sorulara, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde cevap aranmalıdır. Ana dili öğretimine göre kelime edinimi meselesi, yabancı dilde daha öncelikli bir ihtiyaçtır. Kelime hazinesinin yetersizliği yabancı dilde iletişimi neredeyse imkânsız hale getirebilmektedir.

Yabancı dilde iletişim kurmak için gerekli olan kelime sayısının sınırları tam olarak belirtilmemiştir. Bu konuda yapılan araştırmalarda farklı rakamlar ortaya çıkmaktadır. Aksan’a göre bir dildeki kelime sayısı ne denli büyük olursa olsun, biz bu kelimelerin ne kadarını bilirsek bilelim, günlük yaşantımızda kullanılan kelimenin çok küçük olduğu, en fazla birkaç bin kelime içinde döndüğünü belirtmektedir. Verlee gündelik konuşma dilinde yaklaşık 2000 kelime ile iletişim kurulabileceğini, yazar ve bilim adamlarının da 4000-5000 kelime kullandıklarını ileri sürer. ⁶⁸ Bu alanda yapılan araştırmaların temelini kelimelerin kullanım sıkları oluşturmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde kelimelerin tespiti adına sıklıkları belirlenerek, en sık kullanılan kelimelerin öğretimine öncelik verilmelidir. Bir araştırmada sıklık sayımlarıyla elde edilen listedeki ilk bin kelimeyle normal metinlerin %80’inden fazlasının anlaşılabilirliğini kaydeder. İkinci bin kelimelik listeye, sözvarlığının %8-10’luk bölümünün, daha sonraki her binlik dilimle %2’lik bölümünün

⁶⁷ Esra Lüle Mert, **Etkinliklerle Sözcük Öğretimi**, Ankara, Anı Yayıncılık, 2010, s.6.

⁶⁸ Aksan, **Her Yönüyle Dil**, s.19.

anlaşılabileceğini belirtir. Böylelikle dilin kelime sıklık listesindeki ilk dört bin kelimeyle günlük konuşma dilinin %95'inin oluşturmaktadır.⁶⁹ Dillere göre farklılık görülse de bu veriler birçok açıdan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilir. Türkçe öğrenmeyi amaçlayan bir yabancıya, Türkçe sözlükteki herhangi bir kelimeyi değil, gerekli olan kelimeleri öğretmek gerekmektedir. Kelimelerin gereklilik oranlarını belirlemek için Türkçede yapılan çalışmalar mevcuttur. Daha çok Türkçenin yazılı kelime sıklığı çalışmaları bilinse de, sözlü Türkçenin sıklığı yüksek lisans tezi olarak ele alınmıştır. Bu çalışmalar ışığında hazırlanan ders kitapları ve derse yardımcı materyallerin kelime öğretmedeki başarıları daha yüksek olacaktır.

Özellikle yabancı dil öğretiminde kelime sıklığı, kelimelerin öğretiminde önemli bir etkidir. Okuma metinlerinde özellikle öğretilmesi amaçlanan kelimeler sıkça geçer. Stahl-Nagy, yabancı dil öğretimi için hazırlanan metinlerdeki kelime sıklıklarını konumlarına göre üç şekilde değerlendirmiştir. Buna göre metinlerde ilk olarak yapışkan kelimeler (glue words) olarak adlandırılan edat, sıfat, zarf, zamir görevlerindeki (bu, şu, bir, böyle...) kelimelerinin sıkça kullanıldığını belirtmiştir. İkinci olarak 2000 temel kelimenin sık bir şekilde kullanılması gerektiğini, son olarak da akademik seviye olarak adlandırılan terim ve kelimelerin sıkça kullanılmasıyla öğretilebileceğini belirtmiştir.⁷⁰ Buna benzer farklı araştırmalar yapılmıştır. Kelime öğretiminde sıklık hakkındaki bu çalışmalarda en çok cevap aranan soru, hangi kelimelerin öncelikle öğretilmesi gerektiği ve hangi kelimeler sıklık listesinin ilk sıralarını oluşturduğudur.

Kelimelerden organ ve vücut bölümlerinin, insanın başlıca ihtiyaçları olan yiyecek ve içeceklerin, başlıca tarım araçlarının ve insana en yakın hayvan adlarının, sayılar ve akrabalık ilişkilerini gösteren adların, maddi ve manevi kültür çerçevesi içindeki kavramların ve en çok kullanılan fiillerin temel sözvarlığını oluşturduğunu

⁶⁹ Aksan, **a.g.e.**, s.20.

⁷⁰ Cemal Yıldız ve Alpaslan Okur, “İlköğretim Okullarındaki Okuma Etkinliklerinde Göz Ardı Edilen Bir Konu: Sözcük Öğretimi”, **TÜBAR-XXVII**, Bahar, 2010, s.762.

belirtilmiştir.⁷¹ Yaşayan bir varlık olarak dil, sürekli değişmekte ve kendini yenilemektedir. Dilin bu değişimi, onun her yönüne etki etmektedir. Dolayısıyla, kullanılan kelimeler değişmekte, anlamları genişlemekte, yeni kelimeler türemektedir. Bunlara bağlı olarak Aksan'ın çerçevesini çizdiği kelimelerin sıklık durumu günümüzde farklılık gösterebilmektedir. Gelişen teknolojik imkânlar doğrultusunda yeni yeni kavram ortaya çıkmaktadır. Bu kavramları karşılayan yeni kelimeler türetilmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe için bunların değerlendirilmesi gerekmektedir. Güncel kullanılan dilin ders kitaplarında kullanılması bir gerekliliktir.

Türkçe öğretimi amacıyla yapılacak çalışmalarda öğretilecek kelimelerin belirlenmesi için Avrupa Birliği ülkeleri, aday ülkeler ve bazı ülkelerin katkılarıyla hazırlanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metninden de faydalanılabilir. Üzerinde çalışma yapılan diller arasında Türkçe de vardır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ortak bir program oluşturma maksadıyla yapılan araştırmaların olduğunu görmekteyiz. Hazırlanan bu programların bir alt kategorisi olarak öğretilecek kelimelerin belirlenmesi ve bir metot oluşturulması faydalı olacaktır.

Demirel'e göre, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ortak bir programın ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Ortak bir programın hazırlanmasındaki kısıtların başında gereksinim çözümlemesi gelmektedir. Gereksinimlerin belirlenmesinde ortak bir noktada buluşmak oldukça zor olmaktadır. Temel dayanak noktası, yabancı dil öğretiminde evrensel ölçütlere göre hazırlanmış programlardır. Bu evrensel ölçüt günümüzde Avrupa Dil Gelişim Dosyası kriterleri olarak kabul edilebilir.⁷² Bu kriterlerin birçok ülke tarafından kabul edilebilir nitelikte olması, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine evrensellik kazandıracaktır.

Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri adı altında belirlenen hedefler, her dilin öğretiminde bir yol haritası niteliğindedir. Bu kriterlere göre hazırlanacak materyallerdeki kelimeler, günlük dil konuşmalarını içerecek şekilde olması

⁷¹ Aksan, **a.g.e.**, s.116.

⁷² Demirel, **a.g.e.**, s.3.

gerekmektedir.⁷³ Bu durum, son yıllardaki yabancı dil öğretimi yaklaşımlarına paraleldir. Yukarıda bahsedilen Türkçenin kelime sıklık listelerinin yanı sıra günlük dil konuşmalarındaki tespit edilen kelimeler öncelikli olarak öğretilmelidir.

Yabancılar Türkçenin öğretimi konusunun giderek önem kazanması, bu konuda yapılması gereken çalışmalara ivme kazandırmıştır. Son yıllarda birçok resmi ve özel kurum Türkçenin yabancılar için öğretilmesi adına çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmaların bir kısmına Avrupa Ortak Dil Kriterleri kılavuzluk etmekte, yapılan araştırmalar ve verilen dersler bu yönde geliştirilmektedir. Kelime edinimi konusunda da benzer çalışmaları görmekteyiz. Barın Türkçenin öğretim etkinliklerinde kullanılmak amacıyla sadeleştirilmiş hikâye kitaplarının, Türkçenin temel söz varlığına uygun olarak oluşturulması gerektiğini belirtmiştir. Hatta bu çalışmalardan önce Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için temel düzey ders kitaplarında kullanılmak üzere ayrı bir söz varlığının belirlenmesi gerektiğini vurgulamıştır.⁷⁴ Her düzey için öğretilmesi gereken kelimelerin tespiti ve ne kadar sayıda kelime öğretilmesi gerektiğinin belirlenmesinin bir ihtiyaç olduğu ortadadır. Kelimelerin her birinin ayrı ayrı değerlendirilerek, hangi seviyede öğretilmesi belirlenmelidir. Zengin'e göre öğrenme, öğrenilen davranışların kimi durumlarının yeni bir öğrenme alanında benzer durumlara aktarılması olayı olduğu için öncelikle ruh bilimsel özellikler söz konusu olur. Buna bağlı olarak bazı kelimeler daha kolay, bazı kelimeler ise daha zor öğrenilir. Bu zorluk kelimenin doğal yapısından kaynaklandığı gibi, öğretim tekniğindeki bazı yetersizliklerden ya da öğretmenin becerisi ile öğrenecek kişinin geçmişteki ve o güne kadar ki öğrenme tecrübesinden kaynaklanmaktadır.⁷⁵ Dolayısıyla kelime öğretirken farklı etkenler göz önünde bulundurulmalıdır. Yabancılar için Türkçe öğretiminde kelimelerin tespitinde daha çok sıklık ve kolaylık ön plana çıkarılmalıdır. Kullanım alanı geniş ve güncel kelimeler seçilmelidir.

⁷³ Güneş, a.g.e., s.

⁷⁴ Erol Barın, “Yabancılar Türkçenin Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi”, **Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi**, Türkçe'nin Öğretimi Özel Sayısı, s.311-317, S.13 ,Niğde,2003, s.311.

⁷⁵ Zengin, a.g.e., s.4.

Türkçeyi ana dili olarak öğrenenlere kelime hazinesini geliştirmek için kişinin yaş grubuna uygun kitaplar okuması tavsiye edilebilir fakat yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel söz varlığının iyi belirlenmemiş olmasından dolayı bunun imkânı yoktur. Bu durum Türkçe öğretimini aksatmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelimelerin tespitinde bu soruların cevapları aranmalıdır: Hedef kitleye temel düzeyde kaç kelime verilebilir ya da verilmelidir? Bunları belirlerken ölçütlerimiz ne veya neler olmalıdır? Barın, bu sorulara cevap olarak şunları belirtmiştir⁷⁶:

“Türkçenin temel söz varlığının belirlenmesine yönelik çalışmaların, dil öğretiminde bir işlevinin olabilmesi için öncelikle Türkçenin hedef kitleye ne derece öğretilceğinin iyi belirlenmesi gerekir. Bu belirlenmeler için de ihtiyaç analizi (need analysis) yapılmalıdır. Eğer, amacınız bir yabancının Türkiye’de lisans veya lisansüstü öğrenim görebilmesini sağlayabilecek düzeyde bir dil öğretiminin yapılması ise belirlenmeleriniz farklı, ev hanımlarına günlük ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde Türkçe edindirmekse belirlenmeleriniz farklı olacaktır.”

Kişinin ihtiyacına yönelik kelime öğretimi yapılması gerekliliktir. Kişinin ihtiyacı dışında fazladan kelime öğretimi, öğrenci ve öğretmene gereksiz bir yük olacağı gibi, dil öğretiminin kalitesini düşürecektir. Yabancı bir dili öğrenirken motivasyona ihtiyaç vardır. Öğrencide, yabancı dille ilk karşılaşmada dilin öğrenilebilir olduğu ve bunun üstesinden geleceği inancı olmalıdır. Bu inanç öğretmenin tavrının yanı sıra dil öğretim müfredatının niteliğiyle doğru orantılıdır. Yabancı dil öğretimi ders müfredatının en önemli alt başlıklarından biri de kelime edinimidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin nitelikli olması için, ders için hazırlanacak bütün materyallerde kelime edinimi üzerinde durulmalı ve doğru kelimeler doğru sıralama ile verilmelidir.

Yabancılarla Türkçe öğretiminde amaç, sadece birtakım kelimeleri öğretmek değildir.⁷⁷ Öğrencilere dili öğretirken aynı zamanda Türk kültürüyle tanıştırmalı ve onlara bazı kültürel öğeler öğretilmelidir. Öğrencilerin başka kültürleri tanınması,

⁷⁶ Barın, **a.g.e.**, s.2.

⁷⁷ Adem İşcan, “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi”, **Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl:2, S:4, 2011, s.3.

dünyada başka yaşam tarzında insanların varlığından haberdar olması, öğrenenleri dil öğrenmeye karşı motive ederek öğrenme hızlarını arttıracaktır. Bunun yanında başka kültürlerle sahip insanlar ile empati kurmasına ve yabancı dil öğrenmeye olumlu tutum geliştirmesine de yardımcı olacaktır.⁷⁸ Dolayısıyla Türkçeyi yabancılara öğretirken seçilen metinlerdeki Türk kültürüne ait unsurlara özenle belirlenmelidir. Derslerde kullanılacak bu özel hazırlanmış materyallerin diline ve kullanılan kelime kadrosuna dikkat edilmelidir. Verilmek istenen mesajı tam olarak karşılayan, günlük dilde karşılığı olan kelimeler seçilmelidir. Yabancı birinin zihninde tam olarak karşılık bulamayacak, ifade açısından yetersiz kelimeler kullanılmamalıdır. Örneğin ders materyalinde argo yahut sokak dilinin kelime kadrosunun kullanılması, Türk kültürünün tanıtımına zarar verecektir. Kültür aktarımı amacıyla hazırlanan metinlerin bu işlevlerini gerçekleştirmeleri için kelimelerinin özenle seçilmesi gerekmektedir. Seçilecek her bir kelime, bir kavram dünyasının aktarımını gerçekleştirmektedir.

Her dilde olduğu gibi Türkçede de yazı dili ile konuşma dili arasında farklılıklar vardır. Bu farklılıkların başında bu çalışmayı ilgilendiren kelimeler konusudur. Sözlü dil ve yazılı dil olarak da tanımlanan bu iki farklı başlık, her dilin özelliklerindendir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde söz varlığını belirlerken bu iki kaynaktan da kelimelerin yer alması bir gerekliliktir. Bundan dolayı, temel söz varlığını belirlerken yalnızca yazılı kaynaklara başvurmak yeterli değildir. Örneğin, iletişim kurmada sıkça kullanılan kalıplaşmış ifadeler (Günaydın!, İyi günler!, Allaha ısmarladık!, Güle Güle!, Hayırlı işler! vb.) yazılı metinlerdeki sıklıklarına bakıldığında ilk sıralarda olmadığı görülmektedir. İletişimin temelini dilin oluşturduğu düşünüldüğünde, temel söz varlığını belirlemede doğal dil esas alınmalıdır. Özellikle yabancılara Türkçenin öğretimi konusunda hazırlanan kitaplarda yapay bir dil kullanıldığı görülmektedir.⁷⁹ Günlük hayatta sık kullanılmayan, Türk kültür öğelerini barındırmayan kelimeler mevcuttur. Bu durum Türkçenin öğretimini zorlaştırmakta, öğrencinin öğrenmekte olduğu Türkçeyi günlük

⁷⁸ Kemal Oğuz Er, “Yabancı Dil Öğretim Programlarında Kültürün Etkileri”, Ankara, **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, S:39, 2006, s.11

⁷⁹ Barın, **a.g.e.**, s.2.

yaşamında pratik yapmasına engel olmaktadır. Yabancı dil öğrenenler, öğrendiklerini ilk günden itibaren hayatlarında kullanmak isterler, bundan dolayı tercih edilen kelimeler öncelikle hayatın içinden olmalıdır.

Dildeki kelimeler, cümleler ve dili işleyen bütün kuralları ile o toplumun bütün fertleri arasında çok eski devirlerden başlayarak alışkanlık halinde sürüp gelen bir ortaklık olmuştur. Bu nedenle kelimeler boş semboller değildir. İletişimde yer alan her kelimenin ardında bir kabuller dünyası yer almaktadır. Bu kabuller, kelimenin ait olduğu toplumun kültürünün bir parçasıdır. Kelimeler bir çeşit kültür taşıyıcısı görevindedir. Yaşantılardan kopuk dil öğretilmeye kalkılırsa o zaman ne dil ne de kültür tam olarak öğretilir. Dili öğretimi yapılırken o toplumun tarihi, coğrafyası, dünyaya bakışı, estetik anlayışı gibi birçok yönü öğretilmektedir. Yabancılar Türkçe öğretiminin tarihine baktığımızda, bunları hedefleyen eserlerde verilmiştir. Bunlar arasında en dikkat çekenlerden biri Kaşgarlı Mahmud'un Divanü Lugati't-Türk adlı eseridir.⁸⁰ Amacı Türkçe öğretmek olan bu eserde, dönemin kültürel öğelerine sıkça yer verilmiştir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi günümüzde her ne kadar yaygın hale gelmiş olsa da, bu konudaki çalışmalar yeterli değildir. Bu alandaki çalışmalar genel olarak bir bütünlük oluşturmamaktadır. Bu konuda yapılan çalışmaların bir kısmı, diğer yabancı dillerin mevcut kaynaklarının Türkçeye uyarlanmasından oluşmaktadır. Üzerine sıkça araştırmalar yapılan farklı dillerin yabancılar öğretimini inceleyen bilimsel eserlerin, Türkçenin yabancılar öğretime kaynaklık etmektedir. Bu çalışmaların, Türkçenin yabancılar öğretime katkıları olsa da tam anlamıyla ihtiyacı karşılayamamaktadır. Türkçenin yapısı ve özellikleri; kendine has, özgün çalışmalar gerektirmektedir.

Çalışmaların diğer kısmı da, Türkçenin ana dili olarak öğretimi üzerine yapılan çalışmaların, yabancılar Türkçe öğretiminde de kullanılmasıdır. Ana dili Türkçe olan bir kişinin, Türkçeyi öğrenme süreciyle bir yabancıların, Türkçeye

⁸⁰ Birol ve Özbay, a.g.e., s.6.

öğrenme süreci çok farklıdır. Bazı hususlarda benzerlikler görülse de temelinde farklı yaklaşımlara ihtiyaç vardır.

Yabancılar Türkçe öğretiminde kelimeler şu şekilde tespit edilebilir:

- Kelime sıklık listelerinden faydalanılabilir. Yazılı ve sözlü Türkçenin kelime sıklık listeleri incelenerek, kelimelerin frekansları ölçüt kabul edilip bir liste oluşturulabilir. Bu listedeki sık kullanılan ve günlük hayatta yer bulan kelimeler özellikle seçilmelidir.
- Belirlenecek kelimelerin evrensel nitelikte olması adına, AB, AB aday ve AB dışındaki ülkeler tarafından yabancı dil öğretiminde uygulanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda bir kelime havuzu oluşturulabilir. Türkçe öğretiminde uluslararası bir standart oluşturma adına hazırlanan bu çerçeve metninde, her seviye için ayrı ayrı yeterlilikler belirlenmiştir. Bu metin; dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım ve yazılı anlatım olmak üzere beş ayrı kategoride değerlendirme yapmaktadır. Buna göre hazırlanacak bir kelime listesi, Türkçenin yabancılar öğretiminin niteliğini arttırarak standart hale getirecektir.
- Son olarak, belirli bir amaca yönelik Türkçe öğrenenlerin ilgilendikleri alanlarda hazırlanan, sınırları çizilmiş kelime listeleri hazırlanabilir. Örneğin turistik amaçlı bir seyahat için Türkçe öğrenen bir kişiyle, akademik çalışmalar yapmak için Türkçe öğrenen kişinin karşılaşacağı kelimeleri farklıdır. Dolayısıyla dil öğretimini kolaylaştırma ve hızlandırma adına özellikli kelime listeleri hazırlanabilir. Bu listeler hazırlanırken hangi bilim dalındaki kelimeler tespit edilecekse, o konuda çalışan kişilerden yardım alınmalıdır.

2.3.2. Kelimelerin Sınıflandırılması

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime ediniminin alt başlıklarından biri de öğretilecek kelimelerin sınıflandırılmasıdır. Türkçeyi ana dili olarak öğrenen bir öğrenci için kelimelerin sınıflandırılması çok gerekli olmasa da yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için kelimelerin sınıflandırılması, kelime öğretimini kolaylaştıran ve sistematik hale getiren bir etkidir. Yabancı dil öğrenen bir kişinin karşısında geniş bir kelime havuzu olduğunu düşünürsek, bu havuzdan kendisine gerekli olan kelimeleri öğrenmesi için onların doğru bir şekilde sınıflandırılması gerekmektedir. Aksi takdirde bilinmeyen kelimelerin çokluğundan dolayı, o dili öğrenme isteği azalacaktır. Yabancı dili öğrenmeye başladığı andan itibaren öğrenilmesi gereken kelimelerin tespit edilmesi ve sınıflandırılmasının yapılmasıyla kelime edinimi daha da kolaylaşacaktır. Bu yönüyle aslında kelime sınıflandırması yapılarak dil öğretiminin sınırları çizilmiş olmaktadır.

Yabancı dili programlarının en büyük aksaklığı, yabancı dili bölünmez bir bütün olarak kabul etmeleridir. Buna bağlı olarak da yine bölünmez bir bütün sayılan öğrenci kitlesine yabancı dilin tümü, birden öğretilmeye çalışıldığında öğretim programı başarısız olmaktadır. Yabancı dil öğretim programları belirli ve sınırlı bir zaman dilimi içerisinde tasarlandığından dolayı, bu süre içerisinde yeterli düzeyde dil öğretimi yapılamamaktadır. Bu nedenle, sınırlı öğretilecek yabancı dilin öğretimi için, işler bir izlenceye ihtiyaç vardır. Bu izlencede amaç-araç ilişkisi belirlenerek öğrencileri öğretilecek yabancı dile karşı hazırlamakta ve cesaretlendirmektedir.⁸¹ Başkan'ın bahsettiği bu izlence, yabancı dil programının tamamını kapsamaktadır. Öğretilecek kelimelerin sınıflandırılması da bu izlencenin bir alt başlığıdır. Yabancı dil öğretiminin iki önemli ayağı olan kelime ve dilbilgisi için ayrı ayrı izlenceler gerekmektedir.

Kelimelerin gruplar haline getirilerek öğretilmesi meselesi olarak da niteleyebileceğimiz kelimelerin sınıflandırılması, genel olarak yabancı dil öğretiminin kaynaklarında pek çok kez denen ve halen birçok kaynakta

⁸¹ Başkan, **a.g.e.**, s.12.

kullanılmakta olan bir yaklaşımdır. Fakat bu sınıflandırılma yapılırken, kelimelerin hangi nitelikleri belirleyici olmalıdır sorusuyla karşılaşmaktayız. Kelimeleri, anlamlarına göre bir sınıflandırma mı yoksa yapısal özelliklerine göre mi sınıflandırmalıyız? Veya bunların dışında farklı kıstaslar mı belirlenmeli? Bu soruların cevabını mevcut kaynaklara bakarak anlayabiliriz.

Yabancı dil olarak Türkçe ders kitapları ve ders izlenceleri incelendiğinde, ortak bir kelime sınıflandırması yapılmadığı görülmektedir. Kitaplar genellikle öğretmek istediği kelimelerin listesini ünitenin sonunda liste halinde vermektedir. Verilen bu listelerdeki kelimeler, fiiller ve isimler olmak üzere sınıflandığı görülmüştür. Özbay'a göre kelimelerin sınıflandırılması, öğrenciler tarafından hazırlanan sözlük defteri ile yapılmalıdır. Derste öğrenilen kelimeler bu defterlere yazılmalıdır. Burada amaç sadece öğrenilen kelime ve kelimenin anlamını yazıp öğrenmek değil, tersine sayfa iki veya üçe bölünüp kelime detaylarıyla yani anlamı, türü ve örnek cümlede kullanımı ile öğrenilmelidir. Bu bağlamda kelimelerin konu ve dilbilimsel fonksiyonlarına göre de yazılıp öğretilebilir.⁸² Bu şekilde yapılacak bir ayırım, kelimelerin anlam yönüyle kavranmasının yanında dilbilimsel fonksiyonları açısından oldukça faydalı olacaktır. Kelimelerin kullanımında anlamlarının yanı sıra fonksiyonları da gerekli olmaktadır. Bu durum aynı zamanda kalıcı ve işlevsel öğrenmeyi sağlayacaktır.

Kelimelerin sınıflandırılması üzerine yapılan çalışmalar içerisinde, dikkat çeken bir çalışma olarak Bayraktar'ın araştırması farklı bir yaklaşım sergilemektedir. Yabancılar Türkçe öğretiminde anlamca birbirine yakın kelimelerin beraber öğretilmesinin yarattığı sorunları inceleyen Bayraktar, genel yaklaşımların aksine kelimelerin sınıflandırılmasında farklı bir tutum sergilemektedir. Bu çalışmada yabancılar Türkçe öğretimi alanında yapılan çalışmaların ışığında, bugün ülkemizde kullanılan ders kitaplarının öğretilmesi hedeflenen kelimeler açısından bir değerlendirmesi yapılmış ve anlamca ilintili ve anlamca ilintisiz kelimelerin birlikte öğretildiklerinde nasıl bir sonuç alınacağına sınanmıştır. Bu amaçla yaşları 18 ile 24

⁸² Özbay ve Melanlıoğlu, **a.g.e.**, s.35-36.

arasında değişen bir grup öğrenciye, ilk hafta birbiriyle ilintili 28 kelime öğretilmiş, ikinci hafta da birbiriyle ilintisi olmayan 28 kelime öğretilmiştir. Her iki haftanın sonunda yapılan sınav sonucuna göre, öğrencilerin anlamca yakın kelimelerle ilgili daha çok hata yapma eğilimi gösterdikleri gözlenmiştir.⁸³ Araştırmanın bu sonuçlarının, yabancı dil öğretimindeki genel yaklaşımdan oldukça farklı olduğu görölmektedir. Bayraktar'ın da belirttiği gibi bu araştırma küçük bir öğrenci grubuyla yapılmış olsa da, bu alanda yabancılara Türkçe öğretilimi üzerine yapılan nadir çalışmalardandır.

Kelime öğretilirken yaklaşım farklılıkları olarak, kelimelerin sınıflandırılarak öğretilmesi gerektiğini savunan çalışmalar da vardır. Bu çalışmalarda, Bayraktar'ın aksine kelimelerin gruplandırılarak verilmesi gerektiğini savunmaktadır. Taşdemir, vd. tarafından hazırlanan ve yabancılara Türkçe öğretiminde öğretmenlerin başvuru kaynağı olabilecek Türkçe Öğretim Teknikleri adlı çalışmada, kelimeleri öğretilirken varsa zıt anlamlarıyla öğretilmesi gerektiği, bu şekilde kelimelerin daha kolay kavranmakta ve daha kolay hatırlanmakta olduğu vurgulanmıştır. Aynı çalışmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin orta ve ileri seviyelerinde, kelimelerin eş anlamlarıyla öğretilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.⁸⁴ Böylelikle öğrencinin zihninde kelimenin konumu daha netleşecek ve hatırlamakta zorlanmayacaktır. Bu yaklaşım kelimelerin sınıflandırılması olarak adlandırılrsa da başta bahsedildiği gibi, genel bir sınıflandırma değil sadece bir öğretim tekniğidir. Bu çalışmada, kelimelerin ne kadar öğrenildiğini saptamak amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde, kelimelerin gruplandırılarak sorulması gerektiği belirtilmiştir.

Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının birçoğunda kelimelerin farklı açılardan sınıflandırılarak verildiği görölmüştür. Bazı kitapların içindekiler bölümünde, her üniteye işlenecek kelimelerin listesi verilmiştir. Bu listeye baktığımızda kelimelerin; selamlamalar, ölkeler, okul araç gereçleri, sayılar, ev eşyaları, aile ve akrabalar, dersler, meslekler gibi çeşitli başlıklar altında toplandığı

⁸³ Nesrin Bayraktar, “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Anlamca Birbirine Yakın Sözcüklerin Beraber Öğretilmesinin Yarattığı Sorunlar Üzerine”, **Türkçe Öğretiminde Güncel Yaklaşımlar**, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 2010, s.388.

⁸⁴ Ercan Taşdemir, vd., **Türkçe Öğretim Teknikleri**, Zambak Yayınları, İzmir, 2004, s.7.

görülmektedir. Listelenen bu kelimeler, gruplar halinde üniteler içerisinde öğretilmektedir. Örneğin bir üniteye meslekler ele alınmıştır. Ünitelerin metinleri, alıştırmaları meslek üzerinde kurgulanmıştır. Bunu yaparken meslekleri öğrettiği gibi, o mesleklere dair daha pek çok kelime öğretilmektedir. Öğretilen kelimeler hepsi birbiriyle ilintilidir. Yaygın olan bu yaklaşıma göre, bir anlam alanına ait kelimelerin birlikte öğretilmesi amaçlanmaktadır. Bilişsel dil bilimi alanındaki son gelişmeler, zihin sözlüğünün anlamsal ilişkiler etrafında düzenlendiğini ve görülen yahut işitilen kelimelerin anlamca ilişkili kelimeleri etkin hale getirdiği görülmüştür.⁸⁵ Bu anlayışla hazırlanan bir materyalde öğrenci, okul üst başlığındaki bir konuyu öğrenirken okula dair öğretmen, öğrenci, sınıf, sıra, tahta, kitap, defter gibi pek çok kelimeyi aynı anda öğrenmektedir. Kelimelerin anlam dünyasındaki bu ortaklık sayesinde, öğrendiği kelimeleri cümle içinde kullanabilmesi daha kolay olmaktadır. Başka bir açıdan bakıldığında, bu şekilde yapılan bir derste, öğretmenin derse yardımcı materyal hazırlaması daha kolay hale gelmektedir. Okul konusu hakkındaki pek çok görsel malzemede, ilintili kelimeleri görmek mümkündür.

Yabancılar Türkçe öğretiminde, kelimelerin sınıflandırılarak öğretilmesinin doğru bir yaklaşım olduğunu savunanların olduğu gibi, bunun yanlış olduğunu düşünenler de vardır. Yukarıda bahsedilen, Bayraktar tarafından yapılan çalışma buna örnektir. Bu çalışmanın Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yapılması, çalışmamız açısından kayda değerdir. Anlamca ilintili kelimelerin beraber öğretilmesi ilk bakışta çok uygun bir yöntem gibi görünse de son yıllarda yapılan çalışmalar bu yöntemi sorgulanması yönünde bulgular ortaya koymaktadır. Yapay kelimelerin öğretimi üzerine yapılan bir çalışmada, anlamca ilintili kelimelerin birlikte öğretildiğinde öğrencilerin kelimeleri kavramak için daha fazla çaba harcamaları gerektiğini saptamıştır.⁸⁶ Bu konuda yapılan başka bir çalışma ise, ülkemizde yapılan ilköğretim öğrencilerinin İngilizce kelime öğretimlerindeki

⁸⁵ Bayraktar, **a.g.e.**, s.389.

⁸⁶ T. Tinkham, **The Effects of Semantic Clustering on the Learning of Second Language Vocabulary**, System, 23,1993, 371-380. (Aktaran: Nesrin Bayraktar)

anlamca ilişkiyi incelemektedir.⁸⁷ Bu çalışmada, kelimelerin anlamca ilişkili olanların beraber öğretildiğinde, hem testleri yavaş tamamladıkları hem de başarı düzeylerinin düşük olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmacılar bunun nedeni olarak, öğrencilerin daha fazla zihinsel işlem yapmak zorunda olduklarını ve benzerliklerin bozucu etki yapması olduğunu düşünmektedir.⁸⁸ Başta bahsedilen ilk araştırmada, kelimeler arasındaki benzerliğin öğrenmeyi kolaylaştırdığı görülürken, diğerlerinde benzerliğin olumsuz etkileri görülmektedir. Yabancılar Türkçe öğretimi müstakil bir çalışma alanı olarak, her iki yaklaşımın etki alanına girmesi muhtemeldir. Yabancılar kelime öğretimi yapılırken, takip edilecek yeni yöntemlerle bu iki görüşe denenerek, Türkçe için en uygun yol benimsenecektir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde kelimelerin sınıflandırılarak öğretilmesinin yanı sıra, kalıplaşmış ifadelerin de buna benzer bir sınıflandırmaya ihtiyacı vardır. Atasözü, deyim, ikileme gibi sık sık başvurulan kalıp ifadelerin anlamları ve kullanıldıkları durumlara göre sınıflara ayrılması, öğrenme açısından bir kolaylık olacaktır. Temel seviyedeki bir öğrencinin çok sık kullanamayacağı bu kalıplaşmış dil birimlerini orta ve ileri seviyedeki öğrenciler, özellikle günlük konuşmalarda sıklıkla kullanmaktadır.

Kişilerin arasındaki ilişkiler sırasında kullanılan birtakım sözler, kalıp sözler diye adlandırılmıştır.⁸⁹ Kalıplaşmış dil birimleri, hafızada tek bir kelime veya birim olarak yer alması, zihinsel olarak erişimini kolaylaştırdığı gibi hafızada daha az yer kaplamaktadır. Bir tür kısa yol oluşmaktadır. Aynı zamanda kalıplaşmış dil birimleri kişilere tanıdık gelir, bundan dolayı beynin işlem yükünü hafifletir. Özellikle dikkat gerektiren bir iş yapılırken tercih edilmektedir. Bildik kalıpların kullanılmasıyla iletişimde mesajın karşı tarafa daha net ulaşmasını sağlamaktadır. Sosyal ilişkilerde sıkça kullanılmasının nedeni buradan gelmektedir.⁹⁰ Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, Türkçeyi öğrenmeye başladığı andan itibaren en kısa zaman içerisinde

⁸⁷ I. Erten ve M. Tekin, **Effects on Vocabulary Acquisition of Presenting New Words in Semantic Sets Versus Semantically Unrelated Sets**, System 36, 2008, 407-422. (Aktaran: Nesrin Bayraktar)

⁸⁸ Bayraktar, **a.g.e.**, s.390.

⁸⁹ Doğan Aksan, **Türkçenin Sözvarlığı**, Ankara, Engin Yayınları, 1996, s.34.

⁹⁰ Leyla Martı, "Türkçe Öğrenenler Açısından Kalıp Sözler ve İşlevleri", **Yabancılar Türkçe Öğretimi**, Ankara, Anı Yayınları, 2009, s.109.

günlük hayatında kullanmak istemektedir. Dolayısıyla, kısa ve kolay bir yol olması açısından, kalıplaşmış dil birimleri ve kalıplaşmış sözler ilk olarak öğretilmelidir. Çalışmada yer alan ders kitaplarına baktığımızda da bunu görmekteyiz. Temel seviye ders kitaplarının çoğunda alfabeden önce tanışmaya ait kalıp sözler öğretilmektedir. Bu haliyle aslında bir sınıflandırma yapılmış olmaktadır. Kalıp ifadeler ayrı bir şekilde verilmekte ve dil bilgisel açıdan herhangi bir açıklama yapılmamaktadır.

Yabancılar Türkçe öğretimi üzerine yapılan çalışmalar giderek artmaktadır. Bu yeni alanda yapılan her araştırma gelecekteki yeni çalışmalara zemin hazırlamaktadır. Daha önce de bahsedildiği gibi, bu çalışmaların ortak bir hedefte buluşması için, genel bir kılavuza ihtiyaç vardır. Daha önce değindiğimiz Avrupa Dil Gelişim Dosyası, kelimelerin nasıl sınıflandırılması gerektiğini de belirtmektedir. Bu yönüyle yapılacak çalışmalara yol göstermektedir.

Avrupa Konseyi⁹¹ Kültürel İşbirliği Kurulu'nun (CDCC) Eğitim Komitesi tarafında hazırlanan Dil Kullanım Bağlamları⁹², kelimelerin sınıflandırılması için uygun bir çerçeve sunmaktadır. Yabancı dil öğrenen kişinin hangi bağlamlar doğrultusunda dili öğrenmesi gerektiği bu tabloda ortaya konmuştur. Bu bağlamlar öncelikle dil kullanıcılarının yaşamlarında bulundukları alanlara ayrılmıştır. Bunlar kişisel, kamusal, mesleki ve eğitim alanlarıdır. Bunlar kişinin gerçek hayatta karşılaşabileceği alanlardır. Bütün insanların ortak olarak yaşadığı dil ve yaşam alanlarıdır. Bu belirlenen dört alan da yedi farklı duruma ayrılmıştır. Bu durumlar; mekân, kurum, kişiler, nesneler, olaylar, iş/çalışma ve metinlerdir. Dil kullanımının bu durumlar içerisinde gerçekleştiği tanımlanmıştır. Bu durumlarla birçok Avrupa

⁹¹ Mayıs 1949 yılında kurulan Avrupa Konseyi'nin başta gelen hedefi 47 üye devlet arasında, tüm gerçek demokrasilerin temelini oluşturan ve tüm Avrupalıların hayatlarını türlü şekillerde etkileyen prensip olarak bireysel özgürlüğün, siyasal serbestliğin ve hukuk düzeninin korunmasında birlik sağlamaktır. Bütün üye devletler özgürlük, insan onuru ve bireylerin refahını, hükümet faaliyetleri için kesin ilkeler olarak benimsemekle yükümlüdür. Bugün, Avrupa Konseyi, 800 milyon Avrupalının insan haklarına, demokrasiye ve kanun düzenine olan ortak yükümlülüklerini yapılaştırmaktadır. Türkiye, Avrupa Konseyi'ne 1949 Ağustos ayında katılmıştır. Avrupa Konseyi savunma hariç Avrupa toplumunun bütün önemli sorunlarını ele alır. Çalışma programına dâhil bulunan faaliyet alanları arasında İnsan hakları, medya, hukuki işbirliği, sosyal dayanışma, sağlık, eğitim, kültür, kültürel miras, spor, gençlik, yerel demokrasi, sınır ötesi işbirliği, çevre ve bölgesel planlama ile ilgili konular yer almaktadır. (<http://abdigm.meb.gov.tr/www/avrupa-konseyi/icerik/33>) (Çevrimiçi)

⁹² Ekler bölümünde verilmiştir.

ülkesinde karşılaşıldığı da belirtilmiştir.⁹³ Dilin kullanıldığı bu dört alan ve buna göre belirlenen yedi durum, yabancılara Türkçe öğretimi için hazırlanacak materyallere yardımcı olacaktır. Hazırlanan Dil Kullanım Bağlamlarını incelediğimizde, her alan için kullanılabilecek kelime kadrosu genel anlamda belirlenmiştir. Örneğin, “kişisel” alan içerisinde yer alan “mekân” başlığında şunlar vardır: Ev, kendinin evi, ailenin evi, arkadaşlarının evi, yabancılardan evi, öğrenci yurdunda ya da otelde kendine ait yer, ülke içinde, deniz kenarında vb. Türkçe öğretimi için hazırlanan materyallerde kelimeler, bu bağlamlara göre seçilebilir.

Kelime bağlamlarının belirlenmesi ve öğretilecek kelimelerin sınıflandırılması, yabancılara Türkçe öğretimi için hazırlanan programlara, hazırlanacak materyallere kaynaklık edecektir. Yabancılara Türkçe öğretimi programlarını tasarlayanların kelime öğrenim sürecinin psikolojik ve pedagojik unsurlarının göz önünde bulundurulması, öğrenim sürecinin gerçekliğine yardımcı olacaktır. Gerçek hayatta meslek isimlerini ya da meyve isimlerini aynı anda öğrenmiyoruz. Karşılaştıkça yeni kelimeleri bu sınıflandırmalara ekliyoruz. Tematik küme diye adlandırılan bir sınıflandırma ile farklı kelimelerin bir bağlam içerisinde sunulması sağlanmalıdır.⁹⁴ Böylelikle kelimelerin bağlamları işlevsel hale gelecektir. Örneğin bütün meyveleri listeler halinde vermek yerine, bir ülkenin ele alındığı tematik bir konu içerisinde, o ülkenin iklimi, orada yetişen meyveleri, doğal güzellikleri gibi başlıklar altında kelimeler sınıflandırılarak, öğretilebilir.

2.3.3. Kelimelerin Sıralanması

Yabancı dil öğretiminde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de öğretilecek kelimelerin sıralaması oldukça önemlidir. Yabancı dil öğretimi yapılırken, belirlenen kelimelerin hangi sıralama ile öğretiminin yapılması gerektiği pek çok kez araştırma konusu olmuştur. Bir dil öğrenilirken karşılaşılan her kelimenin bir işlevi olmalıdır. Gerek ders kitaplarında, gerekse derse yardımcı materyallerde kullanılan kelimelerin her seviyede farklılık göstermesi gerekmektedir. Burada kelimelerin sıralamasını, öğrencinin seviyesi belirlediği gibi öğrencinin o dili

⁹³ <http://www.ingilish.com/turkceogretimi.htm> (Çevrimiçi) 19.06.2013

⁹⁴ Bayraktar, a.g.e., s.392.

öğrenme amacı da belirlemektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uygulanan aynı zamanda Avrupa Dil Gelişim Dosyasında belirlenen seviyeler A1, A2, B1, B2, C1, C2 seviyeleri için ayrı ayrı kelimeler belirlenmelidir. Bunun gibi özel amaçlı Türkçe öğretimi için, daha dar çerçeveli kelime listeleri düzenlenerek sıralama yapılması gerekmektedir. Örneğin turistik amaçlı Türkçe, akademik Türkçe gibi kategoriler belirlenebilir.

Çalışmanın ikinci bölümünü oluşturan kelime ediniminde kelimelerin tespiti ve sınıflandırılması kadar gerekli olan kelimelerin sırlaması, dil öğretiminin en temel yaklaşımlarından olan kolaydan zora anlayışının kelimelere yansımalarıdır. Tosun⁹⁵, Yabancı dil öğretiminde program yapım ilkelerinden bahsederken, üzerinde durulması gereken başlıklardan biri öğrenebilirliktir. Bazı kelimelerin kolay öğrenilmesine karşın, bazılarının öğrenilmesi daha zordur. Daha fazla zaman ve uğraş gerektiren bu kelimeler ikinci planda kalmalı, öncelikle kolay kelimeler öğretilmelidir. İlk etapta öğrenilen bazı kelimeler sık sık tekrarlanarak pekişecek, öğrenme kolaylaşacaktır. Son olarak kelimelerin kullanım alanı ve yararlılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Geniş kullanım alanı olan, günlük hayatta daha çok karşılaşılan kelimelere öncelik verilmelidir. Öğretilecek kelimeler belirlenirken de ihtiyaç duyulanlardan başlanmalıdır. Öğrencinin kendisi ve çevresini ilgilendiren kelimeler ilk olarak öğretilmelidir.

Yukarıdaki değinilen başlıklarda kelimelerin sıralamasının gerekliliğini ve nasıl bir sınıflandırma yapılması gerektiğinin altı çizilmiştir. Öğrenim sürecine doğrudan etkileyeceği için, öğrencilerin öğrenebilecekleri yapılara öncelik verilmesi oldukça önemlidir. Bundan dolayı ilk olarak kolay kelimelerin öğretilmesi daha sonra yavaş yavaş üst seviyedeki kelimelere geçilmesi gerekmektedir. Kelimelerin zorluk veya kolaylık durumlarının nasıl tespit edileceği her dile göre farklılık göstermektedir. Türkçe için bunu düşünürsek, kelimelerin kısa ve uzunluğu, anlamının somut veya soyut oluşu gibi pek çok dayanak noktası bulabiliriz. Bir diğer başlık ise kelimelerin kullanım alanlarıdır. Bu husus, çalışmanın birinci bölümünde

⁹⁵ Tosun, a.g.e., s.26.

kelime sıklığı başlığı altında incelenmiştir. Yapılacak listeler sayesinde kelimelerin kullanım sıklığına göre bir derecelendirme yapılacaktır. Buna göre de öncelik verilecek kelimeler belirlenecektir.

Yabancı dil öğretimi üzerine çalışma yapan dil bilimciler, 20. yüzyılın ilk yarısında öğrencilerin kelime öğrenme yüklerini azaltma ve kelime öğretimini daha kolay hale getirme adına çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarda özellikle okumaya uyarlanmış şekliyle, önce yaygın olarak kullanılan kelimeleri sunma ve herhangi bir metindeki yeni kelimelerin kısıtlama prensiplerini geliştirdiler. Bu düşünce tarzı Genel Kullanım Listelerinin (General Service Lists) ortaya çıkmasını sağladı.⁹⁶ Bu listeler, kelimeleri sıklık frekanslarına göre sıralayarak öğretimi amaçlamıştır.

Çok sayıda kelimenin öğretilmeye çalışılması birçok sorun oluşturduğu gibi, az sayıda kelime öğretilmesi ve tekrarların yapılması ise süre ve güç kaybına neden olmaktadır.⁹⁷ Bu nedenle kelime ediniminde, düzeyler ve hedefler belirgin olmak zorundadır. Kelimelerin sıralanma yaparken en çok kullanılan yaklaşım, en çok kullanılan kelimelerin tercih edilmesidir. Sıklık listelerinden yararlanarak kelime öğretilmeye en çok kullanılan kelimelerden başlanmalıdır. Araştırmalar en çok kullanılan 2000 kelimeyi bilen bir öğrencinin normal metindeki kelimelerin yüzde 85'ini anlayabildiğini ispat etmiştir.⁹⁸ Aslında yüzde 85'lik bir dilim, yabancı dil öğrenmenin başarısı açısından önemli bir orandır. Öğrenci, 2000 kelimelik bir liste sayesinde, öğrenilen dildeki pek çok metni anlayabilecek seviyeye gelecektir. Vandewalle, Türkçede kelime sıklık listelerinin olmamasından dolayı, temel söz varlığının sınırlarının çizilemediğini belirtmiştir. Fakat bu çalışmanın ana eksenini oluşturan kelimelerin belirlenmesi konusunda yapılan araştırmalarda, sıklık çalışmalarının Türkçede yapıldığını ve son yıllarda bu konudaki çalışmaların arttığını görmekteyiz. Bu konudaki çalışmalar hakkında detaylı bilgi, çalışmanın birinci bölümündeki kelime hazinesi çalışmaları başlığı altında verilmiştir.

⁹⁶ Turgut, **a.g.e.**, s.14.

⁹⁷ Zengin, **a.g.e.**, s.6.

⁹⁸ Johan Vandewalle, "Pratik Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Sorunlar ve Çözümleri", Ankara, **Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Dergisi**, sayı 82, s.9, 1999, s.9

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelimelerin sıralaması yapılırken birçok ölçüt göz önünde bulundurulmalıdır.⁹⁹ Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Yakından uzağa ilkesi: Öğretilcek kelimelerin sıralanmasında, öncelik öğrencinin ilk olarak karşılaşacağı kelimelere verilmelidir. Öğrencinin yakın çevresinde gördüğü, tanıdığı, bildiği nesne, kişi ve olaylardan başlanılarak kelime öğretimi yapılmalıdır.

Kolaydan zora, basitten karmaşığa ilkesi: Dil öğretiminin tamamında olan bu yaklaşım, kelime öğretimi açısından önemlidir. Öğrenci bir kelimeyi öğrenirken, o kelimenin en temel anlamını öğrenmelidir. Yine aynı şekilde yapısal olarak bir kelimenin kök halini öğrenmeden, türemiş hali öğretilmemelidir. Öğretimde aşamalılığı ifade eden bu ilke göz ardı edilirse, öğrencinin zorlanmasına ve başarısızlık hissine kapılmasına neden olmaktadır.

Somuttan soyuta ilkesi: Kelimeleri öğretirken özellikle başlangıç seviyesinde temel 1 ve temel 2 öğrencilerine, ilk olarak somut kelimeler öğretilmelidir. Yabancı dil öğretiminde somut bilgilerin öğretilmeden soyut düşüncelerin öğretilmeyeceği ve tümevarıma dayalı bir sistem içinde yabancı dil öğretiminin gerçekleştirilmesi gerektiğini esas alan bir ilkedir.¹⁰⁰ Yabancı öğrencinin öğrendiği ilk kelimelerin çevresinde görebileceği kelimeler olması, öğretim açısından kolaylık sağlayacağı gibi daha kalıcı bir öğrenme gerçekleşecektir. Ayrıca, kelime öğretimi yapan öğretmenin, somut kelimelere öncelik vermesi işini kolaylaştıracaktır. Ders içinde kelimeleri tanıtmak için kullanılan resim, fotoğraf gibi materyallerde somut kelimeleri daha kolay gösterebilecektir.

Bilinenden bilinmeyene ilkesi: Öğrenme, daha önce öğrenilen bilgilerin yeni öğrenilenlerle irtibat kurulmasıyla oluşmaktadır. Dolayısıyla, yabancılara Türkçe

⁹⁹ Dinç Köksal, “Yabancı Dil Öğretiminde Temel İlke ve Kavramlar”, **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**, Ankara, Pagem Akademi, 2012, s.56.

¹⁰⁰ Köksal, **a.g.e.**, s.58.

öğretirken öncelik bilinen kelimelere verilmelidir. Her yeni konuda, bir önceki konunun kelimeleri üzerinden yeni kavramlar öğretilir. Bilinenle bilinmeyen arasında bir ilişki oluşturulur. Bunun yanında, birçok dilde kullanılan ortak kelimelerle başlanabilir. Örneğin futbol, televizyon, radyo gibi kelimeler bunlara örnektir.

Güncellik ilkesi: aslında öğrencilerin güncel olay ve sorunlarla karşı karşıya gelmelerini sağlamak ve yaşamın gerçeklerini tanıtmak olarak ifade etmektedir. Yabancılar kelime öğretiminde bu yaklaşıma göre, öğretilen kelimeler ilk olarak güncelliği olan ve gündelik yaşamda aktif olarak kullanılan kelimeler olmalıdır. Türkçe öğretiminin ileriki aşamalarında ve ihtiyaç görüldüğü takdirde daha az kullanılan kelime öğretilir. Bunlara örnek olarak akademik terimler gösterilebilir.

Farklı araştırmalarda yukarıdaki maddelerin arttırıldığı görülmüştür. Kelimelerin sıralamasında bunlar gibi farklı ölçütler de kullanılabilir. Zengin'e göre, kelimelerin sıralanış biçimi ve anlam ilişkileri dil öğretimi açısından çok önemlidir. Örneğin verilen bir kelime dizisinde ilk ve son sıralardaki kelimeler daha kolay öğrenilmektedir.¹⁰¹ Bundan dolayı kelimelerin sıralaması rastgele olmamalıdır. Yukarıda bahsedilen ölçütler göz önünde bulundurularak Türkçeye uygun bir sıralama yapılmalıdır.

Türkçenin söz varlığı içinde sayılabilecek atasözleri ve deyimlerin öğretiminde de kelimelerin öğretimindeki sıralamaya benzer bir sıralama yapılmalıdır. Başlangıç seviyesindeki bir öğrenci için olmasa da orta ve ileri seviyelerdeki öğrencilere yönelik çalışmalara ihtiyaç vardır. Kelimelerin sıralamasında belirlenen ölçütler, atasözü ve deyimler için kullanılsa da, taşıdıkları mecaz anlamlardan dolayı farklı bir yaklaşımla sıralanmalıdır. Öncelikle öğretilen atasözü ve deyimlerin sıklık frekanslarına göre sık kullanılanları tercih edilmelidir. Deyimler ve atasözleri, yabancı dildeki yetkinlik açısından üst bir seviye gerektirmektedir. Türkçeyi temel seviyede bilen birinin atasözü ve deyim kullanması

¹⁰¹ Dursun Zengin, "Yabancı Dil Öğretimi Kuramları ve Sözcük Öğretimi", Ankara, **Türk Dili Dergisi**, TDK, Cilt: XC, Sayı: 646, 2005, s. 365.

oldukça zordur. Dolayısıyla kullanabilir olması ve günlük hayatta yer bulması için sık kullanılan atasözleri ve deyimler tercih edilmelidir. Sıklık listelerinde ilk sıralarda yer alanlar kendi içinde tekrar sıralamaya tabi tutulmalıdır. Buna örnek olarak Açık'ın sıralamasını gösterebiliriz. Akpınar ve Açık, Avrupa Dil Gelişim Dosyası bağlamında yabancılara Türkçe öğretiminde deyim ve atasözlerinin öğretimini incelediği çalışmasında şöyle bir öğretim sıralaması yapmıştır¹⁰²: 1. Basamakta görünüştaki anlamıyla bir mesaj taşıyan, göndergelerin açık olarak ifade edildiği deyimler yer almaktadır. Bunlar A1, A2 kur basamaklarında kullanılabilir. (Bir bu eksikti, canı isterse, çoğu gitti azı kaldı gibi.) 2.basamakta gösterge olarak belli bir anlamı olmakla birlikte asıl anlamını açık olarak ifade etmeyen mecazlı deyimlerdir. Çağrışımla, benzetmeye dayalı bir ilişkiyle kavramları, olay ve olguları ifade eden soyut anlamlı deyimlerdir. A2, B1, B2 kur basamaklarında kullanılabilir. (tereyağından kıl çeker gibi, yangına körükle gitmek, diken üstünde oturmak gibi.) 3. basamakta ise Türk toplumuna has değerleri ve kültür unsurlarını barındıran anlayışların, kavram ve ifadelerin bulunduğu deyimlerdir. Bu deyimleri, Türkçeyi, Türk kültürünü yeterince tanıyan yabancıların kullanabileceği deyimlerdir. Bu deyimler de C1 ve C2 kur basamaklarında daha önce öğretilen deyimlere ilaveten öğretilir. (Başına devlet kuşu konmak, cinleri başına çıkmak gibi.)

Türkçe öğretmek sadece bir dili öğretmekten ziyade Türk kültürünün başlıca unsurlarının öğretilmesidir. Bunu yaparken kullanılacak en kısa yollardan biri de, deyimler ve atasözlerinin öğretilmesidir. Deyimlerin ve atasözlerinin ortaya çıkışındaki tarihsel ve kültürel öğeler, Türkçeye birlikte Türk kültürünü de öğretmektedir.

Türkçe, çok geniş bir kelime hazinesine sahiptir. Bu zenginliği, kadim geçmişine borçludur. Ana dili Türkçe olanların bile kelime hazinesi sınırlıdır. Ana dil bile olsa, bir dildeki bütün kelimeleri bilmek ve kullanmak imkânsızdır. Dolayısıyla Türkçe öğrenen bir yabancıların kullanabileceği kelime miktarı da sınırlıdır.

¹⁰² Meriç Akpınar, Fatma Açık, “Avrupa Dil Gelişim Dosyası Bağlamında, Yabancılara Türkçe Öğretiminde Deyim ve Atasözlerinin Öğrenme-Öğretme Sürecine Aktarımı”, **III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu**, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2010, s.6-7.

Türkçenin geniş kelime hazinesine rağmen, bir yabancıнын her kelimeyi öğrenmesi gerekli değildir. Örneğin, bazı kelimeler ders kitaplarında yer alırken bazı kelimeler gazete ve televizyonlarda ve bazıları da bir bilim dalına ait bilimsel bir eserde yer almaktadır. Türkçeyi öğrenirken, bu saydığımız alanların hepsine hâkim olmak imkânsızdır. Bu geniş kelime havuzunun sınırlarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu sınırlar İngilizce için belirlenmiştir. Kelimelerin kullanım sıklıklarına ve kullanım alanlarına göre dört bölüme ayırmıştır: Yüksek frekanslı kelimeler, akademik kelimeler, teknik kelimeler ve düşük frekanslı kelimelerdir.¹⁰³ Bu şekilde yapılan bir bölünme sayesinde, öğretilecek kelimeler hedefe yönelik daha açık belirlenebilecektir. Genel amaca yönelik bir Türkçe öğretimi ders programında yukarıdaki sıralama ile kelimelerin öğretimi gerçekleştirilebilir. Bu sıralamadan faydalanılacağı gibi Türkçede yapılan sıklık çalışmaları değerlendirilerek, Türkçe için bir kelime listesi hazırlanabilir. Bu listedeki sıralamaya göre ders kitapları ve materyalleri hazırlanabilir.

2.3.4. Türkçenin Özelliklerinin Etkisi

Türkçe öğretimi yapılırken kullanılan yöntem ve yaklaşımlar Türkçenin yapısına uygun olması gerekmektedir. Türkçeyle ilk defa karşılaşan bir öğrencinin, bu dili kavraması ve daha kolay öğrenmesi için Türkçenin yapısına uygun bir yöntemin geliştirilmesi önemli bir ihtiyaçtır. Türkçenin yapısal özelliklerinin sınırlarının elverdiği ölçüde kendinde özgün bir yol izlenmelidir. Türkçenin yabancılara öğretimi söz konusu olduğundan, ilk olarak yabancı dil öğretim yaklaşımlarından bir yöntem benimsenmelidir. İngilizce, İspanyolca, Almanca gibi günümüzde kullanım genişliği ve öğrenenlerin sayısı açısından öne çıkan diller üzerine yapılan pek çok çalışma mevcuttur. Yapılan bu çalışmaların ana eksenini yabancı dil öğretimi oluşturmamasından dolayı, Türkçenin yabancılara öğretiminde de faydalı olacaktır. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi her ne kadar uzun bir geçmişe sahip olsa da, yapılan çalışmalar bakımından sınırlıdır. Birçok dünya diline

¹⁰³ T.Mihwa Chung ve Paul Nation, **Technical Vocabulary in Specialised Texts, Reading in a Foreign Language**, Vol.15, N. 2003, s.3.

ait daha fazla çalışma görmekteyiz. Bu çalışmalar Türkçe için bir yol haritası olması açısından önem arz etmektedir.

Türkçeyi dünya dilleri arasındaki yeri bakımından tanımlayacak olursak şöyle diyebiliriz: Yapı bakımından bitişken (eklemeli) diller grubunun en tipik örneğini oluşturan Türkçe, sondan eklemeli bir dildir. Türkçede, kökler hiç değişmeden kalırlar. Bu değişmeyen köklere birbirinden farklı görevleri olan ekler getirilerek, pek çok yeni kavramın karşılanması mümkün olmaktadır. Türkçenin eklemeli bir dil oluşu, eklerin çeşitliliği ve bu eklerin değişik görevler yüklenerek yeni kelimeler oluşturabilmeleri, Türkçeyi çok değişik anlatım imkânlarına kavuşturmuştur, yeni ortaya çıkan kavramların karşılanmasını, yabancı kavramlara karşılıklar bulunmasını kolaylaştırmıştır. Bu yönüyle Türkçe, terim yaratma açısından çok güçlü bir dildir.¹⁰⁴ Aksan, Türkçenin bu özelliğini şöyle tanımlamıştır: Türkçede köklere eklenen eklerin teker teker değişik görevleri yüklenebilmeleri de anlatıma güç verir, kolaylık sağlar. Bizce, bir dilin zenginliğine ölçü alınması gereken önemli özelliklerden biri ve Türkçenin bugüne kadar değeri yeterince kavranmamış yönü budur. Türkçe, ifadesi en güç olan ve ayrıntı diyebileceğimiz kavramları son derece canlı imgelerle anlatma imkânına sahiptir. Diğer bir ifadeyle kelimelerle zihinde canlı resimler çizebilen güçlü bir dildir.¹⁰⁵ Türkçenin bahsedilen yeni kelime oluşturma imkânındaki zenginliği, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yeni kelimeler türetmede büyük kolaylıklar sağladığı gibi kelimelerin öğrenilmesinde de katkı sağlayacaktır. Bir kelimedenden kolaylıkla yeni kelimeler türetilecek, ekler sayesinde de yeni kavramlar kolaylıkla adlandırılacaktır.

Türkçe öğretiminde kelime edinimi, Türkçenin eklemeli bir dil olma özelliği göz önünde bulundurularak yapılacak çalışmalar sayesinde daha kolay hale gelecektir. Dolayısıyla yabancılara yönelik hazırlanan Türkçe kitaplarındaki kelime öğretimi bölümlerinde, Türkçenin bahsettiğimiz bu özelliğine uygun örnekler verilmelidir.

¹⁰⁴ Özkan, **a.g.e.**, vd., s.59.

¹⁰⁵ Doğan Aksan, **Türkçenin Söz Varlığı**, Ankara, Engin Yayınları, 1996, s.34.

Yabancı dil olarak Türkçede kelimelerin öğretimi yapılırken, Türkçenin yapısal ve anlamsal özellikleri farklı yönleriyle incelenmelidir. Her dilin olduğu gibi Türkçenin kelimelerinin de yabancılar için öğretimi yapılırken bu özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bir öğrencinin kelimeyi öğrenmesinde ve o kelimeyi kullanmasının farklı yönleri vardır. Bir kelimeyi bilmenin, çeşitli sınıflandırmalarla adlandırıldığını görmekteyiz. İngilizce öğretimi üzerine bir yapılan bir çalışmada bir kelimeyi bilmenin alt kategorilerini şöyle sıralamışlardır:¹⁰⁶

- Kelimenin anlamı,
- Kelimenin kullanımı,
- Kelime şekil bilgisi,
- Kelime grameri.

2.3.4.2. Kelime Anlamı

Kelime anlamı, kelimenin hatırlattığı düşüncedeki veya nesnedeki karşılığıdır. Kelimeler, kullanımlarına göre farklı anlamlar taşımaktadır. Bir kelimenin birden fazla anlamı olabilmektedir. Kelimenin anlamını tespit ederken, geçtiği metin içerisinde taşıdığı anlamı dikkate alınmalıdır. Aynı kelimenin, farklı metinler içerisinde farklı anlamları karşıladıkları görülmüştür. Kelimelerdeki bu çok anlamlılık, Türkçenin en eski dönemlerinden başlayarak bugüne kadar devam eden özelliklerindendir. Aksan, diller işlendikçe, değişik bilim, teknik, sanat dallarında ürünler verdikçe, söz varlığındaki genişlemeyle çok anlamlılık ortaya çıktığını savunmaktadır.¹⁰⁷ Türkçe gibi geçmişi çok eskilere dayanan ve sürekli gelişen bir dilde de çok anlamlılığı birçok kelimedede görmekteyiz. Yabancı dil olarak Türkçede, kelimelerin bu özelliğine her zaman dikkat edilmelidir. Bir kelimenin öğretilmesi hedefleniyorsa, kelimeyi kullanım alanı olan metin içerisinde vermek gerekmektedir. Metne bağlı olmadan öğretilen kelimeler zihinde kalıcı olmayacağı gibi öğrencinin kullanımı açısından faydalı olmayacaktır. Öğrenci, herhangi bir metinde yer almayan

¹⁰⁶ Jeremy Harmer, **The Practice of Language Teaching (3th Ed.)**, Longman, London, s. 158.

¹⁰⁷ Doğan Aksan, **Anlam Bilim**, s.124.

bağımsız bir kelimenin anlamını sözlükte aradığında birden çok anlamıyla karşılaşacak, sıradan bir kelime bile karmaşık hale gelecektir.

Türkçe öğrenen yabancı bir öğrenci, öncelikle kullanım sıklığı çok olan kelimelere öncelik vermelidir. Başlangıç için hazırlanmış temel seviyedeki ders kitapları ve materyallerde en sık kullanılan kelimeler tercih edilmektedir. Bu sık kullanılan kelimelerde, sıklıklarına doğru orantılı bir şekilde çok anlamlılığın yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yabancılara, kelimeler öğretilirken seviyelerine uygun bir şekilde farklı anlamlar, metinler içerisinde verilmelidir. Bir sözlüğe baktığımızda “çıkmaq” fiilinin 60, “almak” fiilinin 40, “atmak” fiilinin 30, kesmek, gitmek, vermek fiillerinin 20, bozmak, girmek, durmak, kırmak fiillerinin yaklaşık 10 kadar kullanım yerinin, anlamının bulunduğu görülmektedir.¹⁰⁸ Bu fiillerin pek çoğunun, yabancılara Türkçe öğretimi kaynaklarında temel seviyede öğretilen kelimeler içerisinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, Türkçenin öğretiminde daha ilk seviyede çok anlamlılık karşımıza çıkmaktadır. Yukarıdaki örnekteki fiillerin temel seviyede bütün anlamlarının öğretilmesi elbette düşünülemez. Fakat “çıkmaq, girmek, almak” gibi fiillerin birkaç anlamının verilmesi gerekmektedir. Çalışmada incelenen ders kitaplarındaki metinlerde bu örnekler görülmektedir.

Türkçenin sözvarlığının bir başka özelliği olarak eş anlamlılık karşımıza çıkmaktadır. Eş anlamlılık, iki veya daha fazla kelimenin aynı anlama gelmesi olarak tanımlanmaktadır. Türkçe, çok anlamlılık gibi eş anlamlılık açısından zengin bir dildir. Türkçenin ilk metinlerinde bile eş anlamlı kelimelerin kullanıldığı görülmüştür. Kadim bir olan Türkçe, sürekli gelişmesi ve farklı dillerle ilişkileriyle zengin bir anlam dünyasına sahip olmuştur. Eş anlamlılık da onun zenginliklerinden biridir. Yabancılara Türkçe öğretiminde kelimelerin eş anlamlıları temel seviye için gerekli görülmemektedir. Yabancı bir dili öğrenirken yeni kelimelerin öğrenilmesi bir zorluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Kelimelerin anlamlarının kalıcı olması için yoğun bir çaba gösteren öğrenci, öğrendiği kelimelerin eş anlamlılarıyla karşılaşınca yükü bir kat daha artacaktır. Bundan dolayı öğretilecek kelimelerin başlangıçta ilk

¹⁰⁸ Aksan, **Anlam Bilim**, s.125.

anlamları yeterli olacaktır. Kelimeler öğrenilip pekiştirildikten sonra eş anlamlıları öğretilmelidir. İncelenen ders kitaplarında da bunu görmekteyiz. Öğrencinin seviyesi arttıkça kelimelerin yeni anlamları, kullanım sıklığına göre verilmelidir. Örneğin “bıkmak” kelimesinin eş anlamlısı olarak öncelikle “usanmak” kelimesi verilmelidir. Daha ileri seviyeye gelindiğinde “bezmek” kelimesi “bıkmak” kelimesinin bir başka eş anlamlısı olduğu belirtilebilir. Kullanım alanı ve sıklığı, kelime öğretiminin her alanında olduğu gibi burada da en önemli kıstas olmalıdır. Öncelik her zaman en sık olana verilmelidir.

Diğer dillerin etkisiyle kimi yabancı kelimeler Türkçeye dâhil olmuştur. Bu yabancı kelimeler yerlileriyle beraber Türkçe söz varlığının içinde yaşamaktadır. Bahsedilen bu kelimeler, her biri Türkçe kelimelerin eş anlamlılarını oluşturmaktadır. Türkçe bu yönüyle de zengin bir dildir. Öncelikle Arapça ve Farsçanın güçlü etkisiyle yeni kelimeler Türkçeye girmiştir. Tanzimat’tan sonra Fransızcanın, II. Dünya Savaşından başlayarak İngilizcenin etkisiyle yeni kelimeler Türkçeye girerek eş anlamlı kelimelerin artmasına neden olmuştur.¹⁰⁹ Türkçenin bu özelliğinin, yabancılar için olumlu ve olumsuz yanları görülmektedir. Örneğin Türkçe öğrenen ana dili Arapça olan bir öğrenci, Arapçadan Türkçeye geçen kelimeler sayesinde daha en baştan itibaren bir -az da olsa- bir Türkçe kelime hazinesine sahip olmaktadır. Bilinen bu kelimeleri kolaylıkla kullanan bir öğrencinin, Türkçeyi öğrenmedeki başarısı da artmaktadır.¹¹⁰ Ortak kelimelerde görülen sesletimlerdeki küçük farklılıklar, öğrenciler tarafından zamanla öğrenilerek Türkçenin ses özelliğinin benimsendiği görülmektedir. Diğer dillerden Türkçeye girerek eş anlamlı kelimeler oluşturan yabancı kelimelerin olumsuz tarafları da vardır. Türkçeyi öğrenen yabancılar, kelime öğrenirken; diğer dillerden Türkçeye dâhil olan yeni kelimeleri kavramada zorluk yaşamaktadır. Bir kavramın birden fazla karşılığının olması ve bu karşılıkların gündelik hayatta her ikisinin de kullanılması kelime öğretim sürecini olumsuz etkilediği görülmektedir. Sık kullanılanlara örnek olarak “sözcük/kelime, olanak/îmkân, olasılık/ihtimal” gibi eş anlamlı kelimeler,

¹⁰⁹ Aksan, **Anlam Bilim**, s.127.

¹¹⁰ Farklı milletlerin, Türkçeyi öğrenme süreçlerini ve karşılaştıkları zorlukları inceleyen çalışmalar mevcuttur.

öğrencinin her zaman karşılaşılabileceği kelimelerdendir. Bu durum öğrenilmesi gereken kelime sayısını arttırmaktadır. Bahsedilen husus günlük dilde karşılaşılan bir durumdur. Türkçe ders kitaplarında ve materyallerinde ise bu eş anlamlı kelimelerden sadece biri kullanılmalı ve özellikle sık kullanılanı tercih edilmelidir. Ders kitabı dışındaki materyallerde de bu durum gözetilmelidir. Türkçe öğretiminin orta ve ileri seviyelerinde ise, bu kelimeler metinlere serpiştirilerek öğretilmelidir.

Yabancı dil öğretiminde kelimelerin anlamlarına göre sınıflandırılmaları yapıldığı görülmektedir. Sözlüksel birimler arasında olan anlamsal içerilme bağıntısı diye tanımlanan altanamlılık¹¹¹, yabancılara Türkçe öğretiminde uygulanmaktadır. Altanamlılık terimi anlambilimcinin geleneksel dağarcığında bulunmayan bir terim olup, eş anlamlılık ve zıt anlamlılık terimlerinden yola çıkılarak türetilmiştir. Terim yeni olsa da altanamlılık kavramı yeterince gelenekseldir ve bütün dillerin sözvarlıklarının düzenlenmesinde kurucu ilkelerden birisi olarak kabul edilmektedir.¹¹² Kelime öğretiminde, farklı kelimeleri kapsayan bir üst kavramın oluşmasıdır. Örneğin “çiçek” kelimesinin kapsamı içerisinde yer alan “gül”, “lale”, “sümbül” gibi kelimeleri sıralayabiliriz. Bu kelimeler öğretilirken gerek ders kitaplarında gerekse de öğretmenin anlatımında bu kapsam ilişkisi özellikle vurgulanmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında kelimelerin altanamlılık esasına göre sınıflandırıldığı görülmektedir. Yemek çeşitleri, giysiler, okul araç gereçleri gibi üst terimler altında kelimeler sınıflandırılmaktadır.

Kelime öğretiminde “anlam” açısından ele alınması gereken bir başka kavram zıt anlamlılıktır. Anlam bakımından birbirinin karşıtı olan kelimeleri ifade eden bu kavram, kelime öğretiminde karşımıza çıkmaktadır. Türkçenin en eski kaynaklarından itibaren zıt anlamlı kelimeler görülmektedir. Eş anlamlılıkta görülen yabancı dillerden Türkçeye giren kelimelerin etkisi, zıt anlamlılıkta da mevcuttur. Özellikle Arapça ve Farsçadan Türkçeye giren yeni kelimeler, zıt anlamlılıkların oluşmasında önemli bir etkindir. Çok/az, dolu/boş, doğru/yanlış gibi zıt anlamlılar

¹¹¹ Vardar, a.g.e., 1998, s.9

¹¹² Mustafa Altun, “Eski Metinlerde Bir Semantik İnceleme Örneği: Hikmet-Nâme”, **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2004, S:7, s.10.

“ikili karşıtlık”, akıllı/akılsız, gerekli/gereksiz, ücretli/ücretsiz gibi zıt anlamlılar “biçimsel ilişkili karşıtlık”, almak/satmak, ast/üst, amir/memur gibi zıt anlamlılar “ilişkisel karşıtlık”, küçük/orta/büyük, kısa/orta/uzun gibi zıt anlamlılar “dereceli karşıtlık”, sağ/sol, doğu/batı gibi zıt anlamlılar ise yön gösteren karşıtlıklar olarak adlandırılmaktadır.¹¹³ Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için zıt anlamlı bir kelimenin hangi tür bir karşıtlık olduğu çok gerekli değildir. Her dilde benzer ayrımlar olduğu düşünüldüğünde, öğrenci karşılaştığı Türkçe kelimenin anlamını öğrendikten sonra zıt anlamlısını bulabilecektir. Zıt anlamlılıkta, yabancılara Türkçe öğretimi açısından dikkat çeken bir özellik olarak “biçimsel ilişkili karşıtlıklar”ın öğretimidir. Aynı ya da aynı kökten türemiş kelimelerin farklı ekler alarak oluşturdukları bu zıt anlamlılık, temel seviyedeki bir öğrenci için kolaylıkla kavranabilecek bir kavramdır. En yaygın kullanılan [-İ] ve [-SİZ] ekleriyle yapılan zıt anlamlı kelimeler öğrenciler için çok zorlayıcı olmamaktadır. Ders kitaplarındaki metinler incelendiğinde, temel seviyede şekerli/şekersiz, ücretli/ücretsiz gibi kullanım sıklığı yüksek olan birçok kelime kullanıldığı görülmüştür. Kitaplarda zıt anlamı yapan [-İ] ve [-SİZ] ekleri ayrı bir şekilde anlatılmasa da, verilen örneklerle bu durum öğretilmektedir.

2.3.4.2. Kelime Kullanımı

Kelimeler kullanılırken, anlamları kullanıcının isteğine göre değişebilmektedir. Tamamen kişinin dildeki yetkinliği ve imkânları ölçüsünde oluşan bu durumla, bir kelime kullanım alanına göre farklı anlamları karşılamaktadır. Kelime anlam olarak daraldığı gibi, genişleyerek daha fazla kavramı karşılayabilmektedir. Kelimelerin kullanımındaki bu esneklik, kişinin dile olan hâkimiyetiyle doğru orantılıdır. Ana dilde de yabancı dilde de durum aynıdır. Türkçeyi öğrenirken her geçen gün artarak devam eden kelime edinim sürecinde, kelimelerin kullanımlarına bağlı ortaya çıkan yeni anlamları, yazılı ve sözlü olarak kullanılmaktadır. Bir dili öğrenenlerin uzun vadede bunları bilmesi gerekmektedir.

¹¹³ Aksan, **Anlam Bilim**, s.129.

Kelimelerin kullanımlarına bağı olarak genişlemeleri daha çok mecaz ve deyim kullanımı ile olmaktadır. Deyimler, dilin önemli anlatım olanaklarından kabul edilmekte ve o dili konuşan toplumun kültürel değerlerini yansıttığı gibi kültür aktarımını sağlamaktadır. Yabancılar Türkçe öğretimi alanında deyimlerin öğrenme öğretme sürecinde niçin, nasıl, ne kadar yer alması gerektiği Avrupa Dil Gelişim Dosyası ölçütlerine göre tespit edilmeye çalışılmıştır. Kullanılan, yaşayan dilin öğretilmesi gereklidir. Deyimler bu yönüyle yaşayan dilin içinde çok önemli bir yere sahiptir. Yabancılar Türkçe öğretimi konusunda ilk eser olarak kabul edebileceğimiz Divânü Lügat'it-Türk'te, Kaşgarlı Mahmut günlük hayattan metinlere yer vermiş, deyim ve atasözlerinden derlemeler yapmıştır.¹¹⁴ Böylelikle günlük dil öğretildiği gibi Türk kültürünün öğeleri de aktarılmıştır.

Kelimelerin gerçek anlamlarından uzaklaşarak kazandıkları mecaz anlamları da deyimler gibi dilin sahip olduğu kültürel unsurları barındırmaktadır. Genellikle soyut anlam kazanan mecaz kelimelerin kullanımı, yabancılar için temel seviyede mümkün olmamaktadır. Bunun nedenleri arasında dilin öğretilme sürecinin yanı sıra, farklı bir kültürle karşılaşmanın etkisi görülmektedir. Türk kültürünü bilmeyen bir yabancı için mecaz ifadeler oldukça zor olmaktadır. Tatlı dil, boş söz gibi sık kullanılan mecaz ifadeler bile bir yabancıya oldukça karmaşık gelmektedir. Uygun bir seviyede öğrenilen mecaz ifadeler, diğer kelimelere oranla daha çabuk öğrenilir ve unutulma ihtimalleri daha azdır.¹¹⁵ Türkçenin zengin söz varlığındaki mecaz kullanımlar bu nedenle sıkça kullanılmalıdır. Fakat öncelikle mecaz ifadeler, temel seviyeden başlayarak ileri seviyeye kadar sınıflandırılmalı ve buna göre metinlerde yer almalıdır.

Bazı kelimelerin çoğunlukla bir arada kullanılmasından ortaya çıkan çağrışımlar, kelimelerin arasındaki ilişkilerin bir göstergesidir. Sözlükte, bir kelimenin anlam, şekil ve ses yakınlığı yoluyla başka kelimelerle kurduğu bağlantı olarak tanımlanan çağrışım, yabancı dilde kelime öğretiminde üzerinde durulması gerekmektedir. Bazı kelimelerin başka bir kelimeyle kullanılması gerektiğinde,

¹¹⁴ Akpınar, a.g.e., s.3.

¹¹⁵ Turgut, a.g.e., s.22.

kelimenin çağrışım alanındaki diğer kelime kullanılmak zorundadır. Bu durumu daha somut hale şöyle getirebiliriz: Yakışıklı ve güzel kelimeleri anlam bakımında estetik açıdan gösterişliliği ifade etmektedir. Fakat güzel sıfatı kadınlar için kullanılırken, yakışıklı erkekler için kullanılmaktadır. Dolayısıyla güzel-kadın, yakışıklı-adam kelimelerinde bir çağrışım söz konusudur. Ağırbaşlılık-ciddiyet-resmîlik-oturaklılık kelimeleri de kendi içinde anlam açısından bir çağrışım oluşturmaktadır. Çağrışım, yabancı dilde kazanılması zor olan bir beceridir. Bundan dolayı kelime öğretimi yapılırken, zaman zaman çağrışımlarıyla beraber verilmelidir.

Kelimelerin anlamlarına etki eden unsurlardan biri de dili kullananın üslubudur. Kelimelerin anlamları, bağlam içerisindeki durumuna göre farklı anlam taşımaktadır. Aynı kelime veya kelime grupları, bağlamına göre çok farklı anlamlarda kullanılmaktadır. Yabancı dil öğrenenler, kelimeleri öğrendikleri ilk anlamlarının dışındaki yeni anlamlarını, bağlamdan çıkarmak zorundadırlar. Bir cümle, içinde yer aldığı metne, konuşanla dinleyen arasındaki ilişkilere, içinde bulunulan duruma, iletişimde bulunan kimselerin karşılıklı olarak sahip oldukları ruhsal niteliklere ve onların niyetlerine göre değişik anlamlar yansıtır.¹¹⁶ Doğru anlama ulaşmak için bağlamın tam olarak anlaşılması ve kelimelerin bağlam içerisindeki anlamlarının bilinmesi gerekmektedir. Türkçe kelimelerin anlamlarının bağlamlara göre bilinmesi bir yabancı için oldukça zordur. Fakat günlük dildeki üslup farklılıklarıyla ortaya çıkan yeni anlamlar, örnekleriyle orta ve ileri seviyelerde verilmelidir. Örneğin, “Bu projeyi yarın bitirelim” gibi bir cümle aynı iş üzerinde çalışan iki arkadaşın beraber çalışmaya teklifi iken, bir yönetici tarafından söylendiğinde bir buyruk bir görevlendirme anlamı taşımaktadır.¹¹⁷ Bu iki farklı anlamın ayırt edilebilmesi için kullanılan kelime ve üslubun bilinmesi gerekmektedir.

2.3.4.3. Kelime Şekil Bilgisi

Kelimeler öğrenilirken ilk aşamada anlamlarının öğrenilmesi gerçekleşmektedir. Daha sonra öğrenilen kelimenin kullanılmasıyla birlikte, yapısı

¹¹⁶ Aksan, **Anlam Bilim**, s.140.

¹¹⁷ Aksan, **a.g.e.**, s.140.

hakkında bilgi sahibi olunmaktadır. Her bir kelime grubu kelimenin ne olduğunu değil, kelimenin nasıl kullanılacağını açıklar. Yani aynı kelime, bir cümlede isim, diğer bir cümlede fiil ya da sıfat olabilir. Bir kelimenin ait olduğu grup, onun öğrenilmesini etkilemektedir. Bu etkileme ana dilde vardır fakat yabancı daha fazla görülmektedir. Bir dilde öğrenilmesi en kolay kelime grubu isimlerdir ve onları sıfatlar izlemektedir. Fiiller ve zarflar ise öğrenilmesi en zor olan türlerdir. Bu bulgular, kelime anlamlarını metin içerisinden tahmin etme konusunda yapılan uygulama sonuçlarıyla kısmen uyum göstermektedir. Genellikle isim ve fiillerin anlamlarını metin içerisinden tahmin etmek, sıfat ve zarflara göre daha zordur.¹¹⁸ Kelimelerin dil bilgisi açısından hangi grupta yer aldıkları öncelikle bilinmese de dil öğretiminin ilerleyen aşamalarında sık kullanılan kelimelerin bu özellikleri öğrenilmelidir.

Yabancı dilde kelimeler öğrenilirken karşılaşılan bir başka durum kavramlaştırma ya da diğer adıyla anlamlamalardaki farklılıklardır. Örneğin babanın erkek kardeşi Türkçede amca, annenin erkek kardeşi dayı adını alarak iki ayrı kavram oluşturmaktadır. Hint-Avrupa dillerinde ise her ikisi tek göstergeyle dile getirilir. Her dil doğayı, nesneleri, eylemleri kendi görüşüyle, kendi yorumuyla dile getirir. Bu nedenle bir dildeki gösterge, bir başka dildekiyle eşdeğerli olamaz, onu tam olarak karşılayamaz.¹¹⁹ Ana dil ve yabancı dil arasındaki bu ilişkide, göstergelerin anlamlarının en yakını, o kelimenin anlamı olarak kabul edilebilir. Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Türkçenin bu nitelikleri açısından değerlendirildiğinde, kelime öğretiminde diğer dillerdeki karşılıkları dikkate alınmalıdır. Türkçeyi öğrenen bir yabancıya ana dilinde karşılığı olmayan bir kelimeyi kavraması oldukça zordur. Böyle bir durumda iki dil arasındaki bu farklılıklar öğrencilere seviyelerinde uygun bir şekilde izah edilmelidir. Başlangıç seviyesindeki öğrencilere ana dilleri bu tür karşılığı olmayan kelimeler öğretilmemelidir.

¹¹⁸ Turgut, **a.g.e.**, s.21.

¹¹⁹ Aksan, **a.g.e.**, s.97.

Türkçe yapı bakımından sondan eklemeli bir dildir. Gerek yeni kavramlara karşılık yaparken, gerek kelimeleri başka kelimelere bağlarken eklerden yararlanılır. Türkçenin eklemeli yapısı, eklerin değerini artırmaktadır. Ekler bakımından oldukça zengin olan Türkçede her biri birden fazla işleve sahip pek çok ekler vardır.¹²⁰ Eklerin bu çeşitliliği, kelimelerin anlamlarını çok farklı şekillere dönüştürme imkânı vermektedir. Bir kelimeye getirilen ekler sayesinde pek çok yeni kelimeler türetilmektedir. Bu durum Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen biri için oldukça avantaj sağlamaktadır. Bağlantılı dil tipinin ilginç bir örneği olan Türkçede, aynı kökten zaman zaman geniş sözcük ailelerinin oluştuğu görülmektedir. Örneğin bir tek sür- kökünden 100 kadar, gör- kökünden 70 kadar, tut- kökünden ise yaklaşık 65 kelimenin türetilmiş olduğu görülmektedir.¹²¹ Ekler sayesinde türetilen her bir yeni kelime, Türkçe öğrenenlerin söz varlıklarını genişletmenin en kolay yollarından biridir. Öğrenci, bir ekin işlevlerini öğrendikten sonra o eki kullanarak birçok yeni kelime türetme imkânına sahip olmaktadır. Bu yabancı dil öğrenenler için yeni kelimeler edinmenin en kısa yollarından biridir. Oldukça fazla ekleri olan bir dil olan Türkçenin bu özelliğinin, yabancılara Türkçe öğretiminde yeterince kullanılmadığı görülmektedir. İncelenen ders kitaplarında bazı eklerin işlevleri kısaca verilmesine rağmen, Türkçenin eklerle yeni kelimeler türetmedeki bu geniş imkânı yeterince vurgulanmamıştır. Yabancılara Türkçe öğretiminde yapılan çalışmalar arasında dikkat çeken bir dil bilgisi kitabı olan “Turkish Grammar Transformational Generative And Contrastive¹²²” Türkçenin eklerinin önemi vurgulayan önemli bir çalışmadır. Noam Chomsky’nin Üretici Dönüşümlü Dilbilim Teorisini esas alarak hazırlanan eserde, Türkçeyi öğrenen yabancılar için İngilizce anlatımlı bütün eklerin görevleri örnekleriyle anlatılmıştır. Ders kitabı olarak kullanılmasa da, Türkçe dil bilgisi olarak başvurulacak önemli bir eserdir. Bu çalışmayı incelediğimizde Noam Chomsky’nin Üretici Dönüşümlü Dilbilim Teorisinin Türkçeye olan uyumu dikkat çekmektedir. Eklemeli bir dil olan Türkçenin yeni kelime üretmedeki mahareti, bu teori destekleyen önemli bir özelliğidir. Türkçenin bu özelliğini fark edenlerden biri

¹²⁰ Kerime Üstünova, “Eklerin Öğretimi Üzerine Bir İki Söz”, **Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, S.6, 2004/1, s.174.

¹²¹ Aksan, **a.g.e.**, s.99.

¹²² Yüksel Göksel, **Turkish Grammar Transformational Generative And Contrastive**, Berdan Matbaacılık, İstanbul, 2010.

de Belçikalı dilbilimci Johan Vandewalle'dir. Yaklaşık 35 dil bilen Vandewalle'nin, Türkçeye dair önemli fikirleri vardır. Noam Chomsky'nin teorisi ve Türkçe hakkında şu görüşü kayda değerdir:

"Ana dili Türkçe olan bir kişinin kısa cümlelerle düşündüğü, konuşma anında ise bu kısa cümleleri çeşitli yollarla birbirine bağlayarak karmaşık yapılar kurduğu görüşündeyim. Bu 'cümle bağlama eğilimi' bazı konuşurlarda zayıf, bazılarında ise adeta bir hastalık derecesinde güçlü olabilir. Bu son durumda ortaya çıkan dilsel yapılar, insan zihninin üstün olanaklarını en güzel şekilde yansıtıyor. Farklı dil gruplarına ait birçok dili incelediğim halde şimdiye kadar hiçbir dilde beni Türkçedeki karmaşık cümle yapıları kadar büyüleyen bir yapıya rastlamadığımı söyleyebilirim. Biraz duygusal olmama izin vererseniz, bazen kendime 'keşke Chomsky de gençliğinde Türkçe öğrenmiş olsaydı' diyorum. Eminim o zaman çağdaş dilbilim İngilizceye göre değil, Türkçeye göre şekillenmiş olurdu."

Türkçenin ekleri üzerine pek çok akademik çalışma yapılmıştır. Genellikle tarihsel olarak eklerin Türkiye Türkçesine kadar değişimlerini inceleyen bu tür çalışmalarda, eklerin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki yerine değinilmemiştir. Temel karakteristiği sondan eklemeli bir dil olan Türkçe üzerine böyle çalışmaların eksikliği hissedilmektedir. Bu durumu Vandewalle, "Pratik Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Sorunlar ve Çözümleri" adlı makalesinde şöyle dile getirmiştir: "Kelimeleri kök ve eklerine ayırdıktan sonra onları son harflerinden başlayarak alfabetik sıraya koyan sözlüklere ihtiyaç vardır. Böyle bir eserde "soy-daş, meslek-taş, kar-deş, iş-teş" gibi aynı ekle türetilen kelimelerin "kumaş, savaş, güneş" gibi başka kelimeler araya girmeden ardarda gelmesi için alfabetik sıralamanın biraz değiştirilmesi gerekecektir. A'dan sonra e gelecek; i'den sonra u,ü; d'den sonra t; g'den sonra k ve ğ gelecek. Böyle bir kaynaktan özellikle eklerin sözcüğe kattıkları anlamları öğretirken yararlanabileceğiz. (Örnek: Rückläufiges Wörterbuch der Türkischen Sprache, VEB Verlag Enzyklopädie, Leipzig 1975; Grammatičeskiy Slovar' Russkogo Yazıka, "Russkiy Yazık", Moskva 1997). Ayrıca, kelimeleri kök ve eklerine ayırdıktan sonra onları türetildikleri köklere göre (bir ağaç biçiminde) bir araya getiren ve açıklayan sözlükler: sormak, soru, sorun, sorumlu, sorumluluk, sorgu, sorgulamak, soruşturmak, soruşturma,

soruşturmacı,... Aynı kökten türetilen kelimeler öğrenci tarafından bazen karıştırılmaktadır. (Örnekler: Handbook of Russian Roots, Columbia University Press, 1969).¹²³ Türkçe üzerine çalışmaları olan dilbilimci Vandewalle'nin bu talepleri yabancılara Türkçe öğretimindeki kelime ve ekler üzerine ihtiyaç olan çalışmaları göstermesi açısından önemlidir.

Kelime bilgisinin içerisinde kelimelerin yazım ve telaffuzları da yer almaktadır. Türkçe öğretimi amacıyla yazılan ilk eserlerden Divanü Lügat-it-Türk'te Türkçe zaman zaman mukayeseli bir yöntemle ele alınmış; Türk dili, Arapça ile mukayese edilerek ses sisteminin ve seslerin doğru telaffuzunun öğrenilmesine önem verilmiştir.¹²⁴ Yabancılara Türkçe öğretiminde kelimelerin nasıl telaffuz edileceği ve nasıl yazılacağı bu şekilde anlatılması gerekmektedir. Fakat incelenen ders kitaplarının bir kısmında telaffuz çalışmasına yönelik ses desteği vardır. Seviyelere yönelik hazırlanmış diyalog ve metinlerden oluşan ses kayıtlarıyla kitaptaki alıştırmalar yapılmaktadır. Fakat bu ses kayıtlarının dışında kitap içerisinde kelimelerin ses bilimsel özelliklerini gösteren herhangi bir kılavuz bulunmamaktadır. Ana dili Türkçe olan için bir ihtiyaç olmasa da, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için kelimelerin sesletim özellikleri gereklidir. Bu ihtiyaca yönelik, mevcut imla kılavuzlarının yanında bütün ses bilimsel özellikleri gösteren kılavuzlar hazırlanabilir. Bu çalışmada, son heceye düşen vurgular (tiya'tro); uzun okunan veya çekim sırasında uzatılan ünlüler (na:ne; kaza:; mi:mar, mi:ma:rı), ince ya da kalın okunuşu etrafındaki ünlülerden anlaşılamayan g, k, l'ler (ince: hika:ye, imsak; kalın: haKi:Ki:, iKna: etmek), sözcük sonunun çekim sırasında geçirdiği değişimler (set, seddi), kuraldışı ünlü uyumları (saat, saati), yazılışından farklı olarak okunan bütün sesler (ad = at, diyalog = diyalok)¹²⁵ gibi Türkçe kelimelerin fonetik bütün özelliklerini içeren bilgiler yer alabilir.

¹²³ Johan Vanwalle, "Pratik Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Sorunlar ve Çözümler", **Dil Dergisi**, S:82, s.14.

¹²⁴ Murat Özbay ve Deniz Melanlıoğlu, "Kelime Öğretiminde Örnekleminin Önemi ve Divanü Lügat-it Türk", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2008, C:5, S:10, s. 57.

¹²⁵ Vandewalle, **a.g.e.**, s.14.

Dil öğretiminde, dil bilgisi her zaman bir odak noktası olarak kabul edilmiştir. Kelime öğretimi genellikle arka planda kalmıştır. Kelimeler, dil bilgisi kuralları gibi dilin temel taşlarıdır. Kelime öğretiminin dil öğretiminde bahsedilen önemi göz ardı edilmemelidir. Öğretilecek kelimelerin, sözlükteki sesletimi ve dil bilgisi yapısı üzerinde özellikle durulmalıdır.¹²⁶ Kelimelerin öğretiminin bu derece önemliyken, yabancı dil öğretiminde en az dil bilgisi kadar üzerinde durulmalıdır.

2.3.5. Kullanılan Yöntemler

Bir yabancı dilin istenilen düzeyde öğretilmesi için her şeyden önce yöntemin doğru seçilmesi gerekmektedir. Yabancı dil öğretiminin başarılı olması için gerekli olan dört temel unsur yöntem, eğitim araçları, eğitim ortamı ve öğretim tekniği olarak sıralanabilir.¹²⁷ Bunlar arasında önemine göre ilk sırada yer alan yöntem, yabancı dil öğretiminin her aşamasında üzerinde durulması gereken hususlardandır. Kelimelerin öğretimi, yabancı dil öğretiminin temel görevleri arasındadır. Dolayısıyla kelime öğretiminde benimsenen yöntemler önemlidir. Öğretilecek yabancı dilin yapısına ve söz varlığının karakterine uygun bir yöntem, kelime öğretimini kolaylaştıracaktır. Kelimelerin öğretim tekniğindeki yanlış tercihler, kelime öğretimini güçleştirecek ve süreci geciktirecektir. Kelime öğrenirken karşılaşılan bu zorluklar, yabancı dil öğretiminin bütününe yansıtacaktır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, bilimsel anlamda üzerinde pek çok çalışma yapılmasına rağmen yeni bir bilim dalıdır. Bu alanda yapılan her çalışma, Türkçenin yabancılara öğretimine yeni bakış açıları kazandırmaktadır. Mevcut çalışmalara bakıldığında, bu alana daha çok diğer diller üzerinde yapılan çalışmaların ilham kaynağı olduğu görülmektedir. Yabancı dil öğretimi üzerine yapılan her çalışma Türkçe için de bir yol haritası sunmaktadır. Kelimelerin öğretiminde kullanılan yöntemler için de bu geçerlidir. Şimdiye kadar diğer dillerde uygulanan her türlü yöntem, Türkçeye uygun hale getirilerek Türkçe öğretiminde kullanılmaktadır.

¹²⁶ Mehmet Demirezen, “Sözcük Öğretiminde Ana Dil - Yabancı Dil Çatışması”, **Türk Dili Dergisi**, 1983, S: 381, s.1.

¹²⁷ Mehmet Hengirmen, **Yabancı Öğretim Yöntemleri**, Ankara, Engin Yayınevi, s.17.

Kelime öğreniminde öğretmen tarafından kelimelerin öğretilmesinden sonra, öğrenci tarafından zihninde işlenmesi gerekmektedir. Teorik olarak öğrenilen kelimelerin kalıcı olması için, her birinin günlük hayatta kullanılarak uygulama safhasına geçmesi gerekmektedir. Böylelikle öğrenilen kelimeler daha kalıcı hale gelecek ve kelime öğrenim süreci kısalcacağı için öğrencinin isteği artacaktır. Kelime öğretiminde, derste ve ders kitaplarında benimsenecek yöntemlerden önce, öğrencilerin kelimeleri öğrenme esnasında uygulayacağı pek çok stratejiler vardır. Bu stratejilerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz¹²⁸:

- Kelime türlerini, ekleri ve kökleri çözümleme,
- Ana dilindeki karşılığını bulma,
- Anlamı metinsel bağlamdan tahmin etme,
- Sözlük kullanma,
- Öğrenilen yabancı dili, ana dili olarak konuşanlarla iletişim kurma,
- Kelimeyi daha önceki deneyimlerinle ilişkilendirme,
- Kelime ile parçaları arasında çağrışım yapma,
- Kelimeyi, eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimelerle birleştirme,
- Kavramsal haritaları kullanma,
- Kelime yapısını ve anlamını tasarlama,
- Çağrışım tekniğini kullanma,
- Kelimeleri çalışabilmek için grupta,
- Kelimeyi çalışırken yüksek sesle söyleme ve fiziksel hareket kullanma,
- Yazılı ve sözlü tekrarlar yapma,
- Kelime listeleri hazırlama ve kelime defteri tutma,
- Nesnelerin üzerine etiket yapıştırma,
- Aralıklarla kelime tekrarı yapma,
- Kelime testleriyle kendini sınama,

Bu listede, görüldüğü üzere kelime öğretiminin öğrenciye bakan yönü detaylandırılmıştır. Bu stratejilerin öğrenci tarafından uygulanması gerekmektedir. Kelime öğretiminde ve öğrenilen kelimelerin zihinde kalıcı olması için bunların her

¹²⁸ Norbert Schmitt, **Vocabulary in Language Teaching**, Cambridge University Press, 2000, s.134

biri önemlidir. Listelen stratejilerin yanında kelime öğretiminde kullanılan yöntemlerin üzerinde özellikle durulması gerekmektedir. Belirtilen stratejiler daha çok öğrenciyi ilgilendirirken, kullanılan yöntemler öğretmen ve ders materyallerini ilgilendirmektedir. Tercih edilen yöntem, yabancı dil öğretimini etkilediği gibi dersin işleyişini de yönlendirmektedir. Yönteme göre ders kitabı ve materyaller hazırlanmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretirken kullanılan yöntemler kitaplar arasında benzerlik göstermektedir.

Kelime öğretilirken kullanılan yöntem ne kadar düzenli ve zengin olursa, kelimeyi zihinsel sözlüğe yerleştirme ve geri çağırma da o kadar kolay olacaktır. Anlamaya ayrılan dikkat süresi kelime tanıma ve ayırt etme ile sınırlıdır. Doğru ve hızlı kelime tanıma geçici hafızadaki dikkatin daha çok anlamaya yönelmesine yol açmaktadır. Böylece anlamada kullanılan yüksek seviyeli bilişsel süreçleri kısa dönem hafızada kullanma imkânı ortaya çıkmaktadır. Kelimelerin uzun dönem hafızaya yerleştirilmeleri, onların anlamı, cümle içinde kullanımı, seslendirilmesi ve şekil yapısıyla ilgilidir.¹²⁹ Öğrenme sürecine etkisine bakıldığında, kullanılan yöntemin ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yabancı dilde kelime öğretiminde kullanılan yöntemler çeşitlilik arz eder. Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan kitaplarda da bunu görmekteyiz. Yabancı dil olarak Türkçede kelime öğretimini incelediğimizde, öncelikle Türkçenin yapısına uygun bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği görülmektedir. Pek çok dilin yabancılar öğretiminde benimsenen ortak bir yaklaşımı vardır. Bu anlayış dilin yabancı dil olarak öğretiminin her aşamasında takip edilmekte ve sürekli gelişerek kendisini yenilemektedir. Dil öğretiminin temelini oluşturan kelime öğretiminde de bu yaklaşımların etkisini görülmektedir. Örneğin İngilizcede, kelime öğretiminin okuma veya dil bilgisi derslerinin bir parçası olmak yerine başlı başına bir ders olarak verilmesi ve çok sayıda kelime öğretilmesi gerektiği savunulmaktadır. Ayrıca kelimeleri birbirinden bağımsız birimler halinde, vurgu ve sesbilimsel özellikleriyle sunmanın bellekte tutma açısından yararlı olacağına inanılmaktadır. Bu görüşten

¹²⁹ Hayati Akyol, **Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi**, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 2005, s.157.

farklı olarak kelimelerin hem birbirlerinden soyutlanmış birimlerden ibaret olan listeler halinde hem de söylemsel bağlamlar içinde öğretilmesinin daha yararlı olacağı yaklaşımını da görmekteyiz¹³⁰ Kelime öğretimi yaklaşımları üzerine buna benzer pek çok akademik çalışma yapılmaktadır. Türkçenin yabancı dil öğretimindeki gelişimi açısından benzer çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Türkçe öğretiminde ortak bir yaklaşım belirlenmelidir. Bu alanda yapılacak her türlü çalışma, belirlenen bu yaklaşım doğrultusunda ilerlemelidir.

Çalışmamıza kaynaklık eden yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarını incelediğimizde kelime öğretiminde birçok farklı yöntemin bir arada kullanıldığı görülmektedir. Kitaplarda kullanılan yöntemlerin bazıları şöyledir:

- **Eşleştirme:** Kelime öğretiminde ders kitaplarında çok sık kullanılan yöntemler arasındadır. Kelime ve anlamı, kelime ve resim, kelime ve zıt anlamı, kelime ve eş anlamı, kelime gruplarını gibi farklı şekillerde eşleştirmeler yapılmaktadır.
- **Boşluk Doldurma:** Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, gerek ders kitaplarında gerekse sınavlarda en çok tercih edilen yöntemdir. Cümle içerisinde öğretilecek kelimenin yeri boş bırakılarak öğrenciden buraya doğru kelimeyi yazması istenir.
- **Yerleştirme:** Tarz olarak boşluk doldurmaya benzeyen bu yöntemde, boşluklara gelecek kelimeler karışık bir şekilde verilerek boşluklara yerleştirilmesi istenir. Boşluk doldurma alıştırmalarına göre daha kolaydır.
- **Tamamlama:** Tamamlama çalışmaları, Türkçenin yapısına oldukça uygundur. Eklemeli bir dil olan Türkçede, eklerin öğretiminde en çok kullanılan alıştırma türüdür. Kelime kök veya gövdesine gelecek ekin yeri boş bırakılarak, öğrenciden uygun ekle tamamlaması istenebilir. Ayrıca kelimenin bir kısmı eksik verilerek, kelimenin devamı tamamlanır.

¹³⁰ Buğra Zengin, “Türk Öğrencilerin İngilizce Kelimeleri Öğrenmelerinde Anlamsal-Anahtar Sözcük Yöntemi”, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2006, s.2.

- **Sınıflandırma:** Bu çalışmada kelimeler anlamsal veya yapısal olarak sınıflandırılmıştır. Bu bütün içerisinde farklı olanların bulunması istenmektedir. Örneğin somut ve soyut kelimeler karışık verilerek sınıflandırılması gerekmektedir.

- **Sıralama:** Kelimeler arasından var olan anlamsal dikkate alınarak, verilen kelimelerin sıralamasının yapılması istenmektedir. Örneğin işaret sıfatları olan bu, şu, o'nun yakınlık-uzaklık açısından sıralanması istenmektedir.

- **Kelimelerin Eş/ Zıt Anlamlarını Bulma:** Kelimeler arasında anlamsal ilişkileri benimseye yardımcı olması açısından faydalı bir alıştırmadır. Verilen kelimelerin eş veya zıt anlamdaki karşılığı istenmektedir.

- **Tabu:** Öğrenilen kelimelerin cümle içinde kullanma ve konuşma becerisini geliştirecek bir çalışmadır. Seçilen bir kelimeyi, önceden belirlenmiş yasak kelimeleri kullanmadan anlatmaya çalışılmasıdır. Sözlü olarak yapılan bu alıştırmada kelime öğretimi daha eğlenceli hale getirecektir.

- **Kelime Listeleri:** Bazı kitaplarda olan bu listeler her ünitenin sonunda yer almaktadır. O üniteye ilk defa kullanılan kelimelerin oluşturduğu bu liste, kelime öğretimi açısından oldukça yararlıdır. Öğrenci ilk defa karşılaştığı bu kelimeleri üniteye ilişkin metinlerden bağımsız farklı şekillerde pekiştirebilir.

- **Kelime Türetme:** Kelimelere getirilen eklerle yeni kelimeler türetmektir. Farklı ekler kullanarak yeni anlamlar oluşurken, hem kelime hazinesi genişleyecek hem de eklerin kullanımı öğrenilmiş olacaktır. Özellikle yapım eklerinin bu alıştırmada kullanılması oldukça yararlı olacaktır.

İncelenen ders kitaplarındaki kelime öğretimi amacıyla kullanılan yöntemler bunlardır. Bu alıştırmalar kitaplarda her üniteye eşit olarak kullanılmaya çalışılmıştır. Kitapların temel seviye (A1-A2) olmasından dolayı ilk ünitelerde daha az alıştırmalar örnekleri görmekteyiz. Bunun nedeni başlangıç seviyesi olan A1'deki ilk konuların buna uygun olmamasıdır. Fakat kitapların sonraki ünitelerinde yukarıda verilen farklı alıştırmalara yer verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE KİTAPLARININ VE ÖĞRENCİLERİN KELİME EDİNİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmanın bu bölümünde, Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki kelimelerle İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında kullandıkları kelimeler incelenecektir.

Çalışmamızda incelenen ve kelime listeleri çıkarılan dört farklı yabancı dil olarak Türkçe ders kitabı vardır. Bu kitaplar belirlenirken, öncelikle bilinirlik ve kullanım durumları göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca, çalışmamızın alanı sadece başlangıç düzey olan A1-A2 seviyelerini kapsadığından dolayı, kendi içinde set oluşturan kitaplar tercih edilmiş ve bu setlerin sadece temel seviye kitapları incelenmiştir. Çalışmamızda kullanılan ders kitapları şunlardır:

- İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2
- Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2
- Adım Adım Türkçe Ders Kitabı 1
- Yabancı Dilim Türkçe 1

3.1. Ders Kitaplarının Kelime Hazinesinin Değerlendirilmesi

3.1.1. Kelime Sayısı

Bir dilin söz varlığı, o dilin sözlüğünün çekirdeğini oluşturan ve o dili kullananlar için birinci derecede öneme sahip kelimelerdir. Günlük yaşantıda kullanılan kelimeler bu bütünün içinde yer almaktadır. Yabancı dil öğretiminde kelimeler ele alınırken de bahsedilen günlük yaşantı vurgusu önemlidir. Öğretilecek kelimelerde öncelikle bu unsur ön planda tutulmalıdır.

Yabancı dil öğretiminde takip edilen yöntemlerin, kelime öğretimindeki stratejiyi iyi belirlemesi gerekmektedir. Kelime öğretiminde öncelikle dikkat edilecek konulardan biri öğretilecek kelime sayısıdır. Daha öğretim süreci başlamadan hedeflenen kelime miktarı belirlenmeli ve öğretilecek kelimeler tespit edilmelidir. Belirlenen bu kelimelerle ders içerikleri hazırlanmalı, dil öğretimi programının süresine göre bölümlere ayrılmalıdır. Öğrencinin yabancı dille ilk karşılaştığında gereğinden fazla kelimeyle muhatap olması, öğrenme heyecanını olumsuz etkilemektedir. Yeni bir dili öğrenenlerde olması gereken motivasyon, karşılaşılan geniş söz varlığıyla azalacaktır. Bundan dolayı dil öğretimi amacıyla hazırlanan her materyalde özellikle de ders kitaplarında, kullanılan kelime sayısı oldukça önemlidir. Sözlüklere baktığımızda yüz binlerce kelimeyle karşılaşabiliriz. Fakat dilin bu geniş söz varlığı kullanılmamaktadır. Dilin kelime hazinesi ne kadar geniş olursa olsun, kullanılan kelime sayısı sanılanın aksine oldukça azdır. Yabancı dilde iletişim kurmak için gerekli kelime sayısı tam olarak tespit edilemese de bazı çalışmalar yapılmaktadır. Ancak bu konudaki araştırmalara baktığımızda farklı rakamların olduğunu görmekteyiz. Gündelik konuşma dilinde yaklaşık 2000 kelime kullanılırken, yazar ve bilim adamlarının yaklaşık 5000 kelime kullandığı ileri sürülmüştür.¹ Edebi eserler açısından ele alacak olursak, bu konuda yapılan bir çalışmada Baudelaire'in 25.000 kelime içeren “Les Fleurs du Mal” adlı eserinde 4000 farklı kelime bulunduğu ve bu kelimelerin üçte birinin de uyak kaygısıyla kullanıldığı belirtilmiştir.² Baudelaire'nin eserindeki bu durum sanatsal kaygıdan kaynaklanmaktadır. Fakat yabancı dil ders kitaplarında tamamen farklı bir anlayış görülmektedir. Dili daha kolay ve hızlı öğretmek birinci öncelik olmalıdır.

Kelime öğretiminde bağlamlardan yola çıkılarak kelime öğretimi yapılması oldukça yaygındır. Fakat özellikle başlangıç düzeyinde kelime öğretimi için bağlamlardan faydalanma imkânı oldukça az olduğu bir gerçektir. Bilinen kelime sayısının sınırlı olmasından dolayı, kelimeler arasında yeterince bağlantı kurulamamaktadır. Ortaya çıkan bu durum için, yeni başlayan öğrencilere dili doğal

¹ Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)**, C.III, Ankara, TDK Yayınları, 2000, s.19.

² Reyhan Tanin, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi”, İstanbul Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2004, s.43.

olarak kavramalarını ve bağımsız olarak algısal becerilerini kullanabilecekleri kelime yeteneğini kazandıracak 3000 kelime ailesinin bir bağlama bağlı kalmadan öğretilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.³ Tespit edilen bu 3000 kelimelik havuz, kullanılacak ders kitapları ve materyallerdeki kelimelerden oluşacaktır. Bu kelimeler, sık kullanılan ve günlük hayatta ihtiyaç duyulanlar arasından seçilmelidir. Kitaplardaki kelime sayıları belirlenirken, ders esnasında öğretilecek kelime oranları da göz önünde bulundurulmalıdır. Öncelikle “Bir derste kaç kelime öğretilmelidir?” sorusundan yola çıkılarak ders akışına göre verilecek kelime sayısı önceden tespit edilmelidir. Bu konuda yapılan araştırmaların gösterdiğine göre, bir ders süresinde çok sayıda kelime öğretimi birçok sorun oluştururken, az sayıda kelime öğretmek ve yinleme yapmak ise zaman ve güç israfıdır. Bunu kararlaştırmak için, sınıftaki öğrenci sayısını, düzeylerini, yaş durumlarını iyi bilmek gerekmektedir. Amerika’da yapılan çalışmalarda, normal bir lise sınıfında 5, kolejler ve yetişkinler gittikleri dil okullarında 7 kelimenin aynı derste öğretilmesini öneriyorlar.⁴ Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin çeşitliliği göz önüne alınırsa, bu araştırmaya benzer bir araştırma yapılarak ortak bir kelime sayısı belirlenebilir. Buna göre de ders kitaplarındaki kelime sayısı netleşmiş olacaktır.

Yapılan araştırmalarda öğrencinin anlamını bildiği kelime ile etkin olarak kullanabildiği kelime arasında büyük fark olduğunu gözlenmiştir. Öğrenciler, okuma etkinlikleriyle anlamını bildiği fakat etkin olarak kullanamadığı söz dağarcığının geliştirirler.⁵ Bu gelişimde en büyük katkıyı elbette ders kitapları yapmaktadır. Yabancı dil öğretiminde okuma uğraşının en sık yapılacağı kaynaklar ders kitaplarıdır. Gerek derste gerekse ders dışında sürekli elinin altında olan ders kitaplarının zihindeki pasif kelimeleri aktif hale getirmedeki katkısı yadsınamaz. Dolayısıyla kitaplarda öğretilecek kelimelerin sınırlarının net olarak belirlenmesi, kelime öğretimi kolaylaştıracak ve kitapları daha işlevsel hale getirecektir.

³ Özer Turgut, “Yabancı Dil Dersinde Pedagojik Uygulama Açısından Sözcük Öğretimi ve Sözcük Dağarcığını Geliştirme Yöntem ve Teknikleri”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, 2006, s33.

⁴ Mehmet Demirezen, “Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruh-bilimsel Sorunları”, **Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi**, Dil Öğretimi Özel Sayısı, sayı: 379-380, 1983, s. 160- 167.

⁵ Alemdar Yalçın, Gıyasettin Aytaş, **Çocuk Edebiyatı**, 2. Basım, Ankara, Akçağ Yayınları, 2003, s.43

Karatay, kelimelerin belirlenmesinin önemine değinirken, ders kitabı hazırlayan ve denetleyen ilgili kurumlar ile kitap yazarlarının ortak ölçütlerinin olup olmadığı, özellikle kitapların sözlük çalışmaları kısmında geçen ve öğrencilere kazandırılmaya çalışılan kelimelerin nicelik ve nitelik açısından denklik derecesinin ne ölçüde olduğu, ders kitaplarında hangi tür kelimelerin ne sıklıkta geçtiğinin dil edinimi açısından oldukça önemli olduğunu vurgulamıştır.⁶ Öğretilecek kelime sayısının belirlenmesi anadil öğretiminde önemlidir fakat yabancı dil öğretiminde olmazsa olmazlardandır. Yabancı bir dili öğrenmeye çalışan öğrencinin, ana dilini öğrenen öğrenciye göre daha fazla çaba sarf etmesi gerektiği bir gerçektir. Dolayısıyla yabancı dil öğretiminde öğrenilecek yeni bilgilerin sınırlandırılarak seviyeler halinde verilmesi gerekmektedir.

Metinler cümle ve kelime sayımlı olmalıdır. Ders kitaplarında yer alan metinlerde kullanılan kelimeler, metnin kitaba yerleştirilmesi sırasında periyodik bir artış göstermeli ve her okunan yeni metinde farklı kelimelerle karşılaşılmalıdır. Bu tür bir uygulama kelime servetini artıracak ve kelime edinimini kolaylaştıracaktır.⁷ İncelen ders kitaplarındaki metinlerde bu yaklaşımı görmekteyiz. Birinci üniteden itibaren artarak yeni kelimeler metinlere dâhil edilmiştir. Öğrenci her ünite, belirlenen bir konu altındaki yeni kelimeleri öğrenmektedir. Bu süreç içerisinde üniteler ilerledikçe, yeni kelime sayısında belirgin bir artış görülmektedir.

Çalışmamızda tespit edilen kelime sayıları ve sıklıkları bilgisayar programları aracılığıyla yapılmıştır. İncelenen ders kitaplarındaki bütün kelimeler sayılmıştır. Bu kelimelere kitaptaki yönergeler de dâhildir.

3.1.1.1. İstanbul

İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi okutmanları tarafından hazırlanan İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitaplarının A1 ve A2 seviyelerindeki toplam kelime sayısı yaklaşık olarak 53.438'dir. Bu rakam diğer ders kitaplarına kıyaslandığında

⁶ Halit Karatay, **Türkçe Dersi Kitaplarında Kelime Çalışmaları**, Milli Eğitim Dergisi, S:173, 2007, s.51.

⁷ İdris Karakuş, **Türkçe- Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi**, Ankara, Sistem Yayınları, 2000, s.127.

kelime sayısı olarak ikinci sıradadır. Kelime sayısının yüksek olmasının nedeni olarak kitabın temel seviyesinin iki kitaptan oluşması ve diğer kitaplardan daha sonra hazırlanmış olmasıdır. Ayrıca bu kitapta, üniteler içinde yer alan dinleme çalışmalarında kullanılan metinler kitabın sonuna eklenmiştir. Bu bölüm kitaptaki kelime sayısını arttırmıştır.

3.1.1.2. Yeni Hitit

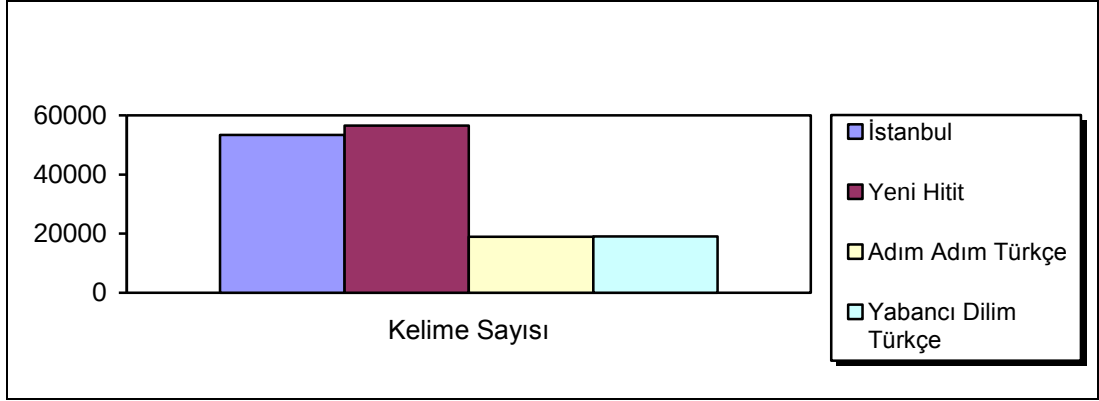
Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER tarafından hazırlanan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabında 56.534 kelime mevcuttur. Yeni Hitit, incelenen dört ders kitabı arasında en fazla kelimeye sahip olan kitaptır. Kelime sayısındaki bu yüksek oranının nedenleri arasında, kitabında sonunda yer alan 20 sayfalık dil bilgisi desteği bölümü sayılabilir. Aynı zamanda, kullanılan metinlerin yoğunluğu da dikkat çekmektedir.

3.1.1.3. Adım Adım Türkçe

Yedi kişilik bir ekip tarafından hazırlanan Adım Adım Türkçe Ders Kitabı, dil bilgisi kitabı, kelime kitabı, alıştırmalar kitabı gibi geniş bir setten oluşmaktadır. Çalışmamızda incelenen Adım Adım Türkçe Ders Kitabı 1’de 18.944 adet kelime bulunmaktadır. Bu haliyle kelime sayısı olarak dördüncü sıradadır.

3.1.1.4. Yabancı Dilim Türkçe

Dilmer Dil Öğretim Merkezi okutmanları Hakan Yılmaz ve Zeki Sözer tarafından hazırlanan ders kitabında toplam 19.074 kelime bulunmaktadır. Yabancı Dilim Türkçe ders kitabı, Dilmer Dil Öğretim Merkezindeki Türkçe kurslarında ders kitabı olarak kullanılmaktadır.

Şekil 1 Kitaplardaki Kelime Sayısının Dağılımı

3.1.2. Kelime Sıklığı

Çalışmamızın birinci bölümünde ele alınan kelime sıklığı çalışmaları, yabancı dil öğretiminde başvurulması gereken bir alandır. Gerek ders kitaplarında gerekse ders içerisinde kullanılan kelimelerin nitelik olarak sık kullanılanları tercih edilmelidir. Sıklık listelerinde üst sıralarda yer alan kelimelerin öğretimi yapılmasıyla, öğrenilen yabancı dilin günlük hayatta kullanım alanı daha geniş olacaktır. Böylelikle yabancı dil öğretimi daha kolay ve işlevsel hale gelecektir. Kelime öğretiminde öğretilecek kelime sayısı kadar hangi kelimelerin öğretileceği de önem arz etmektedir. Sık kullanılan kelimelerle öğrencilerin karşılaşma ihtimalinin yüksek olmasından dolayı kelimelerin öğretimi daha başarılı olacaktır. Bir dilin temel söz varlığının yaklaşık 2000 kelimeden oluştuğu düşünüldüğünde sıklığın önemi ortaya çıkmaktadır. Türkçeyi öğrenenlerin temel, orta ve ileri seviyelerini tamamladıklarında kelime hazinesi olarak bu rakama ulaşmaları mümkündür. Dolayısıyla ders kitaplarının bu amaca hizmet etmesi için kullanılan kelimelerin sayısı kadar sıklıkları da önemlidir. Bir kitap barındırdığı kelime sayısı ne kadar fazla olsa da, o kelimelerin kullanım açısından sıklığı daha önemlidir.

Çalışmamızda kelime açısından incelen ders kitaplarının kelime sayıları ile kelime sıklıklarının doğru orantılı olduklarını görmekteyiz. Kelime sayısı yüksek olan kitapların kelime sıklıkları da yüksektir.

3.1.2.1. İstanbul

Temel seviyeyi oluşturan iki kitap ekleriyle birlikte toplam 202 sayfadan oluşmaktadır. Kitapların her biri 6 üniteye ayrılmıştır. İki kitaptaki toplam 12 ünitenin sayfa sayıları birbirine yakındır.

Kelime sayısı olarak ikinci sırada yer alan İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitabı, sıklık sayısına göre de ikinci sıradadır. Yapılan kelime sayımına göre kitapta 2810 farklı kelime yer almaktadır. Kitaptaki kelime sıklıkları 1 ile 707 oranları arasında değişmektedir. Bu kelimeler sıklık frekanslarına göre sıralandığında ise en sık kullanılan kelime olarak kitapta 707 defa geçen “**ve**” bağlacı, 562 kullanım sıklığıyla “**bir**” kelimesi, 457 sıklığıyla “**ben**” zamiridir. Farklı kelimelerin 692’si kitapta sadece bir kez kullanılmıştır. Bir sıklıkla kullanılan kelimeler farklı kelimelerin yaklaşık %24’üne karşılık gelmektedir. Kitaptaki farklı kelimelerin toplam kelimeye oranı 0,05’dir. Bu değer yaklaşık olarak kitaptaki her 100 kelimedenden 5’inin farklı olduğunu göstermektedir.

3.1.2.2. Yeni Hitit

Temel seviyede bir kitaptan oluşan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 199 sayfadan oluşmaktadır. Toplam 12 üniteye ayrılmıştır. Kelime sayısı açısından ilk sırada yer alan Yeni Hitit Yabancılar Türkçe Ders Kitabı, kelimelerin sıklık oranına göre de birinci sıradadır. Kitapta 3409 farklı kelime vardır. Kitaptaki kelime sıklıkları 1 ile 737 arasında değişmektedir. Bu kelimeler sıklık frekanslarına göre sıralandığında ise en sık kullanılan kelime olarak kitapta 737 defa geçen “**bir**” kelimesi, 558 kullanım sıklığıyla “**ve**” bağlacı, 523 sıklığıyla “**bu**” zamiridir.

Farklı kelimelerin 1192’si kitapta sadece bir kez kullanılmıştır. Bir sıklıkla kullanılan kelimeler farklı kelimelerin yaklaşık % 35’ine karşılık gelmektedir. Kitaptaki farklı kelimelerin toplam kelimeye oranı 0,06’dır. Bu değer yaklaşık olarak kitaptaki her 100 kelimedenden 6’sının farklı olduğunu göstermektedir.

3.1.2.3. Adım Adım Türkçe

Temel seviye kitabı olan Adım Adım Türkçe Ders Kitabı 155 sayfadan oluşmaktadır. Yukarıda incelenen ilk iki kitabın aksine kitap üniteler yerine konu başlıklarına göre ayrılmıştır. Kitapta toplam 26 konu yer almaktadır. Her biri konuyu incelediğimizde ünitelere göre daha kısa olduğu görülmektedir. Bu haliyle konu dağılımı açısından her iki konu bir üniteyi karşılamaktadır.

Kelime sayısı olarak dördüncü sırada olan kitap, kelime sıklık oranına göre üçüncü sıradadır. Kitapta 1374 farklı kelime vardır. Kitaptaki kelime sıklıkları 1 ile 337 arasında değişmektedir. Bu kelimeler sıklık frekanslarına göre sıralandığında ise en sık kullanılan kelime olarak kitapta 337 defa geçen “**aşağıdaki**” kelimesidir. Bunun nedeni olarak kitaptaki yönergelerin birçoğunda “aşağıdaki” kelimesinin kullanılmasıdır. Bu kelimedenden sonra sırasıyla 154 kullanım sıklığıyla “**ne**” zarfı, 148 kullanım sıklığıyla “**bir**” sıfatı, 134 kullanım sıklığıyla “**var**” sıfatı yer almaktadır.

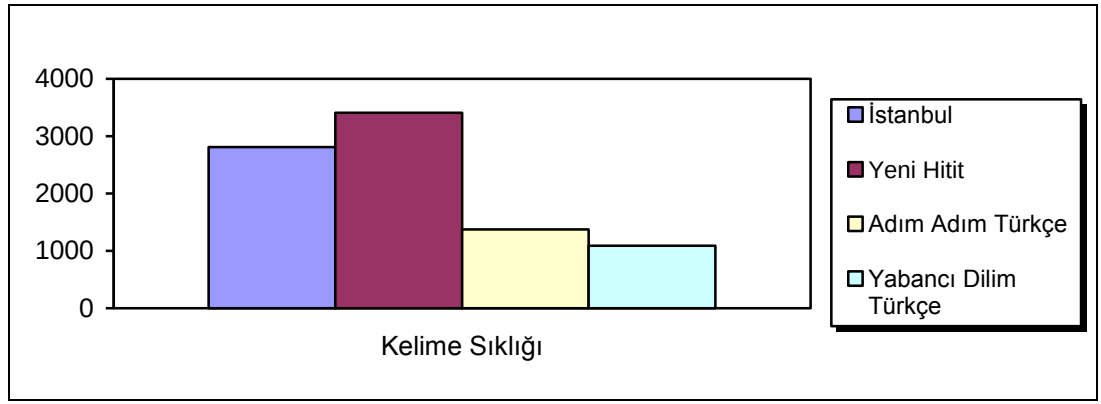
Farklı kelimelerin 494’ü kitapta sadece bir kez kullanılmıştır. Bir sıklıkla kullanılan kelimeler farklı kelimelerin yaklaşık % 36’sına karşılık gelmektedir. Kitaptaki farklı kelimelerin toplam kelimeye oranı 0,07’dir. Bu değer yaklaşık olarak kitaptaki her 100 kelimedenden 7’sinin farklı olduğunu göstermektedir

3.1.2.4. Yabancı Dilim Türkçe

Beş kitaplık setin ilk kitabı olan Yabancı Dilim Türkçe 1 kitabı 189 sayfadan oluşmaktadır. Kitap konularına göre 8 üniteye ayrılmıştır. Bu yönüyle diğer üç kitaba göre ünite sayısı daha azdır. Sayfa olarak diğerlerine benzer olan kitapta, ünite sayısının az olmasında dolayı bir ünitelerde konular daha yoğundur.

Kitap kelime sayısı açısından üçüncü sırada yer almasına rağmen kelime sıklık oranına göre ise dördüncü sıradadır. Buradan farklı kelimeler tercih edilmesine rağmen, sıklık açısından bazı kelimelerin ikinci planda kaldığını görmekteyiz. Kitapta 1090 farklı kelime vardır. Kitaptaki kelime sıklıkları 1 ile 412 arasında değişmektedir. Bu kelimeler sıklık frekanslarına göre sıralandığında ise en sık

kullanılan kelime olarak kitapta 412 defa geçen “o” zamiridir. İkinci sırada 352 kullanım sıklığıyla “ben” zamiri, 261 kullanım sıklığıyla “onlar” zamiri, 222 kullanım sıklığıyla “biz” zamiri yer almaktadır. Görüldüğü üzere en sık kullanılan kelime türü olarak zamirleri görmekteyiz. Bunun nedeni olarak kitabın dil bilgisi öğretimi yapılırken özellikle zamanlar ve kiplerde bütün şahıslara göre çekimleri verilmiştir. Bundan dolayı zamirlerin kullanım sıklık frekansları yüksek çıkmıştır. Zamirlerin dışındaki en sık kullanılan kelimeler “çok, var, gitmek”tir.

Şekil 2 Kitaplardaki Kelimelerin Sıklık Dağılımı

3.1.3. Kelime Yaygınlığı

Kelime hazinesi çalışmalarında kelime sıklığının yanında kelime yaygınlığı da önemli bir yer tutar. Bir kelimenin belirli bir kaynakta çok sık kullanılması onun yaygın bir kelime olduğu anlamına gelmez. Yaygınlık, kelimenin farklı kaynaklarda ya da farklı kişiler tarafından kullanılmasıdır. Bir kelime üzerine görüş belirtirken sadece sıklık frekans değerleri yeterli değildir. Kelimenin kullanım alanı hakkında fikir sahibi olmak için, kelimenin yaygınlığı da en sıklık kadar önemlidir. Örneğin, bir kelime herhangi bir ders kitabında çok sık kullanılmasına rağmen günlük hayat içerisinde kullanımı yaygın değilse öğrenilmesi zor olacak ve kolay unutulacaktır.

Sıklık ve yaygınlığı çalışmamız açısından değerlendirecek olursak, kelime sıklığı incelenen ders kitaplarında kelimelerin kaç kere geçtiği, kelime yaygınlığı ise kitaplardaki kelimelerin ne kadar yaygın kullanıldığıyla ilgilidir.

Ana dil öğretiminde kelime yaygınlığı bireysel ve bölgesel kullanım sıklık dizelgesindeki sırlamasını etkilemektedir. Kişi; çevresi, eğitimi, ilgisi, kültürü gibi sebeplerle bazı kelimeleri diğer insanlara göre daha sık kullanabilmektedir. Bu aslında genel sıklıkta gerilerde olan bir kelime için olabilir. Kelime yaygınlığı bu gibi örnekleri ayıklama ve araştırma yapılan alanlardaki müşterekliğı vurgulamaktadır.⁸ Fakat yabancı dil öğretiminde bu durum farklılık göstermektedir. Öğrenci kullandığı kaynaklardaki ve derste kullanılan yaygın kelimeleri öğrenmektedir. Bunun yanında günlük hayattaki rolüne uygun kelimeler daha yaygın kullanılmaktadır. Yurtta kalan bir öğrenci ile evde kalan bir öğrencinin yaygın olarak kullandığı kelimelerde az da olsa farklılık görülecektir.

Ders kitaplarındaki kelimelerin yaygınlık oranlarını, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 147 temel seviye öğrencisinin yazılı anlatım çalışmalarına göre tespit edilmiştir. Bir kelimenin birden fazla kişi tarafından kullanılması, onun ortak kullanılan kelime olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşıma göre, en az iki kişinin yazılı anlatım uygulamasında olan kelimeler, genel olarak yaygın kelimeler olarak kabul edilebilir. Kelimelerin yaygınlığıyla sıklığının genel olarak doğru orantılı olduğu görülmüştür. Sıklık listelerinde ilk sıralarda yer alan kelimelerin, farklı öğrenciler tarafından kullanılan yaygın kelimeler olduğu gözlenmiştir. Dolayısıyla yaygınlığın tespitinde kelime sıklıklarından da yararlanılabilmektedir. Çalışmamızda yaygınlığın daha somutlaşması için kelime sıklıklarından yararlanılmıştır. Sıklık listelerindeki ilk 100 kelime ile 147 farklı öğrencinin yazılı anlatım çalışmasındaki ilk 100 kelime karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma neticesinde, ders kitaplarındaki ilk 100 kelimenin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler arasındaki kullanım yaygınlığını görmekteyiz. Belirlenen bu kelime sayısı, kelime hazinesinin geneline dair bilgi vermektedir.

⁸ Mehmet Kurudayıoğlu, “İlköğretim II. Kademe Öğrencileri Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2005, s.48.

3.1.3.1. İstanbul

Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarıyla karşılaştığımızda, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders kitabındaki ilk 100 kelimenin 63'ünün aynı olduğu görülmüştür. Bu oranla İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders kitabı diğer ders kitapları arasında birinci sıradadır. Yaygın kelimelerin kullanımı açısından en yüksek orana sahiptir.

3.1.3.2. Yeni Hitit

Yazılı anlatımlardaki ilk 100 kelimeyle kitaptaki ilk 100 kelimenin 61'i aynıdır. Bu oranla ikinci sırada yer almaktadır.

3.1.3.3. Adım Adım Türkçe

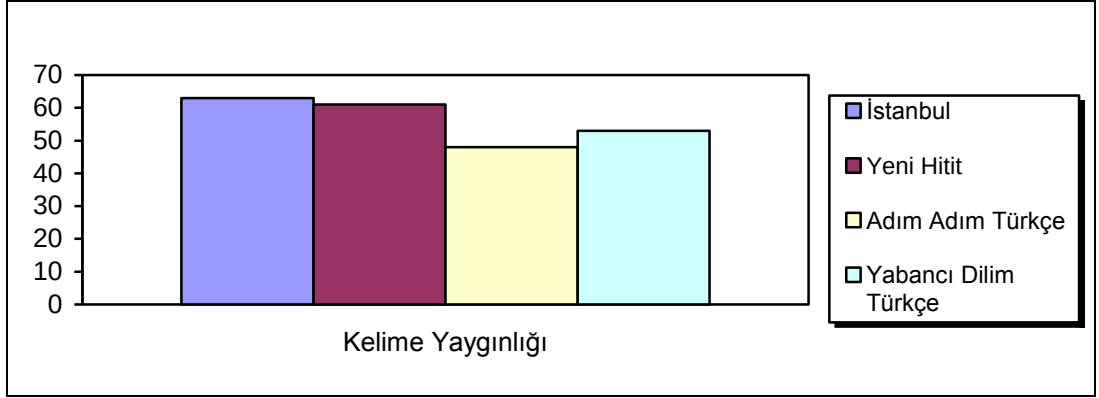
İlk 100 kelimenin 48'inin aynı olduğu ders kitabı, dört kitap arasında sonuncu sırada yer almaktadır.

3.1.3.4. Yabancı Dilim Türkçe

Yazılı anlatımlardaki 100 kelime ile ders kitabındaki ilk 100 kelimenin 52'si aynı kelimelerdir. Bu oranla Yabancı Dilim Türkçe Ders Kitabı kelime yaygınlık oranına göre üçüncü sırada yer almaktadır.

Ders kitaplarına kelime yaygınlığı açısından baktığımızda genel olarak yaygın kelimelerin tercih edildiğini görmekteyiz. Araştırmanın imkânları ölçüsünde ilk 100 kelime üzerine yapılan inceleme, kitaplardaki kelime hazinesinin tamamına göre değerlendirildiğinde benzer sonuçların çıkacağını düşünmekteyiz.

.

Şekil 3 Kitaplardaki Kelime Yaygınlığının Dağılımı

3.1.4. Okunabilirlik

Okunabilirlik, metinlerin okuyanlar tarafından ne kadar kolay ya da güç anlaşılır olduğunu inceleyen bir alandır. Dile ait bir kavram olan okunabilirlik çalışmaları, bir metnin belirlenen bir seviyedeki okuyucular tarafından anlaşılma derecesini saptamak için yapılmaktadır. Okurun, metni okuduktan sonra anlamlandırma sürecine etki edenler arasında en önemli unsurlar metnin dilsel özellikleridir. Metnin işlenerek anlamlandırılmasına olumlu veya olumsuz yönde etki eden dilsel özellikler, okunabilirlik formülleri ile ortaya çıkmaktadır. Okunabilirlik çalışmalarına baktığımızda, metinlerin yapısal özelliklerinden yola çıkarak, metinleri okuma zorluklarına ve kolaylıklarına göre derecelendirme yapıldığı görülmektedir.⁹ Bu alanda yapılan çalışmalarda, farklı formüllerin olduğu ve buna bağlı olarak farklı derecelendirme ölçütlerinin olduğunu görmekteyiz.

Okunabilirlik kavramının ortaya çıkışının Aristo ve Plato'ya kadar uzandığı söylenebilir. Bunun yanında, bu alandaki ilk akademik çalışmalar 1920'li yıllara dayanmaktadır.¹⁰ Son zamanlarda dilcilerin ve bilim adamlarının kullandığı okunabilirlik formülleri, geçmişte kurumlar arası yazışmalarda, askeri teşkilatlarda,

⁹ Gökhan Çetinkaya, "Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Düzeylerinin Tanımlanması ve Sınıflandırılması", A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2010, s.2.

¹⁰ T.Güler, T.Temur ve E. Solmaz, "Bilgisayar Destekli Okunabilirliği Analizi", **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, Güz, 7(4), 2009, s.752.

sağlık şirketlerinde kullanılmıştır.¹¹ Çeşitli dillerde ve özellikle İngilizce metinlerin okunabilirlik düzeylerinin tanımlanması ve sınıflandırılmasına yönelik geliştirilen formüllerde, kullanım kolaylığı bakımından ve yapılan çalışmaların geçerliliği ve güvenilirliği yüksek olduğu saptanmıştır.¹² Türkçede okunabilirlik çalışmaları, diğer dillere göre oldukça yenidir. Türkçede bilinen ilk ciddi okunabilirlik çalışması 1997 yılında Ender Ateşman tarafından yapılan yapılmıştır. Çalışmasının başında okunabilirlik çalışmalarının diğer dillerde oldukça eski olduğuna değinen Ateşman, Türkçe metinlerin okunabilirliği üzerine bugüne dek herhangi bir çalışma yapılmadığını belirtmiştir.¹³ Bükünlü dillerden farklı bir özellik gösteren Türkçede metinlerin okunabilirlikleri inceleyen Ateşman, bir okunabilirlik sayısı geliştirilmeye çalışmıştır. Okunabilirlik üzerine yapılan çalışmalara baktığımızda genel olarak mevcut okunabilirlik formüllerin kullanıldığı görülmektedir. Ateşman'ın okunabilirlik çalışması bu yönüyle diğerlerinden ayrılmaktadır. Ateşman, Flesch'in okunabilirlik formülünü geliştirerek Türkçeye uyarlamıştır. Türkçenin dil özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanan bu formül Türkçe için geliştirilen ilk formüldür.

Metinler üzerinde yapılan okunabilirlik ölçümlerinden elde edilen veriler değişik amaçlarla kullanılmaktadır. Örneğin, öğrencilerin kompozisyonlarının değerlendirilmesinde, edebi eserlerin çözümlenmesinde kullanıldığı gibi, çalışmamızın temelini oluşturan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilir. Ateşman, okunabilirlik formüllerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişilerin dil düzeylerinin belirlenmesinde ve en önemlisi yabancı öğrenciler için metin oluşturma sürecinde kullanılabileceğini belirtmiştir.¹⁴ Çalışmamızda incelenen sıklık ve yaygınlık gibi ölçütlerinin yanında okunabilirlik formülleri de metin oluşturma sürecine dâhil edilerek, daha nitelikli metinler ortaya çıkacaktır. Okunabilirlik ölçüsünün kullanım alanları arasında yabancılara Türkçe öğretimindeki metinler, en gerekli olanların başında gelmektedir. Yabancılara Türkçe

¹¹ Turan Temur, "Okunabilirlik Kavramı", **Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi**, Ankara, 2003, s.170.

¹² Çetinkaya, **a.g.e.**, s.2.

¹³ Ender Ateşman, "Türkçede Okunabilirliğin Ölçülmesi", **Ankara Üniversitesi Dil Dergisi**, S:58, s.71

¹⁴ Ateşman, **a.g.e.**, s.72.

öğretimi için hazırlanan ders kitaplarına baktığımızda, bu konuda bir ölçme yapılmadığı görülmektedir.

Okunabilirliğin ölçümünde farklı değişkenlerin kullanıldığı görülmektedir. En çok kullanılan değişkenler, kelime olarak ortalama cümle uzunluğu ve hece olarak ortalama kelime uzunluğudur. Ayrıca incelenen dile ait en sık kullanılan 500, 1000 ya da 2000 kelimenin incelenen metin içindeki oranları da kullanılan değişkenler arasındadır. Bunların yanı sıra, birbirinden farklı kelimelerin toplam kelime sayısına oranı, fiil, isim, zamir, edat, bağlaç gibi kelime türlerinin, zor kelimelerin, yabancı kelimelerin tek ya da çok heceli kelimelerin, bir kez kullanılan kelimelerin, belirli bir alana ait terimlerin, belirsiz zamirlerin, somut ya da soyut kelimelerin, bileşik ve basit kelimelerin, eklerin sayıları gibi daha birçok değişken kullanılmaktadır.¹⁵ Formülün kullanılabilir olması için ölçülebilir değerlerin kullanılması önemlidir. Bir metnin okunabilirliği belirlenirken, kullanılacak formüldeki değerlerin tespiti mümkün olmalıdır. Ölçümü mümkün olmayan değerler formülde olmamalıdır. Bu yüzden her dil için farklı bir formül geliştirilmelidir.

Okunabilirlik çalışmalarına baktığımızda, okunabilirlik ölçümlerinin amaçladıkları ortak hedefin, yaşadıkları toplumun konuştuğu dile ait en genel okunabilirlik formülünü elde etmek olduğunu söyleyebiliriz. Böyle bir formül, yazılan ders kitaplarından roman ve hikâye kitaplarına, hatta günlük gazetelerde yayınlanan makalelere kadar bütün basılı materyalin, hedefi durumundaki okuyucular için en uygun içeriğe sahip olmasını sağlayacaktır. Ancak çok geniş bir örnekleme ve detaylı istatistiksel analizlerle gerçekleştirilmesi gereken böyle bir çalışmanın yapılması hiç de kolay değildir.¹⁶ Bu tür geniş kapsamlı araştırmaların zorluğundan dolayı araştırmanın sınırları daraltılarak daha nesnel sonuçlara ulaşılması sağlanabilir. Ayrıca okunabilirlik, metinlerle ilgili nicel veriler sunmaktadır. Okunabilirlik formülleriyle elde edilen bu veriler, metnin anlaşılması veya anlaşılmaması ile ilgili kesin sonuçlar vermez. Diğer bir ifadeyle yalnızca bu veriler kullanılarak, metnin kolay ya da zor olduğu, öğrenciye uygunluğu net olarak saptanamaz. Ancak okunabilirlik formülleri sayesinde metin hakkında somut sayısal

¹⁵ Ateşman, **a.g.e.**, s.73.

¹⁶ T. Güler, vd., **a.g.e.**, s.756.

bir takım fikirler edinmek mümkündür.¹⁷ Bu sayısal verilerin, metnin diğer unsurlarıyla birlikte değerlendirilmesiyle metin ile ilgili somut verilere ulaşabiliriz. Bazı yönleriyle eksiklikleri olsa da, metin hakkındaki somut verileri okunabilirlik formülleriyle elde ederiz.

Okunabilirlik formülleri belirlenirken öncelikle okunabilirliği olan bir metinde olması gerekenler belirlenmiştir. Bu alanda sık kullanılan okunabilirlik formüllerinden olan Gunning Fog Index¹⁸ formülüne göre;

- Cümleler kısa olmalı,
- Karmaşık yapıli cümleler yerine basit yani anlaşılır cümleler tercih edilmeli,
- Bilinen kelimeler kullanılmalı,
- Gereksiz kelimelerden kaçınılmalı,
- Uygun fiiller kullanılmalı,
- Konuşulduğu gibi yazılmalı,
- Kullanılan kelimeler okuyucuya net kavramlar oluşturmali,
- Okuyan ile bağlantı kurmalı,
- Çeşitlilik uygulanmalı,
- Yazı net olmalıdır.

Belirlenen bu maddelerden yola çıkılarak bir okunabilirlik formülü geliştirilmiştir. Türkçe için kullanılacak okunabilirlik formülünün belirlenmesinde diğer diller için hazırlanan formüllerden faydalanılmıştır. Bu alandaki ilk çalışma olan Ateşman'ın formülü kabul edilmektedir. Diğer dillerdeki formüllerden farklı olarak Türkçeye has bir indekstir. Ateşman, bu formülün geliştirilmesinde şöyle bir

¹⁷ Temur, **a.g.e.**, s.178.

¹⁸ H. E. Vehid, vd., "Onkolojik Çalışmalarda Hasta Olur Formlarının Değerlendirilmesi: Bu Bilgilerin Anlaşılabilirliği", **Türk Onkoloji Dergisi**, S:21, 2006, s.188.

yöntem izlemiştir: Değişik zorluk ve düzeylerinde ve farklı alanlardan (bilimsel, felsefi, edebi eserler, öğrenci kompozisyonları ve haber metinleri) metinler seçilerek bunlar en zor okunanından en kolay okunanına doğru sınıflandırılmıştır. Her metindeki ortalama kelime ve cümle uzunlukları kullanılmak suretiyle Flesch tarafından hazırlanan Reading Ease formülündeki kat sayılar Türkçe için hesaplanmaya çalışılmıştır. Buna göre, Türkçedeki en kolay metindeki kelime uzunluğu ortalama 2,2 hece, cümle uzunluğu 4 kelimedir. Yine aynı şekilde Türkçedeki en zor metnin kelime uzunluğu 3 hece, cümle uzunluğu ise 30 kelimedir.¹⁹ Bu oranların Türkçenin diğer dillerden farklı değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

İngilizce metinlerde kelime uzunluğu yaklaşık 1,4 hece, ortalama cümle uzunluğu ise 14-15 kelimedir. Almanca metinlerde kelime ve cümleler İngilizceye göre daha uzundur. Almanca'da ortalama kelime uzunluğunun 1,68 hece, kelime uzunluğunun ise 17-18 kelime olduğu görülmüştür. Dillerin bu farklı durumları, her biri için ayrı formülleri gerekli kılmaktadır. Dillerin ayrıştırıcı ya da birleştirici olma özelliğine göre yapılan sınıflandırmaya göre İngilizce, ayrıştırıcı bir dil olarak her kelimenin tek bir heceye eşit olduğu Çinceye benzerken Türkçe birleştirici özelliğiyle Eskimo dillerine daha yakındır. Türkçenin ortalama kelime uzunluğu 2,6 hece, cümle uzunluğu 9-10 kelimeden oluşmaktadır.²⁰ Türkçenin kelime ve cümle uzunluğuna baktığımızda diğer dillerden farkını görmekteyiz. Türkçenin eklemeli bir dil oluşundan dolayı, kelime köklerine gelen ekler sayesinde çok heceli kelimelerin oranı artmaktadır. Dolayısıyla cümledeki kelime sayısı diğer dillere göre daha az olurken, kelimelerin hece sayıları daha fazla olmaktadır.

İncelenen ders kitaplarının metinlerinde, okunabilirlik oranlarını incelemek amacıyla Ateşman'ın formülü kullanılmıştır. Diğer diller için yapılan çalışmalar, en basit ve en geçerli sonucu veren değişkenlerin cümle uzunluğu ve kelime uzunluğu olduğunu göstermiştir. Bu nedenle bu iki değişkenden yararlanarak Türkçe için bir formül geliştiren Ateşman, diğer diller için geliştirilen formüllerin Türkçeye uygulanamayacağını vurgulamıştır. Türkçenin kendine has dil özelliklerinden dolayı

¹⁹ Ateşman, **a.g.e.**, s.74.

²⁰ Ateşman, **a.g.e.**, s.73.

yeni bir formüle ihtiyaç duyulmuştur. Ateşman'ın Türkçe için belirlediği, çalışmamızda kullanılan okunabilirlik formülü şöyledir²¹:

Okunabilirlik Sayısı: $198,825 - 40,175 \times A - 2,610 \times B$

A: Hece olarak ortalama kelime uzunluğu (toplam hece / toplam kelime)

B: Kelime olarak ortalama cümle uzunluğu (toplam kelime / toplam cümle)

Yukarıdaki formülle ortaya çıkan birden yüze kadar olan değer, şöyle sınıflandırılmaktadır:

- 90 – 100: Çok kolay
- 70 – 89: Kolay
- 50 – 69: Orta güçlükte
- 30 – 49: Zor
- 1 – 29: Çok zor

Çalışmanın bu bölümünde yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlikleri değerlendirilecektir. Bunun için her ders kitabından birer metin incelenmiştir. Bu metinler, kitapların son ünitelerinden seçilmiştir. Bunun nedeni, A1 ve A2 seviyesinin bütün konularının ünite sonunda öğretilmiş olması ve kelime sayılarının fazla olmasıdır.

3.1.4.1. İstanbul

Yağmurlu bir günde İstanbul'da Neler Yapabilirsiniz? (s.89)

Üsküdar'dan vapura binebilirsiniz.

İstanbul'da vapurla hoşça vakit geçirmek için pek çok yol var. Şehrin kalabalığından kaçmak için en uygunu, Boğaz veya Adalar hattı. Ayrıca Kadıköy-Karaköy veya Beşiktaş-Karaköy hatlarını deneyebilirsiniz. Akşamüstü, Topkapı Sarayı'nın ardından güneşin batışını görmek çok güzel. Güverteye sıkı giyinip çıkacaksınız, bir de çay söyleyeceksiniz. İsterseniz martılara simit atabilir, Adalar'da veya Anadolu Kavağında ise balık yiyebilirsiniz.

²¹ Ateşman, a.g.e., s.74.

Taksim-Tünel gezisi yapabilirsiniz.

Taksim’de sabah saatlerinde yürüyün. Kitapçılara, müzik mağazalarına, vitrinlere bakabilirsiniz, İnci’de dinlenip profiterol yemeden yolunuza devam etmeyin. Arada sırada yoldan çıkıp ara sokakları da gezebilirsiniz çünkü buraları İstanbul’un en eski yerleşim yerlerindendir. Ara sokaklardaki tarihî yapıların taş işçiliğine hayran olabilirsiniz. Daha sonra Galata’ya doğru yürüyüp Galata Mevlevihanesi’ni, Galata Kulesi’ni ve Perşembe Pazarı’ndaki Arap Camisi’ni ziyaret edebilirsiniz. Galata Kulesi’nden Ayasofya’yı, Sultanahmet’i, Topkapı Sarayı’nı, Kız Kulesi’ni, Marmara Denizi’ni, Boğaz’ı görebilirsiniz.

Kapalıçarşı’yı gezebilirsiniz.

Yağmurlu ve soğuk bir günde, hem sıcacık ve kuru hem de renkli ve cazibeli bir yer Kapalıçarşı. Sokaklarını ve hanlarını keşfedip ısıltılı, rengârenk, yüzlerce ürün arasında dolaşabilirsiniz. Buralarda zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacaksınız. Soluklanmak için Fes Kafe’yi ya da Şark Kahvesi’ni tercih edebilirsiniz.

Taksim’de kahve içebilirsiniz.

Taksim Meydanı, İstanbul’un sembolü ve tüm şehrin en önemli buluşma noktası. Meydana karşı bir kafede oturup sağda Atatürk Kültür Merkezi’ni, solda çiçekçileri ve karşınızda Gezi Parkı’nın önündeki insan trafiğini seyredip enfes bir fincan kahve yudumlayabilirsiniz.

Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı			
Sıra	Harf Sayısı	Sıklık	%
1	2	409	61.23
2	3	224	33.53
3	1	31	4.64
4	4	4	0.60
Toplam		668	100

Tablo 3: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (İstanbul)

Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı			
Sıra	Hece Sayısı	Sıklık	%
1	3	66	26.83
2	2	64	26.02
3	1	60	24.39
4	4	24	9.76
5	6	16	6.50
6	5	12	4.88
7	7	2	0.81
8	8	2	0.81
Toplam		246	100

Tablo 4: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (İstanbul)

İstanbul Yabancılar İçin Ders Kitabından alınan “Yağmurlu bir günde İstanbul’da Neler Yapabilirsiniz?” adlı metnin okunabilirlik indeksine göre değeri **61,8**’dir. Bu oranla, metnin okunabilirliğinin “orta güçlükte” olduğunu söyleyebiliriz.

3.1.4.2. Yeni Hitit

Gemi Seyahati (s.144)

Gözlerinizi kapatın. Kendinizi suda, lüks bir otelde, küçük bir şehirde, hatta dünyanın en güzel şehrinde yolculukta hayal edin. İşle gemi yolculuğunu böyle özetleyebiliriz! Gemiyle yolculuklar her gün biraz daha popüler oluyor. Gemi yolculuğu önceleri yalnızca emekli ve yaşlı insanların tercihiyken, bugün pek çok insanın ilgisini çekiyor. İşle son günlerin bu ilgi çekici yolculuk türü hakkında bazı sorular ve yanıtları!

Sıkılacak mıyım?

Büyük bir gemiyle yolculuk yaparken sıkılmanız mümkün değil. Neredeyse her köşede insanları eğlendirmek ve dinlendirmek üzere aktiviteler vardır. Örneğin, misafir konuşmacıları dinleyebilir, şarap seminerlerine katılabilirsiniz. Ya da spor yapmak için spor salonlarını ve yüzme havuzlarını tercih edebilirsiniz. Ayrıca alışveriş yapmak için çeşitli dükkânlar, vakit geçirmek için film salonları gibi pek çok alternatif de sizi bekliyor. Böyle etkinliklerle dolu bir yolculuğa arkadaş grubunuzla da rahatlıkla çıkabilirsiniz çünkü gemide herkesin zevkine uygun bir etkinlik bulunmaktadır. “Benim amacım sessiz, sakin bir yerde tatil yapıp dinlenmek”

mi diyorsunuz? O zaman daha küçük bir gemide, daha az sayıda insanla yolculuk yapmayı da tercih edebilirsiniz. Yani yolculuğa çıkma amacınıza ve kişiliğinize göre farklı türde gemi yolculuğu seçebilirsiniz.

Pahalı bir yolculuk mu?

Toplam fiyat size ilk bakışta fazla gelebilir ama bu fiyatlara konaklama, yiyecek içecek, etkinlikler ve gece eğlenceleri de dâhildir. Bu durumda gemi yolculuğu karadaki tatillerden daha karlıdır bile diyebiliriz Ancak bu yolculuklarda ödemeyi tatile çıkmadan önce yapmak gerekiyor. Bu bir dezavantaj gibi görünebilir. Ama bu uygulama sizi tatilde hesap yapma stresinden de uzaklaştırır, Elbette gemi yolculuğu fiyatları, yolculuk dönemine, geminin özelliklerine ve yolculuk süresine göre çeşitlenmektedir. Bütün bunları göz önünde bulundurarak bütçenize uygun bir tatil planı yapabilirsiniz.

Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı			
Sıra	Harf Sayısı	Sıklık	%
1	2	417	59.23
2	3	253	35.94
3	1	31	4.40
4	4	3	0.43
Toplam		704	100

Tablo 5: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Yeni Hitit)

Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı			
Sıra	Hece Sayısı	Sıklık	%
1	2	80	31.37
2	3	59	23.14
3	1	47	18.43
4	4	39	15.29
5	5	18	7.06
6	6	10	3.92
7	7	2	0.78
Toplam		255	100

Tablo 6: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabından alınan “Gemi Seyahati” adlı metnin okunabilirlik indeksine göre değeri **58,9**’dur. Elde edilen bu rakamla metin, orta güçlükte okunabilirlik değerine sahip olduğunu söyleyebiliriz.

3.1.4.3. Adım Adım Türkçe

Çiçeklerin Dili (s.155)

Menekşe

Alçak gönüllülüğün sembolüdür. Dünya üzerinde 500 kadar türü bulunmaktadır. Annelerimizin dikkatle yetiştirdiği bu güzel çiçekler, genelde pencere önlerinde yerlerini alır. Menekşe hem tıpta hem de süs bitkisi olarak kullanılır. Evlerimizin vazgeçilmez çiçeği olan menekşeler bazı deri hastalıklarının tedavisinde kullanılır.

Nergis

Karşınızdakine duyduğunuz saygıyı, çiçekle ifade etmek istiyorsanız, nergis sizin için güzel bir çiçektir. Uzun ve soğuk kış aylarından sonra gelen, baharın müjdecisidir. Çiçekleri kokulu olan nergisin, her bir çiçeğinin ortasında, beyaz ve sarı renkli bir tacı vardır. Nemli ve kumlu toprakları seven nergis, daha çok süs bitkisi olarak yetiştirilir.

Badem

"Dostluğa değer verenlerin çiçeğidir." Biri size badem çiçeği verirse bu; "Dostluğumuzun sürmesini ümit ediyorum." anlamını taşır. Mart ve nisan ayları geldiği zaman, badem çiçekleri yavaş yavaş büyümeye başlar. Beyaz veya pembe renkli çiçekleri ile son derece güzel bir çiçektir. Hem göze, hem de sağlığa hitap eden badem çiçeğinin tohumlarından yağ elde edilir.

Hayvanat Bahçesine Gidiyoruz (s.147)

Babam bize söz verdi. Bu hafta sonu, Atatürk Orman Çiftliğindeki hayvanat bahçesine gideceğiz. Yemyeşil ağaçların altında oynayacağız. Annem güzel bir piknik sepeti hazırlayacak. Börekler, kekler, pastalar yapacak.

Benim topum şimdiden hazır. Fatma ablam da, salıncak için bir ip bulacak.

- Önce hayvanların bulunduğu yeri gezelim, diyor babam. Rengârenk kuşları, çeşit çeşit deniz hayvanlarını, kaplumbağaları, kaya kartallarını, tavşanları göreceğiz.

- Maymunları da görür müyüz?

- Elbette görürüz. İnsanı çok güldürürler. Bekçi izin verirse, fındık fıstık da veririz onlara.

- Ben de elime küçük bir sopa alırsam ve maymunları kızdırırım.

Babam bana bakıyor: . - Hayvanların canını acıtmak yok. Sevgiyle bakacaksınız onlara. Yoksa hayvanat bahçesine gitmekten vazgeçerim.

- Tamam, söz veriyorum. Hayvanların canlarını acıtmayacağım. Yeter ki, şu hafta sonu bir gelsin.

Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı			
Sıra	Harf Sayısı	Sıklık	%
1	2	385	55.64
2	3	274	39.60
3	1	24	3.47
4	4	9	1.30
Toplam		692	100

Tablo 7: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Adım Adım Türkçe)

Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı			
Sıra	Hece Sayısı	Sıklık	%
1	2	100	38.17
2	3	56	21.37
3	4	43	16.41
4	1	42	16.03
5	5	16	6.11
6	6	5	1.91
Toplam		262	100

Tablo 8: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (Adım Adım Türkçe)

Adım Adım Türkçe Ders Kitabından alınan “Çiçeklerin Dili” ve “Hayvanat Bahçesine Gidiyoruz” metinlerinin okunabilirlik değeri 73,71’dir. Bu haliyle okunabilirlik açısından “kolay” metinler arasındadır.

3.1.4.4. Yabancı Dilim Türkçe

Orhan (s.186)

Benim adım Orhan. Atatürk Lisesi'nde öğrenciyim. Bursa'da oturuyorum. Bursa çok güzel bir şehir. Tarihi camileri ve çarşıları var. Bursa'da bir de eski kale var. Her yıl pek çok turist bu yerleri ziyaret ediyor. Ben Bursa'da oturuyorum ama her hafta sonu İstanbul'a gidiyorum, çünkü abim ve eşi İstanbul'da oturuyorlar. Abimin adı Nejdet. O bir doktor. Eşinin adı da Nihal. O da bankada memur. Abim ve eşi çok iyi insanlar. Onlar tiyatroyu ve müziği çok seviyorlar. Abim, eşi ve ben her hafta sonu tiyatroya veya konsere gidiyoruz. Gelecek hafta birlikte "Maviydi Bisikletim" adlı oyuna gideceğiz. Ben İstanbul'a her hafta cuma akşamı otobüs ve feribotla gidiyorum. İstanbul'da yalnız iki gün kalıyorum. Pazar öğleden sonra dönüyorum. Ben bu hafta İstanbul'a gitmedim, çünkü hastaydım. Fakat abim ve eşi Bursa'ya geldiler. Beni ziyaret ettiler. Ben bu hafta dinleneceğim ve iyileşeceğim. Haftaya tekrar İstanbul'a gideceğim.

Michaela (s. 185)

Benim adım Michaela, Almanım. Berlin'de bir hastanede çalışıyorum. Çocuk doktoruyum. Hastaneden dört ay izin aldım ve iki ay önce İstanbul'a geldim. Berlin'de çok yabancı var, ama en çok Türk var. Hastaneye Türk çocukları da geliyor. Çocuklar Almanca konuşuyorlar, ama anne ve babaları az Almanca konuşuyorlar ve problemlerini zor anlatıyorlar. Bazen onlarla anlaşmak çok zor oluyor, onlara yardım etmek istiyorum, ama Türkçe bilmiyorum. Bu nedenle Türkçe öğrenmek istiyorum. Burada sabahları Türkçe kursuna gidiyorum. Kurstan sonra Alman Hastanesi'nde çalışıyorum. Beyoğlu'nda bir ev kiraladım. Evim çok küçük, ama okula, hastaneye, lokantalara ve barlara yakın. Türk arkadaşlarım var, onlar her zaman bana yardım ediyorlar. Bunun için burada hayatım zor değil, ama arkadaşlarımı ve ailemi çok özledim.

Dört Arkadaş (s.156)

Dün çok canım sıkıldı. Arkadaşıma telefon ettim ve üç arkadaşım ile buluştuk. Önce bir yere gittik, sohbet ettik. Rauf dün akşam çok geç yattı, çünkü

ilginç bir kitap okudu. Şimdi biraz uykusuz. Kitabı bize anlattı. Kitap gerçekten çok ilginç. O kitabı ben de okumak istiyorum. Rauf'tan istedim. Benden sonra Murat da bu kitabı okumak istiyor.

Sonra ben, Rauf, Murat ve İsmail sinemaya gittik. Filmin yarısında sinemadan çıktık, çünkü film güzel değildi. Biraz yürüdük ve mağazaların vitrinlerine baktık. Mağazalarda çok güzel şeyler var, ama biraz pahalı. Genellikle sezon sonunda fiyatlar daha ucuz. Murat bir pantolon, Rauf da bir ayakkabı aldı. Saat altı buçukta ayrıldık ve herkes evine gitti.

Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı			
Sıra	Harf Sayısı	Sıklık	%
1	2	478	55.20
2	3	313	36.14
3	1	53	6.12
4	4	22	2.54
Toplam		866	100

Tablo 9: Harf Sayısına Göre Hece Sıklığı (Yabancı Dilim Türkçe)

Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı			
Sıra	Hece Sayısı	Sıklık	%
1	2	127	34.99
2	1	93	25.62
3	3	77	21.21
4	4	46	12.67
5	5	16	4.41
6	6	4	1.10
Toplam		363	100

Tablo 10: Hece Sayısına Göre Kelime Sıklığı (Yabancı Dilim Türkçe)

Yabancı Dilim Türkçe ders kitabından alınan üç kısa metnin ortalama okunabilirlik değeri 86,06'dır. Bu rakamla metinlerin ortak özelliği okunabilirlik açısından "kolay" sınıfına girmektedir.

3.2. Temel Seviyedeki Öğrencilerin Kelime Hazinesinin Değerlendirilmesi

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelimeyi incelerken ders kitaplarının yanı sıra Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatım çalışmaları da önemli bir kaynaktır. Türkçeyi öğrenme sürecinde kullanılan kelime sayısı ve hangi kelimelerin kullanıldığı gibi farklı sorulara cevap aramak amacıyla, aynı seviyedeki öğrencilerin kompozisyon çalışmaları incelenmesi gerekmektedir. Bu maksatla, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçe öğrenen 147 temel sınıf (A2) öğrencisinin yazılı anlatım çalışması incelenmiştir. Elde edilen yazılı anlatım çalışmaları, 2 yıllık bir süreç içerisinde farklı dönemlerde kursa devam eden öğrencilerin sınavlarından elde edilmiştir.

Bu çalışma başlangıç seviyesi olarak kabul edilen A1'den başlayarak A2 seviyesini tamamladıklarında yapılmıştır. Dolayısıyla öğrencilerin tamamı temel seviyeyi tamamlayanlardan oluşmaktadır. Çok farklı ülkelerden gelen bu öğrencilerin Türkçe öğrenmelerinin amacı başta Türkiye'de üniversite eğitimi almaktır. Bunun yanında; çalışmak, evlilik, akademik çalışmalar, sanatsal faaliyetler, ticaret gibi birçok farklı neden vardır.

3.2.1. Kelime Sayısı

Çalışmamız açısından öğrencilerin kullandıkları toplam kelime sayısı elde edilen verilere doğrudan etki etmemektedir. Ancak çalışmanın boyutlarını göstermesi ve kapsamını belirmesi bakımından kelime sayısı önemlidir. Yazılı anlatım çalışması incelenen 147 öğrencinin kullandığı toplam kelime sayısı 13,222'dir. Bu rakama göre bir öğrencinin kompozisyonundaki ortalama kelime sayısı 89,9'dur.

3.2.2. Kelime Sıklığı

Öğrencilerin yazılı anlatımları, kelime sıklığı bakımından ders kitaplarına oldukça yakındır. Kompozisyonlardaki kelime sıklığı 1165'dir. Kelime sıklıkları 1 ile 715 oranları arasında değişmektedir. Sıklık frekansına göre kelimeler sıralandığında öğrenciler tarafından en sık kullanılan kelime 715 sıklık oranıyla “çok” sıfatı, 450 sıklığıyla “ben” zamiri, 393 sıklığıyla “ve” bağlacıdır.

Öğrencilerin kompozisyonlarının tamamına baktığımızda 492 kelimenin sadece bir defa kullanıldığı görülmüştür. Bir sıklıkla kullanılan kelimeler, farklı kelimelerin yaklaşık %42'sine karşılık gelmektedir.

Yazılı anlatımlardaki farklı kelimelerin toplam kelimeye oranı 0,08'dir. Bu değer yaklaşık olarak kitaptaki her 100 kelimeden 8'inin farklı olduğunu göstermektedir.

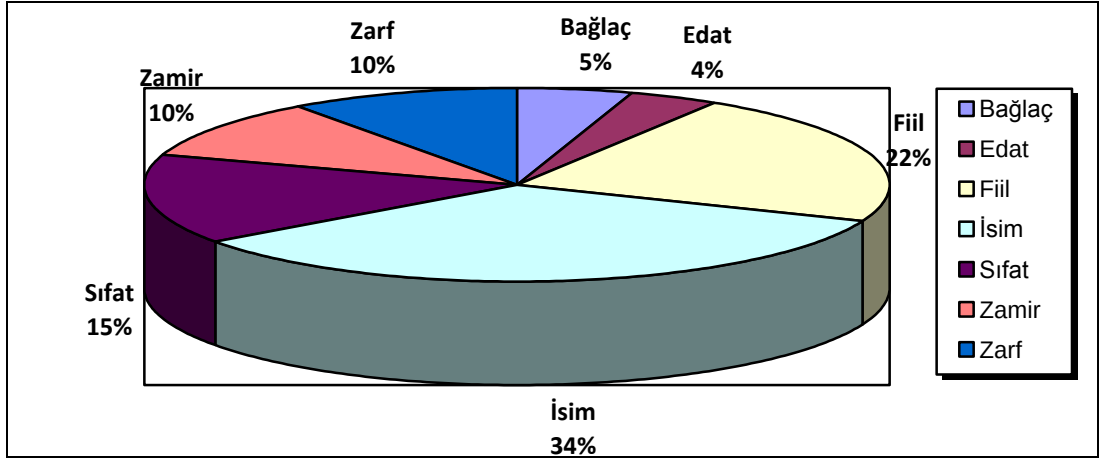
3.2.3. Kelime Yaygınlığı

Öğrencilerin yazılı anlatımda kullandıkları kelimelerin yaygınlıklarını tespit etmek amacıyla İlyas Göz 'ün Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünden faydalanılmıştır. Daha önce de belirttiğimiz gibi sıklık ile yaygınlık arasında doğru orantı vardır. Bu oran özellikle sıklık frekans listelerindeki ilk kelimelerde oldukça göze çarpmaktadır. Dolayısıyla kelimelerin yaygınlıklarını belirlemede sıklık listeleri bizlere yol göstermektedir. Göz' ün sıklık çalışması bu alanda yapılan önemli çalışmalar arasında kabul edilmektedir. Bundan dolayı birçok farklı kaynağın oluşturduğu kelime havuzuna sahip olan bu eser, kullanılan kelimelerin yaygınlığı hakkında bilgi edinmemizi sağlamıştır.

Öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları ilk 100 kelimeyle Göz' ün çalışmasındaki ilk 100 kelimenin 53'ü aynıdır. Bu orana baktığımızda öğrencilerin, genel olarak yaygın kelimeleri seçtiğini görmekteyiz.

3.2.4. Türlerine Göre Kelime İncelenmesi

Yazılı anlatımda kullanılan kelimelerin sıklık listesine göre ilk 100 kelimesinin türlere göre dağılımı şöyledir: 5 bağlaç, 4 edat, 22 fiil, 34 isim, 15 sıfat, 10 zamir, 10 zarf. Türlerin bu dağılımına baktığımızda, isimlerin ve fiillerin öğrencilerin en sık başvurduğu kelime türlerindendir.

Şekil 4: Yazılı Anlatımlardaki Kelime Türlerinin Dağılımı

3.3. Ders Kitaplarının Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü İle Karşılaştırılması

Deneysel psikolojinin alt yapı çalışmalarından biri olarak kabul edilen kelime sıklık çalışmaları, dil bilim araştırmalarında önemli bir ölçüt olmaktadır. Dilin kullanımı açısından olarak sözlü ve yazılı alanlarda kaç kelime kullanıldığı ve kelime sıklığı önemli bir veridir. Günlük hayatta birkaç yüz kelimeyle konuştuğumuz söylenmektedir. Bunun ne ölçüde doğru olduğunu anlamak için ‘Konuşma Dilinin Kelime Sıklığı Sözlüğü’ gerekmektedir. Yine aynı şekilde ortalama kaç kelimeyle ve hangi kelimelerle yazdığımıza da ‘Yazı Dilinin Kelime Sıklığı Sözlüğü’ ile bulabiliriz. Sıklık sözlükleri sayesinde kullanılan kelimelerin nicelik ve nitelikleri tespit edilmektedir.

Birçok dilde kelime sıklık çalışmaları yapılmıştır ve bu alandaki çalışmalar oldukça eskilere dayanmaktadır. Ancak Türkçede yapılan çalışmalar son yıllarda artmıştır. Bu yönüyle sıklık çalışmaları geri planda kalmıştır. Türkçenin sıklık sözlüğü çalışmaları arasında öne çıkan eserlerden biri İlyas Göz ’ün “Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü ”dür. Göz, çalışmasında Kucera ve Francis’in, İngilizcenin kelime sıklığının incelendiği “Computational analysis of present-day American English” adlı eserini örnek almıştır. Türkçenin kelime sıklığı alandaki ilk

Çalışmalardan olması ve kelime havuzunun geniş olması, bu eserin birçok araştırmada kullanılmasını sağlamıştır.

Göz, Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünü hazırlarken kendi ifadesiyle Türkçeyi temsil edebilecek nitelikte bir ‘Havuz’un oluşması için 23-33 yaşları arasında, hemen her meslekten yüksekokul mezunlarına anket yapmıştır. Ankette, verilen kategorilerin okuma hayatımızdaki oranını yazmalarını istemiştir. Verilen cevaplara göre elde edilen oran dağılımı şöyle olmuştur:

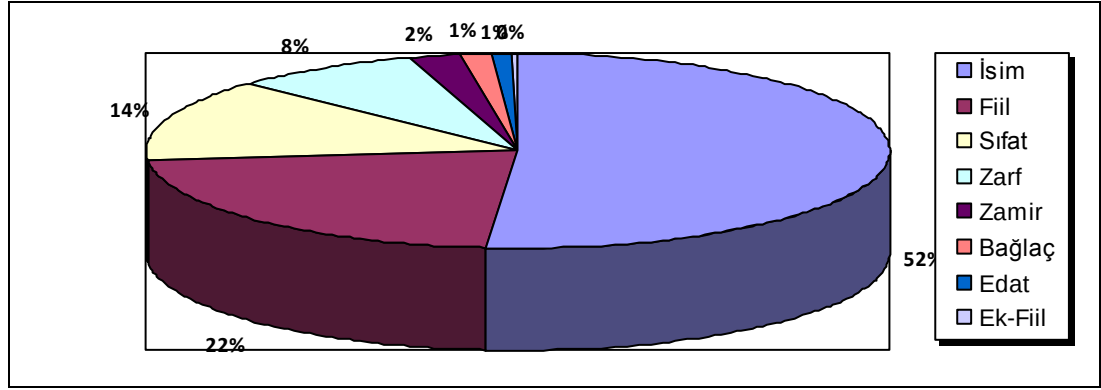
- Basın: % 35	- Roman, Hikâye: % 20	- Bilim: % 8
- Popüler Bilim: % 8	- G. Sanatlar, Biyografi: % 8	- Hobi: % 4
- Din: % 3	- Okul Kitabı: % 3	- Muhtelif: % 10

Yukarıdaki oranlara göre belirlenen kaynaklardan kelimeler havuza aktarılmıştır. Bu kelimeler herhangi bir işlem yapılmayan kelimelerdir. Bu haliyle 1.006.306 kelime olduğu belirlenmiştir. Bu 1.006.306 kelimenin aynı olanlarını kendi aralarında birleştirince bu rakam 179.861’e inmiştir. Yani havuzda 179.861 çeşit kelime mevcuttur. Yine bu kelimeler kendi içinde aynı kelimeleri barındırmaktadır. Kelime sayımında, bir kelimenin farklı çekimleri ayrı birer kelime olarak kabul edilmiştir. 179.861 kelimenin her birisi ait olduğu kelimenin yalın haline eklenince son olarak 22.693 kelimelik bir havuz ortaya çıkmıştır. Bu rakam kelime sıklığı sözlüğünün toplam kelime sayısıdır.

Çalışmamızda Göz’ ün sıklık listesine benzer şekilde yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarının kelime sıklıkları çıkarılmıştır. Yine aynı zamanda, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviye öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarından kelime sıklıkları çıkarılmıştır. Elde edilen bu veriler Türkçenin kelime sıklığı alanında önemli bir eser olarak kabul ettiğimiz Göz’ün Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü ile ders kitaplarının ilk 1000 kelimesi karşılaştırılmıştır.

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünün ilk 1000 kelimesi, 29286 sıklığıyla “bir” kelimesi ile başlamaktadır. Daha sonra sırasıyla “ve olmak, bu, için,

o, ben, demek, çok, yapmak, ne” şeklinde devam etmektedir. 1000 kelimenin en son sırasında ise 165 sıklığıyla “kapanmak” fiili yer almaktadır. İlk 1000 kelimenin türlere göre dağılımına baktığımızda karşımıza şöyle bir tablo çıkmaktadır:

Şekil 5: İlk 1000 Kelimenin Türlerine Göre Dağılımı

- İsim: 514	- Fiil: 220	- Sıfat: 139
- Zarf: 79	- Zamir: 23	- Bağlaç: 13
- Edat: 10	- Ek-fiil: 2	

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğündeki ilk 1000 kelime ile;

- “İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” ders kitabındaki 550 kelime,
- “Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe” ders kitabındaki 565 kelime,
- “Adım Adım Türkçe” ders kitabındaki 440 kelime,
- “Yabancı Dilim Türkçe” ders kitabındaki 435 kelime,
- 147 öğrencinin yazılı anlatım çalışmasındaki 503 kelime aynıdır.

Bu rakamlara göre Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğündeki ilk 1000 kelimeyle ders kitaplarındaki ilk 1000 kelime arasında yaklaşık %50’lik bir oran vardır. Yani ders kitaplarında kullanılan en sık 1000 kelimenin yarısı, sıklık listesinde de ilk 1000’lik dilimde yer almaktadır. Bu yönüyle ders kitaplarındaki kelimelerin sıklık oranlarının benzer oldukları görülmektedir. Ders kitapları arasında sıklık sözlüğüne en yakın rakam 565 kelime ile Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabıdır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki ilk

1000 kelimeyi sıklık sözlüğü ile karşılaştırdığımızda ise 503 kelimenin aynı kelimeler olduğunu görmekteyiz. Bu oranlara baktığımızda gerek ders kitaplarının gerekse öğrencilerin yazılı anlatımlarının kelime hazinesi, Türkçenin sık kullanılan kelimelerinden oluşmaktadır. Ders kitapları arasındaki benzerlik de bu yönüyle önemlidir. Toplam kelime sayılarındaki farklılık daha fazlayken, sıklık listelerine göre tercih edilen kelimelerde benzerlik göze çarpmaktadır. Örneğin Yeni Hitit ders kitabı 3409 farklı kelimedenden oluşurken Yabancı Dilim Türkçe ders kitabında 1090 farklı kelime vardır. Bu iki kitabın kelime sayılarının birinin diğerine oranı 3 katıdır ve aradaki fark yaklaşık 2000 kelimedir. Bu yüksek rakama rağmen ilk 1000 kelimedeki fark sadece 130 kelimedir. Kitapların toplam kelime sayılarından farklılıklar çok olsa da sıklık oranları benzerdir.

3.4. Sıklık Listelerinden Belirlenen Tavsiye Kelime Listesi

Çalışmada kelime edinimi kavramı ele alınırken, kelimenin anlamından başlanılarak öğretimi hususunda pek çok konuya değinilmiştir. Gerek teorik anlamda gerekse pratik açıdan yabancılara Türkçe öğretiminde kelime öğretiminin genel hatları belirlenerek bir değerlendirme yapılmıştır. Kelimeye dair yapılan bu araştırmalar esnasında hazırlanan altı farklı kelime listesi çalışmaya kaynaklık etmiştir. Kelimelerin kullanım alanları, sıklıkları, yaygınlıkları, seviyeleri gibi pek çok farklı yönleri bu listelere göre yorumlanmıştır. Altı farklı sıklık listesi, yabancılara Türkçe öğretiminde kelime öğretimindeki genel durumu daha net görülmesini sağlamış ve daha nesnel bir değerlendirme imkânı sunmuştur.

Yabancılar için hazırlanan dört farklı Türkçe ders kitabı, yazılı Türkçenin sıklık sözlüğü ve öğrenci yazılı anlatımlarından oluşan altı farklı kelime listesi geniş bir kelime havuzu oluşturmuştur. Havuzu oluşturan kelimeler şöyledir:

- İstanbul 2810 kelime,
- Yeni Hitit 3409 kelime,
- Adım Adım Türkçe 1374 kelime,
- Yabancı Dilim Türkçe 1090 kelime,
- Öğrenci Yazılı Anlatımları 1350 kelime,

- Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğü 1000 kelime.

Toplam 11,033 kelimelik sıklık listesinde benzer kelimeler farklı listelerde geçmektedir. Bu 11,033'lük listede bazı kelimelerin altı kaynaktan da yer alırken bazılarının da sadece bir kaynaktan geçtiği görülmüştür. Bu geniş havuz, çalışmanın birinci bölümünde ele alınan sıklık ve yaygınlık oranlarını inceleme açısından oldukça yararlı olmuştur. Öncelikle hazırlanan altı liste sıklık oranlarına göre düzenlenmiştir. Daha sonra bu listelerin oluşturduğu havuzda da kelimenin kaç farklı kaynaktan geçtiği belirlenerek yaygınlık oranları saptanmıştır. Hazırlanan bu son listeden en yaygın ve en sık kullanılan kelimelerden oluşan yaklaşık 1000 kelimelik bir tavsiye kelime listesi hazırlanmıştır. Bu liste, yabancılara Türkçe öğretiminin ilk seviyesi olan temel seviye (A1-A2) için öncelikle öğretilmesi ve ders materyallerinde kullanılması gereken kelimeler olduğu düşünülmektedir. Bu tavsiye listesi hazırlanırken kaynaklarda kullanımı oranı 6,5,4 olan kelimelerden belirlenmiştir. Ayrıca sık ve yaygın kelimelerin daha net görülmesi için türlerine göre sınıflandırılmıştır.

3.4.1. İsimler

abla	akıl	ana	aslan
acı	akıllı	anı	aşağı
aç	akraba	anlam	aşk
açı	akşam	anlatma	at
ad	alan	anne	ateş
adam	alfabe	apartman	ay
adet	alıştırma	ara	ayak
adlı	alışveriş	araba	ayakkabı
adres	altı	araç	ayran
ağabey	altın	aralık	baba
ağaç	altmış	araştırma	babaanne
ağız	amca	arka	bacak
aile	an	arkadaş	bahar

bahçe	bulaşık	çocuk	doğum
bakanlık	bura	çorba	doksan
baklava	burası	çöp	doktor
bal	burun	dağ	dokuz
balık	buyurun	daire	dolap
balkon	büro	dakika	dolu
banka	cadde	dans	domates
banyo	cam	davet	dost
bardak	cami	davranış	dönem
basketbol	can	dayı	durak
baş	cep	dede	durum
başarı	cevap	defa	duş
başkent	cuma	defter	duvar
batı	cumartesi	değer	dükkan
bayan	cumhuriyet	değil	dünya
bayram	cümle	değişiklik	eğitim
bebek	cüzdan	deniz	ek
beden	çabuk	dergi	ekmek
bey	çalışkan	deri	ekonomi
biber	çalışma	ders	el
bilgi	çamaşır	deve	elbise
bilgisayar	çanta	devlet	elektrik
bin	çarşamba	dış	elli
bina	çarşı	dışarı	elma
bisiklet	çay	dikkat	emekli
bol	çehre	dil	en
borç	çerçeve	dilek	erkek
boy	çeşit	din	erken
bölge	çeyrek	diş	eser
bölüm	çiçek	dişçi	eşya
buçuk	çikolata	dizi	et
bugün	çirkin	doğru	etraf

ev	güneşli	ilgi	kaşık
evli	günlük	ilkbahar	kat
eylem	gürültü	inek	katlı
fabrika	güven	insan	kavga
fare	haber	internet	kayak
fark	hafta	ise	kayıt
fasulye	hak	isim	kaza
fiil	hal	istasyon	kebab
fikir	halk	istek	keci
fil	hanım	iş	kek
film	hareket	işçi	kelime
firma	hasta	izin	kenar
fiyat	hastalık	kadın	kent
fotoğraf	hastane	kafa	kırk
futbol	hava	kafe	kış
garson	havaalanı	kahvaltı	kışın
gazete	havuz	kahve	kız
gazeteci	hayat	kala	kibar
gece	hayvan	kalabalık	kilo
geçmiş	hediye	kalem	kilometre
gelecek	hemşire	kalın	kip
gerçek	hesap	kalp	kişi
gitar	heyecanlı	kan	kitap
göl	hoca	kantin	kitapçı
gömlek	hoşça	kapalı	koca
görev	iç	kapı	koku
göz	içeri	kar	kol
grup	içinde	kara	kola
gül	ifade	karar	koltuk
gün	ihtiyaç	kardeş	komik
günaydın	il	karı	kompozisyon
güneş	iletişim	karışık	komşu

konser	makine	mühendis	örnek
kontrol	malzeme	müşteri	özür
konu	manzara	müze	pahalı
konuşma	marka	müzik	paket
korku	market	neden	palto
köfte	masa	nefret	pamuk
köpek	matematik	nere	pantolon
köprü	mavi	nereli	para
kredi	mektup	nereye	parça
kuaför	melek	niçin	park
kulak	memnun	nine	parmak
kule	mercimek	nişanlı	parti
kurs	merdiven	numara	pasta
kuru	merhaba	oda	patates
kuş	merkez	ofis	patlıcan
kutu	meslek	oğul	pazar (çarşı)
kuzen	meşgul	okul	pazar (gün)
kuzey	meşhur	olumlu	pazartesi
kültür	metin	olumsuz	pencere
küpe	metre	olumsuzluk	perşembe
kütüphane	metro	ora	peynir
lezzetli	mevsim	orada	piknik
limon	meyve	orman	pilav
lira	mezun	otel	piyano
lise	milyar	otobüs	plan
lokanta	milyon	otuz	polis
lütfen	mimar	oyun	portakal
maalesef	mutfak	ödev	posta
maç	mutlu	öğle	postacı
mağaza	mutluluk	öğrenci	pratik
mahalle	muz	öğretmen	problem
makarna	müdür	ömür	program

proje	sebepe	sözlük	televizyon
radio	sebze	spor	tembel
randevu	sekiz	su	temel
reklam	sekreter	süre	teneffüs
renk	seksen	sürü	tepe
resim	sene	süt	tercih
resmi	serin	şanslı	teşekkür
restoran	servis	şapka	teyze
roman	ses	şarap	tıp
rüya	sevgi	şarkı	tıraş
rüzgar	sevimli	şarkıcı	tiyatro
saat	sıcaklık	şehir	top
sabah	sıfat	şeker	toplam
saç	sık	şekil	toprak
sağlık	sıkıcı	şemsiye	torun
sahil	sıkıntı	şey	trafik
sahip	sınav	şirket	tren
sahne	sınıf	şoför	turist
sakal	sıra	tablo	tuz
sakin	sigara	tahta	tür
salata	silgi	takım	türlü
salı	sinema	taksi	ucuz
salon	sistem	tane	uçak
sanat	site	taraf	ulus
sandalye	siyah	tarif	ücret
saniye	sohbet	tarih	ülke
satıcı	sokak	taş	ümit
satış	son	tatil	üniversite
satranç	sonuç	tavşan	ünsüz
sayfa	soru	taze	ürün
saygı	söz	tedavi	üstünde
sayı	sözcük	telefon	ütü

vakit	yaprak	yetmiş	zararlı
vapur	yaramaz	yıl	zayıf
varlık	yardım	yıldız	zeytin
vatan	yardımcı	yirmi	ziyaret
vitamin	yardımsever	yiyecek	
vitrin	yarın	yol	
vücut	yaş	yorgun	
yabancı	yaşam	yukarı	
yağ	yatak	yumurta	
yağmur	yayın	yurt	
yağmurlu	yaz	yürek	
yakışıklı	yazar	yürüyüş	
yan	yazı	yüz (çehre)	
yanında	yemek	yüz (sayı)	
yanlış	yemyeşil	zafer	
yanlışlık	yer	zaman	
yapı	yeter	zamir	

3.4.2. Fiiller

açıklamak	azalmak	bilmek	çevirmek
açmak	bağlamak	binmek	çıkarmak
ağlamak	bakmak	bitirmek	çıkmaq
ağrımak	basmak	bitmek	çizmek
almak	başlamak	bulmak	dağıtmak
anlamak	beğenmek	bulunmak	değişmek
anlaşmak	beklemek	buluşmak	demek
anlatmak	belirlemek	büyümek	dikkat etmek
aramak	benzemek	çalışmak	dilemek
atmak	beslemek	çalmak	dinlemek
ayırmak	bıkmak	çalmak	dinlenmek
ayrılmak	bırakmak	çekmek	doğmak

dolaşmak	hareket etmek	korkmak	sinirlenmek
doldurmak	hatırlamak	korumak	sormak
dönmek	hazırlamak	koşmak	söylemek
durmak	hazırlanmak	koymak	sürmek
duymak	hissetmek	kullanmak	tamamlamak
düşmek	hoşlanmak	kurmak	tanımak
düşünmek	ısmarlamak	kurtulmak	tanışmak
düzenlemek	içmek	okumak	taşmak
düzenlenmek	ilerlemek	olmak	tekrarlanmak
eğlenmek	ilgilenmek	oluşmak	temizlemek
eklemek	inanmak	oluşmak	toplamak
etkilemek	inmek	oluşturmak	tutmak
etmek	istemek	oturmak	uçmak
evlenmek	işaretlemek	oynamak	uğraşmak
fark etmek	iyileşmek	ödemek	uğraşmak
fırçalamak	izlemek	öğrenmek	ummak
geçirmek	kabul etmek	öğretmek	unutmak
geçmek	kaçmak	ölmek	uyanmak
gelmek	kaldırmak	özlemek	uygulamak
gerekmek	kalkmak	pişirmek	uyumak
gerekmek	kalmak	sağlamak	uzatmak
getirmek	kapatmak	sahip olmak	üşümek
gezmek	karşılamak	sanmak	ütülemek
girmek	katılmak	satın almak	varmak
gitmek	kaybetmek	satmak	vermek
giymek	kaymak	saymak	yağmak
göndermek	kazanmak	seçmek	yakalamak
görmek	kesmek	sevinmek	yaklaşmak
görüşmek	kılmak	sevmek	yakmak
göstermek	kırmak	seyretmek	yanmak
götürmek	kızmak	sıkılmak	yapmak
gölmek	konuşmak	silme	yaşamak

yatmak	yemek	yıkamak	yürümek
yazmak	yetmek	yorulmak	yüzmek

3.4.3. Edatlar

başka	tamam	işte
doğru	yok	mesela
evet	sonra	üzere
hayır	beri	karşı
için	derece	peki
kadar	gibi	

3.4.4. Bağlaçlar

ama	fakat	ne ... ne ...
ancak	gerek	ve
belki	gibi	veya
bile	hem	yalnız
çünkü	hem ... hem ...	yani
da / de	ile	yoksa
eğer	ki	

3.4.5. Zamirler

ben	çoğu	o
birbiri	hangisi	onlar
birçok+(iyelik eki)	hepsi	onun
biri	herkes	sana
biz	kendi	sen
bu	kim	siz

bunlar	kimse	şu
bunu	ne	şunlar

3.4.6. Zarflar

acaba	diye	hiç	sonunda
ancak	dolayı	ileri	şimdi
artık	dün	iyice	şöyle
asla	elbette	kısaca	tekrar
ayrıca	evet	kim	üzere
bazen	gene	mutlaka	üzerine
belki	genellikle	nasıl	yalnızca
beraber	gerçekten	ne	yeniden
bile	göre	nerede	yine
birden	hakkında	niye	yok
boyunca	hangi	önce	yoksa
böylece	hemen	öyle	yüzden
burada	hep	sadece	zaten
			zor

3.4.7. Sıfatlar

açık	ayrı	beyaz	birlikte
ağır	az	bir	boş
ait	başka	biraz	böyle
alt	bazı	birinci	bütün
aynı	beş	birkaç	büyük

canlı	güzel	normal	uzun
çeşitli	hafif	on	üç
çoğu	hazır	orta	üçüncü
çok	her	ön	ünlü
daha	hızlı	önemli	üst
değişik	hiçbir	özel	var
derin	hoş	pek	yakın
diğer	iki	rahat	yaklaşık
doğru	ikinci	sağ	yalnız
dört	ilgili	sevgili	yanlış
ekonomik	ilginç	sıcak	yarı
eski	ilk	soğuk	yaşlı
eş	ince	sol	yavaş
farklı	iyi	sosyal	yedi
fazla	kaç	tabi	yeni
geç	karanlık	tam	yeşil
geçen	kırmızı	tamam	yoğun
genç	kısa	tatlı	yüksek
genel	kolay	tek	zengin
geniş	kötü	temiz	
gerek	küçük	tüm	
geri	lazım	uygun	
güçlü	modern	uzak	

SONUÇ

Çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime ediniminin farklı boyutlarıyla incelenmeyi ve kelime öğretimi yapılırken tercih edilen kelimelerin niteliklerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın veri tabanını, yabancı dil olarak Türkçe ders kitapları, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımları ve Yazılı Türkçenin Kelime Sıklık Sözlüğü oluşturmuştur.

İnsanların hem anadillerinde hem de yabancı bir dilde kendilerini net ve etkili bir şekilde ifade edebilmeleri sahip oldukları kelime hazinesine bağlıdır. Çalışmada, kelime ediniminin anadildeki durumuna kısaca değinilmiştir. Ancak çalışmanın asıl üzerinde durduğu husus, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki kelime edinimidir.

Yabancı dil öğretiminde öncelikle hedeflenen dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım ve yazılı anlatım gibi becerilerde kelime hazinesi ön plana çıkmaktadır. Bir yabancı dilde ilk 1000 kelimenin bilinmesiyle normal metinlerin % 80 oranında anlaşılabilceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime ediniminin her yönüyle üzerinde durulması gerekmektedir. Çünkü bir yabancı dil öğrenirken ilk karşılan birimler kelimelerdir. Her şeyden önce kelimeleri öğreniriz. Henüz herhangi bir dilbilgisi yapısını bilmememize rağmen, o dildeki kelimeleri öğrenmeye başlarız. Kelime öğretimi bu yönüyle yabancı dil öğretiminde olmazsa olmazlardandır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki genel duruma baktığımızda, son yıllarda ülkeler arasındaki iletişimin daha artması ve teknolojik imkânlar sayesinde sınırların giderek kalkmasıyla birlikte yabancı dil öğretimine olan talepteki artışa paralel, Türkçe öğretimi faaliyetleri artmıştır. Türkçe öğretimi yapan devlet ve özel kurumlar, bu alandaki kaynak eksikliğini kendi imkânlarıyla karşılamaktadır. Farklı kurumlarca hazırlanan ders kitapları ve ders yardımcı materyallerde ne yazık ki bir bütünlük görülmemektedir. Bunun nedeni olarak yapılan çalışmaların yetersiz oluşu

ve ortak bir platformda değerlendirilmemesidir. Çalışmamızda bu bahsedilen eksikliğin kelime edinimi açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Kelime edinimine dair tespitler yaparken, kelime öğretiminin anadilde ve yabancı dilde nasıl yapılması gerektiği sorusundan yola çıkılmıştır.

Çalışmamızın sonucu olarak yabancı dil olarak Türkçede kelime şunları söyleyebiliriz:

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğretimi yapılırken öncelikle hangi kelimelerin öğretileceği tespit edilmelidir. Bir dili öğrenirken, o dildeki bütün kelimeleri öğrenmek mümkün değildir. Bunun yerine kişiye en kısa zamanda öğretilmesi gereken kelimelere öncelik verilmelidir. Bunun için de kelimelerin kullanımı sıklık çalışmalarıyla belirlenmelidir. Bunun yanı sıra hangi amaç doğrultusunda Türkçe öğreniliyorsa ona yönelik bir kelime kadrosu kullanılmalıdır. Türkçe öğrenen bir ev hanımı ile araştırma yapmak amacıyla Türkçe öğrenen bir akademisyenin ihtiyaç duyacağı kelimeler farklıdır. Kelimelerin belirlenmesi sürecinde mevcut sıklık sözlükleri kullanılabileceği gibi yeni kelime sayımları da yapılmalıdır. Yaşayan bir varlık olan dil, sürekli gelişerek değişmektedir. Kullanılan kelimeler de bundan dolayı güncel olmalıdır. Kelimeler tespit edilirken sıklıklarının yanında yaygınlıkları da belirlenmelidir. Kelime yaygınlığının, sıklığa göre tespiti zahmetli olsa da yabancı dil olarak Türkçe için bir ihtiyaçtır. Bazı kelimeler, az sayıdaki metinlerde çok sık kullanılmasına rağmen çok farklı metinlerde geçmemekte, yani yaygın olarak kullanılmamaktadır. Bu durum kelimenin kullanımını değerlendirme açısından yanıltıcı olabilmektedir. Kelimeler, yaygınlık ve sıklık olarak iki boyutlu olarak ele alınmalı, listeler ona göre hazırlanmalıdır.

Türkçede, kelime üzerine yapılan bu çalışmaların sayısı giderek artmaktadır. Ancak buna rağmen yeterli değildir. Bu alanda, Türkçenin dengi dillerdeki çalışmaların sayısı oldukça fazladır ve çok eskilere dayanmaktadır. Türkçe bu yönüyle maalesef geri kalmıştır. Günümüz teknolojik imkânları çok hızlı gelişmektedir. Bu alanda yapılacak bilimsel araştırmalar için bilgisayar desteği şarttır. Bu konunun uzmanlarıyla işbirliği yapılarak, bilgisayarlar aracılığıyla çok

geniş kelime havuzları oluşturulmalıdır. Ayrıca sadece yazılı Türkçenin değil, sözlü Türkçenin de kelime havuzuna ihtiyaç vardır. Özellikle çalışmamızın konusunu oluşturan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, sözlü Türkçenin kelime hazinesine ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle günlük hayattaki dili yansıtması açısından, sözlü Türkçenin kelime sıklık listesi önemlidir. İncelediğimiz kitaplarda görüldüğü üzere, pek çok konuda diyaloglar kullanılmıştır. Bu diyalog metinlerinin işlevsel olması kullanılan kelime kadrosunun günlük hayattakiyle benzer olmasına bağlıdır. Hazırlanan kelime havuzları, kelime sayısı, kelime sıklığı, kelime yaygınlığı gibi özelliklerine göre incelenmelidir. Ortaya çıkacak veriler hem anadil hem de yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilecektir.

Sıklık listeleriyle elde edilen kelimeleri daha sonra sınıflandırılmalıdır. Bazı kelimeler çok sık kullanılmasına rağmen yabancı öğrencilere zor gelebilmektedir. Bundan dolayı kelimeler seviyelere göre sınıflandırılmalıdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde altı seviye vardır. A1, A2, B1, B2, C1 ve C2'den oluşan bu kurların her birinin kelime kadrosu farklı olmak zorundadır. Ders kitaplarında ve yardımcı materyallerde bu durum gözetilmelidir. Temel seviye olarak da adlandırılan A1 öğrencinin karşılaşacağı kelimeler özenle seçilmelidir. Kavraması zor kelimeler, Türkçe öğretimini yavaşlatacaktır. Bu yönüyle kelimelerin tespiti ve sınıflandırılmasında işlevsellik ön planda tutulmalıdır.

Edinim, öğrenmenin bilinçaltında devam etmesi olarak tanımlanmaktadır. Kişi öğrenilen kuralların farkında olmasa bile kuralların doğruluğuna dair bir his geliştirmektedir. Öğrenme ise bilinçli bir eylemdir. Öğrendiği şeyin kurallarını bilme, farkındalık ve bunlar hakkında konuşabilme yetisine sahip olmaktadır. Çalışmada, kelime öğretimi yerine kelime edinimi başlığının tercih edilmesinin nedeni olarak, kelime öğretim sürecinin bazen bilinçli bazen bilinçsiz bir şekilde gerçekleşmesi diyebiliriz. Kelime edinimi, anadilde ve yabancı dilde nasıl bir süreç içerisinde ilerlediği belirtilmiştir. Bu karşılaştırmadan yola çıkılarak yabancı dil olarak Türkçede nasıl bir yol izlenmesi gerektiği belirlenmiştir. Öncelikle hangi kelimelerin öğretileceği belirlenirken bahsedilen sıklık listelerine yardımcı olarak farklı yollar tespit edilmelidir. Bunun için uygun yöntemlerden biri ihtiyaç

analizleridir. Öğrencilere yapılacak anketlerle, ihtiyaç duyulan kelimeler belirlenmelidir. Bunun yanında Türkçedeki çekirdek kelimeler diyebileceğimiz günlük hayattaki birincil kelimeler tercih edilmelidir. Kelimelerin belirlenmesinde sıklık sayımları sıralamasında öncelikli olanları öğretilmelidir.

Kelime ediniminde Türkçenin özelliklerinden faydalanılabilir. Sonda eklemeli bir dil olan Türkçede, diğer dillerde yeni kelimelerle anlatılan kavramları eklerle kolaylıkla ifade edebiliriz. Türkçe ek bakımından zengin bir dildir. Eklerin çeşitliliği, kelimelerin anlamlarını çok farklı şekillere dönüştürme imkânı vermektedir. Bu sayede kolaylıkla yeni kelimeler türetilmektedir. Türkçeyi öğrenenler için bu önemli bir avantajdır. Eklerle türetilen her bir yeni kelime ile söz varlığını genişlemektedir. Öğrenci ekin işlevini öğrenmesiyle yeni kelimeler türetmeye başlayabilmektedir. Çalışmamızdaki ders kitaplarında bu tarz bir yöntemin kullanılmadığı görülmüştür. Bu bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle yapım eklerinin öğretilmeye başlamasıyla birlikte, eklerle kelime türetme kelime dağarcığını geliştiren bir yöntemlerden biri olmalıdır. Çalışmada da bahsedilen dilbilimci Johan Vandewalle'nin bu konuya dair tespiti yinelemek de fayda görüyoruz: "Anadili Türkçe olan bir kişinin kısa cümlelerle düşündüğü, konuşma anında ise bu kısa cümleleri çeşitli yollarla birbirine bağlayarak karmaşık yapılar kurduğu görüşündeyim. Bu 'cümle bağlama eğilimi' bazı konuşucularda zayıf, bazılarında ise adeta bir hastalık derecesinde güçlü olabilir. Bu son durumda ortaya çıkan dilsel yapılar, insan zihninin üstün olanaklarını en güzel şekilde yansıtıyor. Farklı dil gruplarına ait birçok dili incelediğim halde şimdiye kadar hiçbir dilde beni Türkçedeki karmaşık cümle yapıları kadar büyüleyen bir yapıya rastlamadığımı söyleyebilirim. Biraz duygusal olmama izin vererseniz, bazen kendime 'keşke Chomsky de gençliğinde Türkçe öğrenmiş olsaydı' diyorum. Eminim o zaman çağdaş dilbilim İngilizceye göre değil, Türkçeye göre şekillenmiş olurdu." Çalışmamızda başvurduğumuz kaynaklardan olan Göz'ün Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğündeki ilk 1000 kelimeyi incelediğimizde yapım eki alan kelimeler oldukça fazladır. Örneğin, -cI yapım eki alan 7 kelime, -lIk yapım eki alan 20 kelime, -II yapım eki alan 18 kelime tespit edilmiştir. En sık kullanılan ilk 1000 kelimedeki bu oran, kelime havuzu genişledikçe artacak ve farklı yapım eklerinin kullanıldığı

görülebilecektir. Eklerin işlevlerinin öğretilmesiyle öğrenci bizzat yeni kelimeler türetebilecektir.

Kelime edinimi yabancı dil öğretiminin önemli parçalarındandır. Yabancı dil öğretimi üzerine yapılan çalışmalara baktığımızda kelime edinimi üzerine farklı araştırmalar görmekteyiz. Kelime öğretiminin daha başarılı olması adına farklı fikirler ve yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Bunların arasında en fazla üzerinde durulan husus, kelime öğretiminde kullanılacak yöntemlerdir. Bu konuda çok sayıda araştırma vardır. Ancak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ihtiyaç duyulan kelime öğretim yöntemleri yok denecek kadar azdır. Türkçenin söz dizimi, kelime yapısı, eklerin durumu pek çok yönünü dikkate alarak, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmak amacıyla kelime öğretimi yöntemleri belirlenmelidir. Ders kitaplarında bahsedilen yöntemlerin kullanımı oldukça azdır. Kelime öğretimi, bilinen klasik yöntemlerle yapılmaktadır. Örneğin, öğretilmek istenen kelime veya kelime grubu, kasıtlı olarak güçlendirilmiş bir bağlam içerisinde sunulmasıyla kelime öğretimini hedefleyen yöntemin ders kitaplarında kullanılmadığı görülmüştür. Bu yöntem, anlamı bilinmeyen kelime ile ilgili özenle hazırlanmış ipuçları ile kelimenin anlamını öğretimi hedeflenmektedir. Diğer dillerde çok sık kullanılan bağlam içerisinde kelime öğretimi, Türkçe öğretiminde kullanılmamıştır. Türkçe için bu alanda yapılacak çalışmalara ihtiyaç vardır.

Ders kitaplarının kelime hazinesi açısından değerlendirdiğimizde, kitapların kelime sayılarındaki farklılık göze çarpmaktadır. En fazla kelime bulunan Yeni Hitit'te 56.534 kelime yer alırken, Yabancı Dilim Türkçe'de ise 19.074 adet kelime vardır. Aradaki farkın sebebi olarak kitap yazarlarının yaklaşım farklılıklarını söyleyebiliriz. Bazı kitaplarda okuma parçalarına ağırlık verilirken, bazılarında ise boşluk doldurma, soru-cevap, doğru-yanlış gibi değerlendirmelere sıklıkla yer verilmiştir. Kitaplardaki bu farklılığın nedenleri arasında ders kitaplarına yardımcı kaynakların varlığı gösterilebilir. Her biri farklı kurumlarca kullanılan bu ders kitapları, kurslarda yardımcı ek materyallerle desteklenmektedir. Çalışmamızda sadece ders kitaplarını incelendiğinden için ek materyallere yer verilmemiştir.

Kitapların kelime sıklığı da kelime sayısına paralel çıkmıştır. Kelime sayısı fazla olan kitabın, kelime sıklık oranı yani kitaptaki farklı kelime sayısı fazla çıkmıştır. Ders kitaplarının kelime sıklıkları ve kelime sayılarının yanında kelime yaygınlıkları da önemlidir. Zira bir kelime, sıklık listelerinde üst sıralarda yer alsa da, farklı kişiler tarafından kullanılmıyorsa yaygın değildir. Bir kelimenin yaygın kabul edilmesi için, kelime sayımı yapılan havuza kaynaklık eden farklı metinlerde yer alması gerekmektedir. Aynı metinde çok fazla kullanılması onun yaygın olduğu göstermemektedir. Fakat kelimelerde sıklık ve yaygınlık doğru orantılıdır. Sıklık oranı yüksek olan kelimeler genellikle yaygın kelimelerdir.

Çalışmamızdaki kelimelerin yaygınlıkları, öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki kelime listelerine göre tanımlanmıştır. Kelimelerden sıklık oranı yüksek ilk 100 kelimeye göre yaygınlık belirlenmiş ve bir değerlendirme yapılmıştır. En yaygın kelimelerin kullanıldığı ders kitaplarındaki ilk 100 kelimenin 63'ü öğrenci yazılı anlatımlarındakilerle aynı olduğu görülmüştür. Yaygınlığı en düşük kitapta ise bu oran 100 kelimedede 48'dir. Kitapların yaygınlık açısından başarılı olduğu görülmektedir. İlk 100 kelimedeki bu oranlara bakarak kitaplar hakkında genel bir malumat edinmekteyiz.

Yabancı dil öğretiminde yazınsal metinlerin kullanımı oldukça yaygındır. Metinler, öğrenciyi daha etkin kılarken aynı zamanda bilgi düzeyinde faydalı olacak ve en önemlisi ise kültürlerarası bir etkileşim sağlayacaktır. Derste dil bilgisi kurallarını ve yeni kelimeleri düz bir anlatımla vermek yerine seviyeye uygun metinler kullanılmalıdır. Bu sayede öğrendiği dilin kültürünü öğrenmiş olup kendi kültürü ile karşılaştırma imkânı bulacaktır. Böylelikle farklı bakış açıları geliştirerek derste daha etkin olacaktır. Bütün bunların gerçekleşmesi için kullanılan metinler nitelikli olmalıdır. Öğrencinin seviyesine uygun seçilen metinlerin konuları da ilgi çekici olmalıdır. Yabancı dil öğretiminde kelime ediniminin gerçekleşeceği en ideal yer metinlerdir. Yeni kelimelerin düzenli bir şekilde yer aldığı metinler ders kitaplarında yer almalıdır. Çalışmamızdaki ders kitaplarında da bahsedildiği gibi metinler mevcuttur. Fakat kitaplarda kullanılan metinlerin belirlenmesinde hangi ölçütlerin kullanıldığı belirtilmemiştir. Metinlerin öğrenci tarafından zevkle

okunması ve anlaşılması için seviyeye uygunluk önemlidir. Kullanılan metnin konusu çok ilginç de olsa öğrencinin seviyesine hitap etmediği müddetçe kullanışlı olmayacaktır.

Dil öğretiminde kullanılan metnin ne kadar anlaşılabilir olduklarını inceleyen farklı yöntemler mevcuttur. Bunlardan biri son yıllarda ortaya çıkan okunabilirlik değerlendirmesidir. Her dil için belirlenen farklı formüllerle hesaplamalar yapılarak, metnin kolaylık-zorluk değerleri tespit edilmektedir. Çalışmamızda da metnin incelenmesi için okunabilirlik indeksini kullanılmıştır. Türkçenin özellikleri göz önünde bulundurularak belirlenen formüllerle hesaplamalar yapılarak, metnin güçlük seviyeleri belirlenmiştir. Yapılan incelemede İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ders kitabının okunabilirlik indeksi 61,8, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabının 58,9, Adım Adım Türkçe ders kitabının 73,71 ve Yabancı Dilim Türkçe ders kitabının 86,06 çıkmıştır. Bu değerlere göre İstanbul ve Yeni Hitit kitaplarındaki seçilen metinler orta güçlükte, Adım Adım Türkçe ve Yabancı Dilim Türkçe kitaplarındakiler ise kolay metinlerdir. İncelenen ders kitaplarının temel seviye oldukları düşünülürse, metnin kolay seviyede olmaları gerekmektedir. Okunabilirliği en yüksek olan ile en düşük olan arasında % 27’lik bir fark vardır. Bu oran aynı seviye için hazırlanmış metinler için yüksek bir rakamdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için hazırlanan materyallerde bir bütünlük sağlanmalıdır. Bu bütünlük gerek konu dağılımı gerekse metnin belirlenmesinde önemli bir ihtiyaçtır. Çalışmamızda kullandığımız okunabilirlik indeksinden başka, metinleri değerlendirebileceğimiz farklı yöntemler geliştirilmelidir. Ders kitaplarındaki metnin yanında özellikle Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanmış okuma kitapları için de buna ihtiyaç vardır.

Çalışmamızda incelenen öğrenci yazılı anlatımları kelime edinimi açısından önemlidir. Öğrencilerin temel seviyeyi (A1-A2) bitirdikten sonra yapılan yazma çalışmasıyla elde edilen bu metnin kelime sayıları ve türleri kitaplara paraleldir. Öğrencilerin en sık kullandığı kelimeler ile Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğünde en sık kelimeler genel olarak benzerdir. 147 öğrencinin yazılı anlatımlarından toplam 1165 adet farklı kelime tespit edilmiştir. Bu rakam ders kitaplarındaki orana yakındır.

Bu yönüyle farklı kelime kullanma sıklığı açısından yazılı anlatım çalışmalarını başarılı kabul edebiliriz. Kullanılan kelime türlerine göre oran olarak sırasıyla isim, fiil, sıfat, zarf, zamir, bağlaç, edat şeklindedir. Bu sıralama Yazılı Türkçenin Sıklık Sözlüğüyle aynıdır. Buradan hareketle öğrencilerin Türkçenin cümle yapısını ve kelime türlerinin kullanım alanlarını kavradıkları görülmektedir.

Yazılı Türkçenin Sıklığı Sözlüğü, çalışmamızdaki ders kitaplarının kelime kadrosunu karşılaştırma açısından faydalı olmuştur. Yazılı Türkçenin kelimeleri üzerine önemli bir çalışma olan bu eserdeki ilk 1000 kelime ile ders kitaplarındaki ilk 1000 kelimenin hemen hemen yarısı benzerdir. İlk 1000’de 565 kelimesi aynı olan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabı ilk sıradadır. Diğer kitaplar da bu orana yakındır. Buna göre kitaplardaki kelimeler %50’lik bir oranda sık kullanılan kelimelerden tercih edilmiştir. Bu geri kalan %50’lik dilimdeki kelimelerin sık olmadığı anlamına gelmemektedir. Bu yönüyle kitapların kelime sıklık oranlı başarılı kabul edilebilir.

Son olarak çalışmadaki kitapların ve öğrenci yazılı anlatımlarının değerlendirilmesi sonucunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime ediniminin üzerinde daha fazla durulması gerektiği görülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yeni bir bilim dalı olarak hızla gelişmekte ve bu alanda yeni çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların daha nitelikli olması için konuların sınıflandırılması gerekmektedir. Bu sınıflandırma yapılırken dilbilgisi öğretimi kadar kelime öğretimi de önemlidir ve üzerinde durulmalıdır. Özellikle öğrencilere öncelikle öğretilmesi gerekli olan kelimeler tespit edilerek listeler hazırlanmalıdır. Bu listeler öğrencilerin seviyelerine göre ayrılacağı gibi Türkçe öğrenmedeki amaçlarına göre de ayrılmalıdır. Bunun için kelimeler konularına göre sınıflandırılmalıdır. Bu yapılırken aynı zamanda belirli alanlardaki kelime sıklıkları da belirlenmelidir. Örneğin okulda, otelde, alışverişte gibi farklı ortamlarda kullanılan kelime kadrosu ortaya çıkarılmalıdır. Kelime listeleri konularına göre ayrılırken Avrupa Konseyinin hazırladığı, üye devletlerarasında yabancı dil öğrenimi alanında daha fazla şeffaflık ve birliktelik sağlamak amacıyla oluşturulan, Türkçenin de yer aldığı Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı gibi uluslararası kıstaslar göz

önünde bulundurulmalıdır. Böylelikle yabancılara Türkçe öğretimi uluslararası disiplinlere bağlı bir alan olacaktır.

Çalışmamızda kullanılan Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü gibi sözlü Türkçenin kelime sıklığı sözlüğüne ihtiyaç vardır. Özellikle günlük hayatta kullanılan dilin kelime kadrosu bu şekilde belirlenebilecektir. Bu sayede Türkçenin yazılı dili ve sözlü dili arasındaki farklar da ortaya çıkacaktır. Yazılı dilin sözlü dile ne kadar yansıdığı da görülecektir. Özellikle ders kitaplarındaki diyaloglar sözlü Türkçenin kelime sıklığına göre hazırlanmalıdır. Metinlerde ise yazılı Türkçenin sıklık sözlüğüne başvurulmalıdır. Ders için metin oluşturulurken kelimeler bu sıklık listelerinden belirlenmelidir. Mevcut edebi eserler de Türkçe öğretiminde kullanılacaksa sadeleştirme yapılırken bu sıklık listelerindeki kelimelerle yapılmalıdır.

Türkçe öğretiminde kelime edinimde farklı kaynaklara ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer dillerde bu alanda yapılmış birçok çalışma vardır. Türkçe üzerine yapılacak yeni çalışmalarda bunlardan faydalanılabilir. Türkçe öğrenen ve Türkçe üzerine çalışmalar yapan Belçikalı dilbilimci Johan Vandewalle, bir makalesinde diğer dillerde hazırlanan materyallerin Türkçeye kazandırılması gerektiğini vurgulamıştır. Vandewalle'nin ihtiyaç duyduğu kaynakların birçoğunun kelime edinimi üzerine olduğu görülmektedir. Türkçeyi öğrenen bir yabancıнын gözüyle bakıldığında, bu alandaki eksiklikler göze çarpmaktadır. Gelecekteki çalışmalara bir yol haritası teşkil etmesi açısından ihtiyaç duyulan kaynaklar şunlardır:

- İletişimde normal, resmi ve teklifsiz dilde olmak üzere üç ayrı düzeyi gösteren eserler,
- 1000 ve 2000 kelimelik sıklık listeleri ve buna dayalı olarak temel söz varlığı,
- Kelimelerin çeşitli anlamlarını ve kullanışlarını gösteren anlamlı örnek cümleler veren sözlükler,
- En sık kullanılan 1000 ve 2000 kelimenin yer aldığı okuma kitapları,
- Kelimelerin en sık hangi kelimelerle kullanıldığını gösteren sözlükler,

- Anlamca birbirine yakın olan kelimeleri bir araya getiren ve aralarındaki farkları örnek cümleler vererek açıklayan sözlükler,
- Kelimeleri kök ve eklerine ayırdıktan sonra onları son harflerinden başlayarak alfabetik sıraya koyan sözlükler,
- Kelimeleri kök ve eklere ayırdıktan sonra onları türetildikleri köklere göre bir ağaç biçiminde bir araya getiren sözlüklerdir.

Bu listede de görüldüğü gibi kelime edinimi, yabancı dil olarak Türkçede öğretiminde üzerinde durulması gereken başlı başına bir çalışma alanıdır. Türkçenin öğretiminde kelimelerin nasıl ele alınacağı meselesi her yönüyle incelenmelidir. Çalışmamızda, yabancılara Türkçe öğretiminde kelime ediniminin genel durumu verilmiş, kelime öğretiminin nasıl olması gerektiği üzerinde durulmuştur. Çalışmamız, kelime edinimini genel bir kavram olarak ele almıştır. Bütün bunların yanında çalışmadaki kelime listelerinden süzülerek elde edilen en sık ve en yaygın kelimelerin yer aldığı temel seviye (A1-A2) kelime listesi çalışmanın üçüncü bölümünde verilmiştir. Yaklaşık bin kelimedenden oluşan bu liste, temel seviye için hazırlanacak ders kitapları, okuma kitapları ve derse yardımcı materyallerin kelime kadrolarının belirlenmesinde kaynaklık edeceği düşünülmektedir. Ortaya çıkan bu listenin daha kullanışlı olması için kelimeler türlerine göre ayrılmıştır. Bu sayede kelimelerin, sıklık ve yaygınlıkları türlerine göre de görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ankara Üniversitesi TÖMER: **Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1**, Ankara, Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER) Ankara Üniversitesi Basımevi, 2008.
- Akış, İbrahim, Ferhat Aslan: **Yabancılar İçin Orta Türkçe Alıştırmaları**, İstanbul, Çantay Kitabevi, 2003.
- Akpınar, Meriç, Fatma Açık: “Avrupa Dil Gelişim Dosyası Bağlamında, Yabancılar Türkçe Öğretiminde Deyim ve Atasözlerinin Öğrenme-Öğretme Sürecine Aktarımı”, **III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu**, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2010.
- Aksan, Doğan, **Her Yönüyle Dil**, Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim), C.III, Ankara, TDK Yayınları, 2000.
- Aksan, Doğan: **Anlam Bilim**, 4. Baskı, Ankara, Engin Yayınevi, 2006.
- Aksan, Doğan: **Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi**, 4.Baskı, Ankara, Engin Yayınevi, 2006.
- Aksan, Doğan: **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, 4. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2007.
- Aksan, Doğan: **Sözcük Türleri**, Ankara, TDK Yayınları, Olgaç Basımevi, 1987.

- Aksan, Doğan: **Sözcükbilim, Dilbilim ve Dilbilgisi Konuşmaları**, Ankara, TDK Yayınları, 1980.
- Aksan, Doğan: **Türkçenin Sözcük Varlığı**, Ankara, Engin Yayınevi, 2000.
- Aksan, Doğan: **Türkçenin Zenginlikleri İncelikleri**, 2. Baskı, Ankara, Bilgi Yayınevi, 2006.
- Aksan, Doğan: **Türk Dili Zengin Bir Dil midir?**, Ankara, A.Ü TÖMER Dil Dergisi, sayı:16, 1994.
- Aksan, Doğan: **Türkçenin Gücü**, 10. Basım, Ankara, Bilgi Yayınevi, 2006.
- Aksan, Doğan: **Türkiye Türkçesinin Dünü, Bugünü, Yarını**, 5. Basım, Ankara, Bilgi Yayınevi, 2007.
- Aksan, Yeşim ve Yaldır, Yılmaz: “İlköğretim Türkçe Ders Kitapları Derlemi ve Türkçe Ulusal Dil Derlemi Örneklemindeki Sözcük Sıklıkları”, **Türkçe Öğretimi Üzerine Çalışmalar**, İzmir, 397-408, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2011.
- Akyol, Hayati: **Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi**, Ankara, Pagem Akademi Yayıncılık, 2005.
- Altun, Mustafa: “Eski Metinlerde Bir Semantik İnceleme Örneği: Hikmet Nâme”, Sakarya, **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2004.
- Apaydın, Didem: “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sözcük Öğretimi Üzerine Bir Yöntem Denemesi”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.

- Arslan, Mustafa: **Yabancılar Türkçe Öğretim Kılavuzu Temel Seviye**, Saraybosna, IBU Publications, 2010.
- Ateşman, Ender: “Türkçede Okunabilirliğin Ölçülmesi”, Ankara, **Ankara Üniversitesi Dil Dergisi**, S:58, 1997.
- Ayter, Gürsel: “Anadilde Sözcük Öğretimine Bir Yaklaşım”, **Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi**, Ankara, S:1, 1986.
- Balcı, Umut: “Türkçenin Tersine Sözlüğü”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Ankara, 2/9, 2009.
- Barın, Erol: “Yabancılar Türkçenin Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi”, **Türklük Bilimi Araştırmaları**, Türkçe’nin Öğretimi Özel Sayısı, s.311-317, S.13, Niğde,2003.
- Baş, Bayram: “Söz Varlığı Araştırmalarında Veri Çarpıklığı ve Eğitime Yansımaları”, **Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:12, 2010.
- Başkan, Özcan: “Dil Kullanımında Verimlilik Açısından Tikel Sözlükçe”, **Türk Dili Dergisi**, Dil Öğretimi Özel Sayısı, Ç.Ü. Türkoloji-Makale Bilgi Sistemi.
- Başkan, Özcan: **Yabancı Dil Öğretimi İlkeler ve Çözümler**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2006.
- Başkan, Özcan: **Yabancı Dil Öğretimi**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2006.
- Bayraktar, Nesrin: “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Anlamca Birbirine Yakın Sözcüklerin Beraber Öğretilmesinin Yarattığı Sorunlar

- Üzerine”, **Türkçe Öğretiminde Güncel Yaklaşımlar**, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 2010.
- Bilgin, Gökçen: “Ölker, Gökhan (2011), Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”, **Dil Araştırmaları Dergisi**, Ankara, S:11, 2012.
- Birol, Cem, Murat Özbay: **Yabancılarla Türkçe Öğretimi İçin Ölçme ve Değerlendirme Soruları**, Ankara, Pagem Akademi, 2013.
- Budak, Yusuf: “Sözcük Öğretimi ve Sözlüğün İşlevi”, **Dil Dergisi**, Sayı:92, Ankara, 2000.
- Budak, Yusuf: “Sözcük Öğretimi ve İşlevi”, Ankara, **Ankara Üniversitesi Tömer Dil Dergisi**, Sayı:92, 2000.
- Cem, Ayşen: “Dilbilgisi Öğretiminde Biçim-Anlam-Kullanım Üçlüsü: Ders Malzemesi Hazırlama ve Uygulama Önerisi”, **Ankara Üniversitesi Tömer Dil Derg**, Sayı:128, 2005.
- Chung, Mihwa, Paul Nation: **Technical Vocabulary in Specialised Texts, Reading in a Foreign Language**, Vol.15, N. 2003.
- Council of Europe: **European Language Portfolio**, Strasbourg, 2000.
- Çetinkaya, Gökhan: “Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Düzeylerinin Tanımlanması ve Sınıflandırılması”, A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2010.
- De Saussure, Ferdinand: **Genel Dilbilim Dersleri**, Çeviren: Berke Vardar, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2001.

- Demir, Celal: “Türkçe / Edebiyat Eğitimi ve Kişisel Kelime Serveti”, **Milli Eğitim Dergisi**, Ankara, Sayı:169.
- Demir, Celal: “Türkçe Dil Bilgisi Öğretiminin Sorunları”, **Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Üzerine Konuşmalar**, Ankara, TDK Yayınları, 2009.
- Demircan, Ömer: “Sözcük Öğretimi ve Türkçe-İngilizce Sözcük Yapım Türleri Üzerine Bir Karşılaştırma”, **Türk Dili-Dil Öğretimi Özel Sayısı**, Ankara, TDK Yayınları, 1983.
- Demircan, Ömer: “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ve Bir Kaynakça Denemesi”, **Yabancı Dil Öğretim Sorunları Gözlemler Öneriler**, İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Okulu Yayınları, 1982.
- Demircan, Ömer: **Yabancı Öğretim Yöntemleri**, Ekin Eğitim Yayınları, 1990.
- Demirel, Özcan: **Yabancı Dil Öğretimi Dil Pasaporu Dil Biyografisi Dil Dosyası**, 2.Baskı, Ankara, Pagem Akademi Yayınları, 2004.
- Demirezen, Mehmet: “Sözcük Öğretiminde Ana Dil - Yabancı Dil Çatışması”, **Türk Dil Dergisi**, S: 381, 1983.
- Demirezen, Mehmet: “Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruhbilimsel Sorunları”, **Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi**, yıl: 32, sayı: 379-380/Temmuz-Ağustos, TDK, 1983.
- Demirezen, Mehmet: “Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruhbilimsel Sorunları”, **Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi**, Dil Öğretimi Özel Sayısı, sayı: 379-380, 1983.

- Demirezen, Mehmet: “Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Sözcüklerin Ruh dilbilimsel Sorunları”, **Türk Dili Dergisi**, 1983.
- Dilaçar, Agop: “Türkçemizde Kelime Hazinesi ve Kelime Öğretimi”, http://www.tdkdergi.gov.tr/TDD/1954s34/1954s34__04_A_D.pdf. (Çevrimiçi)
- E.L., Thorndike, ve I. Lorge: **The Teacher’s word book of 30.000 words**, New York, Teachers Collage, Colombia University, Bureau of Publications, 1944.
- Ediskun, Haydar: **Türk Dilbilgisi**, 3. Baskı, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1988.
- Er, Kemal Oğuz: “Yabancı Dil Öğretim Programlarında Kültürün Etkileri”, **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, S:39, 2006.
- Ercilasun, Ahmet B.: “Tarihten Geleceğe Türk Dili”, (Çevrimiçi) <http://tdk.org.tr/TR/dosyagoster.aspx?DIL=1&BELGEANA H=871&DOSYASIM=Tarihten%20Gelece%C4%9Fe%20T%C3%BCrk%20Dili.htm>
- Ergenç, İclal: “Türkiye’deki Anadil Sorunu”, **Dil Dergisi**, Sayı: Kasım, 1994.
- Ergin, Muharrem: **Türk Dil Bilgisi**, İstanbul, Bayrak Yayınları, 1998.
- Ergin, Muharrem: “Türkçenin Tarihi Gelişimi”, (Çevrimiçi) http://turkoloji.cu.edu.tr/ESKI%20TURK%20DILI/muharrem_ergin_turkce_tarihsel_gelisim.pdf

- Erten, I., M. Tekin: **Effects on Vocabulary Acquisition of Presenting New Words in Semantic Sets Versus Semantically Unrelated Sets**, System 36, 2008, 407-422.
- Fry, Edward: **Developing A Word List for Remedial Reading, Elementary English**, Vol. 34, No. 7, 1957.
- Göksel, Yüksel: **Turkish Grammar Transformational Generative And Contrastive**, İstanbul, Berdan Matbaacılık, 2010.
- Göz, İlyas: **Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 2003.
- Güler, T., vd.: “Bilgisayar Destekli Okunabilirliği Analizi”, **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, Güz, 7(4), 2009.
- Güleryüz, Hasan: **Yaratıcı Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 2002.
- Güneş, Firdevs: **Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller**, Ankara, Pagem Akademi Yayınları, 2013.
- Güneş, Sadiye: “Yabancı Dil Öğretiminde Deyim Öğretimi: Yöntemler, Teknikler ve Uygulamalar”, **İ.Ü. Dilbilim Dergisi**, Cilt:2, Sayı:2, 2009.
- Güzel, Abdurrahman: **İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi (Almanya Örneği)**, 2. Baskı, Ankara, Öncü Kitap Basımevi, 2010.
- Güzel, Abdurrahman, Erol Barın: **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**, Ankara, Akçağ Yayınları, 2013.

- H., Kucera, ve W.N., Francis: **Computational analysis of present-day American English**. Providence, RI: Brown University Press, 1967.
- Harmer, Jeremy: **The Practice of Language Teaching (3th)**, Longman, 2001.
- Hazai, György: “Yabancı Ülkelerde Türkçe Öğretiminin Bazı Sorunları”, **Avrupa'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Sempozyumu**, 2001.
- Hengirmen, Mehmet, Nurettin Koç: **Türkçe Öğreniyoruz 1**, Ankara, Engin Yayınevi, 1990.
- Hengirmen, Mehmet: “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi”, **A.Ü. TÖMER Dil Dergisi**, S.10, 1993.
- Hengirmen, Mehmet: **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi**, 2. Baskı, Ankara, Engin Yayınevi, 1993.
- Hepsöyler, Ender, K. Liebe-Harkort: **Türkisch mit Gedichten**, Hückelhoven, Schulbuchverlag Anadolu GmbH, 1995.
- İnanç, Banu Yazgan İnanç, vd.: **Gelişim Psikolojisi**, Adana, Nobel Kitabevi, 2004.
- İşcan, Adem: “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi”, **Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl:2, S:4, 2011.
- Karaağaç, Günay: **Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü**, TDK Yayınları, 2013.
- Karadayı, Özay: “İlköğretim 1. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Çalışma”, Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi.

- Karadüz, Ednan: “Sözcük Sıklığı Çalışmalarının Önemi”, **V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I**, Ankara, TDK Yayınları, 2004.
- Karakuş, İdris: **Türkçe - Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi**, Ankara, Can Matbaa, 2005.
- Karatay, Halit: “Kelime Öğretimi”, **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:27, 2007.
- Karatay, Halit: “Türkçe Dersi Kitaplarında Kelime Çalışmaları”, **Milli Eğitim Dergisi**, S:173, 2007.
- Keklik, Saadettin: “On Bir Yaşına Kadar Çocukta Dil Edinimi”, Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2009.
- Kılıç, Abdurrahman, Seven, Serdar: **Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi**, Ankara, Pagem Akademi Yayınları, 2002.
- Kılınç, Aziz, Abdullah Şahin: **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**, Ankara, Pagem Akademi Yayınları, 2013.
- Kıran, Zeynel, Kıran, Ayşe: **Dilbilime Giriş**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2006.
- Koç, Nurettin: **Yabancılar İçin Dilbilgisi**, İstanbul, İnkılap Kitabevi, 1994.
- Korkmaz, Zeynep: **Gramer Terimleri Sözlüğü**, 2. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2003.

- Korkmaz, Zeynep: **Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**, Ankara, TDK Yayınları, 2003.
- Köksal, Dinç: “Yabancı Dil Öğretiminde Temel İlke ve Kavramlar”, **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**, Ankara, Pagem Akademi, 2012.
- Kurudayıoğlu, Mehmet: “İlköğretim II. Kademe Öğrencileri Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2005.
- Lété, Bernard, vd.: **A grade-level lexical database from French elementary school readers, Behavior Research Methods, Instruments, & Computers** 2004.
- Lewis, G.L.: **Teach Yourself Books Turkish**, Londra, Great Britain for The English Universities Press, 1973.
- Llach, Maria Pilar Agustin: **Lexical Errors and Accuracy in Foreign Language Writing**, Büyük Britanya, MPG Books Group, 2011.
- Martı, Leyla: **Türkçe Öğrenenler Açısından Kalıp Sözler ve İşlevleri**, Yabancılar Türkçe Öğretimi, Ankara, Anı Yayınları, 2009.
- Memoğlu, Hayriye: **Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü**, Ankara, Kurmay Yayın Dağıtım, 2006.
- Mert, Esra Lüle: **Etkinliklerle Sözcük Öğretimi**, Ankara, Anı Yayıncılık, 2010.
- Ölker, Gökhan: “Sözcük Türleri ve Kelime Sıklığı Sözlüğü Üzerine”, **Dil Araştırmaları**, Sayı:9, Güz 2011, 45-60.

- Ölker, Gökhan: **Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)**, Kömen Yayınları, Konya, 2011.
- Özbay, Murat, Deniz Melanlıoğlu: “Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi”, **Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:5, Sayı:1, 2008.
- Özbay, Murat: “Kelime Öğretiminde Örneklemenin Önemi ve Divanü Lügat-it Türk”, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C:5, S:10, 2008.
- Özbay, Murat: **Türkçe Eğitimi Açısından Dil Bilgisi Öğretimi**, Ankara, Pagem Akademi Yayınları, 2012.
- Özbay, Murat: **Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara, Öncü Kitap, 2009.
- Özkan, Mustafa, vd., **Yüksek Öğretimde Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2006.
- Özkan, Mustafa: **İnsan İletişim ve Dil**, İstanbul, 3F Yayınları, 2008.
- Öztürk, Tuncay, vd.: **Adım Adım Türkçe Ders Kitabı I**, İstanbul, Dilset Yayınları, 2002.
- Pehlivan, Ahmet: “Türkçe Kitaplarında Sözcük Dağarcığını Geliştirme Sorunu ve Çözüm Yolları”, Ankara, **A.Ü. TÖMER Dil Dergisi**, Sayı:122, 2003.
- Richards, J.C., Renandya, W.A.: **Methodology in Language Teaching**. United Kingdom, Cambridge University Press, 2002.

- Schmitt, Norbert: **Vocabulary in Language Teaching**, Cambridge University Press, 2000.
- Sever, Sedat: **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme**, Ankara, Anı Yayıncılık, 2004.
- Sezer, vd.: **Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, 1991.
- Tanin, Reyhan: “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi”, İstanbul Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2004.
- Taşdemir, Ercan, vd.: **Pratik Türkçe Öğretim Teknikleri**, Zambak Yayınları, İzmir, 2004.
- Temel, Fulya: “0–6 Yaş Çocuklarında Dilin Kazanılması”, **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, Ankara 1999, 572, 715–721.
- Temur Turan: “İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Dilindeki Kelime Hazinelerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2006.
- Temur, Turan: “Okunabilirlik Kavramı”, **TÜBAR**, XIII-Bahar, 2003.
- Thornbury, Scott: **How to Teach Vocabulary**, Malaysia, Longman, 2002.
- Topaloğlu, Ahmet: **Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 1989.

- Topbaş, S. Seyhun: **Türkçe Öğretimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 1998.
- Tosun, Cengiz: “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi”, **Journal of Language and Linguistic Studies**, Vol.1, No.1, s.22-28.
- Turgut, Özer: “Yabancı Dil Derslerinde Pedagojik Uygulama Açısından Sözcük Öğretimi ve Sözcük Dağarcığını Geliştirme Yöntem ve Tekniklerinin Değerlendirilmesi”, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- Tüm, Güliden: **Türkçe Alıştırma Kitabım My Turkish Exercise Book Beginners**, Adana, Nobel Kitabevi, 2008.
- Türkçe Sözlük: 10. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2005.
- Uzun, S.Leyla, Ümit Bozkurt: **Türkçe Öğretiminde Güncel Tartışmalar**, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 2010.
- Üstünoğlu, Kerime: “Eklerin Öğretimi Üzerine Bir İki Söz”, **Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, S.6, 2004.
- Vandewalle, Johan: **“Pratik Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Sorunlar ve Çözümleri**, Ankara, A.Ü TÖMER Dil Dergisi, sayı 82, 1999.
- Varda, Berke: **Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 2003.

- Vardar, Berke: “Bildirişim İşlevi, Alan Kavramı ve Terim Öğretimi”, **Türk Dili Dil Öğretimi Özel Sayısı**, 1983.
- Vardar, Berke: **Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**, TDK Yayınları, Ankara, 1980.
- Vehid, H. E., vd.,: “Onkolojik Çalışmalarda Hasta Olur Formlarının Değerlendirilmesi: Bu Bilgilerin Anlaşılabilirliği”, **Türk Onkoloji Dergisi**, S:21, 2006.
- Yalçın, Alemdar, G. Aytaş: **Çocuk Edebiyatı**, 2. Basım, Ankara, Akçağ Yayınları, 2003.
- Yalçın, Alemdar: **Öğretim Yöntemleri Yeni Yaklaşımlar**, 2.Baskı, Ankara, Akçağ Yayınları, 2006.
- Yaylı, Derya, Yasemin Bozkurt: **Yabancılar Türkçe Öğretimi Politika Yöntem ve Beceriler**, Ankara, Anı Yayınları, 2009.
- Yıldız, Cemal ve Okur, Alpaslan: “İlköğretim Okullarındaki Okuma Etkinliklerinde Göz Ardı Edilen Bir Konu: Sözcük Öğretimi”, **TÜBAR-XXVII**, Bahar, 2010.
- Yılmaz, Hakan, Zeki Sözer: **Yabancı Dilim Türkçe 1**, 5. Baskı, İstanbul, Dilmer Yayınları, 2007.
- Yılmaz, Hasan: “Hedef Kültürde Doğru İletişim İçin Uygun Kelime Edinimi”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:21, 2009.
- Yılmaz, M. Yalçın, Ferhat Aslan,vd.:**İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1**, İstanbul, Kültür Sanat Basımevi, 2012.

Yılmaz, M. Yalçın, Ferhat Aslan, vd.: **İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A2**,
İstanbul, Kültür Sanat Basımevi, 2012.

Zengin, Buğra: “Türk Öğrencilerin İngilizce Kelimeleri Öğrenmelerinde Anlamsal-Anahtar Sözcük Yöntemi”, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2006.

Zengin, Dursun: **Türkçenin Tersine Sözlüğü**, Kurmay Yayınevi, Ankara 2009.

Zengin, Dursun: “Yabancı Dil Öğretimi Kuramları ve Sözcük Öğretimi”, **Türk Dili**, Ankara, TDK, Cilt: XC, Sayı: 646, Ekim 2005, s. 360-368.

Zülfikar, Hamza: **Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi**, 3.Baskı, Ankara, Ankara Üniversitesi Türkçe Kursu Yayınları IV, 1980.

İnternet Kaynakları:

<http://abdigm.meb.gov.tr/www/avrupa-konseyi/icerik/33> (19.06.2013)

<http://corpus.byu.edu/coca/> (19.06.2013)

<http://ii.metu.edu.tr/node/1441> (19.06.2013)

<http://nlp.ceng.fatih.edu.tr/metinanaliz/> (19.06.2013)

<http://sittonspelling.com> (19.06.2013)

<http://www.e-psikiyatri.com>. (19.06.2013)

<http://www.ingilish.com/turkceogretimi.htm> (19.06.2013)

<http://www.lexique.org/public/gougenheim.php> (19.06.2013)

<http://www.natcorp.ox.ac.uk/corpus> (19.06.2013)

<http://www.tnc.org.tr> (19.06.2013)

<http://www.ts корпус.com/> (19.06.2013)

EKLER

EK – 1 Kelime Sıklık Listesi (Alfabetik Sıralı)

TKSS Kelime	İlk 1000 kelime içindeki Sıklık Sırası	İSTANBUL Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	HİTİT Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	Adım Adım Türkçe Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	Yabancı Dilim Türkçe Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	ÖĞRENCİ YAZIMLARI Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)
abla	936	abla	14	abla	10	abajur	1	abla	2	abla	12
acaba	678	acaba	2	abone	2	abla	14	acenta	3	acaba	1
acı	453	acele	7	abur cubur	1	acaba	1	aç	4	acı	1
açı	275	acıkmaq	5	acaba	15	acı	2	açık	9	açacak	1
açık	260	acıma	3	acar	1	acıtmak	2	açmak	9	açık	1
açıklamak	569	acil	1	acele	5	aç	1	ad	36	açıklamak	1
açılmak	271	acilen	2	acente	1	açı	1	adam	11	açmak	1
açmak	151	aç	11	acı	2	açık	6	adlı	1	ad	26
ad	147	açı	1	acıklı	1	açmak	5	adres	4	ada	1
adam	114	açık	7	acıkmaq	3	ad	36	af	2	adam	3
aday	818	açıkça	2	acil	1	adam	9	ağ	1	adet	1
adet	728	açıklama	7	aç	11	adlı	23	ağabey	12	affedersiniz	1
adım	644	açıklamak	5	açı	9	affedersiniz	7	ağaç	3	ağabey	15
adres	966	açlık	1	açık	12	ağabey	12	ağır	1	ağaç	2

ağabey	748	açma	2	açıkça	1	ağaç	10	ağlamak	4	ağız	1
ağaç	492	açmak	13	açikhava	2	ağır	2	ağrımak	1	ağlamak	7
ağır	488	ad	140	açıklamak	8	ağız	1	aile	10	ağrımak	1
ağırlık	819	ada	4	açlık	1	ağrı	1	akıl	1	ahval	1
ağız	352	adalar	1	açmak	21	ağrımak	24	akıllı	5	aile	29
ağlamak	651	adam	27	ad	178	ahır	1	akraba	2	akıl	2
aile	201	adamak	1	ada	7	ahize	1	akşam	48	akıllı	1
ait	705	adamcağız	2	adalet	1	aile	9	aktör	3	akortsuz	1
akıl	224	adana	2	adam	52	ait	5	alan	1	akraba	7
akmak	976	adem	1	adaş	1	ak	1	alfabe	1	aksi	1
akşam	406	adet (tane)	5	aday	5	akciğer	1	alın	1	aksilik	1
alan	191	adım	1	adet	5	akraba	3	alınmak	1	akşam	22
alınmak	184	adlı	2	adeta	3	akşam	32	alıştırma	1	alet	1
alışveriş	922	adres	14	adıl	52	akvaryum	2	alışveriş	22	aleyküm selam	1
Allah	251	affedersiniz	7	adım	1	alçak	1	allahısmarladı			
almak	14	affetmek	4	adlaşmak	2	alfabe	5	k	1	alışmak	12
alt	108	afiş	2	adlaştırma	18	alıcı	14	almak	124	alıştırma	1
altın	984	afiyet	6	adlaştırmak	1	alışveriş	13	altı	8	alışveriş	9
ama	20	afrika	9	adlı	6	ali	22	altmış	1	alkol	1
amaç	286	ağabey	10	adli	2	almak	95	ama	32	almak	28
an	138	ağaç	11	adres	17	alt	6	aman	1	alışmak	1
ana	365	ağaçlı	1	adsoylu	2	altı	10	amca	5	altı	9
ancak	93	ağır	5	affedersiniz	5	altmış	3	an	1	altın	1
anlam	230	ağırlık	1	affetmek	2	ama	11	anahtar	1	altıncı	1
								ancak	1	altmış	1

anlamak	128	ağız	6	afiş	1	amca	8	anda	6	ama	180
anlaşılma	507	ağlamak	6	afiyet	3	ameliyat	1	animasyon	1	aman	1
anlatmak	153	ağrı	5	ağabey	4	an	1	anlamak	12	amca	1
anlayış	609	ağrımak	6	ağaç	11	ana	1	anlaşmak	4	amir	1
anne	129	ah	1	ağır	2	ancak	1	anlatım	1	an	6
ara	37	ahşap	2	ağırlamak	1	anfi	1	anlatmak	6	analiz	1
araba	351	aiko	1	ağırlık	1	anı	1	anne	23	anavatan	1
araç	238	aile	98	ağız	11	anırmak	1	anneciğim	1	anı	1
aramak	214	ailece	2	ağlamak	9	anlam	1	antik	1	anlamak	11
araştırma	407	ait	14	ağlaşmak	1	anlama	25	apartman	13	anlaşmak	1
arka	256	ajanda	4	ağrı	4	anlamak	2	ar	8	anlatmak	16
arkadaş	199	ak	3	ağrımak	9	anlamalı	8	ara	44	anne	118
art	445	akıl	9	ağustos	1	anlatma	1	araba	62	apartman	1
artık	117	akıllı	2	ah	7	anlatmak	6	aramak	8	aqua	1
artırmak	654	akış	1	ahi	1	anne	41	arasında	1	ara	3
artış	855	akmak	4	ahlak	2	apartman	3	araştırmacı	1	araba	2
artmak	325	akraba	13	ahşap	1	ara	6	arkada	68	arada	1
asıl	610	akrabalık	3	aidat	1	ara sıra	2	as	2	arama	1
asker	911	akşam	83	aile	60	araba	6	asabi	1	aramak	2
asla	950	akşamüstü	2	ailece	1	aracı	1	asansör	2	arasında	2
aslında	332	aktarma	1	ait	12	araç	1	askı	1	araştırma	1
aşağı	401	aktarmak	4	aitlik	1	aralık	1	asla	1	arkadaş	156
aşama	734	aktör	4	ak	2	aramak	1	aslan	1	artık	12
aşırı	994	al	24	akademi	1	arı	5	aşağı	1	artist	1

aşk	486	alan	20	akademik	1	arife	1	aşık	2	asker	2
aşmak	666	alay	1	akarsu	1	arka	3	at	17	askerlik	1
at	930	alaycı	2	akıcı	2	arkadaş	14	atış	1	asla	1
ateş	575	albüm	1	akıl	5	armut	3	atlamak	9	aslan	1
atılmak	708	alçak	1	akıllı	4	arслан	1	atmak	3	asya	1
atmak	165	aldırmak	3	akıllıca	1	artık	1	avukatlık	1	aşağı	2
ay	164	alet	1	akılsız	1	asa	1	ay	31	aşık	4
ayak	234	alev	4	akış	5	askılık	1	ayak	6	aşk	5
ayırmak	737	alfabe	5	akmak	5	asla	2	ayakkabı	16	at	1
aynı	91	alın	2	akraba	1	aslan	4	ayırmaq	1	at	1
ayrı	430	alınmak	4	akrep	1	asmak	1	aynı	1	ateş	1
ayrıca	252	alıntı	3	aksi	4	asya	1	ayran	1	atmak	1
ayrılmak	376	alışkanlık	14	aksilik	1	aşağı	1	ayrıca	1	avcı	1
az	130	alışmak	5	aksine	1	aşağıdaki	337	ayrılmak	4	avrupa	4
azalmak	893	alıştırma	6	akşam	67	at	4	az	8	avrupalı	1
baba	132	alışveriş	29	aktarmak	11	atmak	5	baba	29	avrupalılaşmak	1
bacak	885	alkol	6	aktif	6	av	1	bagaj	1	avustralya	1
bağırmaq	667	alkollü	2	aktivite	4	avcı	1	bağırmaq	1	ay	35
bağlamak	894	almak	136	al	1	avlamak	2	bağlaç	2	ay (zaman)	11
bağlanmak	931	alo	7	alan	6	avrupa	2	bahar	1	ayakkabı	1
bağlı	652	alt	29	alarm	3	avukat	3	bahçe	17	ayasofya	5
bahçe	536	altı	13	alay	1	ay	37	bahşiş	1	aynı	6
bakan	765	altın	14	albüm	3	ayak	10	bakan	2	aynı	1
bakanlık	800	altmış	2	alçalmak	1	ayakkabı	6	bakanlık	2	ayrı	3

bakış	634	ama	84	aldırmak	2	ayı	13	bakkal	4	ayrıca	2
bakmak	45	amaç	8	alet	3	ayıp	1	bakmak	31	ayrılık	1
balık	525	amaçlamak	4	alfabe	3	aynı	5	balık	7	az	19
banka	232	amaçlı	1	algılanmak	5	ayran	6	balkon	11	baba	80
basın	749	ambulans	2	algnlık	1	ayrı	5	balon	1	babaanne	1
basit	912	amca	14	alın	8	ayrılmak	1	bana	2	bağlanmak	1
baskı	801	ampul	2	alıntı	1	ayva	4	banka	8	bahar	5
basmak	611	an	17	alışkanlık	8	az	7	banyo	2	bahçe	4
baş	67	ana	8	alışkın	1	azalmak	2	bar	22	bahsetmek	1
başarı	514	anacığım	2	alışmak	2	azar azar	2	bardak	9	bakan	1
başarılı	690	anadil	11	alıştırma	1	baba	45	barış	1	baklava	1
başka	75	anadolu	6	alışveriş	62	babaanne	3	basketbol	3	bakmak	33
başkan	594	anahtar	15	alkol	7	baca	2	basketbolcu	1	bal	1
başlamak	50	anaokulu	4	alkollü	1	bacak	3	basmak	1	balık	7
batı	600	ancak	3	alkolsüz	1	badem	4	baş	1	balıkçı	1
bazen	428	and	28	allı	2	bağlamak	1	başka	7	balkon	1
bazı	131	anda	3	almak	194	bahar	6	başlamak	47	bamya	4
bebek	763	anı	1	alo	9	baharat	1	bayan	2	bana	52
beden	638	anırmak	2	alt	12	bahçe	24	bayat	1	barç	1
beklemek	194	ani	1	altbiçim	2	bahçe	1	bazen	22	basmak	1
belediye	648	aniden	4	alternatif	7	bakıcı	1	bazı	5	baş	3
belge	861	animasyon	2	altı	15	bakkal	4	bebek	13	başarı	2
belirlemek	709	anlam	30	altın	3	baklava	2	beğenmek	41	başbakanlık	1
belirlenmek	810	anlamak	10	altıncı	4	bakmak	27	bekar	1	başka	26

belirtilmek	967	anlamak	31	altışar	1	bal	4	beklemek	20	başkent	2
belirtmek	459	anlamalı	3	altmış	1	balık	11	beklenilmek	1	başlamak	22
belki	207	anlaşılma	2	ama	182	balina	2	beklenmek	1	başvurmak	1
belli	429	anlaşılmak	1	amaç	12	balkon	1	belediye	1	batı	3
ben	7	anlaşmak	3	amaçlı	2	banka	5	belirteç	1	batma	1
benzemek	718	anlatım	3	aman	1	banyo	6	belirtili	2	bay	2
benzer	792	anlatma	12	amatör	1	bardak	2	belirtisiz	2	bayağı	1
beraber	789	anlatmak	64	ambulans	4	bari	1	belki	1	bayılmak	2
beri	592	anmak	3	amca	5	basketbol	3	ben	221	bayram	1
besin	918	anne	143	ameliyat	5	baş	47	benim	98	bazen	27
beş	473	anneanne	13	amerika	11	baş (kafa)	7	benzemek	1	bazı	5
bey	219	ansiklopedi	1	amirlik	1	başbakan	3	beraber	10	bebek	3
beyan	917	antika	12	an	13	başka	6	beş	12	beğenmek	8
beyaz	556	antikacı	3	ana	30	başkan	4	bey	28	beklemek	16
beyin	619	apartman	5	anaç	1	başkent	9	beyaz	3	belim	1
bırakmak	154	aptal	2	anahtar	4	başlamak	20	bıçak	1	belki	8
biçim	248	ara	60	anahtarcı	1	başlık	1	bıkmak	5	bembeyaz	1
bile	83	araba	28	ancak	27	başvurmak	1	bırakmak	2	ben	450
bilgi	137	aracılık	2	anda	17	batı	2	bıyıklı	1	benzemek	1
bilgisayar	337	araç	2	anı	5	batmak	1	biçmek	1	benzer	1
bilim	635	aralık	1	aniden	2	bayan	3	bilardo	2	beraber	17
bilinç	923	aralık (ay)	1	animasyon	1	bayrak	5	bilet	4	beri	4
binmek	419	aramak	42	anket	7	bayram	6	bilgisayar	4	beslemek	1
bilmek	39	araştırma	2	anlam	15	bazen	1	bilmek	36	besteci	1

bina	494	arka	11	anlama	4	bazı	3	bin	6	bestelemek	1
binmek	901	arkadaş	151	anlamak	18	beden	7	binmek	18	beş	18
bir	1	arkadaşlık	2	anlamca	1	beden eğitimi	3	bir	132	bıkmak	1
bir şey	719	armut	1	anlamlı	6	beğenmek	4	bira	3	bırakmak	5
biraz	174	arşiv	1	anlaşmak	5	bekçi	2	biraz	20	biçare	1
birbiri	192	artı	1	anlatım	20	beklemek	5	birde	2	bile	3
birçok	357	artık	8	anlatma	1	belirlemek	1	birinci	2	bileti	1
birden	662	artırmak	1	anlatma	3	belirteç	3	birkaç	1	bilgi	3
birer	691	artmak	3	anlatmak	91	ben (zamir)	68	birlikte	4	bilgin	1
birey	759	arttırmak	4	anlayış	1	benzemek	2	bisiklet	12	bilinmek	1
biri	101	asansör	1	anmak	1	benzeşmek	1	bitirmek	2	bilmek	39
birim	999	asıl	1	anne	56	benzin	3	bitmek	13	bin	7
birinci	531	asilik	1	anneanne	16	berber	2	biz	222	bina	4
birisi	774	asker	3	anons	1	beri	16	bizon	1	binlerce	1
birkaç	254	askerlik	1	ansiklopedi	1	beslemek	3	bluz	1	binmek	3
birlik	754	asla	6	antibiyotik	3	beste	1	borç	1	bir	216
birlikte	181	aslan	5	antika	1	beş	14	borçlanmak	1	bira	2
bitirmek	784	aslında	1	antre	1	beşik	1	boş	1	biraz	36
bitki	685	asmak	2	antrenman	2	beşinci	2	boşluk	4	birbiri	4
bitmek	266	assolist	1	antropolog	1	bey	37	boy	1	birçok	5
biz	33	aşağı	294	apartman	11	beyaz	10	boya	1	biri	3
boş	677	aşçı	3	ara	13	beyefendi	2	boyacı	2	birinci	3
boy	721	aşçılık	1	araba	112	beyin	2	boyamak	3	birkaç	2
boyun	955	aşına	2	araç	12	bezelye	2	boylu	1	birlikte	3

boyunca	539	aşk	2	arada	5	bıçak	1	bozuk	5	bitirmek	12
boyut	770	at	5	aralık	1	biber	5	böyle	1	bitmek	22
bozulmak	880	ata	4	arama	5	biber dolması	1	böylece	1	biyoloji	1
bölge	287	atasözü	3	aramak	57	bile	2	broşür	1	biz	51
bölüm	222	ateş	8	arasında	33	bilezik	1	bu	106	boğaz	2
böyle	88	atlamak	2	araştırma	9	bilgisayar	11	buçuk	3	bol	8
böylece	349	atlas	3	araştırmacı	1	bilmek	13	bugün	12	bomboş	1
bu	4	atmak	8	ard arda	2	bin	10	bulaşık	6	boş	10
bugün	197	atmosfer	2	ardışıklık	3	binek	1	bulmak	3	boy	2
bulmak	87	avatar	1	argın	1	binmek	4	bulunma	1	boyunca	1
bulunmak	62	avize	2	arı	2	bir	148	buluş	3	böcek	3
buna	314	avuç	3	arıza	3	biraz	3	buluşmak	10	bölüm	5
bundan	388	avukat	4	arka	21	birbiri	1	bundan	1	böyle	5
bunlar	95	ay	5	arkadaş	99	birçok	1	bunlar	14	bu	119
bunu	167	ay (zaman)	60	arkeolog	2	birden	1	bunun	3	bu yüzden	32
bunun	140	ayak	7	arkeoloji	1	biri	3	burada	7	buçuk	4
bura	528	ayakkabı	10	arşiv	3	birinci	6	burası	26	bugün	17
burada	189	ayaküstü	10	artık	38	birleşik	1	bursa	8	bulaşık	1
burun	846	aydın	3	artmak	8	birleşmek	3	burun	1	bulmak	13
bütün	85	ayıp	2	arya	1	birlikte	1	buyurun	7	bulunmak	2
büyük	48	ayırmak	6	as	1	bisiklet	1	büro	12	buluşmak	5
büyümek	551	ayırtmak	2	asansör	3	bisküvi	1	bütün	11	bundan	5
cadde	481	aylık	1	asfaltlı	1	bitki	18	büyük	14	bunlar	6
cam	437	ayna	2	asgari	1	bitkin	1	büyümek	1	bunun	14

camı	870	aynı	35	asıl	3	bitmek	5	cadde	8	bura	20
can	381	ayran	6	askeri	1	biyoloji	7	cam	6	burada	90
canlı	672	ayrı	5	asla	5	biz	31	camı	1	burası	18
cep telefonu	895	ayrıca	16	aslan	1	bluz	3	canet	1	butik	2
cevap	402	ayrılma	4	aslen	1	boks	1	canım	1	bütün	5
ceza	693	ayrılmak	14	aslında	15	boksör	1	canlanmak	1	büyük	34
ciddi	645	az	13	asmak	3	bol	1	canlı	2	büyüme	1
cihaz	956	azalmak	5	astım	1	borç	1	ceket	20	cafe	1
cilt	629	azaltmak	1	aş	3	bordo	1	cep	2	camı	22
cumhuriyet	889	baba	85	aşağıda	9	boş	2	cevap	62	can	8
cümle	803	babanne	12	aşçı	2	boşluk	16	cezve	1	canım	5
çaba	862	bacak	3	aşı	2	boy	1	cömert	1	centilmen	1
çağ	871	bagaj	5	aşık	7	boyacı	1	cuma	8	cep	1
çalışma	274	bağımlı	2	aşırı	1	böbrek	2	cümle	20	ceren	1
çalışmak	46	bağımlılık	4	aşiret	1	böğürmek	1	cüzdan	1	cevap	11
çalmak	563	bağımsız	3	aşk	15	bölge	9	çabuk	4	ciddi	1
çay	946	bağımsızlık	2	aşkın	5	bölmek	1	çakmak	1	coğrafya	1
çekilmek	561	bağırmak	1	at	10	bölüm	15	çalışkan	5	cömert	1
çekmek	125	bağlaç	9	ata	1	börek	1	çalışma	3	cuma	3
çerçeve	924	bağlam	4	ataerkil	2	böyle	3	çalışmak	66	cumartesi	1
çeşit	659	bağlamak	8	ateş	15	bu	80	çalmak	5	cüzdan	1
çeşitli	387	bağlı	5	ateşli	1	buçuk	11	çamaşır	1	çabuk	6
çevirmek	614	bahane	1	atılmak	4	bugün	43	çanta	42	çalı	1
çevre	212	bahar	7	atışmak	1	bukalemun	1	çarpmak	1	çalışkan	9

çıkarmak	176	bahsetmek	3	atmaca	2	bulunmak	1	çay	30	çalmak	2
çıkarmak	856	bahçe	18	atm	1	bulmak	6	çatal	1	çalışmak	53
çıkarmak	176	bahsetmek	3	atmaca	2	bulunmak	1	çay	30	çalmak	2
çıkarmak	30	bakanlık	4	atmak	7	bulut	1	çaycı	4	(hırsızlık)	2
çiçek	937	bakıcı	2	atmosfer	2	bulutlu	8	çekinmek	1	çare	2
çizgi	626	bakıcılık	2	atölye	1	bura	11	çekmek	2	çarşamba	1
çizmek	977	bakım	2	av	1	burada	5	çene	1	çarşı	3
çocuk	43	baklagil	1	avanos	1	burkulmak	1	çeyrek	2	çatı	1
çoğu	578	baklava	7	avanta	1	burun	6	çıkmak	65	çatışma	1
çok	9	bakmak	110	avantaj	2	buyurun	13	çiçek	25	çay	11
çözüm	646	bal	1	avantajlı	2	buz	2	çiçekçi	1	çekici	1
çünkü	111	balayı	2	avcı	6	buzağı	2	çiçekli	1	çekmek	3
dağ	642	baldız	3	avuç	2	buzdolabı	5	çiğ	1	çeşitli	1
daha	13	bale	2	avukat	9	buzlu	2	çikolata	3	çevirmek	1
daire	835	balık	57	ay	54	bülbül	1	çirkin	1	çıkmak	12
dakika	346	balıkçı	3	ayak	5	büro	1	çocuk	63	çıkmak	1
davranış	425	balıklı	1	ayakkabı	20	bütün	1	çok	221	çırağan	1
davranmak	669	bambaşka	2	ayakkabıcı	1	büyük	7	çokluk	4	çiçek	1
dayanmak	586	bambu	2	ayaklı	2	büyülemek	3	çorba	6	çocuk	13
defa	598	bank	1	ayakta	1	cadde	8	çöp	6	çocukluk	3
değer	280	banka	22	ayarlamak	1	can	6	çöpçü	3	çoğu	2
değerlendirmek	811	banyo	2	ayarlı	1	canlı	1	çünkü	39	çok	715
değil	26	bardak	8	ayıp	1	ceket	6	daha	7	çok	1
değişik	604	barışmak	1	ayırmaq	11	cemil	1	daire	1	çorba	2

değişiklik	686	bari	1	ayırtmak	6	cep	1	dakika	4	çöp	2
değişim	886	basımevi	4	aykırı	1	cetvel	2	dalmak	1	çözmek	1
değişmek	305	basit	22	ayna	8	cevap	22	dans	23	çünkü	103
değiştirmek	467	basketbol	3	aynı	32	cevaplamak	66	davet	5	dağ	4
demek	8	baskı	2	ayran	3	civciv	1	dede	7	dağıtmak	1
demokrasi	868	basmak	7	ayrı	18	coğrafya	2	defa	7	daha	47
denge	957	bastırmak	2	ayrıca	7	cuma	3	defter	11	daire	2
denilmek	913	baş	18	ayrılık	1	cumartesi	3	değil	30	dakika	3
deniz	294	başarama	1	ayrılmak	15	cumhurbaşkanı	3	demek	1	dal	2
denmek	559	başarı	7	ayırım	1	cumhuriyet	3	demir	1	dans	1
derece	359	başarılı	6	ayrıntı	1	cümle	40	demlik	1	dar	2
dergi	771	başarmak	2	az	27	çabuk	2	deniz	14	davet	1
deri	793	başbakan	2	azalmak	4	çalışkan	1	denmek	1	davranış	2
derin	657	başka	21	azaltmak	3	çalışmak	52	dergi	1	dayı	2
ders	593	başkent	3	azgın	1	çalmak	4	ders	21	defa	11
destek	750	başlama	3	azımsamak	1	çam	3	deterjan	2	değerli	3
devam etmek	268	başlamak	44	baba	59	çamaşır	1	devamlı	1	değil	36
devlet	159	başlangıç	3	babanne	12	çanta	11	deve	1	değişik	5
dış	146	başlatmak	1	babalık	1	çapraz	1	dışarı	2	değişmek	12
dışarı	394	başlı	1	baca	1	çarşamba	2	dil	5	değiştirmek	2
diğer	116	başlık	4	bacak	1	çatı	3	dilek	2	demek	14
dikkat	335	başlıklı	1	bagaj	2	çay	13	dilim	5	deneyim	2
dikkat etmek	827	başrol	2	bağımlılık	2	çaydanlık	1	din	2	deniz	24
dil	263	başvuru	5	bağımsız	2	çekim	8	dini	2	deprem	2

dilemek	804	batı	5	bağışıklık	2	çekimlemek	1	dinlemek	16	depresyon	1
din	615	batmak	6	bağlaç	27	çekmece	1	dinlenmek	8	deri	1
dinlemek	342	bavul	4	bağlam	1	çektirmek	1	disko	4	derin	4
diye	61	bay	1	bağlama	1	çerçeve	1	diş	9	ders	50
doğa	844	bayan	3	bağlamak	8	çeşit	3	doğru	15	devam	6
doğal	450	bayılmak	3	bağlanmak	4	çevirmek	2	doğum	2	devamlı	1
doğmak	487	bayram	37	bağlantı	1	çeyrek	16	doksan	1	devlet	4
doğru	121	bazen	24	bağlantılı	1	çıkamak	16	doktor	9	deyim	1
doktor	283	bazı	19	bağlı	5	çiçek	28	dokuz	10	dış	2
dolaşmak	552	bebek	11	bahar	1	çift	3	dolap	10	dışarı	4
dolayı	960	beceri	33	bahçe	30	çiftlik	1	doldurmak	2	diğer	5
dolayısıyla	703	bedava	1	bahçeli	3	çiğnemek	4	dolmuş	2	dikkat	5
doldurmak	698	beden	2	bahsetmek	2	çikolata	1	dolu	2	dil	44
dolu	541	bedesten	2	bahşış	1	çilek	8	domates	2	dilek	3
dost	607	beğenmek	14	bakanlık	1	çimen	1	dökmek	5	dilemek	10
dönem	198	beklemek	47	bakım	4	çirkin	1	dökülmek	1	dilmek	2
dönmek	150	bel	1	bakımlı	1	çizgili	2	dönmek	22	din	1
dönüşmek	794	bela	1	bakış	4	çizmek	4	dört	10	dinlemek	3
dört	468	belediye	1	bakkal	2	çocuk	13	dövme	1	dinlenmek	7
durmak	122	belge	1	baklava	1	çoğul	4	durak	1	disko	1
durum	68	belgesel	2	bakmak	51	çok	66	durdurmak	3	diş	1
duvar	362	belirgin	2	bakteri	1	çokluk	1	durum	7	dişçi	1
duygu	353	belirlemek	8	baktırmak	1	çolak	1	duş	7	diye	31
duymak	170	belirli	7	bal	1	çorap	2	duvar	1	dizi	2

dükkan	790	belirsiz	9	balcı	1	çorba	7	duvar	5	doğal	2
dün	919	belirtili	2	bale	3	çöp	3	duymak	1	doğallık	1
dünya	66	belirtisiz	1	balık	10	çünkü	12	düğme	2	doğmak	1
düşmek	169	belirtme	6	balıkçı	1	çürük	2	dün	4	doğru	9
düşük	872	belirtmek	5	balıklı	1	dağınık	1	dün	65	doğum	1
düşünce	302	belki	8	balkon	1	dağıtmak	1	düş	1	doğurmak	1
düşünmek	90	belli	1	balkonlu	2	daha	9	düşkün	1	doktor	10
düşünülmek	978	bembeyaz	4	balo	4	dahil	1	düşmek	1	dokuz	10
düzen	738	ben	457	bambaşka	3	daima	1	düşmek	1	dolaşmak	4
düzenlemek	985	bence	1	bana	37	dakika	9	düşünmek	41	dolayı	2
düzey	398	benim	4	banka	22	dalgınlık	1	ebru	1	dolayısıyla	1
edilmek	599	benzemek	6	bankacı	4	damak	1	efendi	5	dolaylı	1
eğer	227	benzer	5	banko	1	damar	1	eğlenmek	5	dolmabahçe	3
eğitim	293	benzerlik	1	bant	1	danışma	1	ek	24	dolmak	1
ek	990	benzetme	1	banyo	8	dayı	6	ekip	1	dolu	1
eklemek	735	beraber	32	bar	8	dede	5	ekmek	9	dondurma	1
ekmek	538	berber	2	bardak	8	defa	2	ekonomi	2	dost	4
ekonomi	457	bereket	1	barınak	1	defter	26	el	14	dostluk	1
ekonomik	452	beri	33	barış	2	değer	3	elbise	6	dönem	2
el	40	besbelli	1	barışçı	1	değerli	1	elektrik	2	döner	1
elbette	848	besin	2	barışçıl	1	değil	39	elli	1	dönmek	17
elektrik	620	beslemek	1	barışmak	3	değişiklik	1	elma	13	dördüncü	2
eleman	716	beslenme	2	basın	3	değişmek	3	e-mail	1	dört	20
en	24	beslenmek	6	basit	5	deli	1	emekli	2	dua	2

enerji	377	beş	25	basketbol	5	delik	1	emir	5	durmak	2
enflasyon	772	beşiktaş	5	baskı	1	demek	25	emniyet	1	durum	4
erkek	204	bey	77	baskın	1	deniz	5	en	11	duş	2
eser	755	beyaz	12	basmak	5	derece	6	enflasyon	1	duygusal	1
eski	213	beyazıt	2	baş	19	deri	2	e-okul	1	duymak	10
eş	495	beyefendi	2	başak	1	ders	32	er	3	düğün	1
eşya	816	beyin	2	başarı	2	devamlı	1	erkek	2	dükkan	1
et	623	bez	2	başarılı	19	deve	3	erken	6	dün	10
etki	298	bıkmak	13	başarısız	5	devlet	5	es	1	dünya	18
etkilemek	647	bırakma	1	başarmak	2	dış	1	esen	1	düşlemek	1
etmek	107	bıyık	1	başbakan	1	diğer	3	eser	1	düşman	2
etraf	873	biber	10	başbakanlık	2	dikkat	1	eski	6	düşmek	2
ev	59	biçim	6	başka	33	diktirmek	1	eskiden	2	düşünce	16
evet	323	bildirme	1	başkent	16	dil	44	eş	12	düşünme	2
evlenmek	845	bildirmek	8	başkent	1	dil bilgisi	14	eşya	1	düşünmek	36
eylem	995	bile	1	başlamak	64	dilimledi	1	etiler	4	düzenlemek	1
faaliyet	655	bilet	13	başlangıç	3	dilmek	1	etkilenmek	1	eczacı	2
faiz	739	biletçi	2	başlı	1	dinç	1	etmek	40	eczacılık	2
fakat	313	bilgi	74	başlıca	3	dinlemek	57	etmek	44	efsane	1
fark	576	bilgicik	1	başlık	11	dış	21	ev	138	eğer	4
fark etmek	601	bilgilendirici	1	başşehir	1	dışçı	2	evet	180	eğitim	1
farklı	245	bilgin	2	başvurmak	1	diyalog	90	evlenmek	7	eğlence	1
fazla	136	bilgisayar	32	batı	3	diyar	1	evli	4	eğlenceli	1
fırsat	836	bilim	5	batırmak	1	diye	7	eylem	2	eğlenmek	5

fikir	570	bilimsel	5	batmak	4	doğmak	5	ezberlemek	1	ehliyet	1
film	288	bilme	2	bavul	4	doğramak	2	fabrika	1	eklemek	1
firma	515	bilmece	1	bay	2	doğru	25	fakat	3	ekmek	4
fiyat	431	bilmek	78	bayan	4	doğum	3	fakir	1	ekonomik	1
fotoğraf	460	bin	16	bayılmak	5	doksan	1	fare	1	el	3
gaz	914	bina	3	bayındır	2	doktor	44	farklı	1	elbise	1
gazete	277	binmek	20	bayrak	2	dokunmak	1	fatma	10	elektrik	1
gazeteci	779	bir	562	bayram	4	dokuz	13	fax	2	elli	7
gece	190	biraz	50	bazen	15	dokuzuncu	2	faydalanmak	1	elma	4
geç	991	birbiri	19	bazı	53	dolap	2	fazla	2	emekli	1
geçen	300	birçok	13	bebek	13	dolaşım	1	fena	1	en	41
geçirmek	310	birden	2	bebeklik	1	dolaşmak	2	feribot	2	endişe	3
geçmek	70	birer	4	beceri	6	doldurmak	14	fıkra	1	endişelenmek	2
geçmiş	775	birey	4	bedava	2	dolgu	1	fırça	4	enişte	2
gelecek	338	biri	28	bedel	2	dolma	1	fırçalamak	5	erkek	14
gelen	253	biricik	2	beden	4	dolmalık	1	fiil	3	erken	3
gelir	284	birikim	2	bedensel	1	domates	4	fikir	1	erte	2
gelişme	649	birikmek	1	bedevi	1	dondurucu	1	fil	1	eser	1
gelişmek	299	biriktirmek	4	beğenmek	1	dost	2	film	32	eski	8
geliştirmek	890	birinci	9	bekar	8	dostluk	3	firma	2	eskiden	2
gelmek	17	birkaç	2	bekçi	1	döner	2	fiyat	2	eş (karı-koca)	3
genç	185	birleştirmek	3	beklemek	48	dönmek	7	fonksiyon	2	etimoloji	1
gene	806	birlik	4	beklenti	1	dördüncü	3	fotoğraf	8	etkilemek	2
genel	458	birlikte	13	belge	3	dört	12	fotomodel	1	etmek	77

genellikle	740	birliktelik	4	belgesel	6	dua	1	futbol	18	etraf	1
geniş	475	bisiklet	2	belgin	1	dudak	2	garson	1	ev	59
gerçek	208	bit	2	belirgin	1	durak	10	gazete	16	evet	3
gerçekleşmek	785	bitirmek	12	belirlemek	4	durum	3	gazeteci	1	evlenmek	4
gerçekten	469	bitiş	3	belirli	10	dut	1	gece	6	evli	2
gerek	228	bitkisel	3	belirsiz	8	duvar	3	geç	9	evsiz	1
gerekli	440	bitmek	18	belirteç	12	duymak	5	geçe	10	eylemek	1
gerekmek	65	biz	131	belirtili	8	dükkan	1	geçen	36	ezan	1
geri	236	bizim	1	belirtililik	1	dün	14	geçirmek	1	ezberlemek	1
getirilmek	681	boğaz	8	belirtisiz	8	dünya	4	geçmek	13	fabrika	1
getirmek	109	boğmak	1	belirtme	7	düşmek	1	geçmiş	5	fakat	1
gibi	12	boğulmak	2	belirtmek	12	düşünmek	8	gelecek	18	fakir	2
gider	947	bol	20	belki	18	düzenli	3	gelin	1	falan	2
giderek	958	bolca	1	bellek	1	eczahane	8	gelme	1	fare	1
giriş	786	bolluk	1	belli	2	efendi	1	gelmek	96	fark	1
girmek	79	bolu	1	bembeyaz	2	efendim	10	gemi	1	farklı	8
gitmek	34	bomboş	2	ben	383	ek	4	genç	9	fasulye	2
giymek	751	borç	8	bence	24	ekmek	8	gene	1	faydalı	1
gizli	791	bordo	2	bencillik	1	ekşi	4	genel	7	fayruz	7
göndermek	513	boş	32	bent	1	el	18	genellikle	11	fazla	2
gönül	979	boşaltmak	1	benzemek	6	elbette	2	geniş	2	felaket	1
göre	98	boşluk	92	benzetmek	2	elbise	12	gerçekten	1	felsefe	2
görev	285	boy	6	benzin	4	elçilik	1	gezme	9	feribot	1
görmek	31	boya	3	beraber	3	elli	2	girmek	6	festival	1

görölmek	242	boyamak	4	beraberce	1	elma	18	gitar	3	fırın	1
görünmek	339	boyu	13	berbat	1	emekli	1	gitmek	202	fikir	4
görüntü	591	boyun	4	beri	2	en	36	giyinmek	1	film	5
görüş	527	boyunca	1	besin	5	enerjili	1	giymek	2	final	5
görüşmek	920	bozdurmak	6	beslemek	4	enişte	4	gol	1	forum	1
göstermek	106	bozuk	6	beslenmek	26	erik	3	golf	1	fotoğraf	2
götürmek	408	bozulmak	3	beste	1	erkan	9	gömlek	7	fransız	1
göz	64	bölge	7	beş	29	erkek	12	görmek	64	futbol	2
grup	246	bölü	1	beşer	1	erken	3	görüştük	4	gazete	1
güç	206	bölüm	53	beşinci	1	eski	1	göstermek	2	gazeteci	1
güçlü	616	börek	3	betimleyici	1	esmek	1	götürmek	2	gece	5
gölmek	509	böyle	2	bey	33	eş	2	göz	18	geç	1
gün	32	böylece	5	beyaz	13	eşek	3	gözlü	1	geçen	15
güneş	490	brıç	1	beyaz	2	eşleşmek	46	gözlük	19	geçinmek	1
günlük	722	bronz	1	beyefendi	1	eşofman	1	grup	2	geçirmek	3
güven	971	broşür	1	bezelye	2	eşya	4	güçlü	1	geçmek	17
güvenlik	902	bu	394	bezenmek	1	et	8	gül	6	gelecek	11
güzel	172	bu yüzden	13	bıçak	1	etek	5	güleryüzlü	1	gelmek	137
haber	250	buçuk	19	bıkmak	3	etmek	100	gölmek	31	genç	3
hafif	831	bugün	31	bıktırmak	1	etraf	1	gün	73	gene	3
hafta	420	bugünkü	2	bırmak	5	etüt	1	günaydın	1	genellikle	7
hak	272	buket	1	biber	5	ev	79	güneş	3	gerçek	3
hakkında	432	bulanmak	1	biçim	21	evcil	6	güneşlenmek	2	gerçekleştirme	1
hâl	76	bulantı	3	biftek	1	evet	49	güneşli	1	gerçekkte	2

hâlâ	355	bulaşık	9	bilardo	2	ezmek	1	gürültü	5	gerçekten	7
halk	216	bulgar	1	bildirim	1	fabrika	1	güzel	6	gerek	3
hangi	330	bulmak	49	bildirmek	3	fakat	4	güzel	69	gerekçe	1
hanım	318	bulunma	1	bile	18	fal	1	haberleşmek	1	gereklilik	1
hareket	269	bulunmak	26	bileşik	8	fanta	2	hafif	2	gerekmek	7
hareket etmek	992	buluş	6	bilet	11	fare	2	hafta	71	geri	1
hasta	415	buluşma	4	bilezik	1	fark	1	hafta sonu	23	getirmek	4
hastahane	776	buluşmak	29	bilgi	20	farklı	4	hakkında	1	gezi	1
hastalık	366	bulut	5	bilgilendirici	1	fasulye	7	hal	1	gezme	7
hata	752	bulutlu	4	bilgili	1	fayans	1	halı	5	gezmek	24
hatırlamak	639	bulvar	2	bilgisayar	19	fayda	1	hangi	10	gibi	30
hatta	297	buna	6	bilgisayarsız	1	faydalanmak	1	hanım	13	giriş	2
hava	243	bunlar	1	bilim	9	fen	3	hapşırmaq	1	girmek	11
hayal	980	bura	11	bilimadamı	1	fesleğen	1	harita	1	gitar	1
hayat	133	burada	27	bilimsel	1	fındık	2	hasta	12	gitme	5
hayır	454	burası	34	bilinçli	1	fırçalamak	1	hastane	9	gitmek	176
hayvan	461	burası	2	bilmek	66	fırçalar	1	hatırlamak	1	giysi	3
hazır	717	burs	1	bin	22	fırınlı	1	hava	12	göl	1
hazırlamak	436	burun	7	bina	5	fıstık	1	havaalanı	1	göndermek	7
hazırlanmak	529	but	1	binlerce	6	fiil	29	havlu	3	gönül	2
hedef	605	buyurun	15	binmek	23	fil	2	havuz	7	göre	9
hele	711	buz	2	bir	737	film	4	hayat	4	görev	1
hem	105	buzdolabı	1	bira	3	fiyat	13	hayır	119	görme	1
hemen	155	büfe	10	biraz	61	fizik	4	hayvan	1	görmek	39

henüz	617	bükülü	1	birbiri	30	form	2	hediye	5	görüşme	1
hep	120	bülbül	1	birçok	26	fotoğraf	2	hemşire	2	görüşmek	24
hepsi	938	büro	2	birden	4	fotoğrafçı	1	hep	3	göstermek	3
her	27	büsbütün	1	birer	4	futbol	10	hepsi	5	götürmek	6
her gün	863	bütün	25	biri	44	futbolcu	4	her	119	göz	2
her şey	694	büyük	59	birikim	1	garaj	8	herkes	11	gramer	3
her zaman	741	büyük	4	birikmek	1	garip	1	hesaplaşmak	1	gül	1
herhangi bir	602	büyüksü	1	biriktirmek	2	garson	3	hey	1	güle güle	4
herkes	205	büyülemek	3	birinci	12	gayet	1	heyecanlı	2	gülmek	5
hesap	422	büyütmek	4	birkaç	16	gazete	1	hızlı	3	gülümseme	1
hız	521	cadde	11	birleşik	1	gazeteci	1	hiç	13	gün	75
hızla	874	cadı	2	birleşmek	2	gazetecilik	1	hikmet	1	günce	1
hızlı	571	cafe	1	birleştirmek	3	gece	14	hoş	2	güneş	1
hiç	82	cam	3	birlik	3	geç	2	hoşgörülü	1	güneşli	2
hiçbir	196	cami	5	birlikte	45	geçe	2	hoşlanmak	11	güney	1
hikaye	742	can	18	birliktelik	5	geçinmek	1	ıstakoz	1	günlük	3
hissetmek	389	cankurtaran	3	birşey	1	geçirmek	3	iç	20	güven	1
hizmet	319	capcanlı	1	bisiklet	5	geçmek	18	içeri	1	güvenli	1
hoca	720	cazibeli	1	bisküvi	1	geçmiş	6	için	13	güzel	161
hoş	548	cd	2	bitirmek	17	gelecek	8	içinde	1	güzellik	2
hukuk	903	cep	1	bitişik	2	gelecek	1	içindekiler	1	haber	13
hücre	743	cesur	4	bitki	5	gelmek	67	içme	1	haberci	1
hükümet	516	cetvel	3	bitmek	25	genç	1	içmek	37	hadi	1
ışık	316	cevap	33	biz	140	genel	3	iğrenmek	1	hafta	35

iç	92	cevaplamak	36	bizce	2	genellikle	4	iki	34	haftasonu	1
içeri	449	ceviz	2	blok	1	geniş	2	ikinci	3	hak	1
içerisi	780	ceyda	1	bluz	2	gerçek	2	il	10	hakkında	25
içermek	663	ceza	1	boğaz	5	gerdanlık	1	ile	10	hal	1
için	5	ciddi	3	boğmak	1	gereklik	2	ilgilenmek	2	hâlâ	7
içinde	47	cihan	10	boks	1	gerekmek	1	ilginç	2	halk	12
içmek	317	cilt	1	bol	6	geri	1	ilk	1	hangi	3
idi	673	cimri	1	boncuk	3	getirmek	4	ilkbahar	1	hanım	5
ifade	637	cin	8	bonus	5	geyik	2	imzalamak	1	hareketli	1
ifade etmek	864	cinsiyet	1	bor	3	gezmek	4	inanmak	2	harcama	1
ihtiyaç	320	cisim	4	borç	11	gibi	33	inek	2	hareketli	1
iki	44	coşku	2	borsa	1	girmek	4	inmek	11	harika	1
ikinci	295	cömert	2	boş	19	gitar	1	insan	15	hasta	7
ilaç	687	cuma	8	bot	1	gitmek	85	internet	1	hastane	2
ile	18	cumartesi	9	boy	7	giyim	3	ise	1	hatır	2
ileri	636	cumhuriyet	3	boya	4	giymek	39	iskele	1	hatıra	1
ilerlemek	981	cümle	150	boyalı	2	göğüs	1	istasyon	4	hatırlamak	2
iletişim	896	cümlecik	1	boyamak	2	gökyüzü	1	istemek	101	hava	19
ilgi	446	cüzdan	7	boyasız	1	göl	2	istiklal	1	havaalanı	2
ilgilenmek	881	çabucak	1	boyu	14	gömlek	14	iş	47	havuz	1
ilgili	210	çabuk	3	boysuz	1	göndermek	1	işaretlemek	4	hayalet	1
ilginç	812	çadır	1	boyun	1	gönüllülük	1	işçi	2	hayat	33
ilişki	211	çağdaş	2	boyunca	6	göre	31	işsiz	1	hayır	2
ilk	97	çağırma	9	boyut	2	görev	1	işte	1	hayvan	1

ilke	712	çaldırmak	1	boyutlu	1	görme	1	iyelik	14	hazır	1
imkan	692	çalıkuşu	6	bozdurmak	1	görmek	34	iyi	67	hazırlamak	3
inanç	781	çalışkan	18	bozmak	3	görüşmek	1	iyileşmek	2	hazırlanmak	2
inanmak	273	çalışma	58	bozuk	6	göstermek	1	iz	1	hazırlık	3
ince	587	çalışmak	84	bozukluk	1	götürmek	1	izin	1	haziran	2
incelemek	695	çalıştırmak	2	bozulmak	3	göz	13	jakuzi	1	hediye	4
inmek	417	çalmak (enstruman)	29	bölge	13	gri	3	kaba	1	hem	49
insan	25	çamaşır	6	bölmek	2	grup	7	kabul	1	hemen	1
internet	392	çan	1	bölüm	14	gruplamak	2	kaç	91	hemşeri	1
ise	60	çanta	15	böyle	19	güçlü	2	kaçmak	1	hep	11
isim	405	çarçabuk	3	böylece	8	gül	7	kadar	3	hepsi	29
istek	557	çare	1	bu	523	güldürmek	1	kafa	1	her	136
istemek	28	çaresiz	1	buçuk	8	güle güle	5	kafe	3	her gün	9
istenmek	996	çarpı	1	bugün	72	gülmece	22	kafein	1	herkes	24
iş	35	çarpmak	2	buğday	1	gün	39	kafeterya	1	heyecanlanma	2
işçi	849	çarşamba	8	buğulama	1	gün	1	kahvaltı	18	heyecanlı	4
işlem	327	çarşı	8	bulanıklık	2	günaydın	8	kahve	26	heykel	1
işlemek	837	çatal	2	bulanmak	4	güneş	2	kala	8	hırsız	1
işletme	850	çay	18	bulaşık	4	güneşli	4	kalabalık	2	hızlı	7
işte	193	çekim	7	bulgur	1	gürültü	2	kale	2	hiç	42
iyi	57	çekinmek	1	bulmaca	1	güvercin	2	kalem	15	hiçbir	8
iyice	641	çekirdek	2	bulmak	52	güzel	25	kalkmak	5	hikaye	1
izin	564	çekmek	16	bulunmak	24	haber	2	kalmak	22	his	1
izlemek	358	çektirmek	3	buluş	1	hafta	24	kalmak	3	hisar	2

kabul etmek	333	çelebi	3	buluşmak	23	hakem	1	kanguru	1	hissetmek	5
kaç	588	çember	1	bulut	3	hala	3	kantin	3	hizmet	1
kaçmak	496	çene	2	bulutlu	1	halı	1	kapalı	1	hoca	12
kadar	22	çerçeve	3	bulutsuz	1	halk	1	kapamak	1	hoş	2
kadın	58	çeşit	5	bulvar	3	halsiz	1	kapatmak	1	hoşça	2
kafa	374	çeşitli	18	bura	4	ham	1	kapı	14	hoşlanmak	2
kağıt	476	çeviri	4	burada	47	hane	3	kaptan	2	huylu	1
kahve	961	çevirmek	2	burak	3	hangi	83	kar	1	hürmet	2
kalan	466	çevre	16	burası	45	hanım	27	kardeş	31	ısmarlamak	2
kaldırmak	433	çevrili	1	burç	3	hareket	1	karı	3	ışıklanmak	1
kalite	684	çeyrek	17	burs	1	harf	13	karşılama	3	iç	7
kalkmak	296	çığ	3	burun	5	harita	3	karşılaşma	1	içeri	1
kalmak	52	çıkarma	1	buyurun	13	hasta	14	kart	3	için	95
kalp	517	çıkarmak	7	buz	7	hastahane	17	kaşık	1	içinde	4
kamu	857	çıkış	4	buzdolabı	5	hastalık	6	kaşkol	1	içindeki	1
kan	414	çıkma	3	buzlu	1	hatta	1	kat	6	içme	2
kanal	699	çıkma	91	buzsuz	1	hava	40	katılmak	1	içmek	11
kanun	887	çıldırma	2	buzul	2	havlamak	1	kavga	4	idare	1
kapamak	1000	çırpınmak	2	büfe	6	havlu	1	kayak	2	ihlas	1
kapatmak	643	çırpmak	2	bülten	5	havuç	1	kaybetmek	1	ihtiyaç	3
kapı	186	çiçek	4	büro	7	havuz	3	kaymak	1	iki	32
karanlık	760	çiçekçi	2	bürokrasi	2	hayat	3	kaynaşmak	1	ikinci	5
karar	241	çift	7	bütçe	1	haydi	1	kaza	1	ikiz	2
kardeş	560	çiftçi	1	bütün	38	hayır	36	kazablanka	1	iktisadi	1

karı	621	çiğdem	1	büyük	1	hayırlı	3	kazak	1	iktisat	1
karışmak	832	çikolata	3	büyücü	3	hayret	1	kazanmak	1	ile	26
karıştırmak	838	çim	2	büyük	85	hayvan	57	kedi	18	ilerlemek	1
karşı	86	çimen	1	büyükanne	2	hayvanat bahçesi	10	kek	2	iletişim	1
karşılama	756	çirkin	3	büyükçe	2	hazır	1	kelime	1	ilgi	2
karşılaşmak	546	çizgi	5	büyüklik	3	hazırlamak	11	keman	1	ilginç	1
karşılık	595	çizili	2	büyülemek	2	hece	1	kemer	1	ilişki	1
kas	962	çizmek	3	büyümek	1	heceli	1	kenar	1	ilk	24
kat	456	çoban	2	cacık	1	hediye	1	kendi	5	ilkbahar	1
katılmak	409	çocuk	78	cadde	9	hem	6	kesmek	4	ilmi	1
katkı	839	çocukluk	3	cam	7	hemen	4	kırk	1	imkan	1
kavram	653	çoğu	3	camı	3	hemşire	8	kırmak	2	inanmak	4
kaybetmek	465	çoğul	11	can	9	hemşirelik	1	kısa	2	indirim	1
kaynak	265	çok	418	canım	2	hepsi	5	kısaca	1	inmek	1
kaza	640	çorba	11	canlı	9	her	13	kıskanç	1	insan	89
kazanmak	257	çöl	2	canlılık	1	herkes	3	kısmak	1	inşa	1
kelime	493	çöp	9	cansız	1	hesap	1	kış	1	inşallah	33
kenar	612	çöpçü	2	cazip	1	hızlı	1	kışın	1	internet	6
kendi	16	çözmek	4	cd	2	hiç	4	kıyaslamak	1	ipekyolu	1
kent	427	çubuk	1	cehennem	1	hiçbir	6	kız	28	ise	5
kere	766	çünkü	61	ceket	4	hindi	1	kızgın	1	isim	3
kesilmek	660	dağ	3	cem	29	hissetmek	5	kızmak	9	istek	2
kesim	997	dağcılık	1	cennet	4	hitap	1	kibar	1	istemek	98
kesin	948	dağılma	2	cep	11	hoca	23	kilo	7	istikrar	1

kesmek	518	dağınık	2	cesaret	1	horoz	1	kim	83	iş	43
kez	233	dağıtmak	2	ceset	3	hoş	9	kimse	3	işadamı	1
kılmak	904	dağlık	1	cesur	3	hoşça	4	kip	6	işçi	1
kırmızı	713	daha	70	cevap	5	hoşlanmak	9	kir	1	işletme	1
kısa	328	daima	1	cevaplamak	5	huzur	1	kira	1	işsizlik	1
kısaca	851	daire	3	ceza	2	ıhlamur	3	kiralamak	1	işte	3
kısım	383	dakika	20	cezaevi	2	ılık	1	kiralık	1	iyi	209
kız	123	dakikalık	1	cezalandırmak	3	ıslatmak	1	kirli	2	iyice	2
ki	38	dal	3	cızırdamak	1	ısmarlamak	1	kişi	4	iyileşmek	3
kilo	942	dalga	3	ciğer	2	ıspanak	4	kitap	78	iyilik	2
kim	183	dalgalı	2	cihaz	1	iç	4	kitapçı	2	izin	1
kimi	579	dalmak	5	cilt	11	içecek	19	klasik	2	izlemek	2
kimlik	807	dama	1	cinayet	1	için	39	klima	5	kaç	2
kimse	225	damar	2	cinli	1	içmek	7	koca	2	kadar	41
kişi	94	damat	1	cinsiyet	3	ideal	2	kol	9	kadın	2
kitap	187	damlacık	3	cips	4	idrar	1	kola	1	kafe	1
koca	442	dans	26	civar	1	ifade	1	koltuk	6	kahvaltı	8
koku	477	dansçı	1	coğrafya	2	ihtiyaç	4	kolye	1	kahve	2
kol	434	dapdar	2	conta	1	iki	33	komik	2	kalabalık	19
kolay	329	dar	4	çoşkun	2	ikinci	6	kompozisyon	1	kaldırmak	1
koltuk	729	davet	2	cuma	3	il	9	konferans	2	kalın	3
kontrol	613	davranış	1	cumartesi	10	ile	23	konser	4	kalkmak	5
konu	55	dayanmak	3	cumhuriyet	4	ileri	2	konsolosluk	3	kalmak	16
konuşmak	126	dayı	14	cüzdan	5	ilerlemek	1	konu	2	kalmak	6

korkmak	544	dede	12	çaba	6	ilgili	6	konuşma	2	kalp	4
korku	565	dedikodu	7	çabuk	5	ilginç	8	konuşmak	54	kan	3
korumak	455	defa	5	çadır	2	iliklemek	1	koparmak	3	kanıtlamak	1
koşmak	540	defter	9	çağ	3	ilk	2	korkmak	10	kanmak	1
koşul	580	deftersiz	1	çağdaş	1	ilkbahar	7	korku	1	kantin	3
koymak	178	değer	5	çağırmak	6	ilkokul	2	korna	1	kapalı	5
köpek	549	değerlendirme	22	çakmak	1	in	1	korumak	1	kaplan	1
köşe	522	değil	100	çalışkan	22	inatçılık	1	koşmak	17	kar	8
kötü	350	değişik	8	çalışmak	103	ince	2	koymak	17	kara	1
köy	399	değişiklik	2	çalıştırmak	1	incelik	1	köfte	2	karanlık	4
kredi	688	değişim	2	çalmak	22	inci	1	köpek	15	karar	2
kriz	998	değişmek	8	çalmak (hırsızlık)	6	indirimli	1	köprü	1	kardeş	52
kulak	500	değiştirmek	6	çamaşır	7	inek	5	kötü	5	kare	1
kullanılmak	145	dekorasyon	1	çanta	10	inmek	2	kravat	2	karışık	1
kullanım	484	dekoratif	1	çare	1	insan	8	kredi	1	karizma	1
kullanmak	110	delikanlı	7	çarpmak	7	internet	1	krema	1	karşı	1
kural	510	demek	43	çarşamba	2	ip	2	kuaför	2	kat	1
kurmak	312	demet	9	çarşı	5	iri	1	kucaklaşmak	1	katılmak	1
kurtarmak	730	demokrasi	2	çatal	3	ise	13	kulak	3	katlamak	1
kurtulmak	596	deneme	2	çatışma	1	isim	14	kule	3	katlı	1
kurulmak	411	denemek	5	çay	20	istasyon	3	kullanmak	18	kavga	1
kuruluş	542	deney	4	çaycı	1	istek	1	kumsal	3	kayak	1
kurum	472	deneyim	4	çaydanlık	1	istemek	62	kurmak	8	kaybetmek	1
küçük	135	deneyimli	1	çekici	2	isyan	1	kurs	18	kaydetmek	1

kültür	311	dengeleyici	1	çekiliş	1	iş	20	kuru	1	kayıp	1
laf	951	dengesiz	2	çekim	23	işaret	1	kurulanmak	1	kayıt	2
lazım	925	deniz	36	çekimli	1	işaretlemek	1	kuş	2	kaynaşmak	2
lira	344	denizci	1	çekinmek	1	işitme	3	kutu	3	kazanmak	14
maç	679	deprem	10	çekmek	25	işitmek	1	kuzen	4	kebab	3
madde	239	depresyon	3	çektirmek	5	işlenmek	1	kuzey	1	kedi	2
mağaza	852	derbi	2	çerçeve	1	iştahla	1	küçük	12	kelime	2
mahalle	581	derece	5	çeşit	7	itfaiye	2	küpe	1	kenar	3
makine	674	dergi	9	çeşitlenmek	1	iyi	31	kütüphane	1	kendi	42
mal	463	deri	3	çeşitli	8	iyileşmek	1	lale	1	kendinden	1
malzeme	547	derin	3	çevirmek	3	izin	2	lamba	2	kent	3
marka	972	dernek	2	çevre	11	kabak	2	lastik	1	kerdeş	1
masa	370	ders	239	çeyrek	6	kabakulak	1	lazım	1	kere	1
meclis	963	dert	2	çığlık	1	kaç	96	leke	1	kesin	1
medya	853	dert	1	çıkış	1	kaçıncı	7	lens	1	keşke	1
mekân	700	destek	1	çıkamak	142	kadar	28	likör	1	kılma	1
mektup	670	desteklemek	1	çılgın	2	kadın	1	limon	2	kılmak	2
merkez	395	deterjan	3	çınar	2	kafes	2	lira	2	kıpkırmızı	1
mesela	932	deve	2	çıplak	1	kaftan	2	lise	12	kırk	3
mesele	808	devlet	3	çırpamak	1	kahvaltı	17	litre	3	kısa	3
meslek	566	deyim	2	çiçek	20	kahvaltılık	2	lokanta	13	kış	5
metre	682	dış	2	çiçekçi	1	kahve	5	lokatif	4	kız	40
mevcut	926	dışarı	42	çift	9	kahverengi	2	lüks	1	kızmak	2
meydan	532	dışkı	3	çiftçi	2	kaktüs	4	lütfe	183	kibar	1

meyve	882	diğer	12	çiftlik	8	kala	5	maalesef	2	kilise	1
miktar	530	dikey	2	çiğ	1	kaldırmak	4	macun	2	kilo	1
millet	767	dikiş	2	çikolata	8	kalem	18	maç	4	kilometre	1
milyar	820	dikkat	3	çilek	2	kalın	6	mağara	1	kimse	4
milyon	303	dikkatli	5	çilingir	2	kalınlık	1	mağaza	6	kişi	12
model	524	dikkatsiz	2	çip	2	kalite	1	makarna	2	kitap	11
modern	905	dikmek	2	çirkin	1	kaliteli	6	makine	1	kitapçı	1
mutfak	426	dil	173	çizgi	3	kalkmak	11	makyaj	3	koca	5
mutlaka	582	dilbilgisi	28	çizik	2	kalmak	3	manzara	1	kocaman	1
mücadele	795	dilek	16	çizmek	9	kalorifer	2	marka	1	kokain	1
müdür	897	dilemek	8	çoban	2	kalp	3	market	12	kolay	8
mümkün	360	dilli	2	çocuk	133	kamış	1	martı	1	komik	6
müşteri	290	dilsel	2	çocukça	2	kamyon	1	masa	29	kompozisyon	1
müzik	375	din	5	çocukluk	7	kan	8	mastar	2	komşu	5
nasıl	84	dini	1	çoğu	19	kanarya	1	matematik	1	konmak	1
ne	11	dinleme	60	çoğul	4	kanguru	1	mavi	5	konser	2
neden	53	dinlemek	49	çoğullanmak	1	kapalı	2	meksika	2	konservatuara	1
nerede	562	dinlenmek	10	çoğulluk	7	kapatmak	3	mektup	15	konu	2
neredeyse	933	dinleyici	1	çoğunlukla	17	kapı	2	melek	2	konum	1
nitelik	782	dirsek	3	çok	451	kaplamak	3	memnun	5	konuşma	1
niye	725	disney	2	çokluk	2	kaplumbağa	4	memur	3	konuşmak	40
nokta	321	diş	11	çorap	3	kar	9	merdiven	1	korkak	1
normal	710	dişçi	3	çorba	13	karanfil	3	merhaba	13	korkmak	37
numara	597	diyabet	1	çöl	2	kardeş	40	merkezi	1	korku	7

o	6	diyalog	34	çömlek	1	karı	2	meşgul	5	korkunçlu	1
oda	247	diyar	2	çöp	2	karın	4	metin	12	korumak	2
oğul	341	diye	43	çörek	1	karınca	2	metre	1	koşmak	1
okul	259	diz	2	çözmek	6	karışık	4	metro	1	köklü	1
okumak	203	dize	1	çözüm	14	karlı	2	meyve	2	köpek	7
okur	906	dizi	9	çubuk	1	karnabahar	1	mezun	1	köprü	4
olanak	875	dizilme	1	çünkü	93	karnıyarık	1	milyar	1	kötü	15
olay	168	dizilmek	1	dadı	4	karpuz	7	milyon	3	kral	1
oldukça	553	dizin	2	dadılık	3	kars	2	mimar	2	kulak	1
olma	777	dizmek	1	dağ	9	karşı	7	mobilya	1	kule	1
olmak	3	doğa	13	dağcı	3	karşılık	1	mutfak	6	kullanmak	3
oluşmak	249	doğma	1	dağcılık	2	kartal	5	mutlu	10	kullanmak	1
oluşturmak	278	doğmak	11	dağınık	1	karton	2	mutluluk	1	kurgu	1
on	363	doğramak	4	dağıtım	1	kasap	1	muz	1	kurmak	2
onlar	72	doğru	50	dağıtmak	1	kaset	1	müdür	11	kurs	26
onun	115	doğrudan	3	daha	177	kasiyer	2	mühendis	4	kuru	2
ora	744	doğrultu	8	dahil	3	kaşık	2	müze	3	kurulmak	1
orada	334	doğruluk	1	daima	1	kaşımak	1	müzik	15	kusur	4
oran	331	doğu	8	dair	2	kat	1	müzisyen	3	kuş	1
organ	876	doğum	34	daire	2	katılmak	4	nasıl	11	kuyu	3
orman	736	doksan	8	dakika	23	katlanmak	1	ne	143	kuzen	6
orta	77	doktor	31	dakikalık	1	katlı	6	neden	7	kuzey	2
ortak	589	doktorluk	2	dal	5	kavak	3	nefret	4	küçük	23
ortam	396	dokundurmak	1	dalga	1	kavuk	4	nejdet	2	kültür	10

otel	898	dokuz	19	dalgalı	1	kavun	7	nere	2	kütüphane	1
otobüs	761	dolap	29	dalış	1	kaya	1	nerede	1	lazım	10
otomobil	423	dolaşmak	5	dam	2	kaygan	2	nerede	100	lezzetli	3
oturmak	152	dolayı	2	damak	1	kayısı	3	nereden	22	lira	2
oyunmak	304	doldurma	3	damar	2	kayıt	2	nereli	3	lisan	2
oysa	390	doldurmak	88	danışma	1	kaymak	2	neresi	11	lisans	4
oyun	324	dolma	5	dans	16	kaynaştırma	1	nereye	31	lise	5
ödemek	412	dolu	5	dante	1	kebab	3	neşe	1	lokanta	7
öğrenci	367	dolunay	2	dar	7	keçi	2	neşeli	4	lütfe	9
öğrenmek	261	domates	18	dar	1	kedi	6	niçin	31	maalesef	2
öğretmen	501	don	8	darlık	1	kek	3	nine	1	maaş	1
ölçü	533	donanım	2	data	1	kekik	1	nişanlı	1	maç	1
öldürmek	877	dondurma	2	dava	1	kelime	122	niye	4	mafya	1
ölmek	371	donmak	3	davar	1	kemer	2	no	1	mağaza	2
ölüm	384	dopdolu	1	davet	7	kendi	27	not	8	maliyet	1
ön	99	dosdoğru	5	davetli	2	keramet	1	numara	5	manzara	2
önce	74	dost	6	davranış	2	kesim	1	o	412	manzaralı	1
önem	441	dosya	5	davranmak	5	keskin	1	oda	18	master	1
önemli	103	doymak	1	dayalı	1	kesmek	2	ofis	15	matematik	6
örgüt	952	dökmek	2	dayanmak	3	kırgın	1	oğlu	6	mavi	1
örneğin	340	dönem	2	dayı	1	kırk	4	okul	55	medeniyet	2
örnek	356	döner	4	dede	18	kırmak	1	okumak	61	mektup	41
öte	558	dönme	2	dedikodu	21	kırmızı	6	oldukça	1	mektuplaşmak	1
öteki	878	dönmek	21	defa	4	kısa	2	olimpiyat	1	melek	1

öteki	964	dönüşmek	3	defile	4	kısaca	2	olmak	23	memleket	19
öykü	840	dört	23	defter	2	kış	9	olmak	1	memnun	6
öyle	141	döviz	2	değer	5	kışın	1	olumlu	5	memnuniyet	1
özel	223	dr	11	değerlendirmek	6	kıta	2	olumsuz	7	memur	1
özellik	221	dua	2	değerli	5	kıtlık	1	olumsuzluk	1	menemen	1
özellikle	229	duman	8	değil	130	kıyafet	3	on	23	merak	20
özgürlük	805	durak	10	değirmen	1	kıyı	3	onlar	261	mercimek	1
para	127	durmak	6	değişik	3	kız	18	opera	3	merhaba	26
parça	276	durum	45	değişiklik	3	kızamık	3	orada	8	merkez	14
parmak	706	duş	3	değişmek	21	kızdırmak	1	orası	7	mesela	6
parti	497	duvar	9	deha	2	kilogram	45	orman	2	mesele	1
paşa	968	duygu	7	dehşetli	1	kilometre	1	ot	1	meslek	1
paylaşmak	943	duymak	14	dekodizayn	1	kim	18	otel	15	meşgul	4
pazar	482	düğüm	1	dekor	1	kimse	1	otobüs	32	meşhur	3
pek	226	düğün	20	dekorasyon	2	kimya	4	otostopçu	1	metre	1
peki	504	dükkan	12	deli	2	kip	3	oturmak	55	mevsim	4
pencere	572	dümdüz	1	delik	2	kiraz	3	otuz	1	mezun	2
piyasa	526	dün	44	delikanlı	8	kirli	1	oynamak	48	milli	1
plan	618	dün	2	demek	71	kirpik	1	oynaşmak	1	milyon	1
polis	567	dünden	1	demet	4	kitap	18	oyun	4	minibüs	1
politika	723	dünkü	4	demir	8	kitaplık	6	ödemek	3	misafir	2
problem	796	dünya	53	denemek	8	klozet	1	ödev	15	misafirperver	4
program	267	dürüm	2	deneyim	3	koca	6	öğle	9	modern	2
proje	519	dürüst	5	deneyimli	5	koç	1	öğleyin	1	muhasebeci	1

rağmen	382	dürüstlük	1	denge	3	koklamak	2	öğrenci	26	mustafa	1
rahat	787	düşes	2	dengeli	5	kokmak	1	öğrenmek	3	mutfak	3
reklam	768	düşmek	8	deniz	31	koku	1	öğrenmek	13	mutlaka	3
renk	270	düşünce	6	denizaltı	2	kokulu	1	öğretmek	1	mutlu	42
resim	315	düşünceli	1	denk	2	kol	10	öğretmen	18	mutluluk	1
risk	865	düşünmek	22	depo	1	kola	7	ön	3	mutsuz	2
rol	714	düşünsel	2	depresyon	3	kolay	5	önce	29	müdür	1
roman	745	düşürücü	3	derece	5	kolaylaştırmak	1	öpmek	1	mühendis	1
ruh	630	düzeltilmek	8	dergi	5	kolej	4	övünmek	1	müslüman	5
rüzgar	888	düzenlemek	3	deri	2	kolera	1	özlemek	14	müşteri	1
saat	156	düzenlenme	2	derin	1	koli	1	pahalı	4	müze	10
sabah	391	düzenlenmek	10	ders	64	kollu	1	paket	6	müziği	6
saç	464	düzenli	7	dersane	1	koltuk	4	palto	2	namaz	5
sadece	134	düzey	17	dert	2	komşu	4	pamuk	1	nasıl	102
sağ	478	ebru	3	dertleşmek	1	konser	1	pantolon	4	nazar	2
sağlamak	143	ecza	2	desenlenmek	1	konserve	3	para	24	nazik	1
sağlanmak	624	eczacı	2	destan	1	kontrol	4	park	11	ne	56
sağlık	386	eczane	4	destek	2	konu	91	parti	15	neden	4
sağlıklı	821	edebiyat	6	desteklenmek	2	konuşma	30	pasaj	1	nefret	2
sahip	160	edinmek	8	detay	1	konuşmak	48	pasta	7	nehir	5
sahip olmak	451	editör	4	deterjan	1	korkmak	2	pastane	2	nereye	1
sahne	726	efendim	12	dev	2	korkunç	1	patates	1	neyi	2
salon	658	efes	3	deva	1	koskoca	1	patlamak	2	neyse	2
sana	447	efsane	13	devam	14	koşmak	6	patron	2	nine	1

sanat	364	ege	2	deve	1	kovalamak	1	pazar	5	nişanlı	3
sanatçı	731	egemenlik	3	devir	4	kovan	1	pazar (gün)	8	niye	2
sanayi	762	egzersiz	1	devlet	4	koymak	4	pazartesi	2	normal	2
sanki	413	eğer	1	devre	2	köfte	1	pek	1	numara	2
sanmak	309	eğilim	2	dezavantaj	2	kök	1	pencere	6	nur	2
satın almak	986	eğilmek	1	dış	24	köpek	3	perşembe	1	nüfus	2
satış	448	eğitim	15	dışarı	14	kör	1	petrol	1	o	139
satmak	511	eğlence	4	diğer	19	köşe	4	peynir	5	ocak (ay)	4
savaş	462	eğlenceli	12	dijital	2	kötü	4	piknik	6	oda	12
saye	543	eğlenmek	27	dik	4	kral	1	pilot	2	ofis	1
sayfa	470	eh	3	dikkat	20	kravat	5	pişirmek	22	oğul	5
saygı	939	ehliyet	2	dikkatli	7	kuaför	2	pişmek	1	okul	53
sayı	244	ek	83	dikmek	1	kuduz	1	piyano	1	okumak	51
sayılmak	664	ekim	5	diksiyon	1	kulak	20	plaj	8	olmak	157
saymak	707	ekip	2	diktirmek	1	kullanmak	6	plan	1	oluşmak	1
sebep	502	eklemek	4	dil	3	kulübe	1	poker	1	on	13
seçim	650	eklenmek	8	dil (lisan)	48	kum	1	polis	3	onlar	80
seçmek	534	ekmek	22	dil bilgisel	2	kumaş	1	portakal	2	opera	1
sektör	474	ekonomi	8	dil bilgisi	6	kumlu	1	postacı	1	ora	25
sen	71	ekonomik	5	dilek	8	kurbağa	1	postalamak	1	orada	22
sene	879	eksi	1	dilekçe	1	kurmak (cümle)	33	postane	1	oradan	1
sert	944	eksik	2	dilemek	11	kurmak (saat)	3	poşet	1	orman	1
servis	797	eksiz	1	din	2	kurnaz	5	pratik	1	orta	7
ses	119	el	20	dinamik	1	kurşun	1	problem	5	ortadoğu	3

sevgi	537	ela	2	dinçleştirmek	1	kurt	3	profesör	4	oruç	1
sevgili	631	elbette	4	dinlemek	76	kurtulmak	1	program	1	otel	5
sevmek	173	elbise	16	dinlence	1	kuru	3	puro	1	otobüs	4
seyretmek	661	elde	1	dinlenmek	24	kuş	14	rabat	1	oturmak	20
sıcak	479	eldiven	2	dinleyici	2	kutlu	1	radyo	3	otuz	6
sıcaklık	969	elektrik	7	dinmek	1	kutu	9	rahat	3	oylamak	3
sıkıntı	822	elli	8	diploma	5	kutup	15	raket	3	oynamak	3
sınıf	485	elma	13	diplomat	2	kuzey	1	rakı	2	oyun	1
sınır	753	elti	3	direksiyon	1	kuzu	3	randevu	1	ödev	3
sıra	161	emanet	1	direktör	2	küçük	7	rastlamak	1	öğle	4
sırt	959	emek	2	disiplin	1	kükremek	1	reçel	2	öğrenci	20
sigara	491	emekli	13	diş	7	kümes	1	reklam	3	öğrenim	1
sigorta	858	emin	1	dişçi	3	küpe	2	renk	2	öğrenme	7
silah	907	emir	11	diyalog	17	kürk	7	resim	23	öğrenmek	87
sinema	603	emniyet	2	diye	16	kütüphane	1	resmi	1	öğretmek	2
sistem	180	emretmek	2	diyet	6	küvet	3	ressam	1	öğretmen	21
site	934	en	86	diz	1	laboratuvar	1	restoran	4	öğretmenlik	2
siz	54	enerji	4	dizel	1	lacivert	3	romantik	3	öldürmek	1
soğuk	671	enerjik	3	dizi	19	lahana	3	rüya	1	ölmek	2
sokak	218	enfes	1	diziliş	4	lavabo	2	saat	145	ömür	1
sokmak	727	engel	1	doğa	11	levant	2	sabah	35	ön	3
sol	503	engin	2	doğal	11	lezzetli	2	sabırlı	3	önce	60
son	100	enişte	5	doğalgaz	2	limon	4	sabri	3	önceden	2
son derece	828	enstrüman	1	doğmak	8	limonata	5	saç	9	önceki	6

sonra	21	enver	2	doğramak	1	lira	44	saçlı	1	önceleri	1
sonuç	144	e-posta	6	doğru	81	lise	3	sadece	1	öncelikle	1
sonunda	438	erişkin	1	doğruca	1	lokanta	4	sağ	1	önemli	15
sormak	139	erkek	18	doğu	8	londra	3	sağlam	2	öpmek	10
soru	255	erken	16	doğum	14	lüks	1	sağlık	1	örf	1
sorumluluk	668	eser	1	doksan	3	lütfe	6	sağol	1	örnek	1
sorun	158	eski	13	doktor	56	maalesef	1	sahibi	1	örümcek	1
sosyal	773	eskiden	5	doktora	1	macarca	2	sahil	3	öyle	6
söylemek	63	esmek	1	dokunmak	4	maç	4	sahiplik	2	öz	1
söylenmek	625	esnek	1	dokuz	10	madem	1	sakal	1	özel	3
söz	171	esnetmek	1	dokuzuncu	1	maden	1	sakın	3	özellikle	4
söz etmek	866	esprili	2	dolanırmak	1	mağaza	9	sakin	1	özlemek	77
sözcük	867	eş	49	dolap	4	mahalle	3	saklamak	1	özür	7
spor	379	eşek	12	dolaşmak	7	mahkeme	1	salata	1	pahalı	11
su	78	eşitlik	1	dolayı	2	makarna	4	saldırmak	1	panik	2
suç	724	eşleşmek	1	dolaylı	13	makine	1	salı	1	pansiyon	1
sunmak	418	eşleştirmek	1	doldurmak	7	malzeme	1	salon	6	para	11
sunulmak	987	eşleştirmek	50	dolmak	4	manav	9	sana	3	parça	1
sürdürmek	483	eşli	1	dolmuş	1	manda	2	sandalye	4	park	6
süre	149	eşlik	2	dolu	4	mandalina	3	saray	1	pasaport	1
süreç	633	eşya	12	domates	8	maraton	1	sarı	1	patlıcan	1
sürekli	385	et	25	domatesli	1	marka	1	sarıyer	1	pazar	1
sürmek	262	etek	2	dondurma	17	market	14	satıcı	20	Pazar (gün)	3
sürücü	813	etiket	1	dondurmacı	4	maroton	1	satmak	2	Pazartesi	2

süt	814	etki	3	donmak	2	masa	13	satranç	1	pek	1
şarap	982	etkilemek	3	doruk	2	matematik	6	sayı	2	pencere	2
şarkı	715	etkili	1	dosdoğru	1	mavi	11	saymak	2	perşembe	1
şart	520	etkin	2	dost	5	maydanoz	1	seçmek	1	peynir	1
şehir	416	etkinlik	25	dostça	1	maymun	3	sekiz	10	piknik	1
şekil	102	etli	1	dosya	5	mektup	6	sekreter	11	pilav	3
şey	36	etme	14	doz	1	melemek	1	sekreterlik	1	pis	1
şiir	512	etmek	219	dönem	9	memnun	11	seksen	1	pişirmek	2
şimdi	113	etraf	5	dönmek	21	menekşe	11	selamlaşma	2	pişman	1
şirket	264	ev	209	dönüş	4	mercimek	1	selamlaşmak	1	piyano	2
şöyle	361	evet	102	dönüşmek	9	merdiven	2	sempatik	1	plaj	2
şu	177	evlat	4	dörder	1	merhaba	15	sen	352	plan	1
tabi	279	evlenme	2	dördüncü	1	merhem	1	seri	1	point	1
takılmak	883	evlenmek	25	dört	20	merkez	3	sert	3	polis	3
takım	372	evli	9	döviz	2	mert	1	ses	4	pratik	3
talep	908	evlilik	13	duble	1	mesela	2	sevgi	4	prestij	1
tam	209	evliya	3	dudak	1	meslek	14	sevgili	4	problem	4
tamam	970	evsiz	1	duman	7	meşe	2	sevmek	38	puan	2
tamamen	841	evvel	5	durak	14	mete	1	seyretmek	31	put	1
tane	583	eylem	1	durmak	17	meteoroloji	2	sezon	1	rahat	5
tanımak	281	eyvah	1	durum	74	metin (yazı)	16	sıcak	7	rahmet	1
Tanrı	823	ezogelin	1	duş	9	metre	2	sıcakkanlı	1	ramazan	3
taraf	112	fabrika	7	duşlama	1	metro	1	sıfat	4	rana	1
tarih	220	fakat	20	duvar	8	mevsim	19	sık	11	reçel	1

tarz	891	fakir	10	duygu	10	meyve	30	sıkıcı	1	rehberlik	1
taş	574	faks	1	duymak	28	mide	10	sıkılmak	1	reklam	1
taşımak	235	fakülte	3	duyurmak	1	mikrop	1	sıkışık	1	resmi	2
tatlı	884	fal	3	duyuru	2	milenyum	3	sıkışmak	1	restoran	1
tavır	824	fare	5	düğmeli	1	millet	6	sınav	7	ruhsat	1
tedavi	798	fark	6	düğün	10	milyon	23	sınıf	42	rüya	2
tehlike	833	farkında	2	dükkan	2	mimar	1	sınıf	1	rüzgarlı	1
tek	179	farkındalık	2	dümdüz	1	misafir	2	sigara	11	saat	10
teknik	393	farklı	15	dün	71	miyavlamak	2	silah	1	sabah	8
teknoloji	471	fasulye	1	dünya	44	moda	4	silgi	12	sadece	21
tekrar	489	fatma	4	dünyaca	1	mont	1	silmek	9	sağlık	5
telefon	292	fatura	2	dürüst	2	mor	1	silmek	1	sağlıklı	2
televizyon	368	fay	3	düşman	1	muayene	6	sinek	1	sahil	2
temel	306	fayda	7	düşmek	11	muhasebeci	2	sinema	33	sahip	3
temiz	988	faydalı	4	düşük	1	musluk	1	sinirlenmek	1	sahne	1
teпки	802	fayton	1	düşünce	10	mutfak	8	sinirli	2	sakallı	1
tercih etmek	732	fazla	12	düşünmek	32	muz	15	sis	2	sakin	1
ticaret	953	fena	2	düz	6	müdürlük	1	siyah	5	Salı	1
tip	590	fenerbahçe	2	düzeltemek	7	mühendis	3	siz	200	salon	1
top	696	ferah	2	düzen	6	müjdecı	1	siz	73	sana	21
toplam	788	ferman	8	düzenlemek	7	müracaat	1	soğuk	4	sanat	1
toplamak	665	fes	1	düzenli	21	müstakil	1	sohbet	4	saniye	1
toplanmak	829	festival	15	düzensiz	1	müzik	5	sokak	11	sanmak	4
toplantı	778	fethetmek	2	düzey	4	nabız	2	son	9	saraya	7

toplum	237	fıkra	11	düzine	1	nal	1	sonlanmak	1	sarılmak	1
toplumsal	825	fındık	4	düzlem	3	namık	1	sonra	58	satır	1
toprak	404	fırça	5	dvd	2	nane	1	sonunda	3	savaş	5
trafik	421	fırçalamak	5	ebeveyn	2	nar	1	sormak	48	saygı	1
tutmak	166	fırın	6	ecza	1	nasıl	45	soru	27	saygılı	2
tutulmak	683	fırsat	2	eczacı	5	nazlanmak	1	sosyal	2	saygısız	1
tuz	869	fırsatçı	2	eczane	9	ne	154	söndürmek	1	sayın	1
tüketici	927	fırtına	9	eda	2	neden	4	söylemek	17	sebep	15
tüm	124	fişkirmek	1	edat	2	nefes	2	söz	1	sebze	1
tür	240	fiil	56	edebiyat	1	nefret	2	sözlük	1	seçmek	4
türlü	380	fikir	9	edimsel	3	nemli	1	spagetti	1	sekiz	8
uç	627	fil	2	edinmek	2	nere	26	spor	22	sekizinci	1
uçak	842	filiz	2	edip	1	nerede	50	sporcu	2	seksen	2
uğraşmak	573	film	60	efendim	12	nereli	7	sportif	1	selam selamün aleyküm	27
uğraşmak	965	finans	1	efil	2	nergis	6	stresli	1	aleyküm	1
ulaşmak	308	fincan	5	efsane	7	nezle	1	stüdyo	2	sempozyum	1
uluslararası	817	firma	2	egemen	2	niçin	13	su	9	sen	105
unutmak	347	fiyat	3	egzersiz	9	niye	3	susmak	2	sene	6
uygulama	915	fiziksel	9	eğer	7	numara	15	süper	1	senfoni	1
uygulamak	354	fodul	1	eğilim	1	numaralı	3	süpermarket	1	serbestçe	1
uygulanmak	535	fonksiyon	3	eğilmek	1	nüfus	2	süpürmek	2	sergi	1
uygun	343	form	36	eğitici	1	o	94	süre	1	serin	1
uymak	701	forma	1	eğitim	12	oda	38	süslemek	1	sermek	1
uyumak	606	formal	1	eğitmek	4	oğul	8	süt	11	ses	4

uzak	336	formül	2	eğlence	17	okul	26	sütlü	1	sevgi	2
uzanmak	733	fotoğraf	23	eğlenceli	5	okuma	40	şahin	1	sevgili	34
uzatmak	928	fotoğrafçı	1	eğlendirmek	1	okumak	116	şaka	5	sevimli	1
uzman	697	fotokopi	1	eğlenmek	11	okyanus	1	şanslı	1	sevinç	1
uzun	195	futbol	14	eh	4	olgun	2	şapka	4	sevinmek	3
ücret	940	futbolcu	5	ehliyet	2	olmak	133	şarap	1	seviye	4
üç	202	galeri	1	ek	253	olumlu	23	şarkı	6	sevmek	121
üçüncü	809	galiba	8	ekip	1	olumsuz	23	şarkıcı	2	seyahat	6
ülke	80	garip	1	eklemek	11	olumsuzluk	2	şehir	2	seydi	4
üniversite	378	garson	15	eklemeli	2	oluşmak	1	şehir	4	seyehat	1
ünlü	550	gazete	22	eklenmek	34	oluşturmak	3	şeker	4	seyretme	1
üretilmek	916	gazeteci	1	ekmek	3	omlet	1	şekerli	1	seyretmek	1
üretim	345	gazetecilik	3	ekmek(fiil)	1	on	29	şekil	1	sıcak	8
üretmek	584	gazoz	1	eko	4	onlar	19	şemsiye	4	sıcakkanlı	2
ürün	200	gece	41	ekonomi	3	onuncu	1	şey	18	sık	16
üst	373	gecelik	1	ekonomik	5	organ	14	şimdi	44	sıkıcı	3
üstelik	554	gecirmek	4	ekosistem	1	orman	3	şimdiki	7	sıkıldı	1
üstünde	622	geç	38	ekran	6	orta	1	şirket	8	sıkılmak	5
üstüne	585	geçe	10	eksik	2	otel	2	şişman	1	sıkıntı	2
üye	628	geçen	47	eksiksiz	1	oto	1	şoför	8	sınav	49
üzere	289	geçici	1	eksilmek	1	otobüs	12	şort	2	sınıf	22
üzeri	783	geçirmek	18	eksiz	1	otopark	1	şöyle	1	sır	1
üzerinde	118	geçmek	33	ekstra	1	oturma	4	şu	17	sigara	7
üzerine	188	geçmiş	26	ekşimtırak	2	oturmak	46	şüphelenmek	1	simit	1

vakit	834	gedik	2	ekvator	2	otuz	2	tabak	5	sinema	9
var	15	gelecek	1	el	32	oyalanmak	1	tabii	6	sinirlenmek	1
varlık	444	gelen	4	ela	1	oynama	1	tablo	3	sisli	1
varmak	508	gelenek	6	elbette	5	oynamak	13	tahta	1	sistem	2
vatandaş	764	geleneksel	7	elbise	11	oysa	1	taksi	8	siyah	1
ve	2	gelin	5	elektrik	10	oyun	6	takvim	1	siyaset	3
vergi	746	geliş	4	elektrikli	2	ödemek	29	tam	1	siyasi	1
verilmek	182	gelişim	1	elektronik	2	ödev	28	tamam	11	siz	64
vermek	19	gelişim	2	eleman	8	öğle	21	tamamlamak	47	soğuk	14
veya	96	gelişme	10	elemek	1	öğrenci	21	tamir	3	sohbet	4
vitamin	989	gelişmek	2	element	1	öğrenmek	5	taclama	3	sokak	6
vurmak	523	geliştirmek	4	eleştiri	1	öğretmen	33	tan	1	son	15
vücut	301	gelmek	323	elli	3	öğüt	1	tane	4	sonra	122
ya	42	gemi	2	elma	10	öksürmek	2	tanımak	15	sonraki	2
yabancı	424	genç	26	elti	1	öksürük	2	tanışma	4	sonuç	4
yağ	505	gençlik	6	elverişli	2	ölçmek	2	tanışmak	5	sonunda	4
yakalamak	815	genel	12	e-mail	1	ölümcül	1	tank	2	sormak	4
yakın	217	genelde	1	emek	4	ömür	1	tapmak	1	soru	5
yaklaşık	921	genellikle	23	emekli	7	ömürlü	1	taramak	3	soyguncu	1
yaklaşmak	632	general	2	emin	4	ön	12	tarif	1	soysalleşmek	1
yakmak	747	geniş	12	emir	16	önce	7	tarih	1	sökmek	1
yalnız	435	genişlik	1	emniyet	1	öncelikle	1	tarihi	1	sörf	1
yalnızca	568	genitive	2	emretmek	2	önemli	12	taşınmak	1	söylemek	45
yan	69	gerçek	1	en	138	ördek	6	tatil	56	söz	8

yanı sıra	945	gerçekçi	3	endeks	4	örnek	63	tatlı	1	sözcük	2
yanıt	843	gerçekleştirmek	5	ender	2	örnekleme	20	tavla	2	sözlük	1
yani	148	gerçeklik	1	endişe	1	örümcek	1	taze	3	spor	7
yanlış	443	gerçekten	7	enerji	4	öteki	1	tekne	1	stüdyo	1
yanmak	608	gerek	10	enfeksiyon	2	ötmek	2	tekrar	13	su	3
yapı	282	gerekli	6	enfes	2	öyle	4	telefon	6	subay	1
yapılmak	56	geri	3	enformasyon	1	özür	1	telefonlaşmak	1	sultan	1
yapmak	10	getirmek	26	engel	1	pahalı	7	televizyon	17	suratsız	1
yaprak	973	geveze	2	engellemek	5	paket	1	televizyoncu	1	suriye	4
yaptırmak	954	gezdirmek	1	enstrüman	1	palto	2	tembel	1	suşi	1
yarar	974	gezi	10	e-posta	5	pamuk	2	temiz	3	sürmek	1
yararlanmak	675	gezme	2	ergenlik	1	pantolon	12	temizlemek	11	sürü	2
yaratmak	307	gezmek	37	erimek	1	papağan	2	temizleyici	1	şaka	3
yardım	545	gıda	4	erkek	42	papatya	1	temizlik	1	şanlı	1
yardımcı olmak	935	gibi	118	erken	26	para	3	ten	3	şanslı	1
yarı	757	gider	12	ertelemek	1	parça	19	teneffüs	4	şarap	2
yasa	689	gidiş	1	ertesi	1	parçalı	3	tenis	14	şarkı	9
yaş	157	girmek	31	erzak	1	park	5	tenisçi	1	şarkıcı	4
yaşam	215	gişe	7	es	3	parmak	4	teras	1	şaşırmak	3
yaşamak	89	gitar	11	esas	1	pasaj	1	tereyağı	1	şaşırtmak	1
yaşanmak	555	gitme	1	eser	1	pasta	1	teşekkür	7	şefkat	1
yaşlı	676	gitmek	293	eski	52	pastahane	3	teyze	1	şehir	57
yatak	498	giyim	1	eskimo	4	patates	12	tık	1	şehit	2
yatırım	830	giyinmek	4	esmek	1	patlıcan	2	tıraş	2	şehitlik	1

yatmak	403	giymek	10	esmer	2	pazar	15	tip	1	şemsiye	2
yavaş	439	giysi	1	esnada	4	pazar(gün)	8	tiyatro	9	şerif	1
yayılmak	975	gizli	3	esrar	1	pazartesi	6	top	1	şey	75
yayımlanmak	899	golf	1	eş	19	pek	1	toplam	2	şiddet	2
yayın	826	gora	1	eşitlemek	3	peki	10	tost	1	şimdi	106
yaz	859	göğüs	3	eşitlik	6	pembe	4	trafik	3	şimdilik	1
yazar	499	gökkuşağı	4	eşleyelim	40	pencere	11	trampelen	2	şirin	2
yazı	258	gökyüzü	6	eşlik	4	penguen	1	tren	2	şirket	3
yazılmak	704	göl	6	eşofman	1	perde	2	turist	2	şu	6
yazmak	162	gölge	3	eşsesli	1	perhiz	1	turizm	6	şubat	1
yedi	892	gömlek	4	eşya	15	perşembe	2	tutmak	3	şurada	1
yemek	81	göndermek	14	et	7	peynir	15	tuz	1	tabanca	1
yeni	73	gönül	3	etiket	2	pırasa	1	tuzlu	1	tabi	3
yeniden	326	göre	59	etken	1	pijama	1	tv	10	tabiat	1
yer	23	görev	8	etki	5	piknik	2	ucuz	5	tablet	1
yerine	397	görevli	33	etkilemek	11	pil	1	uçak	11	taipei	2
yeşil	799	görme	4	etkilenmek	2	pilav	2	uçmak	2	tam	1
yetenek	941	görmek	64	etkileyici	2	pilot	2	uğur	3	tamam	8
yeterli	758	görsel	1	etkili	5	pis	2	ulaştırma	1	tamamlamak	1
yetmek	577	görümce	3	etkin	2	pişirmek	2	ulus	1	tamer	1
yıl	29	görünmek	3	etkinlik	13	piyano	1	unutmak	1	tan	4
yıldız	909	görüş	6	etli	1	poliklinik	1	utanmak	2	tane	5
yıllık	702	görüşme	2	etmek	260	polis	8	uyanmak	8	tanıma	1
yine	142	görüşmek	44	etraf	4	popüler	4	uydu	1	tanımak	3

yoğun	910	gösteri	6	euro	1	portakal	11	uygun	9	tanışmak	13
yok	49	göstermek	12	ev	214	postacı	2	uykusuz	1	taraf	5
yoksa	410	götürmek	8	evet	71	postahane	5	uyum	8	tarih	13
yol	51	göz	12	evlenmek	20	pratik	18	uyumak	50	tarkan	1
yön	322	gözde	13	evli	12	problem	1	uyumlu	1	tasarımcı	2
yönelik	929	gözleme	3	evlilik	2	program	5	uyutmak	2	taş	1
yönetici	680	gözlemek	1	evsiz	1	proje	11	uzak	4	taşıma	1
yönetim	400	gözlü	7	evvel	1	putin	1	uzun	6	taşlı	1
yöntem	369	gözlük	5	eyalet	1	radio	2	üç	17	tatil	49
yukarıda	983	gözlükçü	1	eylem	139	rafadan	1	üçüncü	2	tatlı	6
yumurta	993	gözlükçülük	1	eylemci	1	rahatsız	1	ülke	6	tavır	1
yüksek	231	gözlüklü	2	eyvah	1	ramazan	1	ümit	1	tavşan	1
yükselmek	769	gram	2	ezgi	13	randevu	1	ünite	5	taze	1
yürek	860	gramer	4	ezogelin	1	rapor	3	üniversite	29	tehlike	1
yürümek	348	grup	19	fabrika	3	rast gelmek	1	ünlü	9	tehlikeli	6
yüz	104	güç	3	fabrikatör	1	reçel	2	ünsüz	3	tek	2
yüzde	163	güçlendirmek	3	fakat	9	reçete	1	üstünde	1	tekrar	3
yüzden	506	güçlü	2	faks	4	renk	30	üşümek	6	telefon	10
yüzünden	854	güçsüz	2	fakülte	1	renkli	8	ütü	2	televizyon	1
yüzyıl	480	gül	15	fal	3	resim	52	ütülemek	1	tembel	2
zaman	41	güle	1	falcı	2	ressam	2	üyelik	1	temel	6
zarar	656	güle güle	8	fark	14	reyon	1	üzgün	1	temiz	4
zaten	291	güleryüzlü	1	farklı	50	rica	1	vakit	1	ten	1
zengin	949	gülme	1	farklı	1	roman	2	vali	1	teori	1

zevk	900	gölmek	3	farklılaşmak	1	röntgen	1	valilik	1	tepe	1
zor	175	gölüş	1	farklılık	1	rus	1	vapur	2	teras	1
		gün	237	farz	1	rüzgar	6	var	217	tercih	1
		gün	1	fasulye	3	saat	106	ve	135	tercümanlık	1
		günaydın	10	fatura	12	sabah	17	veli	2	tertemiz	1
		güncel	2	favori	1	saç	2	vermek	74	teselli	1
		gündüz	4	fayda	5	sadece	1	veya	2	teşekkür	1
		güneş	19	fayton	3	sağ	9	video	2	teyze	7
		güneşlenmek	2	fazla	23	sağanak	1	villa	1	tıp	2
		güneşli	2	felaket	1	sağır	1	vişne	1	tırmanmak	1
		güneşlik	1	felsefe	1	sağlamak	5	vitamin	2	ticaretçi	1
		güney	1	fena	5	sağlık	7	vitrin	2	titremek	1
		güneydoğu	1	feodal	1	sağlık ocağı	1	vize	1	tiyatro	3
		günlük	22	feribot	1	sakal	1	vokal	5	top	1
		gürültü	2	festival	14	sakın	1	voleybol	3	toplula	1
		gütmek	1	fıkra	1	saksı	2	yabancı	10	toplula	3
		güven	2	fırçalamak	3	salata	3	yağ	2	torun	2
		güvenilir	2	fırsat	5	salatalık	1	yağmur	1	trafik	4
		güvenmek	3	fırtına	6	salı	5	yağmurlu	1	tramvay	2
		güverte	2	fırtınalı	3	salıncak	1	yakalamak	1	transport	1
		güzel	82	fiil	15	salise	1	yakın	5	tren	1
		güzellik	3	fikir	8	salon	1	yakışıklı	1	tsunami	1
		haber	38	fil	3	sana	8	yakmak	2	turist	2
		hafif	4	film	50	sanal	10	yalan	7	turistik	3

hafta	120	final	1	sancı	1	yalancı	1	tutma	1
hafta sonu	16	fincan	1	sandalye	3	yalnız	5	tüccar	1
hain	3	firma	1	saniye	5	yan	1	tüm	3
hak	6	firma	6	sanmak	1	yanında	2	türlü	1
hakkında	21	fiske	1	sardunya	1	yanlış	8	uçak	9
haklı	2	fiyat	23	sarı	4	yapıştırmak	2	uçmak	1
hâl	3	fiziksel	4	sarımsak	2	yapmak	139	uğramak	1
hala	2	flamenko	2	satıcı	16	yaramaz	3	ukrayna	1
hâlâ	9	focus	2	satın almak	2	yardım	13	ulaşım	1
halı	4	fon	2	satış	1	yardımsever	1	ulu	1
halk	12	form	11	satmak	4	yarı	1	ummak	4
halka	2	forma	1	satranç	1	yarım	3	umut	1
hamam	1	formatlı	1	savaşçı	1	yarın	23	umutlu	1
hamburger	1	formül	2	sayfa	2	yaş	3	un	1
hamile	2	fotoğraf	48	saygı	1	yaşamak	2	unutmak	6
hamur	3	fotoğrafçı	11	sayı	10	yaşlı	4	uyumak	5
han	3	fotoğrafçılık	2	saymak	3	yatak	4	uzak	5
hangi	106	fotokopi	3	sebep	1	yatmak	5	uzatmak	1
hangisi	11	frank	1	sebze	18	yavaş	2	uzun	9
hanım	46	frekans	1	seçmek	4	yayın	2	üç	33
hani	2	fren	2	sekiz	17	yayınlanmak	1	üçüncü	1
hapşırmaq	2	futbol	9	sekreter	10	yaz	18	ülke	45
hapşuuuuu	1	futbolcu	2	seksen	2	yazı	2	ülkeli	1
harami	1	galeri	1	sembol	2	yazmak	51	ümit	1

harcamak	3	galiba	1	semt	2	yedi	8	ümitsiz	1
hareket	16	gar	4	sen	30	yemek	53	üniversite	53
hareketli	1	garaj	3	sene	2	yemek (fiil)	1	ünlü	9
harf	16	garanti	2	sepet	4	yemek (isim)	80	ürdün	3
harika	8	garip	2	serbest	5	yeni	17	üstünde	1
has	5	garson	10	serin	3	yer	10	üşümek	1
				servis (okul					
hassas	1	garson	1	servisi)	2	yeşil	1	üzere	2
hasta	86	garsonluk	1	ses	3	yetmiş	1	üzerine	1
hastalanmak	2	gayret	2	sesli	1	yıkamak	11	üzülmek	4
hastalık	8	gaz	1	sessiz	2	yıl	34	üzüntülü	1
hastane	22	gazete	19	sevgiyle	1	yıldız	1	vakit	1
haşlamak	3	gazeteci	19	sevimli	1	yiğit	1	vapur	7
hat	3	gazetecilik	3	sevinmek	1	yine	1	var	194
hatırlamak	8	gazoz	2	sevmek	31	yirmi	4	var	26
hava	59	gece	36	seyretmek	2	yiyecek	3	varlık	2
havaalanı	5	gecikmek	4	sıcak	8	yok	49	varmak	2
havacılık	1	geç	37	sıcaklık	8	yol	14	vatan	1
havalimanı	2	geçen	40	sıfat	1	yolcu	2	vay	2
havuç	5	geçerli	3	sıfır	1	yor	87	ve	393
havuz	6	geçerlilik	2	sık	4	yorgun	12	vermek	17
hay	2	geçirmek	23	sıkılmak	1	yorulmak	7	veya	6
hayal	10	geçiş	2	sınıf	24	yorum	12	vücut	1
hayalci	2	geçmek	43	sıpa	1	yudum	1	ya	13
hayali	1	geçmiş	34	sıra	1	yukarı	1	yabancı	12

hayat	26	gelecek	56	sıra (öğrenci masası)	10	yumurta	5	yağmak	7
haydi	12	geleneksel	2	sıradan	1	yumuşamak	1	yağmur	6
hayır	64	gelin	3	sigara	1	yüksek	3	yağmurlu	4
hayırlı	5	gelinlik	2	silgi	2	yürümek	21	yakalamak	1
hayran	4	gelişim	3	silmek	2	yürüyüş	1	yakın	20
hayret	1	gelişmek	13	sindirme	1	yüz	1	yakışıklı	1
hayrolmak	2	gelişmiş	3	sinema	2	yüz (sayı)	16	yaklaşık	1
hayvan	10	gelmek	194	site	1	yüz(çehre)	1	yakmak	1
hazır	12	gemi	21	siyah	9	yüzme	1	yalnız	6
hazırlamak	11	gen	1	siz	36	yüzmek	6	yalnızlık	1
hazırlanmak	9	genç	48	sizin	1	zafer	2	yan	5
hazırlık	43	gençlik	3	soğan	5	zaman	60	yanında	2
hazine	1	gene	1	soğuk	8	zayıf	3	yani	18
haziran	2	genel	19	sohbet	1	zeki	1	yanlış	2
hece	3	genellemek	1	sol	4	zemin	1	yanlışlık	3
hedef	6	genellikle	20	solumak	1	zengin	1	yanmak	1
hedeflemek	2	geniş	32	son	16	zeytin	1	yapmak	67
hedeflenmek	10	genişlemek	1	sonbahar	11	zıt	2	yapmaya	1
hediye	20	gerçek	5	sonra	30	ziyaret	5	yaramak	1
heh	1	gerçekleşmek	43	sonuç	2	zor	9	yaramaz	1
hem	35	gerçekten	8	sopa	1			yardım	11
hemen	22	gereç	1	sormak	15			yardım etmek	1
hemşire	5	gerek	18	soru	116			yardımcı	6
henüz	5	gerekçe	4	soyadı	4			yardımsever	1

hep	40	gerekli	11	soymak	2	yarın	11
hepsi	20	gereklilik	1	söğüt	2	yaş	24
her	159	gerekmek	35	söylemek	11	yaşam	5
herhangi	1	gereksiz	2	söz	7	yaşama	1
herkes	30	gergin	3	sözcük	2	yaşamak	51
hesap	1	geri	7	sözlük	3	yaşlı	2
heyecan	4	germek	1	spor	2	yatmak	2
heyecanlanmak	2	getirmek	54	su	17	yavaş	11
heyecanlı	2	gezegenler	1	sucuk	1	yavaşça	1
hırçınlık	1	gezin	1	susmak	1	yaz	19
hırsız	10	gezinlik	1	susturmak	1	yazar	1
hız	2	gezi	3	süpermarket	11	yazarlık	2
hızla	4	gezmek	19	süre	2	yazık	1
hızlı	7	gıcır	2	sürekli	2	yazın	10
hızsız	1	gıda	6	sürmek	7	yazma	2
hiç	36	gibi	131	sürü	2	yazmak	30
hiçbir	17	gidiş	4	süs	2	yedi	7
hipertansiyon	1	giriş	11	süt	13	yemek	62
hissetmek	7	girmek	55	şahıs	21	yemek (fiil)	59
hiza	2	gitar	2	şaka	1	yemyeşil	2
hizmetçi	2	gitmek	262	şans	1	yeni	15
hobi	25	giyim	2	şapka	3	yeniden	1
hoca	22	giyinmek	5	şarkı	4	yer	37
hokkabaz	3	giymek	12	şeftali	10	yeşil	3

horlamak	2	giysi	3	şehir	10	yeşim	1
hortum	4	gizli	3	şeker	8	yeter	1
hoş	15	gizlice	1	şeker pancarı	1	yetirmek	1
hoşça	1	göç	2	şekil	2	yetkili	1
hoşça kal	6	göçmek	2	şey	13	yetmiş	1
hoşlanmak	13	göçmen	1	şık	1	yıl	34
hu	2	göğüs	2	şifa	1	yılan	1
hukuk	4	gök	1	şikayet	2	yılbaşı	2
huzurlu	3	gökkuşağı	2	şimdi	13	yıldız	1
hüküm	1	gökyüzü	1	şimşek	1	yılmaz	1
hükümdar	1	göl	11	şoför	4	yine	7
hükümdarlık	2	gömlek	1	şöyle	5	yirmi	19
hürriyet	1	gömmek	3	şu	12	yitirmek	1
ılık	5	göndermek	9	şurup	1	yoğun	2
ılıman	2	göre	1	tablo	19	yoğunluk	1
ırmak	2	göre	78	taburcu	1	yok	30
ısınmak	1	görelilik	1	tacı	1	yoksa	1
ısıtma	1	görev	21	tahlil	2	yoksul	2
ıslık	1	görevli	9	tahmin	1	yol	12
ısmarlamak	4	görkemli	3	tahta	5	yorgun	2
ıspanak	2	görmek	66	tahta silgisi	1	yormak	1
ışık	1	görünmek	4	takım	5	yorulmak	4
ışıl ışıl	1	görüntü	4	takmak	4	yönetim	1
ışın	3	görünümlü	1	taksi	2	yukarı	1

ızgara	4	görüş	11	taksit	1	yumurta	1
icat	14	görüşme	8	tam	2	yurt	22
iç	21	görüşmek	22	tamam	2	yüksek	7
içecek	3	göstermek	42	tamamlamak	12	yükseklik	2
içeri	14	götürmek	7	tamir	1	yürek	1
içermek	9	göz	8	tamirci	2	yürümek	3
için	330	gözcü	1	tane	4	yürüyüş	2
içinde	26	gözlü	2	tanıdık	1	yüz (çehre)	4
içindekiler	2	gözlük	19	tanım	1	yüz (rakam)	4
içki	2	gözlükçü	1	tanımak	1	yüzlü	4
içli	1	gözlükçülük	1	tanışmak	3	yüzmek	2
içmek	39	gözyaşı	2	tanıtmak	2	zafer	1
idareci	4	grafik	1	tansiyon	2	zahmet	1
ideal	2	grafiker	1	taraf	1	zaman	90
ifade	23	gram	3	tarafdar	1	zamanında	3
iğne	2	gramofon	1	taramak	2	zararlı	1
ihmal	2	grip	5	tarif	3	zaten	3
ihtimal	5	grubal	2	tarih	7	zavallı	1
ihtiyaç	12	grup	42	tarla	1	zengin	5
ihtiyar	6	gurur	1	tartmak	2	zenginlik	1
iki	82	güç	7	taşımak	2	ziyaret	6
ikili	3	güçlenmek	5	taşkent	1	zor	30
ikinci	5	güçlü	6	tat	5	zorluk	1
ikiz	2	güçsüz	1	tatıl	4		

iklim	10	göl	8	tatlı	8
ikna	2	güle güle	5	tatmak	1
ikram	1	gülyüzlü	1	tavsiye	4
il	6	gülmek	14	tavşan	3
ilaç	6	gülümsemek	2	tavuk	9
ilan	10	gölüş	1	tay	1
ilave	2	gümrük	1	taze	9
ilçe	4	gün	185	tebeşir	3
ile	157	günah	1	tedavi	8
ileri	3	günaydın	5	tehlikeli	2
ilerlemek	7	gündüz	1	tek	3
ileti	1	güneş	14	tekil	3
iletişim	14	güneşlenmek	2	tekrar	27
ilgi	5	güneşli	2	tekrarlamak	19
ilgilenmek	5	güney	6	telefon	11
ilgili	25	günlerce	1	televizyon	14
ilginç	16	günlük	12	temel	1
ilişki	10	günübirlik	2	temizlemek	1
ilişkilendirmek	2	güreş	1	tencere	2
ilişkin	9	gürültü	6	teneffüs	3
ilk	36	gürültülü	1	tepe	1
ilkbahar	2	güven	2	tercih	6
ilke	2	güvenli	1	tercüme	37
ilkokul	3	güvenlik	2	tereyağı	3

imza	2	güvenmek	1	terli	1
imzalamak	3	güya	1	terminal	3
inanç	1	güzel	95	terzi	1
inanma	3	güzelce	2	test	4
inanmak	10	güzelleşmek	1	teşekkür	21
inatçı	7	güzellik	9	teyp	4
ince	7	haber	88	teyze	6
incecik	1	haberleşmek	4	tezgah	3
incelemek	5	haberlik	1	tıp	1
inci	15	habersiz	1	tıraş	3
incitmek	2	hacim	2	tırnak	3
indirim	2	hademe	1	tıslamak	1
indirmek	1	hadi	5	tilki	3
inek	2	hafıza	2	timsah	2
inmek	11	hafif	2	tişört	4
insan	93	hafta	81	tiyatro	2
insanlık	2	hafta sonu	17	tohum	1
inşaat	3	haftalık	4	top	1
inşallah	7	hak	1	topal	1
internet	12	hakim	2	toplama	1
ip	2	hakkında	18	toplamak	1
ipince	1	haklı	2	toprak	3
iptal	2	hal (durum)	4	torun	1
ipucu	1	hala	10	tören	1

irem	2	halay	1	turp	3
iri	1	halbuki	1	turuncu	1
ise	64	halde	5	tutmak	5
isim	84	halihazır	1	tuvalet	1
isimli	3	halk	3	tuz	2
iskele	2	halk	4	tüccar	2
iskelet	1	halter	1	tükenmez kalem	1
istasyon	3	hamburgerci	1	tür	1
istek	18	hangi	51	türetmek	1
istekli	1	hanım	76	türlü	1
isteme	2	hanımefendi	3	ucuz	7
istemek	146	hani	2	uçak	2
istenmek	3	hareket	1	ufuk	1
istiklal	3	harcama	2	ulumak	1
istisna	1	harcamak	7	ulus	1
isyan	1	harçlık	4	ummak	1
iş	132	hardal	1	unutmak	1
işadamı	2	hareket	8	utanmak	2
işaret	5	hareketlenmek	1	uyanır	1
işaretlemek	28	hareketli	6	uyanmak	1
işçi	7	hareketsiz	3	uygulamak	24
işçilik	1	hareketsizlik	2	uygun	19
işkembe	1	harf	7	uyku	1
işlem	1	hariç	6	uyum	3

işlemek	3	harika	9	uyumak	3
işleyiş	2	harita	7	uzak	4
işte	24	hasar	1	uzatmak	1
itfaiyeci	2	hasta	47	uzun	3
itmek	1	hastalanmak	5	ücret	3
iyelik	13	hastalık	15	üç	16
iyi	131	hastane	11	üçüncü	3
iyice	2	haşlama	1	ülke	12
iyileşmek	2	haşlamak	2	ülser	3
iyilik	5	hat	4	ümit	1
iz	2	hata	7	üniversite	2
izin	18	hatchback	1	ünlü (sesli)	4
izleme	1	hatırlamak	13	ünsüz	2
izlemek	30	hatta	5	ürün	1
izleyici	4	hava	48	üst	5
jeton	3	havaalanı	11	üstelemek	1
jilet	2	havayolu	2	üstelik	1
jimnastik	1	havlu	1	üstün	1
kaba	2	havuç	5	üşümek	2
kaban	3	havuz	9	üşütmek	2
kabuk	1	hay	1	ütü	2
kabul	3	hayal	15	ütülemek	2
kaç	104	hayat	67	üzere	8
kaçıncı	6	haydi	4	üzülmek	1

kaçmak	6	hayır	50	üzüm	13
kadar	76	hayran	3	vahşi	9
kadayıf	3	hayvan	6	var	134
kadeh	2	hayvanat	3	varmak	4
kader	1	hayvansal	1	vatan	1
kadın	27	hazır	7	vazgeçmek	2
kafa	1	hazırlamak	12	vazo	4
kafe	16	hazırlanmak	12	ve	146
kahkaha	2	hazırlık	6	verem	1
kahraman	2	hazırlıklı	2	veriş	13
kahvaltı	27	haziran	4	vermek	44
kahve	44	hece	19	veya	1
kahverengi	1	heceli	3	vızıldamak	1
kala	10	hedef	5	vişne	3
kalabalık	12	hedeflemek	2	vitrin	2
kaldırmak	3	hediye	6	vücut	3
kalem	33	hediyeelik	1	ya	7
kalıcı	1	hekim	1	yabancı	2
kalın	2	hele	1	yağ	1
kalıp	8	helikopter	1	yağmak	3
kaliteli	1	hem	31	yağmur	3
kalkmak	31	hemen	34	yağmurlu	6
kalmak	58	hemşire	5	yakalamak	1
kalorili	1	henüz	6	yakın	6

kalp	7	hep	15	yaklaşmak	1
kalsiyum	1	hepatit	1	yakmak	1
kampanya	3	hepsi	8	yalvarmak	1
kampüs	2	her	139	yan	9
kan	1	her gün	2	yani	1
kanamak	1	her yer	1	yanlış	17
kanarya	1	herhalde	1	yanlışlık	1
kanat	4	herhangi	2	yanmak	2
kandırmak	1	herkes	32	yanmış	1
kanepe	1	herşey	2	yapı	1
kanser	3	hesap	10	yapıştırmak	3
kantin	12	hesaplı	1	yapmak	68
kap	1	heves	1	yaprak	3
kapalı	5	hey	1	yara	2
kapamak	1	heyecan	1	yaramak	12
kapamak	2	heyecanlanmak	1	yardım	2
kapatmak	8	heyecanlı	1	yardımcı	2
kapı	18	heykel	3	yargıç	3
kapıcı	2	hıçkırmak	2	yarı	4
kapıcılık	1	hırsız	4	yarın	14
kapkaranlık	1	hırsızlık	1	yastık	3
kaplı	1	hırslı	1	yaş	19
kaplumbağa	2	hız	5	yaşamak	23
kapsamlı	2	hızlı	19	yaşlı	1

kar	24	hızsız	2	yatak	11
kara	1	hiç	70	yatmak	4
karabiber	3	hiçbir	5	yavaş	3
karakter	4	hijyen	1	yavru	1
karanlık	4	hikaye	28	yaz	6
karar	9	hissetmek	24	yazı	4
kararlaştırmak	1	hitabet	1	yazmak	127
kararlı	1	hitap	2	yedi	13
karbonhidrat	2	hitit	3	yedinci	4
kardeş	64	hiyerarşik	1	yedirmek	1
karı	14	hizmet	6	yemek	12
karın	7	hizmetçi	1	yemek (fiil)	61
karınca	2	hobi	17	yemyeşil	1
karışık	2	horlamak	1	yenge	3
karıştırmak	4	hostes	1	yeni	25
karizmatik	1	hoş	9	yer	10
karlı	2	hoşaf	1	yerine	1
karpuz	2	hoşçakal	3	yerleştirmek	1
karşı	19	hoşgörülü	1	yeryüzü	1
karşılamak	2	hoşlanmak	19	yeşil	7
karşılanmak	1	hukuki	1	yeter	1
karşılaşmak	6	huy	1	yeterlik	1
karşılaştırmak	15	huysuz	1	yetişmek	3
karşıtlık	1	huzur	4	yetiştirmek	8

kart	9	hüseyin	4	yetmek	2
kartal	2	ılı	3	yetmiş	1
kartopu	2	ılık	3	yıkamak	5
kartpostal	1	ırak	2	yıl	15
kasaba	3	ırmak	1	yılan	3
kasap	2	ısı	2	yırtıcı	3
kasım	3	ısınmak	5	yine	4
kasiyer	4	ısmarlamak	1	yirmi	13
kaş	1	ısrar	5	yiyecek	3
kaşar	1	ıssız	1	yoğurt	3
kaşık	4	ıstakoz	1	yok	26
kat	16	ışık	6	yoksa	1
katedral	3	ışın	2	yol	3
katılmak	13	ızgara	2	yorgun	3
katlamak	1	ızgaralık	1	yukarı	23
katlı	3	ibadet	2	yumurta	3
katmak	5	icat	2	yunus	1
katmer	1	iç	38	yurt	1
katolik	1	içe	2	yuva	1
kavak	1	içecek	8	yuvarlanmak	1
kaval	5	içeri	9	yürüme	1
kavga	2	içerik	3	yürümek	1
kavram	2	içerikli	1	yüz (sayı)	10
kavramak	2	içermek	4	yüz(çehre)	1

kavuşmak	1	için	279	yüzmek	3
kaya	19	içinde	33	yüzücü	1
kayak	5	içindekiler	1	yüzük	1
kayalık	1	içki	3	zaman	1
kaybetmek	1	içme	1	zaman	50
kaybolmak	1	içmek	44	zambak	2
kaydetmek	1	idare	13	zamir	1
kayıt	6	ideal	4	zararlı	1
kaymak	5	idol	1	zehirli	1
kaynak	1	idrâr	1	zeki (sıfat)	1
kaynakça	2	ifade	2	zemin	1
kaynamak	2	ihale	1	zeytin	8
kaynana	2	ihanet	1	zirve	8
kaynatmak	2	ihmal	6	ziyaret	1
kaza	5	ihtiyaç	6	zor	1
kazak	6	ikametgah	1	zorunda	1
kazandibi	1	iki	96		
kazanma	6	ikilemek	1		
kazanmak	16	ikili	2		
kebab	14	ikinci	10		
keçi	11	ikincil	1		
keci	17	ikindileyin	1		
kek	1	ikişer	1		
kekik	3	ikiz	3		

kel	2	iklim	1
kelime	111	ikna	2
kemer	1	ikram	2
kemik	1	ikramiye	1
kenar	6	il	11
kendi	120	ilaç	20
kendim	1	ilan	6
kent	4	ile	144
kereviz	2	ileri	3
keser	1	iletişim	3
kesici	2	ilgeç	24
keskin	4	ilgi	9
kesme	1	ilgilenmek	10
kesmek	4	ilgili	25
kestane	1	ilginç	10
kestirmek	2	ilişkiler	12
keşfetmek	4	ilk	55
keyif	1	ilkbaharda	3
kez	5	ilkokul	3
kılavuz	2	imkan	1
kılmak	2	imkansız	2
kımıldamak	3	imzalamak	3
kına	5	in	5
kıpkırmızı	4	inanmak	7

kıpkısa	2	inatçı	1
kırık	2	ince	10
kırıklık	1	incelemek	3
kırk	6	inci	2
kırmak	3	indirim	10
kırmızı	14	indirmek	1
kırpmak	1	inek	3
kırtasiye	1	inlemek	1
kısa	17	inmek	9
kısaca	1	insan	136
kısım	9	insanca	1
kıskanç	2	insanlık	1
kıskıvrak	1	insanoğlu	1
kısmak	1	inşaat	3
kış	9	inşallah	1
kışın	4	internet	12
kışlık	1	intihar	3
kıtlık	2	ip	1
kıyafet	4	ipek	1
kıyı	4	iptal	2
kıyma	3	iri	1
kıymak	1	ise	33
kıymet	3	isim	7
kız	106	isimli	1

kızartma	1	iskelet	4
kızartmak	2	istasyon	7
kızcağız	4	istek	15
kızgın	2	istemek	148
kızıl	2	istenmek	3
kızmak	7	istiklal	1
kibar	4	iş	150
kilise	1	işaret	1
kilitlemek	1	işaretlemek	59
kilo	13	işçi	1
kilogram	3	işgal	1
kilometre	2	işlek	1
kim	107	işlem	7
kimi	1	işletme	2
kimse	7	işlev	1
kimsecik	1	işleyiş	2
kip	16	işsiz	1
kira	5	işte	15
kiralamak	1	işyeri	3
kiralık	3	itfaiye	2
kişi	71	itiraz	1
kişilik	5	iyelik	1
kişisel	1	iyelik	45
kitap	258	iyi	130

kitapçı	2	iyice	8
kitaplık	9	iyileşmek	9
klasik	2	iyilik	3
klasör	1	iyimser	1
klima	2	iz	10
klinik	2	izin	19
klozet	1	izleme	3
koca	29	izlemek	33
kocaman	6	izlenme	2
kokoreç	2	jambon	1
koku	1	jandarma	1
kol	11	jean	1
kola	1	jimnastik	2
kolay	13	journal	2
kolaylaştırmak	2	jüri	1
kolaylık	2	kabartma	1
koleksiyon	6	kabile	1
kolesterol	5	kablolu	1
koltuk	10	kablosuz	1
kolye	2	kabuk	2
komedi	3	kabul	8
komik	10	kaç	40
kompozisyon	2	kaçıncı	3
komşu	28	kaçırmak	8

komutan	4	kaçmak	4
konfeksiyon	2	kadar	92
konferans	1	kadeh	2
konforlu	2	kadın	64
kongre	3	kafa	4
konmak	2	kafe	6
konser	11	kafein	3
konservatuar	1	kafes	3
kontrol	4	kafeterya	6
konu	82	kağıt	4
konusmak	162	kahraman	3
konuşturmak	1	kahvaltı	14
koparmak	2	kahve	12
kopmak	1	kala	2
kopya	1	kalabalık	21
kopyalama	1	kalakalmak	1
koridor	2	kaldırma	2
korkak	2	kaldırmak	6
korkmak	14	kale	3
korku	2	kalem	7
korumak	7	kalemtraş	1
korunmak	1	kalın	9
koskoca	1	kalıntı	1
koskocaman	5	kalıp	3

koşmak	14	kalıplaşmak	1
kovalamak	1	kalite	2
koymak	19	kaliteli	4
koyu	2	kalitesiz	1
koyun	4	kalkış	2
köçek	1	kalkmak	24
köfte	15	kalma	13
kök	2	kalmak	50
köpek	28	kalori	1
köprü	4	kalorifer	2
köşeli	2	kaloriferli	1
köşk	3	kalp	3
kötü	12	kalsiyum	1
köy	24	kamaşmak	1
köylü	4	kamp	7
közlemek	1	kamu	1
közlenmek	1	kamyon	2
kredi	6	kan	5
kristal	1	kanal	19
kriter	6	kandırmak	4
kuaför	6	kandil	1
kukla	8	kanımca	1
kuklacı	4	kanlı	1
kulak	3	kanser	2

kule	12	kantin	2
kullanıcı	2	kanun	1
kullanılmak	38	kap	1
kullanım	8	kap	1
kullanma	4	kapak	3
kullanmak	55	kapalı	11
kulübe	1	kapan	1
kulüp	20	kapanmak	3
kum	4	kapasite	4
kumaş	1	kapasiteli	2
kumlu	1	kapatma	3
kumpir	6	kapatmak	4
kupkuru	1	kapatmak	11
kurabiye	3	kapı	30
kurak	2	kapıcı	2
kuraklık	2	kapışılmak	2
kural	1	kapışmak	2
kurban	2	kaplamak	1
kurgu	2	kaplı	5
kurmak	9	kaplıca	2
kurnaz	4	kapmak	1
kurs	16	kapsamak	1
kurt	13	kapsül	1
kurtulmak	1	kaptan	1

kuru	2	kar	15
kurucu	1	kara	5
kurum	6	kara tahta	3
kuruyemiş	1	kara(siyah)	1
kuş	7	karakol	2
kuşak	1	karakter	1
kuşbaşı	4	karanlık	6
kutlama	5	karar	13
kutlamak	22	kardelen	1
kutlu	4	kardeş	16
kutsal	2	kareoke	2
kutu	14	kargo	1
kutucuk	1	karı	1
kuyumcu	2	karın	6
kuzen	9	karışık	3
kuzey	2	karıştırmak	3
küçücük	2	kariyer	4
küçük	38	karlı	3
küçültme	2	karmaşa	1
küçültmek	1	karnaval	1
kültür	69	karnıyarık	1
kültürel	8	karşı	32
kültürlerarası	2	karşılama	5
kültürlülük	2	karşılanmak	1

künefe	1	karşılaşmak	13
küp	5	karşılaştırmak	18
küpe	4	karşılık	4
kürek	2	karşılıklı	3
küsmek	2	karşıt	3
küstahlık	1	karşıtlık	1
kütüphane	7	karşıtsal	7
lacivert	3	kart	18
lahana	1	kas	1
lahmacun	8	kasa	2
lakap	2	kasaba	10
lale	3	kase	3
lamba	9	kaset	2
layık	1	kasiyer	1
lazım	5	kasko	1
lehçe	2	kaş	1
leke	1	kaşarlı	1
leman	8	kaşık	4
levent	2	kaşkol	1
levha	3	kat	33
lezzet	2	katalog	1
lezzetli	7	kategori	1
liman	2	katı	1
limon	2	katılmak	30

lira	19	katil	1
lise	7	katkı	1
liste	19	katlı	4
litre	5	katma	2
lobi	1	kavak	1
lodos	1	kavalye	1
lodoslu	1	kavanoz	1
lokanta	21	kavga	6
lokma	1	kavrulmak	1
lokum	3	kavurmak	1
lütfen	21	kaya	2
maaş	1	kayak	6
macera	3	kaybetmek	8
maç	18	kaydetme	1
madalya	1	kaygısız	1
madde	4	kayıp	1
maddi	1	kayısı	1
madem	1	kayıt	7
magazin	2	kayma	4
mağara	1	kaymak	1
mağaza	15	kaymak (fiil)	2
mahalle	4	kaynak	7
mahalli	1	kaynaşmak	23
makarna	4	kaynatmak	2

makas	2	kaza	17
makine	5	kazak	6
makyaj	2	kazan	2
malzeme	2	kazandırmak	2
manav	10	kazanmak	22
manevi	1	kazma	4
mangal	1	kebab	4
manikür	1	keçi	3
manken	1	kedi	2
manto	7	kek	2
manzara	2	kelebek	4
maraton	1	keman	1
market	17	kemancı	1
marş	2	kemeçe	1
martı	2	kemik	3
masa	44	kenar	7
masal	29	kendi	85
masmavi	4	kent	4
master	1	kere	4
masumiyet	1	kereviz	1
matematik	2	kesilmek	1
mavi	8	kesim	4
maya	2	kesin	2
maydanoz	4	kesinleşmek	1

mayıs	1	kesinleştirmek	1
medeni	1	kesinlikle	1
meğer	1	kesme	1
mektup	20	kestirmek	1
melahat	1	keşfetmek	3
melankoli	1	keyif	4
melek	2	keyifli	2
memnun	23	kez	11
memnuniyetle	1	kg	1
memur	14	kıbrıs	3
mendil	1	kılavuz	1
mental	1	kılmak	1
menü	5	kıpkırmızı	1
merak	8	kırgın	1
meraklı	1	kırık	2
merasim	2	kırıklık	1
mercimek	5	kırılmak	1
merdiven	3	kırk	3
merhaba	50	kırmak	1
merkez	18	kırmızı	17
mesafeye	1	kısa	21
mesai	1	kısalmak	1
mesaj	5	kısılmak	1
mesela	3	kış	5

meslek	15	kışın	7
meşgul	7	kıta	7
meşhur	5	kıyafet	12
meteorolojik	2	kıyı	13
metin	125	kıymalı	2
metot	2	kıymet	1
metre	3	kız	39
metrekare	1	kızarmak	1
metrelik	1	kızartma	2
metro	1	kızartmak	1
metrobüs	3	kızgınlık	1
mevlevihane	1	kızıl	1
mevlevilik	1	kızmak	12
mevsim	13	kibar	3
meydan	9	kil	1
meyve	11	kilise	6
meyveli	3	kilit	2
meze	1	kilo	23
mezhep	1	kilogram	1
mezun	6	kilolu	5
mezuniyet	3	kilometre	1
mısır	1	kim	90
mide	4	kimlik	5
midye	7	kimse	28

miktar	4	kip	106
mil	1	kir	1
millet	1	kira	1
milli	5	kiralamak	1
milliyet	18	kiraz	3
milyar	1	kirli	1
milyon	3	kirlilik	4
milyonlar	1	kirsiz	1
mimar	5	kişi	74
minicik	1	kişilik	4
minik	3	kişisel	3
miras	2	kitap	79
misal	2	kitapçı	3
mizaç	2	kitaplık	6
mobilya	2	kitle	1
moda	1	klasik	6
model	1	klima	5
modern	5	kllinik	1
mola	3	klip	1
mor	3	klüp	2
moskova	3	km	4
mosmor	1	koca	1
motif	1	kocaman	3
mucit	2	koç	1

mucize	1	koklaşmak	2
muhassebeci	2	kokteyl	1
muhteşem	5	koku	5
mum	1	kol	1
mutfak	11	kola	8
mutlaka	7	kolay	15
mutlu	47	kolayca	8
mutluluk	3	kolaylaşmak	1
mutsuz	2	kolaylaştırmak	1
muz	1	kolaylık	5
müdür	19	koleksiyon	3
müdürlük	1	kolestrol	1
müfettiş	2	kollamak	1
mühendis	7	kolomp	2
mühendislik	2	koloni	1
mümkün	1	koltuk	5
müsait	2	koltuklu	1
müslüman	2	kolye	5
müşteri	7	komedi	1
müze	8	komik	3
müzik	17	komiser	11
nakit	3	kompartıman	1
nal	5	kompozisyon	7
nar	2	komşu	5

nargile	2	komşuluk	1
nasıl	77	komt	1
nasihat	1	komtaş	1
naz	1	konaklama	1
nazar	1	konfeksiyon	1
ne	381	konferans	1
neden	34	konser	18
neden (sebeP)	12	konservatuar	4
nefes	2	konsey	3
nefret	6	kontrol	13
nehir	9	konu	35
nem	1	konuk	3
nemli	5	konum	9
nere	8	konuskan	1
nerede	80	konusma	40
nereden	8	konusmacı	4
nereli	24	konusmak	71
neresi	12	konusucu	3
nereye	19	konusulmak	1
nergis	1	kopmak	1
nesne	20	koridor	1
neşelenmek	1	korkak	2
neşeli	3	korkmak	12
net	1	korku	3

netice	1	korkuluk	2
neyi	4	korkunç	2
nice	5	kort	1
niçin	12	koruma	1
nihayet	2	korumak	6
nikah	3	korumak	1
nine	1	koruyucu	1
nişanlanmak	3	koskoca	1
nişanlı	7	koşaç	34
niteleyici	2	koşmak	18
niye	2	koşul	2
no	8	koşullu	1
nokta	8	kova	1
noktalama	2	koy	1
normal	6	koymak	12
not	27	koyun	5
numara	30	kozmetik	1
numaralandırmak	3	köfte	3
numaralı	1	kök	3
nur	1	köken	2
o	283	kömür	4
ocak	6	kömürlü	1
oda	50	köpek	12
odaklı	2	köprü	9

odun	2	körebe	1
ofis	24	köşe	7
oğlan	4	kötü	24
oğul	38	kötümser	1
okul	108	kötümserlik	1
okuma	54	köy	20
okumak	88	kral	1
okunuş	1	kral	1
okur	7	kraliçe	3
okyanus	9	kravat	4
olanak	2	kredi	13
olay	19	krema	1
oldukça	4	kremalı	1
olma	5	kremlin	1
olmak	348	krep	1
olumlu	26	kroki	1
olumsuz	29	kuaför	5
olumsuzluk	1	kubbeli	1
oluş	1	kucak	1
oluşmak	20	kucaklaşmak	1
oluşturmak	11	kulak	2
oluşum	1	kule	3
omuz	4	kullanıcı	5
on	32	kullanılmak	45

onlar	103	kullanım	5
opera	2	kullanış	3
ora	28	kullanma	12
orada	29	kullanmak	39
oradan	13	kulübe	1
orman	5	kulüp	2
orta	16	kum	2
ortak	9	kumanda	3
ortam	8	kumandalı	1
ortaokul	1	kumaş	2
otel	34	kumbara	1
otlama	1	kumral	1
otobüs	39	kumsal	5
otopark	6	kupa	5
oturma	1	kur	1
oturmak	31	kura	1
otuz	8	kurabiye	1
oynama	2	kural	1
oynamak	36	kurban	2
oynatma	1	kurdele	1
oynatmak	4	kurmak	34
oyun	43	kurnaz	1
oyuncak	5	kurs	30
oyuncu	7	kurt	2

ödeme	6	kurtarmak	1
ödemek	3	kurtulmak	8
ödev	15	kuru	2
ödül	10	kurucu	3
öge	1	kurulamak	10
ögle	19	kurulanmak	6
öğlen	9	kurum	1
öğrenci	151	kurumak	4
öğrenilmek	1	kuruş	25
öğrenim	2	kuruyemiş	1
öğrenme	6	kurye	6
öğrenmek	77	kuş	9
öğretim	19	kuşam	1
öğretme	2	kut	1
öğretmek	17	kutlama	10
öğretmen	115	kutlamak	8
öğretmenlik	9	kutu	8
öğüt	1	kutup	1
öksürük	3	kuzen	3
ölçme	2	kuzey	6
ölçmek	9	kuzucuk	1
ölçü	2	küçük	39
ölmek	4	küçülmek	1
ölü	1	küçültmek	1

ölüm	2	kül	1
ölümsüz	1	kültür	13
ölümsüzlük	1	kültürlü	1
ömür	2	küpe	2
ön	18	küresel	1
önce	85	kürsü	1
önceden	1	küsmek	1
önceki	6	kütüphane	17
öncelik	1	küvet	1
öncelikle	3	labirent	1
önem	6	lahana	1
önemli	18	lale	2
önemsiz	2	lamba	2
öneri	4	lapa	1
önermek	2	lastik	1
önlemek	3	lav	2
öpmek	4	lazım	10
ördek	2	lcd	2
örgüt	2	leke	1
örmek	2	lens	1
örneğin	1	lezzet	2
örnek	140	lezzetli	7
öykü	13	lider	1
öyle	3	lig	1

öz	18	likya	1
özel	18	liman	2
özellik	11	limit	1
özellikle	6	limon	2
özen	2	limonata	1
özet	8	limonlu	1
özgeçmiş	2	lira	1
özgürce	1	liralık	2
özlemek	13	lisans	1
özne	2	lise	17
öznel	4	liste	6
özür	4	litre	2
paçanga	1	lokal	1
padişah	8	lokanta	7
pahalı	7	lokomotif	1
pahasız	1	lüks	4
paket	9	lütfen	32
palet	1	maalesef	6
palto	3	maaş	2
pamuk	14	macera	4
pansiyon	2	macun	1
pantolon	1	maç	15
papaz	2	madame	1
para	43	maddi	1

paralel	2	maden	2
paralık	1	madeni	1
paramparça	1	magazin	6
parça	8	mağara	1
parçalı	2	mağaza	12
pardon	2	mahalle	4
pardösü	1	makale	1
park	18	makam	3
parmak	3	makarna	6
parti	5	maket	1
pasaport	1	makine	12
pasaportsuz	1	makinist	1
pasta	7	makyaj	3
pastacı	4	malzeme	6
pastane	2	manav	8
patates	11	mangal	1
patlama	2	manken	1
patlamış	2	mantar	5
patlıcan	1	mantı	1
patron	1	manzara	3
paylaşım	3	maria	7
paylaşmak	1	mark	1
pazar	7	marka	8
Pazar (gün)	17	market	12

pazartesi	9	mars	1
pek	5	marul	1
peki	22	masa	17
pekiştirici	2	masaj	1
pekiştirme	11	masal	8
pekiştirmek	2	maske	8
pembe	4	masmavi	1
pencere	12	masraf	1
perde	7	matbaa	1
perdelik	1	matematik	5
pergel	1	mavi	20
perhiz	1	maximum	3
peri	1	maya	1
perperişan	1	maydanoz	4
pers	1	mayın	1
perşembe	9	medeni	2
pespembe	1	medeniyet	3
petrol	2	meditasyon	4
peynir	10	medya	9
pide	2	meğer	1
pijama	4	mehmetçik	1
piknik	19	mektup	22
pilav	3	melek	1
pilli	1	memnun	13

piramit	2	mendil	1
pirinç	1	menü	5
pişirmek	13	merak	10
piyano	4	meraklı	3
pizza	2	meral	7
plaj	2	mercimek	1
plan	17	merdiven	5
poğaç	2	meret	1
polis	6	merhaba	25
polisiye	2	merkez	22
politika	2	mert	11
pop	1	mesaj	6
popüler	1	mesela	3
porsiyon	2	meslek	13
portakal	3	meşgul	12
portfolyo	12	meşhur	4
portre	2	meşrubat	1
posta	1	meteoroloji	1
postacı	18	metin	10
postane	3	metre	2
problem	9	metrekare	2
prof	2	metrekarelik	1
profil	3	metrelik	1
profiterol	1	metro	10

program	15	metropol	2
proje	3	mevsim	12
projektör	2	meydan	3
prospektüs	1	meyve	19
protein	3	meze	1
psikolog	2	mezun	16
puan	18	midem	4
puanlama	2	mikroskop	1
pul	4	miktar	5
radyo	17	miladi	2
radyocu	1	milliyet	3
raf	6	milyar	3
rahat	4	milyon	11
rahatça	1	mimar	2
rahatlık	1	mimari	1
rahatsız	1	mine	3
rakam	1	mis	1
rakip	2	misafir	5
randevu	4	misafirperver	1
randevulaşmak	1	mit	1
reçete	1	mitoloji	1
reçeteli	2	mobil	1
redaksiyon	2	mobilya	2
refah	1	mobilyalı	1

rejim	4	moda	9
reklam	4	model	7
rendelemek	2	modern	5
renk	14	mola	2
renkli	2	moldova	1
resepsiyon	11	monoton	1
resepsiyonist	2	monte	1
resim	67	mor	1
resmi	2	moral	1
restoran	10	morumtırak	1
rezervasyon	9	motif	1
rica	27	motor	2
robot	1	motosiklet	3
rol	2	mozarella	4
roman	9	mp3 çalar	1
romancı	3	muayene	6
romantik	7	mucize	1
romatizma	2	muhabir	1
rontgen	3	muhteşem	1
rütbe	2	mulluluk	2
rüya	25	mum	1
rüzgar	7	mumya	1
saadet	1	mumyalamak	1
saat	159	mutat	1

sabah	55	mutfak	20
sabır	3	mutlaka	5
sabırsızlanmak	2	mutlu	24
saç	16	mutluluk	32
saçlı	8	mutsuz	3
sadece	23	mutsuzluk	1
saf	4	muz	4
safa	1	müdahale	1
sağ	16	müddet	1
sağanak	1	müdür	15
sağlamak	5	müdürlük	3
sağlanma	2	müfettiş	1
sağlık	17	mühendis	8
sağlıklı	12	mükemmel	1
sağlıksız	1	mülakat	1
sağol	3	mümkün	23
saha	1	müşteri	16
sahil	6	müthiş	2
sahip	7	müze	10
sahiplik	3	müzik	33
sahne	1	müzikal	1
sakal	2	müziksever	1
sakallı	3	müzisyen	2
sakın	1	naci	2

sakin	8	nadiren	4
saklamak	4	nakit	1
saklanmak	1	naklen	1
sal	1	nakliye	1
salam	3	name	2
salamlı	2	nasıl	70
salata	13	nazlı	1
salça	1	ne	247
salı	5	neden	60
sallanmak	3	nefes	2
salon	11	nefret	7
salyangoz	1	negative	1
saman	2	nehir	8
sana	9	nemlendirici	1
sanat	1	nere	10
sanat	4	nerede	70
sanatçı	4	nereden	4
sanatsever	2	neredeyse	1
sandal	1	nereli	28
sandalye	14	neresi	15
sandviç	5	nereye	8
saniye	6	nergis	3
sanki	1	nesi	2
sanmak	12	nesne	11

santral	2	neşeli	6
saplı	1	neyi	2
sapsarı	2	neyse	2
saray	11	nezaket	1
sarı	13	nezle	1
sarkmak	2	niçin	11
sarma	1	nihayet	2
sarmak	2	nine	2
sarmaşık	1	nisan	4
satıcı	4	nişanlı	3
satılık	1	niteleme	9
satılmak	1	nitelemek	4
satın almak	6	nitelik	4
satış	5	niye	4
satmak	7	niyet	2
satranç	2	no	5
sayfa	17	nohut	2
saygı	4	nokta	4
saygıdeğer	2	nolu	1
saygılı	1	normal	3
saygısız	1	not	10
sayı	20	numara	23
sayın	1	nüfus	8
sayma	1	nükleer	2

seans	2	o	210
sebep	7	objektif	1
sebze	12	ocak	1
seçenek	4	oda	54
seçilmek	4	odak	2
seçim	7	odun	2
seçmek	17	ofis	14
sefer	2	oğlak	1
sehpa	1	oğul	13
sekiz	14	oksijen	1
sekizinci	2	okul	63
sekreter	11	okuma	76
seksen	6	okumak	24
sel	8	okunuş	3
selam	6	okutman	1
selamlaşma	2	okuyucu	1
sembol	3	olağanüstü	1
sembolik	1	olanak	2
sembolize	3	olasılık	1
sempozyum	1	olay	25
semt	6	olimpiyat	3
sen	189	olimpos	2
sene	29	olmak	500
senin	6	olumlu	7

sensiz	1	olumsuz	16
serçe	1	olumsuzluk	6
sergi	2	oluşmak	5
serin	7	oluşturmak	8
sersefil	1	omuz	4
servis	1	on	30
ses	15	onar	1
seslenmek	1	onarmak	1
sesletim	2	onay	1
sessiz	7	onaylanmak	1
sessizlik	1	onca	4
set	22	onlar	107
sev	4	onu	32
sevda	1	onun	51
sevgi	6	onunla	13
sevgili	10	ora	1
sevimli	2	oracık	1
sevinmek	1	orada	23
seviye	2	oradan	4
sevmek	65	orak	1
seyahat	11	oran	4
seyir	1	orası	7
seyretmek	13	oraya	1
seyyar	3	ordu	2

sıcacık	1	organ	3
sıcak	26	organizatör	1
sıcaklık	6	orijinal	2
sıfat	36	orman	6
sıfır	1	orta	17
sığınmak	1	ortak	2
sığmak	1	ortalama	1
sık sık	18	ortam	3
sıkça	1	ortaokul	1
sıkı	3	ot	1
sıkıcı	1	otantik	1
sıkılmak	4	otel	19
sıkıntı	2	otlamak	1
sıkışık	3	oto	1
sımsıcak	1	otobüs	15
sımsıkı	1	otomatik	4
sınav	17	otomobil	5
sınavsız	1	otopark	6
sınıf	105	oturma	1
sınır	1	oturmak	36
sır	1	otuz	3
sıra	26	ova	4
sıradan	2	oynak	2
sıralamak	7	oyynamak	27

sıralanmak	2	oysa	1
sıvı	3	oyun	18
sıyrılmak	2	oyuncak	3
sifon	1	oyuncu	5
sigara	10	ozon	1
sihirbaz	1	öbek	19
sihirbazlık	2	öbür	3
sihirli	1	ödeme	21
sihirli	14	ödemek	10
silgi	4	ödev	11
silinmek	1	ödül	8
silmek	3	öfke	1
simit	6	öğrenci	1
simsiyah	1	öğretim	1
sinema	36	öğre	19
sinirlenmek	3	öğle	14
sinirli	4	öğlen	7
sinirsiz	1	öğleyin	1
sinyal	3	öğrenci	87
sipariş	4	öğrenilmek	2
sirk	1	öğrenim	1
sisli	3	öğrenme	2
sistem	2	öğrenmek	49
site	9	öğretim	3

siyah	15	öğretmek	4
siyasal	2	öğretmen	78
siyasetçi	2	öğretmenlik	2
siz	205	öğün	2
soda	1	öksürmek	4
sofra	1	öksürük	2
soğan	3	ölçmek	1
soğuk	26	ölçü	3
sohbet	1	ölçülü	1
sohbet etmek	9	ölçüt	3
sokak	41	öldürmek	2
sokmak	1	ölme	4
sol	7	ölmek	8
soluklanmak	2	ölü	3
somun	2	ölüm	1
son	69	ömür	1
sonbahar	3	ön	30
sonra	146	önce	139
sonuç	10	öncelik	3
sopa	1	önem	2
sorma	1	önemli	37
sormak	40	öneri	11
soru	106	önermek	6
sorulmak	1	önlemek	1

sorun	6	önlük	1
soslu	3	önsöz	1
sosyal	15	öpüşmek	1
soyadı	7	örgü	2
soylu	2	örmek	1
soyut	3	örnek	63
söndürme	2	örtmek	1
söndürmek	3	örümcek	3
sörf	1	ötmek	1
söyleme	4	övgü	4
söylemek	72	öykü	1
söylenmek	1	öykülemek	2
söz	19	öyle	1
sözcük	5	öyle	11
sözleşme	4	öz	1
sözlü	5	özdeş	2
sözlük	17	özel	12
spor	30	özelleşmek	1
stadyum	1	özellik	24
stant	1	özen	3
star	1	özensiz	6
stres	2	özenti	1
su	25	özer	1
sualtı	1	özet	3

sucuk	3	özetlemek	2
suç	3	özgeçmiş	6
sulamak	1	özü	1
sultan	7	özgül	1
sunmak	4	özgün	5
sunulmak	5	özgür	8
susamlı	2	özgürlük	2
suskun	1	özlem	5
susmak	1	özlemek	6
susuz	1	özlü	1
süper	3	özne	40
süre	7	özür	6
süreç	4	pahalı	16
sürmek	7	pahasız	1
sürmek (araç kullanmak)	5	paket	13
sürpriz	3	palto	1
sürtünmek	2	pamuk	3
sürü	2	pano	3
süslemek	3	pantolon	4
süt	5	paparazzi	1
sütlaç	1	para	69
süzmek	2	paraşüt	6
şahıs	3	parça	8
şalgam	1	parçalamak	1

şampiyon	1	pardon	2
şans	3	parfüm	3
şanslı	1	park	20
şapka	1	parkmetre	1
şarap	1	parlak	1
şarj	1	parlaklık	1
şark	1	parmak	1
şarkı	14	parti	16
şarkıcı	8	partnersiz	1
şart	5	pasaj	2
şaşırmak	4	pasaport	6
şaşırtmak	1	pasif	2
şefkat	1	pasta	4
şeftali	3	pastane	4
şehir	30	pastil	1
şeker	5	paşa	2
şekerleme	1	patates	5
şekerlik	1	paten	2
şekersiz	2	patlamak	1
şekil	20	patlıcan	1
şelale	2	paylaşım	2
şemsiye	7	paylaşmak	3
şemsiyesiz	1	pazar	2
şeref	2	pazar (gün)	11

şey	48	pazarlama	3
şık	5	pazarlanma	1
şımarmak	1	pazarlık	2
şımartmak	3	pazarlıksız	1
şiddet	1	pazartesi	5
şifa	2	pek	19
şiir	4	peki	23
şimdi	54	pekiştirilmek	1
şimdiden	1	pekiştirme	6
şimdiki	6	pekiştirmek	2
şirin	2	pembe	1
şirket	14	pencere	9
şiş	4	peri	2
şişe	5	perişan	1
şişirmek	1	pers	1
şişman	5	personel	5
şoför	6	perşembe	1
şoray	1	perulu	1
şövalye	2	peşin	11
şöyle	1	petrol	1
şu	34	peynir	11
şubat	2	pide	1
şunlar	6	piknik	17
şunu	1	pilates	1

şura	4	pilav	1
şurada	2	pilot	4
şurası	8	pirinç	4
tabak	6	pis	1
tabi	4	pist	1
tabii	11	pişirmek	11
tabir	4	pişmek	3
tablo	17	piyango	7
taç	1	piyasa	1
tahlil	5	pizza	8
tahmin	20	pizzacı	2
tahta	12	plak	2
takım	8	plan	47
takip	7	planlamak	4
takma	3	plazma	1
takmak	7	poliçe	1
taksi	12	poliklinik	1
taksimetre	1	polis	18
taksit	1	politika	2
tam	6	politikacı	1
tamam	41	polo	1
tamamen	1	pop	2
tamamlama	1	popüler	3
tamamlamak	37	porsiyon	1

tamamlanmak	1	portakal	5
tamirci	2	portfolyo	1
tamlama	13	posa	1
tamlanan	5	posta	5
tamlayan	5	postacı	3
tane	11	postane	4
tane	4	potansiyel	1
tango	4	potansiyellik	1
tangocu	2	poz	1
tanıdık	3	pozitif	4
tanıma	3	pratik	2
tanımak	12	prens	2
tanışma	9	prences	2
tanışmak	11	prim	1
tanıtma	11	problem	13
tanıtmak	12	profesör	1
tansiyon	7	profesyonel	2
tapınak	3	program	53
taptaze	2	proje	4
taraf	8	promosyon	2
tarif	17	prova	4
tarife	1	psikolog	1
tarih	23	psikoloji	1
tarihi	14	psikolojik	2

tarikât	1	puan	3
tarla	5	püre	2
tartışma	2	radyo	15
tartışmak	3	raf	1
tartmak	4	rafting	1
tarz	5	rahat	4
tas	24	rahatça	3
tasa	3	rahatlama	2
tasarım	2	rahatlamak	3
tashih	2	rahatlık	1
taşlı	1	rahatsız	5
tastamam	1	rahatsızlık	3
taş	17	rakam	3
taşımak	8	raket	1
taşınmak	8	rakı	1
taşmak	2	randevu	15
tat	2	rapor	6
tatıl	61	rast	1
tatlı	8	rastlamak	4
tava	2	reçete	2
tavan	4	reddetmek	2
tavla	2	rehber	1
tavsiye	23	rejim	2
tavşan	2	reklam	15

tavuk	9	reklamcı	1
taze	3	rekor	6
tebrik	4	rektör	2
tecrübe	5	rendeleme	1
tedavi	1	rengarenk	2
tehlikeli	2	renk	13
tek	11	renkli	13
tekerleme	2	resepsiyonist	1
tekil	6	resim	19
teklif	3	resmi	14
tekne	1	resmiyet	1
teknik	2	ressam	3
teknolojik	2	restoran	16
tekrar	21	ret	1
tekrarlamak	2	reyon	1
telefon	46	reyting	2
teleskop	3	rezervasyon	4
televizyon	34	rica	10
telsiz	3	rivayet	29
tembel	8	robot	4
tembellik	1	rock	2
temel	11	rodyo	1
temiz	4	rol	1
temizlemek	8	roman	3

temizlik	1	romantik	4
temsil	1	rota	2
ten	2	röntgen	1
teneffüs	3	röportaj	1
tenis	5	rötar	1
tepe	3	rötarlı	1
tercih	6	ruh	9
terk	3	ruhsal	2
terlemek	2	rutin	1
terlik	8	rüya	1
tertemiz	3	rüzgar	2
teslim	2	rüzgarsız	1
test	1	saat	132
teşekkür	45	saatlik	1
teyze	21	sabah	1
tezgah	4	sabah	55
tılsımlı	1	sabahleyin	1
tıp	2	sabırsızlanmak	1
tır	2	sabun	1
tıraş	3	saç	12
tırmanmak	4	sade	3
tilki	3	sadece	13
tipi	1	sadık	10
tire	2	sağ	9

tişört	1	sağ	1
tiyatro	19	sağlam	7
ton	3	sağlamak	14
top	1	sağlanmak	1
toplama	4	sağlık	27
toplama	1	sağlıklı	26
toplamak	13	sağlıksız	4
toplantı	25	sağmak	1
toprak	3	sağol	9
torun	14	sahil	3
tost	5	sahip	22
toz	4	sahiplik	1
trafik	10	sahne	6
tramvay	4	sahra	1
tren	2	sakal	1
tropik	3	sakınca	2
tsunami	2	sakınmak	8
tunç	1	sakin	9
tur	17	sakinleşmek	1
turist	8	sakinlik	1
turistik	1	saklamak	2
turizm	3	saklambaç	1
turşu	1	saklanmak	1
turuncu	2	salam	3

tuş	4	salamlı	1
tutma	1	salata	8
tutmak	15	salatalık	1
tutulma	5	salgın	1
tuvalet	2	salı	4
tuz	9	salkım	1
tuzlu	3	salon	32
tuzluk	2	salt	1
tuzsuz	2	samba	1
tükenmek	2	sana	20
tüketmek	8	sanat	5
tüm	2	sanatçı	6
tümce	1	sanatsal	1
tür	25	sandalye	6
türetmek	1	sandviç	1
türkü	1	sanık	15
türlü	3	saniye	3
ucuz	6	sanki	2
uçak	15	sanmak	14
uçmak	7	sansür	1
uçurtma	2	santra	1
uçuş	1	santral	1
ud	2	sararmak	1
ufacık	2	saray	11

ufak	4	sarılmak	4
uğramak	1	sarışın	2
uğraşmak	1	sarma	1
ulaşım	1	sarmaşık	1
ulaşmak	3	satıcı	5
ulaştırma	4	satılmak	1
ulus	3	satın almak	3
ulusal	5	satış	4
ummak	3	satmak	2
un	1	satranç	3
unutma	2	savaş	9
unutmak	4	savaşmak	4
unvan	2	savaşız	1
upuzun	2	savunmak	1
usanmak	1	sayfa	11
uslu	3	saygı	2
usta	2	sayı	19
utanmak	1	sayılı	2
uyanmak	7	sayılmak	2
uyarı	3	sayın	7
uygulamacı	1	saymak	2
uygulamak	1	sebep	7
uygun	49	sebze	10
uyku	4	sebzeli	1

uykusuz	1	seçenek	2
uyruk	4	seçil	1
uyumak	32	seçilmek	1
uzak	25	seçim	4
uzaklaşma	6	seçimlik	2
uzaklaşmak	3	seçme	3
uzaklaştırmak	2	seçmek	9
uzanmak	2	sefer	2
uzatmak	6	seha	3
uzman	2	sek	1
uzmanlık	2	sekiz	13
uzun	40	sekizer	1
uzunca	2	sekreter	5
ücret	1	seksen	2
ücretsiz	1	sektör	1
üç	45	selam	3
üçüncü	5	selamlaşma	1
üfleme	1	selamlaşmak	3
ülke	74	seminer	3
ölkelerarası	1	sempatik	1
ömit	6	semt	3
önite	63	sen	190
öniiversite	36	sendrom	1
önllem	1	sene	8

ünlenmek	1	sepet	1
ünlü	25	seramik	1
ünlü (meşhur)	3	sergi	1
ünsüz	6	sergileme	1
ünvan	2	sergilemek	3
ürün	4	serin	1
üst	9	serinlemek	1
üstün	1	sert	2
üstünde	5	sertifika	2
üşenme	1	sertifikalı	1
üşümek	2	serüven	2
ütü	11	servis	12
ütülemek	1	ses	57
üye	1	sesdizimsel	1
üzere	10	seslenmek	1
üzerinde	4	sessiz	11
üzerine	5	set	5
üzgün	7	sevgi	4
üzmek	1	sevgili	13
üzülme	1	sevimli	2
üzülmek	2	sevinmek	3
üzüm	4	sevmek	52
üzümlü	1	seyahat	13
vaat	4	seyirci	2

vagon	2	seyretmek	16
vakıf	1	sezon	2
vakit	11	sıcak	15
valiz	3	sıcaklık	4
vapur	12	sıfat	26
var	323	sıfatlaştırma	5
varlık	12	sıfır	1
varmak	5	sık	20
vasıta	4	sıkça	2
vatan	2	sıkı	2
vatandaş	2	sıkıcı	2
vazo	6	sıkılğan	2
ve	707	sıkılma	1
vedalaşmak	4	sıkılmak	11
vefat	1	sıkıntı	8
verme	3	sıkışık	1
vermek	122	sıklık	7
vestiyer	1	sınav	35
veteriner	3	sınıf	80
veterinerlik	1	sınıflandırmak	2
veya	30	sınır	3
vezne	2	sır	1
virgül	1	sıra (dizi)	2
vitamin	1	sıra (esnada)	9

vitrin	2	sıra (oturulacak yer)	4
vize	1	sıralama	8
vizesiz	1	sıralamak	14
voleybol	1	sırf	1
volkanik	2	sırt	3
vurmak	1	sıvı	1
vücut	6	sızlamak	1
yaban	4	sicil	2
yabancı	195	sigara	23
yağ	7	sigarasız	1
yağış	6	sigorta	2
yağışlı	2	sihirli	2
yağmak	29	silgi	2
yağmur	24	silmek	2
yağmurlu	9	simge	1
yağmurluk	2	simsiyah	1
yakalamak	1	sinagog	1
yakın	21	sinema	75
yakınmak	1	sinirlenmek	1
yakışıklı	6	sinirli	4
yaklaşık	3	sinirlilik	1
yaklaşım	4	sinirsiz	1
yaklaşmak	4	sinsice	1
yakmak	7	sinyal	1

yalan	20	sipariş	5
yalan	1	siren	1
yalın	1	sis	2
yalnız	10	sisli	1
yalnızca	1	sistem	15
yalnızlık	2	sistematik	1
yan	25	site	3
yanardağ	3	sivilce	1
yanışmak	1	siyah	5
yangın	7	siz	3
yanında	9	siz	174
yanıt	1	slogan	3
yanıtlamak	1	soba	3
yani	8	soda	2
yanlış	27	sofra	4
yanlışlık	1	soğan	1
yapı	15	soğanlı	1
yapılandırmak	2	soğuk	14
yapılmak	13	sohbet	10
yapım	4	sokak	39
yapışmak	2	sokmak	2
yapma	4	sol	7
yapmak	442	sollama	1
yaprak	1	solo	1

yaptırmak	9	son	85
yaralanmak	1	sonbahar	2
yaramaz	5	sonek	3
yaramazlık	1	sonra	204
yarar	2	sonuç	11
yararlı	1	sonuçlanmak	2
yaratmak	1	sonuncu	4
yardım	20	sonunda	7
yardımcı	21	sormak	36
yardımsever	1	soru	44
yargı	2	sorulmak	3
yarım	8	sorumlu	2
yarın	63	sorun	32
yarışma	4	sos	1
yarışmak	1	sos	3
yastık	4	sosisli	1
yaş	69	sosyal	6
yaş (ıslak)	2	sosyal bilgiler	11
yaşam	5	sote	1
yaşamak	54	soya	3
yaşanmak	1	soyadı	8
yaşlanmak	2	soygun	2
yaşlı	14	soylu	3
yaşlıca	1	soymak	5

yaşsız	1	soyut	1
yat	1	söndürmek	1
yatak	14	sönmek	1
yatay	2	sörf	3
yatılı	2	söyleme	1
yatırılmak	1	söylemek	79
yatıştırmak	2	söylenmek	3
yatmak	10	söz	13
yavaş	7	söz konusu	1
yavaşça	1	sözcük	95
yaygın	5	sözde	1
yayımlamak	3	sözdizimsel	1
yayın	6	sözlenmek	1
yayla	1	sözleşme	1
yaylanma	1	sözlü	2
yaz	22	sözlük	4
yazar	8	sözlüksel	4
yazı	13	spa	7
yazılı	7	spagetti	1
yazılmak	1	spiker	1
yazım	5	spor	84
yazın	9	sporcu	2
yazlık	6	stadyum	1
yazlık	1	staj	3

yazma	52	standart	2
yazmak	143	star	1
yedi	14	stetoskop	1
yedirmek	1	stil	1
yel	2	stres	29
yem	2	stresli	2
yeme	1	stressiz	3
yemek	57	stüdyo	1
yemek (fiil)	118	su	43
yemekhane	2	sucu	1
yemyeşil	2	sucuk	2
yenge	4	sucuklu	1
yeni	47	suç	1
yeniden	6	suçlu	3
yenmek	4	sultan	1
yenmek	1	sunu	2
yer	126	sunmak	3
yerçekimi	1	sunu	1
yerkabuğu	1	sunucu	6
yerleşim	1	sunum	1
yerleşmek	1	sunuş	1
yerleştirmek	14	sur	1
yeryüzü	5	susamak	1
yeşil	9	susuzluk	1

yetenek	8	süper	1
yeter	1	süpermarket	5
yeterince	2	süpürge	3
yeterli	2	süpürmek	1
yeterlik	1	sürdürmek	3
yeterlilik	10	süre	31
yetişmek	3	süreç	1
yetiştirmek	2	sürekli	11
yetmek	3	sürelî	1
yetmiş	4	sürgün	1
yıkamak	10	sürme	4
yıklatmak	1	sürmek	16
		sürmek (devam etmek)	7
yıl	51	sürpriz	8
yıl dönümü	9	sürtmek	2
yılan	2	sürü	1
yılbaşı	10	sürücü	5
yıldırım	5	süs	1
yıldız	4	süslemek	2
yılı	24	süslü	1
yıllık	1	süt	19
yine	2	sütçü	2
yirmi	23	sütlü	4
yiyecek	30	sütsüz	1
yoğun	12		

yoğunluk	3	sütun	1
yok	50	süzgeç	1
yokluk	1	süzmek	2
yoksa	4	şah	2
yoksul	3	şair	1
yol	21	şampuan	1
yolcu	5	şans	10
yolculuk	8	şanslı	5
yollamak	1	şanssız	1
yorgan	2	şapka	3
yorgun	21	şarap	6
yorucu	1	şarkı	11
yorulmak	9	şarkıcı	1
yorum	2	şart	5
yosun	3	şaşırmak	4
yön	10	şaşırtıcı	2
yönelik	2	şaşkılık	1
yönelme	10	şeffaf	1
yönelmek	3	şehir	70
yöneltmek	1	şeker	5
yöneltmek	1	şekerli	2
yönerge	5	şekersiz	2
yönetici	1	şekil	6
yönetmen	4	şelale	1

yönlendirmek	4	şemsiye	2
yönlü	1	şen	1
yöntem	2	şerit	2
yöresel	4	şey	40
yudumlamak	1	şeyh	1
yufka	1	şık	2
yukarı	7	şımarık	1
yumurta	5	şiddetli	1
yumuşak	3	şifa	1
yumuşama	1	şifalı	2
yurt	17	şifre	1
yurtdışı	1	şikayet	15
yusyuvarlak	1	şikayetçi	2
yüklem	3	şimdi	65
yüksek	10	şimdiden	1
yükselme	1	şimdiki	34
yükselmek	3	şimdilik	1
yürek	1	şirket	19
yürümek	19	şise	2
yürüyüş	1	şişman	8
yüz (çehre)	1	şoför	7
yüz (sayı)	19	şömine	1
yüzlerce	1	şöyle	7
yüzlü	1	şu	19

yüzme	1	şubat	2
yüzmek	13	şube	1
yüzük	2	şunda	1
yüzüncü	3	şundan	1
yüzünden	1	şunlar	3
yüzyıl	6	şunu	2
zafer	3	şunun	1
zaman	207	şura	4
zamir	12	şurada	3
zannetmek	2	şurası	8
zar	1	şurup	2
zarar	2	tabak	3
zararlı	1	tabaka	1
zararsız	1	taban	4
zarf	8	tabela	1
zarf (dilbilgisinde)	6	tabi	2
zaten	3	tabii	21
zavallı	6	tabiyet	1
zavallılık	1	tablo	6
zayıf	5	tabu	3
zayıflatmak	1	tahlil	5
zehirli	1	tahmin	12
zeki	2	taht	1
zengin	5	tahta	3

zenginlik	1	takım	11
zevk	2	takıntılı	1
zevkli	3	takip	2
zeybek	4	takmak	5
zeytin	3	taksi	21
zıt	3	taksici	8
zihinsel	1	taksicilik	8
zil	2	taksit	10
ziyaret	16	taksitli	4
zor	13	takvim	3
zorluk	3	takviye	1
zürafa	2	talep	3
		talimat	2
		tam	13
		tamam	25
		tamamen	1
		tamamlamak	95
		tamamlanmak	1
		tamir	2
		tamirci	5
		taclama	31
		taclanan	12
		taclayan	24
		tane	6

tanıdık	1
tanık	1
tanımak	12
tanışma	12
tanıtmak	5
tanrı	3
tansiyon	2
taraf	11
tarak	2
taramak	3
tarif	10
tarife	1
tarih	32
tarihçi	2
tarihi	5
tarihsel	1
tarla	3
tartışma	8
tartışmak	7
tarz	11
tasarımcı	1
tasarlanmak	1
taş	5
taşım	3

taşımacılık	1
taşımak	7
taşınabilir	1
taşınmak	7
taşıt	2
taşra	1
tat	4
tatil	105
tatlı	8
tatlıses	1
tatmak	1
tavla	3
tavsiye	3
tavşan	3
tavuk	3
taze	4
tebeşir	2
tebrik	3
tecrübeli	1
tedavi	10
tefefon	1
tehkileli	11
tehlike	4
tek	19

teklif	6
teknik	2
teknisyenlik	1
teknoloji	5
teknolojik	1
tekrar	13
tekrarlamak	1
tekrarlanmak	3
tel	5
telaş	1
telefon	67
telesekreter	1
teletext	1
televizyon	106
telgraf	1
tembel	2
temel	5
temiz	7
temizlemek	3
temizlik	4
tempo	4
tencere	2
teneffüs	3
tenha	1

tenis	8
tenor	1
tepe	5
tepki	5
teras	1
terazi	1
tercih	22
tereyağı	2
tereyağılı	1
terfi	3
terim	2
terk	2
terminal	1
ters	2
tesis	5
tesisat	1
teslim	1
test	2
teşekkür	30
teşhis	1
teşvik	1
teyze	2
tıp	9
tıpkı	2

tıraş	4
tırmanmak	2
ticaret	1
tilki	2
tipik	2
titre	1
titremek	1
titremlı	5
titremlılık	1
titremsiz	5
tiyatro	9
tl	35
tok	2
toka	1
tokalaşmak	1
tombala	1
top	3
topçu	1
toplama	3
toplama	6
toplama	5
toplantı	24
toplula	5
topluluk	2

toplum	1
toprak	3
topuklu	1
tork	1
torun	1
tosun	1
tören	4
trafik	20
trajik	1
traktör	1
traş	1
tren	8
tropik	1
tsunami	1
tuhaf	1
tuhaflık	1
tur	17
turist	18
turistik	6
turizm	3
turne	1
turnuva	4
turp	1
turuncu	1

tutam	1
tutar	2
tutku	1
tutmak	15
tuz	4
tuzlu	1
tuzluk	2
tükenmek	1
tüketim	4
tüketmek	5
tüm	11
tümce	102
tümcecik	17
tümleç	13
tünel	1
tür	44
türdeş	1
türdeşlik	3
türeme	4
türemek	7
türetim	2
türetme	3
türkü	3
türlü	3

türsel	1
tüy	1
tv	6
ucuz	10
ucuzluk	1
uç	1
uçak	27
uçan	1
uçmak	4
uçurtma	1
uçuş	3
uğramak	8
uğraşmak	1
uğur	1
ulaç	51
ulaçlı	1
ulaşım	4
ulaşıp	1
ulaşmak	11
ulaştırmak	2
ulus	1
ummak	5
umulmak	1
umut	1

umutlu	1
un	5
unutkan	1
unutma	1
unutmak	25
uslu	1
usta	9
usul	1
utangaç	1
uyanmak	10
uyarı	1
uyarmak	5
uygarlık	3
uygulama	4
uygulamak	9
uygulanmak	2
uygun	26
uygunluk	1
uyku	6
uykusuz	2
uykusuzluk	1
uyma	2
uymak	6
uyruk	1

uyum	29
uyumak	33
uyumlu	1
uzak	14
uzakdoğu	2
uzaklaşmak	5
uzaklaştırmak	2
uzaklık	1
uzam	3
uzamak	3
uzatmak	4
uzay	1
uzman	11
uzun	47
uzunca	2
uzunluk	1
ücret	1
üç	30
üçer	1
üçüncü	2
üçüz	1
üleştirme	1
ülke	65
ünite	67

üniversite	53
ünlem	6
ünlü	69
ünsüz	22
ünvan	3
üretmek	1
ürün	24
üst	12
üstelik	1
üstlenmek	1
üstün	1
üstünde	2
üstünlük	1
üstünlük	6
üşümek	5
üşütmek	1
ütü	11
ütülemek	1
üvey	3
üye	8
üye	4
üyelik	3
üzere	52
üzeri	2

üzerinde	6
üzerine	12
üzgün	3
üzmek	5
üzücü	1
üzüm	8
üzüntü	2
vade	4
vadi	2
vagon	4
vakit	9
valilik	1
vapur	3
var	250
varış	2
varlık	7
varmak	2
varoluş	8
varsaymak	2
vatan	2
vatandaş	1
vatka	1
vazgeçmek	9
vazo	3

ve	558
vejetaryen	2
veritabanı	1
vermek	98
versiyon	1
vesikalık	1
veya	42
veya	1
villa	1
vişne	1
vitamin	3
vites	1
vitrin	1
vize	3
voleybol	1
volkan	4
vurgu	16
vurgulama	6
vurgulanmak	1
vurgulu	10
vücut	18
yabancı	25
yabani	1
yağ	8

yağış	6
yağlanma	1
yağlı	7
yağma	1
yağmak	15
yağmur	15
yağmurlu	3
yağsız	3
yakalama	4
yakalamak	1
yakalanma	1
yakalanmak	1
yakın	35
yakınlık	2
yakışıklı	7
yakışmak	4
yaklaşık	1
yaklaşıklık	1
yaklaşmak	1
yakmak	11
yalan	8
yalancı	1
yalnız	13
yalnızca	28

yalnızlaştırmak	2
yama	1
yamaç	2
yamamak	1
yan	17
yanardağ	1
yanaşmak	1
yandaki	1
yangın	3
yanıltıcı	1
yanında	12
yanıt	4
yanıtlamak	29
yani	9
yankı	1
yanlış	47
yanlışlık	2
yanmak	4
yansıtmak	5
yapı	27
yapılanma	1
yapılanmak	1
yapılış	4
yapılmak	14

yapım	1
yapımcı	1
yapış	1
yapıt	2
yapma	4
yapmak	359
yaprak	3
yaptırmak	8
yar	1
yaralı	3
yaramaz	7
yaramazlık	1
yarar	3
yararlanmak	4
yararlı	3
yararsız	1
yaratık	1
yaratmak	2
yardım	21
yardımcı	6
yardımsever	1
yargı	4
yarı	1
yarım	5

yarın	46
yarınki	7
yarış	3
yarışma	8
yarışmacı	2
yarışmak	2
yas	1
yasa	3
yasak	6
yastık	6
yaş	33
yaşam	14
yaşama	3
yaşamak	61
yaşlanma	1
yaşlanmak	1
yaşlı	9
yaşlılık	1
yaşsız	1
yatak	9
yataklı	3
yatırmak	3
yatma	3
yatmak	8

yavaş	14
yavru	4
yay	1
yaygın	8
yayılmak	2
yayın	12
yayınevi	1
yayınlanmak	4
yayla	1
yaz	22
yazar	1
yazı	2
yazıcı	1
yazık	5
yazılı	4
yazılmak	6
yazma	6
yazmak	55
yedi	10
yedinci	2
yedişer	1
yeme	4
yemek	83
yemek (fiil)	90

yemeksiz	1
yemyeşil	3
yenge	1
yengeç	1
yeni	64
yeniden	11
yenilik	1
yenmek	1
yer	126
yeraltı	1
yerine	15
yerleşmek	8
yerleştirmek	50
yerli	5
yeşil	5
yeşilimtırak	1
yeşim	5
yetenek	2
yeter	6
yeterli	11
yeterlik	5
yeterlilik	5
yetersizlik	2
yetişkin	1

yetişmek	4
yetiştirmek	5
yetkili	8
yetmek	2
yetmiş	1
yığın	1
yıkama	8
yıkamak	10
yıl	111
yılbaşı	19
yıldırım	1
yıldız	13
yıldızlı	1
yıllık	8
yılmak	1
yine	8
yirmi	13
yitirmek	2
yiyecek	15
yoga	6
yoğun	2
yoğunçalar	1
yoğunluk	3
yoğurt	2

yok	98
yoksa	6
yoksul	2
yoksun	2
yol	21
yolcu	9
yolculuk	44
yollamak	2
yollanmak	1
yolmak	1
yonca	1
yorgun	15
yorgunluk	3
yormak	1
yorucu	4
yorulmak	7
yorum	1
yorumlamak	4
yosun	1
yön	4
yönelik	3
yönelme	5
yönelmek	1
yönerge	1

yönetici	1
yöneticilik	2
yönetim	2
yönetmek	1
yönetmelik	1
yönlendirilmek	1
yöntem	6
yöre	4
ytl	14
yukarı	1
yumurta	6
yumuşak	3
yumuşama	3
yumuşamak	1
yurt	12
yutkunmak	1
yutmak	1
yuvarlak	3
yuvarlama	1
yuvarlanmak	1
yük	2
yüklem	3
yüklemcik	8
yüksek	20

yüksekçe	2
yükseklik	2
yükselme	1
yükselmek	3
yürek	3
yürüme	1
yürümek	21
yürüyüş	8
yüz	24
yüz (surat)	14
yüzden	20
yüzey	1
yüzlerce	3
yüzme	6
yüzmek	25
yüzük	1
yüzünden	5
yüzyıl	8
zafer	1
zam	3
zaman	327
zamir	1
zannetmek	1
zararlı	3

zarf	3
zaten	3
zatürree	1
zayıf	10
zayıf(ders notu)	1
zayıfça	1
zayıflamak	5
zehir	2
zehirlenmek	1
zeka	1
zengin	7
zenginlik	1
zevk	4
zevкли	1
zeynep	2
zeytin	4
zeytinli	2
zeytinsiz	1
zeytinyağı	1
zıt	1
zihin	2
zil	2
zincirleme	9
zinde	1

zirve	2
ziyade	1
ziyaret	7
ziyaretçi	2
zor	38
zorca	1
zorlanmak	2
zorlu	1
zorluk	5
zorunda	4
zorunlu	5

EKLER

EK – 2 Kelime Sıklık Listesi (Sıklık Sıralı)

İlk 1000 kelime içindeki Sıklık Sırası	TKSS Kelime	İSTANBUL Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	HİTİT Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	Adım Adım Türkçe Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	Yabancı Dilim Türkçe Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)	ÖĞRENCİ YAZIMLARI Kelime	Sıklık Sayısı (Toplam kullanım sayısı)
1	bir	bir	562	bir	737	aşağıdaki	337	o	412	çok	715
2	ve	ben	457	ve	558	ne	154	sen	352	ben	450
3	olmak	çok	418	bu	523	bir	148	onlar	261	ve	393
4	bu	bu	394	olmak	500	ve	146	biz	222	bir	216
5	için	gelmek	323	çok	451	var	134	ben	221	iyi	209
6	o	aşağı	294	ben	383	olmak	133	çok	221	var	194
7	ben	gitmek	293	yapmak	359	yazmak	127	var	217	ama	180
8	demek	ders	239	zaman	327	kelime	122	gitmek	202	gitmek	176
9	çok	etmek	219	için	279	okumak	116	siz	200	güzel	161
10	yapmak	ev	209	gitmek	262	soru	116	lütfen	183	olmak	157
11	ne	dil	173	etmek	260	saat	106	evet	180	arkadaş	156
12	gibi	arkadaş	151	ek	253	etmek	100	saat	145	o	139
13	daha	cümle	150	var	250	kaç	96	ne	143	gelmek	137

14	almak	anne	143	ne	247	almak	95	yapmak	139	her	136
15	var	ad	140	ev	214	o	94	ev	138	sonra	122
16	kendi	almak	136	o	210	konu	91	ve	135	sevmek	121
17	gelmek	biz	131	sonra	204	diyalog	90	bir	132	bu	119
18	ile	gibi	118	almak	194	gitmek	85	almak	124	anne	118
19	vermek	bakmak	110	gelmek	194	hangi	83	hayır	119	şimdi	106
20	ama	evet	102	sen	190	bu	80	her	119	sen	105
21	sonra	değil	100	gün	185	ev	79	bu	106	çünkü	103
22	kadar	aile	98	ama	182	ben (zamir)	68	istemek	101	nasıl	102
23	yer	boşluk	92	ad	178	yapmak	68	nerede	100	istemek	98
24	en	çıkmaq	91	daha	177	gelmek	67	benim	98	için	95
25	insan	doldurmak	88	siz	174	cevaplamak	66	gelmek	96	burada	90
26	değil	en	86	iş	150	çok	66	kaç	91	zaman	90
27	her	baba	85	istemek	148	örnek	63	yor	87	insan	89
28	istemek	ama	84	ile	144	istemek	62	kim	83	öğrenmek	87
29	yıl	çalışmak	84	çıkmaq	142	yemek (fiil)	61	yemek (isim)	80	baba	80
30	çıkmaq	akşam	83	biz	140	dinlemek	57	kitap	78	onlar	80
31	görmek	ek	83	eylem	139	hayvan	57	vermek	74	etmek	77
32	gün	bilmek	78	her	139	çalışmak	52	gün	73	özlemek	77
33	biz	çocuk	78	önce	139	resim	52	siz	73	gün	75
34	gitmek	bey	77	en	138	nerede	50	hafta	71	şey	75
35	iş	bilgi	74	insan	136	zaman	50	güzel	69	yapmak	67
36	şey	daha	70	çocuk	133	evet	49	arkada	68	siz	64
37	ara	anlatmak	64	saat	132	konusmak	48	iyi	67	yemek	62

38	ki	görmek	64	gibi	131	baş	47	çalışmak	66	önce	60
39	bilmek	çünkü	61	değil	130	eşleşmek	46	çıkmaq	65	ev	59
40	el	ara	60	iyi	130	oturmak	46	dün	65	yemek (fiil)	59
41	zaman	ay (zaman)	60	yer	126	baba	45	görmek	64	şehir	57
42	ya	dinleme	60	araba	112	kilogram	45	çocuk	63	ne	56
43	çocuk	film	60	yıl	111	nasıl	45	araba	62	çalışmak	53
44	iki	büyük	59	onlar	107	dil	44	cevap	62	okul	53
45	bakmak	göre	59	kip	106	doktor	44	okumak	61	üniversite	53
46	çalışmak	çalışma	58	televizyon	106	lira	44	zaman	60	bana	52
47	içinde	balık	57	tatil	105	vermek	44	sonra	58	kardeş	52
48	büyük	fiil	56	çalışmak	103	bugün	43	tatil	56	biz	51
49	yok	bölüm	53	tümce	102	anne	41	okul	55	okumak	51
50	başlamak	dünya	53	arkadaş	99	cümle	40	oturmak	55	yaşamak	51
51	yol	biraz	50	vermek	98	hava	40	konusmak	54	ders	50
52	kalmak	doğru	50	yok	98	kardeş	40	yemek	53	hem	49
53	neden	eşleştirmek	50	iki	96	okuma	40	yazmak	51	sınav	49
54	siz	bulmak	49	güzel	95	değil	39	uyumak	50	tatil	49
55	konu	dinlemek	49	sözcük	95	giymek	39	yok	49	daha	47
56	yapılmak	eş	49	tamamlamak	95	gün	39	akşam	48	söylemek	45
57	iyi	beklemek	47	çünkü	93	için	39	oynamak	48	ülke	45
58	kadın	geçen	47	kadar	92	oda	38	sormak	48	dil	44
59	ev	durum	45	anlatmak	91	ay	37	başlamak	47	iş	43
60	ise	başlamak	44	kim	90	bey	37	iş	47	hiç	42
61	diye	dün	44	yemek (fiil)	90	tercüme	37	tamamlamak	47	kendi	42

62	bulunmak	görüşmek	44	haber	88	ad	36	ara	44	mutlu	42
63	söylemek	demek	43	öğrenci	87	en	36	etmek	44	en	41
64	göz	diye	43	büyük	85	hayır	36	şimdi	44	kadar	41
65	gerekmek	aramak	42	kendi	85	siz	36	çanta	42	mektup	41
66	dünya	dışarı	42	son	85	görmek	34	sınıf	42	kız	40
67	baş	gece	41	spor	84	gibi	33	beğenmek	41	konuşmak	40
68	durum	geç	38	yemek	83	iki	33	düşünmek	41	bilmek	39
69	yan	bayram	37	doğru	81	kurmak (cümle)	33	etmek	40	görmek	39
70	geçmek	gezmek	37	hafta	81	öğretmen	33	çünkü	39	korkmak	37
71	sen	cevaplamak	36	sınıf	80	akşam	32	sevmek	38	yer	37
72	onlar	deniz	36	kitap	79	ders	32	içmek	37	biraz	36
73	yeni	form	36	söylemek	79	biz	31	ad	36	değil	36
74	önce	aynı	35	göre	78	göre	31	bilmek	36	düşünmek	36
75	başka	burası	34	öğretmen	78	iyi	31	geçen	36	ay	35
76	hâl	diyalog	34	dinlemek	76	sevmek	31	sabah	35	hafta	35
77	orta	doğum	34	hanım	76	konuşma	30	iki	34	büyük	34
78	su	beceri	33	okuma	76	meyve	30	yıl	34	sevgili	34
79	girmek	beri	33	sinema	75	renk	30	sinema	33	yıl	34
80	ülke	cevap	33	durum	74	sen	30	ama	32	bakmak	33
81	yemek	geçmek	33	kişi	74	sonra	30	film	32	hayat	33
82	hiç	görevli	33	bugün	72	fiil	29	otobüs	32	inşallah	33
83	bile	beraber	32	demek	71	on	29	ay	31	üç	33
84	nasıl	bilgisayar	32	dün	71	ödemek	29	bakmak	31	bu yüzden	32
85	bütün	boş	32	evet	71	çiçek	28	gülmek	31	iki	32

86	karşı	anlamak	31	konuşmak	71	kadar	28	kardeş	31	diye	31
87	bulmak	bugün	31	hiç	70	ödev	28	nereye	31	gibi	30
88	böyle	doktor	31	nasıl	70	bakmak	27	niçin	31	yazmak	30
89	yaşamak	girmek	31	nerede	70	hanım	27	seyretmek	31	yok	30
90	düşünmek	anlam	30	şehir	70	kendi	27	çay	30	zor	30
91	aynı	alışveriş	29	para	69	tekrar	27	değil	30	aile	29
92	iç	alt	29	ünlü	69	defter	26	baba	29	hepsi	29
93	ancak	buluşmak	29	akşam	67	nere	26	masa	29	almak	28
94	kişi	çalmak (enstruman)	29	hayat	67	okul	26	önce	29	bazen	27
95	bunlar	dolap	29	telefon	67	yok	26	üniversite	29	selam	27
96	veya	and	28	ünite	67	anlama	25	bey	28	ad	26
97	ilk	araba	28	bilmek	66	demek	25	kız	28	başka	26
98	göre	biri	28	görmek	66	doğru	25	soru	27	ile	26
99	ön	dilbilgisi	28	şimdi	65	güzel	25	burası	26	kurs	26
100	son	adam	27	ülke	65	yeni	25	kahve	26	merhaba	26
101	biri	burada	27	başlamak	64	ağrımak	24	öğrenci	26	var	26
102	şekil	eğlenmek	27	ders	64	bahçe	24	çiçek	25	hakkında	25
103	önemli	bulunmak	26	kadın	64	hafta	24	ek	24	ora	25
104	yüz	dans	26	yeni	64	sınıf	24	para	24	deniz	24
105	hem	geçmiş	26	okul	63	uygulamak	24	anne	23	gezmek	24
106	göstermek	genç	26	örnek	63	adlı	23	dans	23	görüşmek	24
107	etmek	getirmek	26	alışveriş	62	hoca	23	hafta sonu	23	herkes	24
108	alt	beş	25	biraz	61	ile	23	olmak	23	ilk	24
109	getirmek	bütün	25	yaşamak	61	milyon	23	on	23	yaş	24

110	kullanmak	et	25	aile	60	olumlu	23	resim	23	küçük	23
111	çünkü	etkinlik	25	neden	60	olumsuz	23	yarın	23	akşam	22
112	taraf	evlenmek	25	baba	59	yaşamak	23	alışveriş	22	başlamak	22
113	şimdi	al	24	işaretlemek	59	yukarı	23	bar	22	bitmek	22
114	adam	bazen	24	aramak	57	ali	22	bazen	22	camı	22
115	onun	dört	23	ses	57	cevap	22	dönmek	22	orada	22
116	diğer	fotoğraf	23	anne	56	gülmece	22	kalmak	22	sınıf	22
117	artık	genellikle	23	doktor	56	dış	21	nereden	22	yurt	22
118	üzerinde	banka	22	gelecek	56	öğle	21	pişirmek	22	öğretmen	21
119	ses	basit	22	girmek	55	öğrenci	21	spor	22	sadece	21
120	hep	değerlendirme	22	ilk	55	şahıs	21	ders	21	sana	21
121	doğru	düşünmek	22	sabah	55	teşekkür	21	yürümek	21	bura	20
122	durmak	ekmek	22	yazmak	55	başlamak	20	beklemek	20	dört	20
123	kız	gazete	22	ay	54	iş	20	biraz	20	merak	20
124	tüm	başka	21	getirmek	54	kulak	20	ceket	20	oturmak	20
125	çekmek	dönmek	21	oda	54	örnekleme	20	cümle	20	öğrenci	20
126	konuşmak	alan	20	bazı	53	içecek	19	iç	20	yakın	20
127	para	binmek	20	program	53	mevsim	19	satıcı	20	az	19
128	anlamak	bol	20	üniversite	53	onlar	19	gözlük	19	hava	19
129	anne	dakika	20	adam	52	parça	19	binmek	18	kalabalık	19
130	az	düğün	20	adıl	52	tablo	19	futbol	18	memleket	19
131	bazı	el	20	bulmak	52	tekrarlamak	19	gelecek	18	yaz	19
132	baba	fakat	20	eski	52	uygun	19	göz	18	yirmi	19
133	hayat	bazı	19	sevmek	52	yaş	19	kahvaltı	18	beş	18

134	sadece	birbiri	19	üzere	52	bitki	18	kedi	18	burası	18
135	küçük	buçuk	19	bakmak	51	el	18	kullanmak	18	dünya	18
136	fazla	dokuz	19	hangi	51	elma	18	kurs	18	yani	18
137	bilgi	grup	19	onun	51	geçmek	18	oda	18	beraber	17
138	an	bahçe	18	ulaç	51	kalem	18	öğretmen	18	bugün	17
139	sormak	baş	18	farklı	50	kız	18	şey	18	dönmek	17
140	bunun	bitmek	18	film	50	kim	18	yaz	18	geçmek	17
141	öyle	can	18	hayır	50	kitap	18	at	17	vermek	17
142	yine	çalışkan	18	kalmak	50	pratik	18	bahçe	17	anlatmak	16
143	sağlamak	çay	18	yerleştirmek	50	sebze	18	koşmak	17	beklemek	16
144	sonuç	çeşitli	18	öğrenmek	49	hastahane	17	koymak	17	düşünce	16
145	kullanılmak	domates	18	beklemek	48	kahvaltı	17	söylemek	17	kalmak	16
146	dış	erkek	18	dil (lisan)	48	sabah	17	şu	17	sık	16
147	ad	geçirmek	18	fotoğraf	48	sekiz	17	televizyon	17	ağabey	15
148	yani	an	17	genç	48	su	17	üç	17	geçen	15
149	süre	çeyrek	17	hava	48	yanlış	17	yeni	17	kötü	15
150	dönmek	düzey	17	burada	47	beri	16	ayakkabı	16	önemli	15
151	açmak	ayrıca	16	hasta	47	boşluk	16	dinlemek	16	sebepe	15
152	oturmak	bin	16	plan	47	çeyrek	16	gazete	16	son	15
153	anlatmak	çekmek	16	uzun	47	çıkma	16	yüz (sayı)	16	yeni	15
154	bırakmak	çevre	16	yanlış	47	metin (yazı)	16	doğru	15	bunun	14
155	hemen	dilek	16	yarın	46	satıcı	16	insan	15	demek	14
156	saat	elbise	16	birlikte	45	son	16	kalem	15	erkek	14
157	yaş	erken	16	burası	45	üç	16	köpek	15	kazanmak	14

158	sorun	anahtar	15	iyelik	45	bölüm	15	mektup	15	merkez	14
159	devlet	buyurun	15	kullanılmak	45	kutup	15	müzik	15	soğuk	14
160	sahip	çanta	15	biri	44	merhaba	15	ofis	15	bulmak	13
161	sıra	eğitim	15	dünya	44	muz	15	otel	15	çocuk	13
162	yazmak	farklı	15	içmek	44	numara	15	ödev	15	haber	13
163	yüzde	festival	15	soru	44	pazar	15	parti	15	on	13
164	ay	garson	15	tür	44	peynir	15	tanımak	15	tanışmak	13
165	atmak	gül	15	yolculuk	44	sormak	15	bunlar	14	tarih	13
166	tutmak	abla	14	geçmek	43	yıl	15	büyük	14	ya	13
167	bunu	adres	14	gerçekleşmek	43	abla	14	deniz	14	abla	12
168	olay	ait	14	su	43	alıcı	14	el	14	alışmak	12
169	düşmek	alışkanlık	14	erkek	42	arkadaş	14	iyelik	14	artık	12
170	duymak	altın	14	göstermek	42	beş	14	kapı	14	bitirmek	12
171	söz	amca	14	grup	42	dil bilgisi	14	özlemek	14	çıkmaq	12
172	güzel	ayrılmak	14	veya	42	doldurmak	14	tenis	14	değişmek	12
173	sevmek	beğenmek	14	eşleyelim	40	dün	14	yol	14	halk	12
174	biraz	dayı	14	geçen	40	gece	14	apartman	13	hoca	12
175	zor	duymak	14	kaç	40	gömlek	14	bebek	13	kişi	12
176	çıkarmak	etme	14	konuşma	40	hasta	14	bitmek	13	oda	12
177	şu	futbol	14	özne	40	isim	14	elma	13	yabancı	12
178	koymak	göndermek	14	şey	40	kuş	14	geçmek	13	yol	12
179	tek	açmak	13	kız	39	market	14	hanım	13	anlamak	11
180	sistem	akraba	13	kullanmak	39	meslek	14	hiç	13	ay (zaman)	11
181	birlikte	altı	13	küçük	39	organ	14	için	13	cevap	11

182	verilmek	anneanne	13	sokak	39	televizyon	14	lokanta	13	çay	11
183	kim	az	13	artık	38	yarın	14	merhaba	13	defa	11
184	alınmak	bıkmak	13	bütün	38	alışveriş	13	öğrenmek	13	gelecek	11
185	genç	bilet	13	iç	38	ayı	13	tekrar	13	girmek	11
186	kapı	birçok	13	zor	38	bilmek	13	yardım	13	hep	11
187	kitap	birlikte	13	bana	37	buyurun	13	ağabey	12	içmek	11
188	üzerine	boyu	13	geç	37	çay	13	anlamak	12	kitap	11
189	burada	bu yüzden	13	önemli	37	çocuk	13	beş	12	pahalı	11
190	gece	doğa	13	gece	36	dokuz	13	bisiklet	12	para	11
191	alan	efsane	13	oturmak	36	fiyat	13	bugün	12	yardım	11
192	birbiri	elma	13	sormak	36	göz	13	büro	12	yarın	11
193	işte	emekli	13	gerekmek	35	harf	13	eş	12	yavaş	11
194	beklemek	eski	13	konu	35	her	13	hasta	12	boş	10
195	uzun	evlilik	13	sınav	35	ise	13	hava	12	dilemek	10
196	hiçbir	gözde	13	tl	35	masa	13	küçük	12	doktor	10
197	bugün	anlatma	12	yakın	35	niçin	13	lise	12	dokuz	10
198	dönem	antika	12	eklenmek	34	oynamak	13	market	12	duymak	10
199	arkadaş	babaanne	12	geçmiş	34	süt	13	metin	12	dün	10
200	ürün	beyaz	12	hemen	34	şey	13	silgi	12	kültür	10
201	aile	bitirmek	12	koşaç	34	şimdi	13	yorgun	12	lazım	10
202	üç	dede	12	kurmak	34	üzüm	13	yorum	12	müze	10
203	okumak	diğer	12	şimdiki	34	veriş	13	adam	11	öpmek	10
204	erkek	dükkan	12	arasında	33	yedi	13	balkon	11	saat	10
205	herkes	efendim	12	başka	33	yirmi	13	bütün	11	telefon	10

206	güç	eğlenceli	12	bey	33	ağabey	12	defter	11	yazın	10
207	belki	eşek	12	içinde	33	çünkü	12	en	11	alışveriş	9
208	gerçek	eşya	12	ise	33	dört	12	genellikle	11	altı	9
209	tam	fazla	12	izlemek	33	elbise	12	herkes	11	çalışkan	9
210	ilgili	genel	12	kat	33	erkek	12	hoşlanmak	11	doğru	9
211	ilişki	geniş	12	müzik	33	otobüs	12	inmek	11	göre	9
212	çevre	gider	12	uyumak	33	ön	12	müdür	11	her gün	9
213	eski	göstermek	12	yaş	33	önemli	12	nasıl	11	lütfen	9
214	aramak	göz	12	aynı	32	pantolon	12	neresi	11	sinema	9
215	yaşam	aç	11	düşünmek	32	patates	12	park	11	şarkı	9
216	halk	ağaç	11	el	32	şu	12	sekreter	11	uçak	9
217	yakın	anadil	11	geniş	32	tamamlamak	12	sık	11	uzun	9
218	sokak	arka	11	herkes	32	ülke	12	sigara	11	ünlü	9
219	bey	bebek	11	karşı	32	yaramak	12	sokak	11	beğenmek	8
220	tarih	bura	11	lütfen	32	yemek	12	süt	11	belki	8
221	özellik	cadde	11	mutluluk	32	ama	11	tamam	11	bol	8
222	bölüm	çoğul	11	onu	32	balık	11	temizlemek	11	can	8
223	özel	çorba	11	salon	32	bilgisayar	11	uçak	11	eski	8
224	akıl	diş	11	sorun	32	buçuk	11	yıkamak	11	farklı	8
225	kimse	doğmak	11	tarih	32	bura	11	aile	10	hiçbir	8
226	pek	dr	11	deniz	31	çanta	11	beraber	10	kahvaltı	8
227	eğer	emir	11	hem	31	hazırlamak	11	buluşmak	10	kar	8
228	gerek	fıkra	11	süre	31	kalkmak	11	dokuz	10	kolay	8
229	özellikle	gitar	11	tamlama	31	mavi	11	dolap	10	sabah	8

230	anlam	ağabey	10	ana	30	memnun	11	dört	10	sekiz	8
231	yüksek	anlamak	10	bahçe	30	menekşe	11	fatma	10	sıcak	8
232	banka	ayakkabı	10	birbiri	30	pencere	11	geçe	10	söz	8
233	kez	ayaküstü	10	kapı	30	portakal	11	hangi	10	tamam	8
234	ayak	biber	10	katılmak	30	proje	11	il	10	ağlamak	7
235	taşımak	büfe	10	kurs	30	sonbahar	11	ile	10	akraba	7
236	geri	cihan	10	on	30	söylemek	11	korkmak	10	balık	7
237	toplum	deprem	10	ön	30	süpermarket	11	mutlu	10	bin	7
238	araç	dinlenmek	10	teşekkür	30	telefon	11	sekiz	10	dinlenmek	7
239	madde	durak	10	üç	30	yatak	11	tv	10	elli	7
240	tür	düzenlenmek	10	beş	29	ağaç	10	yabancı	10	fayruz	7
241	karar	fakir	10	cem	29	altı	10	yer	10	genellikle	7
242	görölmek	geçe	10	rivayet	29	ayak	10	açık	9	gerçekten	7
243	hava	gelişme	10	stres	29	beyaz	10	açmak	9	gerekmek	7
244	sayı	gerek	10	uyum	29	bin	10	atlamak	9	gezme	7
245	farklı	gezi	10	yanıtlamak	29	durak	10	bardak	9	göndermek	7
246	grup	giymek	10	duymak	28	efendim	10	diş	9	hâlâ	7
247	oda	afrika	9	hikaye	28	futbol	10	doktor	9	hasta	7
248	biçim	akıl	9	kimse	28	hayvanat bahçesi	10	ekmek	9	hızlı	7
249	oluşmak	bağlaç	9	nereli	28	kol	10	geç	9	iç	7
250	haber	belirsiz	9	yalnızca	28	midde	10	genç	9	korku	7
251	Allah	birinci	9	ancak	27	peki	10	gezme	9	köpek	7
252	ayrıca	bulaşık	9	az	27	sanal	10	hastane	9	lokanta	7
253	gelen	cumartesi	9	bağlaç	27	sayı	10	kızmak	9	orta	7

254	birkaç	çağırarak	9	oynamak	27	sekreter sıra (öğrenci masası)	10	kol	9	öğrenme	7
255	soru	çöp	9	sağlık	27	şeftali	10	öğle	9	özür	7
256	arka	defter	9	uçak	27	şehir	10	saç	9	saraya	7
257	kazanmak	demet	9	yapı	27	yer	10	silme	9	sigara	7
258	yazı	dergi	9	beslenmek	26	yüz (sayı)	10	son	9	spor	7
259	okul	dizi	9	birçok	26	adam	9	su	9	teyze	7
260	açık	duvar	9	erken	26	aile	9	tiyatro	9	vapur	7
261	öğrenmek	evli	9	sağlıklı	26	başkent	9	uygun	9	yağmak	7
262	sürmek	fırtına	9	sıfat	26	bölge	9	ünlü	9	yedi	7
263	dil	fikir	9	uygun	26	daha	9	zor	9	yine	7
264	şirket	fiziksel	9	bitmek	25	dakika	9	altı	8	yüksek	7
265	kaynak	amaç	8	çekmek	25	erkan	9	ar	8	an	6
266	bitmek	ana	8	ilgili	25	hoş	9	aramak	8	aynı	6
267	program	artık	8	kuruş	25	hoşlanmak	9	az	8	bunlar	6
268	devam etmek	ateş	8	merhaba	25	il	9	banka	8	çabuk	6
269	hareket	atmak	8	olay	25	kar	9	bursa	8	devam	6
270	renk	bağlamak	8	tamam	25	kış	9	cadde	8	götürmek	6
271	açılmak	bardak	8	unutmak	25	kutu	9	cuma	8	internet	6
272	hak	belirlemek	8	yabancı	25	mağaza	9	dinlenmek	8	kalmak	6
273	inanmak	belki	8	yüzmek	25	manav	9	fotoğraf	8	komik	6
274	çalışma	bildirmek	8	bence	24	sağ	9	kala	8	kuzen	6
275	açı	boğaz	8	bulunmak	24	siyah	9	kurmak	8	matematik	6
276	parça	borç	8	dış	24	tavuk	9	not	8	memnun	6
277	gazete	cin	8	dinlenmek	24			orada	8	mesela	6

278	oluşturmak	cuma	8	hissetmek	24	taze	9	pazar (gün)	8	müziği	6
279	tabi	çarşamba	8	ilgeç	24	vahşi	9	plaj	8	otuz	6
280	değer	çarşı	8	kalkmak	24	yan	9	şirket	8	önceki	6
281	tanımak	değişik	8	kötü	24	amca	8	şoför	8	öyle	6
282	yapı	değişmek	8	mutlu	24	anlamalı	8	taksi	8	park	6
283	doktor	dilemek	8	okumak	24	bulutlu	8	uyanmak	8	sene	6
284	gelir	doğrultu	8	özellik	24	cadde	8	uyum	8	seyahat	6
285	görev	doğu	8	tamlayan	24	çekim	8	yanlış	8	sokak	6
286	amaç	doksan	8	toplantı	24	çilek	8	yedi	8	şu	6
287	bölge	don	8	ürün	24	düşünmek	8	balık	7	tatlı	6
288	film	duman	8	yüz	24	eczahane	8	başka	7	tehlikeli	6
289	üzere	düşmek	8	binmek	23	ekmek	8	burada	7	temel	6
290	müşteri	düzeltilmek	8	buluşmak	23	et	8	buyurun	7	unutmak	6
291	zaten	edinmek	8	çekim	23	garaj	8	daha	7	veya	6
292	telefon	eklenmek	8	dakika	23	gelecek	8	dede	7	yağmur	6
293	eğitim	ekonomi	8	fazla	23	günaydın	8	defa	7	yalnız	6
294	deniz	elli	8	fiyat	23	hemşire	8	durum	7	yardımcı	6
295	ikinci	ferman	8	geçirmek	23	ilginç	8	duş	7	ziyaret	6
296	kalkmak	galiba	8	kaynaşmak	23	insan	8	evlenmek	7	aşk	5
297	hatta	görev	8	kilo	23	kan	8	genel	7	ayasofya	5
298	etki	götürmek	8	mümkün	23	mutfak	8	gömlek	7	bahar	5
299	gelişmek	güle güle	8	numara	23	oğul	8	havuz	7	bazı	5
300	geçen	acele	7	orada	23	pazar(gün)	8	kilo	7	bırakmak	5
301	vücut	açık	7	peki	23	polis	8	neden	7	birçok	5

302	düşünce	açıklama	7	sigara	23	renkli	8	olumsuz	7	bölüm	5
303	milyon	affedersiniz	7	banka	22	sana	8	orası	7	böyle	5
304	oynamak	alo	7	bin	22	sıcak	8	pasta	7	buluşmak	5
305	değişmek	ayak	7	çalışkan	22	sıcaklık	8	sıcak	7	bundan	5
306	temel	bahar	7	çalmak	22	soğuk	8	sınav	7	bütün	5
307	yaratmak	baklava	7	görüşmek	22	şeker	8	şimdiki	7	canım	5
308	ulaşmak	basamak	7	kazanmak	22	tatlı	8	teşekkür	7	değişik	5
309	sanmak	başarı	7	mektup	22	tedavi	8	yalan	7	diğer	5
310	geçirmek	belirli	7	merkez	22	üzere	8	yorulmak	7	dikkat	5
311	kültür	bölge	7	sahip	22	yetiştirmek	8	anda	6	eğlenmek	5
312	kurmak	burun	7	tercih	22	zeytin	8	anlatmak	6	film	5
313	fakat	cüzdan	7	ünsüz	22	zirve	8	ayak	6	final	5
314	buna	çekim	7	yaz	22	affedersiniz	7	bin	6	gece	5
315	resim	çıkarmak	7	açmak	21	az	7	bulaşık	6	gitme	5
316	ışık	çift	7	arka	21	baş (kafa)	7	cam	6	gülmek	5
317	içmek	dedikodu	7	biçim	21	beden	7	çorba	6	hanım	5
318	hanım	delikanlı	7	dedikodu	21	biyoloji	7	çöp	6	hissetmek	5
319	hizmet	duygu	7	değişmek	21	büyük	7	elbise	6	ikinci	5
320	ihtiyaç	düzenli	7	dönmek	21	çorba	7	erken	6	ise	5
321	nokta	elektrik	7	düzenli	21	diye	7	eski	6	kalkmak	5
322	yön	fabrika	7	gemi	21	dönmek	7	gece	6	kapalı	5
323	evet	fayda	7	görev	21	fasulye	7	girmek	6	kış	5
324	oyun	geleneksel	7	kalabalık	21	grup	7	gül	6	koca	5
325	artmak	gerçekten	7	kısa	21	gül	7	güzel	6	komşu	5

326	yeniden	gişe	7	ödeme	21	içmek	7	kat	6	lise	5
327	işlem	gözlü	7	tabii	21	ilkbahar	7	kip	6	müslüman	5
328	kısa	afiyet	6	taksi	21	kaçıncı	7	koltuk	6	namaz	5
329	kolay	ağız	6	yardım	21	karpuz	7	mağaza	6	nehir	5
330	hangi	ağlamak	6	yol	21	karşı	7	mutfak	6	oğul	5
331	oran	ağırmak	6	yürümek	21	kavun	7	oğlu	6	otel	5
332	aslında	alıştırma	6	anlatım	20	kola	7	paket	6	rahat	5
333	kabul etmek	alkol	6	ayakkabı	20	küçük	7	pencere	6	sağlık	5
334	orada	anadolu	6	bilgi	20	kürk	7	piknik	6	savaş	5
335	dikkat	asla	6	çay	20	nereli	7	salon	6	sıklıkmak	5
336	uzak	ayırmak	6	çiçek	20	önce	7	şarkı	6	soru	5
337	bilgisayar	ayran	6	dikkat	20	pahalı	7	tabii	6	tane	5
338	gelecek	başarılı	6	dört	20	sağlık	7	telefon	6	taraf	5
339	görünmek	batmak	6	evlenmek	20	söz	7	turizm	6	uyumak	5
340	örneğin	belirtme	6	genellikle	20	sürmek	7	uzun	6	uzak	5
341	oğul	benzemek	6	ilaç	20	tarih	7	ülke	6	yan	5
342	dinlemek	beslenmek	6	köy	20	ucuz	7	üşümek	6	yaşam	5
343	uygun	biçim	6	mavi	20	ya	7	yüzmek	6	zengin	5
344	lira	boy	6	mutfak	20	yeşil	7	akıllı	5	aşık	4
345	üretim	bozdurmak	6	park	20	açık	6	amca	5	avrupa	4
346	dakika	bozuk	6	sana	20	alt	6	bazı	5	bahçe	4
347	unutmak	buluş	6	sık	20	anlatmak	6	bıkmak	5	bamya	4
348	yürümek	buna	6	trafik	20	ara	6	bozuk	5	beri	4
349	böylece	çalıkuşu	6	yüksek	20	araba	6	çalışkan	5	bina	4

350	kötü	çamaşır	6	yüzden	20	ayakkabı	6	çalmak	5	birbiri	4
351	araba	değiştirmek	6	baş	19	ayran	6	davet	5	buçuk	4
352	ağız	dost	6	başarılı	19	bahar	6	dil	5	dağ	4
353	duygu	durmak	6	bilgisayar	19	banyo	6	dilim	5	derin	4
354	uygulamak	düşünce	6	boş	19	başka	6	dökmek	5	devlet	4
355	hâlâ	edebiyat	6	böyle	19	bayram	6	duvar	5	dışarı	4
356	örnek	e-posta	6	çoğu	19	birinci	6	efendi	5	dolaşmak	4
357	birçok	fark	6	diğer	19	bulmak	6	eğlenmek	5	dost	4
358	izlemek	fırın	6	dizi	19	burun	6	emir	5	durum	4
359	derece	gelenek	6	eş	19	can	6	fırçalamak	5	eğer	4
360	mümkün	gençlik	6	gazete	19	ceket	6	geçmiş	5	ekmek	4
361	şöyle	gerekli	6	gazeteci	19	dayı	6	gürültü	5	elma	4
362	duvar	gökyüzü	6	genel	19	derece	6	halı	5	evlenmek	4
363	on	göl	6	gezme	19	evcil	6	hediye	5	fikir	4
364	sanat	görüş	6	gözlük	19	geçmiş	6	hepsi	5	getirmek	4
365	ana	gösteri	6	hece	19	hastalık	6	kalkmak	5	güle güle	4
366	hastalık	acıkmak	5	hızlı	19	hem	6	kendi	5	hediye	4
367	öğrenci	açıklamak	5	hoşlanmak	19	hiçbir	6	klima	5	heyecanlı	4
368	televizyon	adet (tane)	5	izin	19	ikinci	6	kötü	5	içinde	4
369	yöntem	ağır	5	kanal	19	ilgili	6	mavi	5	inanmak	4
370	masa	ağrı	5	meyve	19	kalın	6	memnun	5	kalp	4
371	ölmek	alfabe	5	otel	19	kaliteli	6	meşgul	5	karanlık	4
372	takım	alışmak	5	öbek	19	katlı	6	numara	5	kimse	4
373	üst	apartman	5	öge	19	kedi	6	olumlu	5	köprü	4

374	kafa	aslan	5	pek	19	kırmızı	6	pazar	5	kusur	4
375	müzik	at	5	resim	19	kitaplık	6	peynir	5	lisans	4
376	ayrılmak	ay	5	sayı	19	koca	6	problem	5	meşgul	4
377	enerji	ayrı	5	süt	19	koşmak	6	siyah	5	mevsim	4
378	üniversite	azalmak	5	şirket	19	kullanmak	6	şaka	5	misafirperver	4
379	spor	bagaj	5	şu	19	lütfen	6	tabak	5	neden	4
380	türlü	bağlı	5	tek	19	matematik	6	tanışmak	5	ocak (ay)	4
381	can	başvuru	5	yılbaşı	19	mektup	6	ucuz	5	otobüs	4
382	rağmen	batı	5	adlaştırma	18	millet	6	ünite	5	öğle	4
383	kısım	belirtmek	5	anlamak	18	muayene	6	vokal	5	özellikle	4
384	ölüm	benzer	5	ayrı	18	nergis	6	yakın	5	problem	4
385	sürekli	beşiktaş	5	belki	18	oyun	6	yalnız	5	sanmak	4
386	sağlık	bilim	5	bile	18	ördek	6	yatmak	5	seçmek	4
387	çeşitli	bilimsel	5	dede	18	pazartesi	6	yumurta	5	ses	4
388	bundan	böylece	5	gerek	18	rüzgar	6	ziyaret	5	seviye	4
389	hissetmek	bulut	5	hakkında	18	tercih	6	aç	4	seydi	4
390	oysa	camı	5	karşılaştırmak	18	teyze	6	adres	4	sohbet	4
391	sabah	çeşit	5	kart	18	yağmurlu	6	ağlamak	4	sonuç	4
392	internet	çizgi	5	konser	18	yakın	6	anlaşmak	4	sonunda	4
393	teknik	dalmak	5	koşmak	18	yaz	6	ayrılmak	4	sormak	4
394	dışarı	defa	5	oyun	18	açmak	5	bakkal	4	suriye	4
395	merkez	değer	5	polis	18	ait	5	bilet	4	şarkıcı	4
396	ortam	denemek	5	turist	18	alfabe	5	bilgisayar	4	tan	4
397	yerine	derece	5	vücut	18	arı	5	birlikte	4	temiz	4

398	düzey	dikkatli	5	adres	17	atmak	5	boşluk	4	trafik	4
399	köy	din	5	anda	17	aynı	5	çabuk	4	ummak	4
400	yönetim	dolaşmak	5	bitirmek	17	ayrı	5	çaycı	4	üzülmek	4
401	aşağı	dolma	5	çoğunlukla	17	banka	5	çokluk	4	yağmurlu	4
402	cevap	dolu	5	diyalog	17	bayrak	5	dakika	4	yorulmak	4
403	yatmak	dosdoğru	5	dondurma	17	beklemek	5	disko	4	yüz (çehre)	4
404	toprak	dosya	5	durmak	17	biber	5	dün	4	yüz (rakam)	4
405	isim	dürüst	5	eğlence	17	bitmek	5	etiler	4	yüzlü	4
406	akşam	ekim	5	hafta sonu	17	burada	5	evli	4	adam	3
407	araştırma	ekonomik	5	hobi	17	buzdolabı	5	fırça	4	ara	3
408	götürmek	enişte	5	kaza	17	dede	5	görüşmek	4	ayrı	3
409	katılmak	eskiden	5	kırmızı	17	deniz	5	hayat	4	baş	3
410	yoksa	etraf	5	kütüphane	17	devlet	5	istasyon	4	batı	3
411	kurulmak	evvel	5	lise	17	doğmak	5	işaretlemek	4	bebek	3
412	ödemek	fare	5	masa	17	duymak	5	kavga	4	bile	3
413	sanki	fırça	5	orta	17	etek	5	kesmek	4	bilgi	3
414	kan	fırçalamak	5	piknik	17	güle güle	5	kişi	4	binmek	3
415	hasta	fincan	5	tur	17	hepsi	5	konser	4	biri	3
416	şehir	futbolcu	5	tümcecik	17	hissetmek	5	kuzen	4	birinci	3
417	inmek	gelin	5	yan	17	inek	5	lokatif	4	birlikte	3
418	sunmak	gerçekleştirmek	5	anneanne	16	kahve	5	maç	4	böcek	3
419	bilinmek	gözlük	5	başkent	16	kala	5	mühendis	4	cuma	3
420	hafta	ada	4	birkaç	16	kartal	5	nefret	4	çalışma	3
421	trafik	affetmek	4	dans	16	kolay	5	neşeli	4	çarşı	3

422	hesap	ajanda	4	diye	16	kravat	5	niye	4	çekmek	3
423	otomobil	akmak	4	emir	16	kurnaz	5	oyun	4	çocukluk	3
424	yabancı	aktarmak	4	kardeş	16	limonata	5	pahalı	4	dakika	3
425	davranış	aktör	4	mezun	16	müzik	5	pantolon	4	değerli	3
426	mutfak	alev	4	müşteri	16	öğrenmek	5	profesör	4	dilek	3
427	kent	alınmak	4	olumsuz	16	park	5	restoran	4	dinlemek	3
428	bazen	amaçlamak	4	pahalı	16	postahane	5	sandalye	4	dolmabahçe	3
429	belli	anaokulu	4	parti	16	program	5	ses	4	el	3
430	ayrı	aniden	4	restoran	16	sağlamak	5	sevgi	4	endişe	3
431	fiyat	arttırmak	4	seyretmek	16	salı	5	sevgili	4	erken	3
432	hakkında	ata	4	sürmek	16	saniye	5	sıfat	4	eş (karı- koca)	3
433	kaldırmak	avukat	4	vurgu	16	serbest	5	soğuk	4	evet	3
434	kol	ayrılma	4	acaba	15	soğan	5	sohbet	4	geçirmek	3
435	yalnız	bağımlılık	4	altı	15	şöyle	5	şapka	4	genç	3
436	hazırlamak	bağlam	4	anlam	15	tahta	5	şehir	4	gene	3
437	cam	bakanlık	4	aslında	15	takım	5	şeker	4	gerçek	3
438	sonunda	basımevi	4	aşk	15	tat	5	şemsiye	4	gerek	3
439	yavaş	başlık	4	ateş	15	tutmak	5	tane	4	giysi	3
440	gerekli	bavul	4	ayrılmak	15	üst	5	tanışma	4	göstermek	3
441	önem	bembeyaz	4	bazen	15	yıkamak	5	teneffüs	4	gramer	3
442	koca	benim	4	eşya	15	aslan	4	uzak	4	günlük	3
443	yanlış	birer	4	fiil	15	at	4	yaşlı	4	hangi	3
444	varlık	birey	4	hastalık	15	ayva	4	yatak	4	hazırlamak	3
445	art	biriktirmek	4	hayal	15	badem	4	yirmi	4	hazırlık	3

446	ilgi	birlik	4	hep	15	bakkal	4	acenta	3	ihtiyaç	3
447	sana	birliktelik	4	istek	15	bal	4	ağaç	3	isim	3
448	satış	boyamak	4	işte	15	başkan	4	aktör	3	işte	3
449	içeri	boyun	4	kar	15	beğenmek	4	atmak	3	iyileşmek	3
450	doğal	buluşma	4	kolay	15	binmek	4	basketbol	3	kalın	3
451	sahip olmak	bulutlu	4	maç	15	çalmak	4	beyaz	3	kan	3
452	ekonomik	büyük	4	müdür	15	çiğnemek	4	bira	3	kantin	3
453	acı	büyütmek	4	neresi	15	çizmek	4	boyamak	3	kebab	3
454	hayır	cesur	4	otobüs	15	çoğul	4	buçuk	3	kenar	3
455	korumak	cisim	4	radio	15	domates	4	bulmak	3	kent	3
456	kat	çeviri	4	randevu	15	dünya	4	buluş	3	kırk	3
457	ekonomi	çıkış	4	reklam	15	ek	4	bunun	3	kısa	3
458	genel	çiçek	4	sanık	15	ekşi	4	çalışma	3	kullanmak	3
459	belirtmek	çözmek	4	sıcak	15	enişte	4	çikolata	3	kuyu	3
460	fotoğraf	dar	4	sistem	15	eşya	4	çöpçü	3	lezzetli	3
461	hayvan	deney	4	şikayet	15	fakat	4	durdurmak	3	meşhur	3
462	savaş	deneyim	4	tutmak	15	farklı	4	er	3	mutfak	3
463	mal	doğramak	4	yağmak	15	film	4	fakat	3	mutlaka	3
464	saç	döner	4	yağmur	15	fizik	4	fiil	3	nişanlı	3
465	kaybetmek	dünkü	4	yerine	15	futbolcu	4	gitar	3	ortadoğu	3
466	kalan	eczane	4	yiyecek	15	genellikle	4	güneş	3	oylamak	3
467	değiştirmek	editör	4	yorgun	15	getirmek	4	havlu	3	oynamak	3
468	dört	eğlence	4	boylu	14	gezmek	4	hep	3	ödev	3
469	gerçekten	eklemek	4	bölüm	14	girmek	4	hızlı	3	ön	3

470	sayfa	elbette	4	çözüm	14	güneşli	4	ikinci	3	özel	3
471	teknoloji	enerji	4	devam	14	hemen	4	kadar	3	Pazar (gün)	3
472	kurum	evlat	4	dışarı	14	hiç	4	kafe	3	pilav	3
473	beş	fatma	4	doğum	14	hoşça	4	kalmak	3	polis	3
474	sektör	faydalı	4	durak	14	ıspanak	4	kantin	3	pratik	3
475	geniş	fındık	4	fark	14	iç	4	karı	3	ramazan	3
476	kağıt	gecikmek	4	festival	14	ihtiyaç	4	karşılama	3	sahip	3
477	koku	gelen	4	gölmek	14	kaktüs	4	kart	3	sevinmek	3
478	sağ	geliş	4	güneş	14	kaldırmak	4	kimse	3	sıkıcı	3
479	sıcak	geliştirmek	4	kahvaltı	14	kaplumbağa	4	konsolosluk	3	siyaset	3
480	yüzyıl	gıda	4	ofis	14	karın	4	koparmak	3	su	3
481	cadde	giyinmek	4	öğle	14	karışık	4	kulak	3	şaka	3
482	pazar	gökkuşağı	4	resmi	14	katılmak	4	kule	3	şaşırmak	3
483	sürdürmek	gömlek	4	sağlamak	14	kavuk	4	kumsal	3	şirket	3
484	kullanım	görme	4	sanmak	14	kırk	4	kutu	3	tabi	3
485	sınıf	gramer	4	sıralamak	14	kimya	4	litre	3	tanımak	3
486	aşk	acıma	3	soğuk	14	kolej	4	makyaj	3	tekrar	3
487	doğmak	ak	3	uzak	14	koltuk	4	memur	3	tiyatro	3
488	ağır	akrabalık	3	yapılmak	14	komşu	4	milyon	3	toplum	3
489	tekrar	aldırmak	3	yaşam	14	kontrol	4	müze	3	turistik	3
490	güneş	alıntı	3	yavaş	14	koymak	4	müzisyen	3	tüm	3
491	sigara	ancak	3	ytı	14	köşe	4	nereli	3	ürdün	3
492	ağaç	anda	3	yüz (surat)	14	kötü	4	opera	3	yanlışlık	3
493	kelime	anlamalı	3	an	13	limon	4	ödemek	3	yeşil	3

494	bina	anlaşmak	3	ara	13	lokanta	4	öğrenmek	3	yürümek	3
495	eş	anlatım	3	bebek	13	maç	4	ön	3	zamanında	3
496	kaçmak	anmak	3	beyaz	13	makarna	4	polis	3	zaten	3
497	parti	antikacı	3	bölge	13	moda	4	radyo	3	ağaç	2
498	yatak	artmak	3	buyurun	13	neden	4	rahat	3	akıl	2
499	yazar	asker	3	çorba	13	oturma	4	raket	3	araba	2
500	kulak	aşçı	3	dolaylı	13	öyle	4	reklam	3	aramak	2
501	öğretmen	atasözü	3	etkinlik	13	parmak	4	romantik	3	arasında	2
502	sebep	atlas	3	ezgi	13	pembe	4	sabırlı	3	asker	2
503	sol	avuç	3	gelişmek	13	popüler	4	sabri	3	aşağı	2
504	peki	aydın	3	hatırlamak	13	sarı	4	sahil	3	ayrıca	2
505	yağ	bacak	3	idare	13	satmak	4	sakın	3	başarı	2
506	yüzden	bağımsız	3	kalma	13	seçmek	4	sana	3	başkent	2
507	anlaşılma	bahsetmek	3	karar	13	sepet	4	sert	3	bay	2
508	varmak	baldız	3	karşılaşmak	13	sık	4	sonunda	3	bayılmak	2
509	gülmek	balıkçı	3	kıyı	13	sol	4	tablo	3	bira	2
510	kural	basketbol	3	kontrol	13	soyadı	4	tamir	3	birkaç	2
511	satmak	başkent	3	kredi	13	şarkı	4	tamlama	3	boğaz	2
512	şiiir	başlama	3	kültür	13	şoför	4	taramak	3	boy	2
513	göndermek	başlangıç	3	memnun	13	takmak	4	taze	3	bulunmak	2
514	başarı	bayan	3	meslek	13	tane	4	temiz	3	butik	2
515	firma	bayılmak	3	oğul	13	tatil	4	ten	3	çalmak	2
516	hükümet	bina	3	onunla	13	tavsiye	4	trafik	3	çalmak (hırsızlık)	2
517	kalp	birleştirmek	3	paket	13	test	4	tutmak	3	çare	2

518	kesmek	bitiş	3	problem	13	teyp	4	uğur	3	çoğu	2
519	proje	bitkisel	3	renk	13	tişört	4	ünsüz	3	çorba	2
520	şart	boya	3	renkli	13	uzak	4	voleybol	3	çöp	2
521	hız	bozulmak	3	sadece	13	ünlü (sesli)	4	yaramaz	3	daire	2
522	köşe	börek	3	sekiz	13	varmak	4	yarım	3	dal	2
523	vurmak	bulantı	3	sevgili	13	vazo	4	yaş	3	dar	2
524	model	büyümek	3	seyahat	13	yarı	4	yiyecek	3	davranış	2
525	balık	cam	3	söz	13	yatmak	4	yüksek	3	dayı	2
526	piyasa	cankurtaran	3	tam	13	yazı	4	zayıf	3	değiştirmek	2
527	görüş	cetvel	3	tekrar	13	yedinci	4	abla	2	deneyim	2
528	bura	ciddi	3	tümleç	13	yine	4	af	2	deprem	2
529	hazırlanmak	cumhuriyet	3	yalnız	13	akraba	3	akraba	2	dış	2
530	miktar	çabuk	3	yıldız	13	altmış	3	as	2	dilmek	2
531	birinci	çarçabuk	3	yirmi	13	apartman	3	asansör	2	dizi	2
532	meydan	çektirmek	3	açık	12	arka	3	aşık	2	doğal	2
533	ölçü	çelebi	3	ait	12	armut	3	bağlaç	2	dolayı	2
534	seçmek	çerçeve	3	alt	12	avukat	3	bakan	2	dönem	2
535	uygulanmak	çığ	3	amaç	12	babaaanne	3	bakanlık	2	dördüncü	2
536	bahçe	çıkma	3	araç	12	bacak	3	bana	2	dua	2
537	sevgi	çikolata	3	babaaanne	12	basketbol	3	banyo	2	durmak	2
538	ekmek	çirkin	3	belirteç	12	başbakan	3	bayan	2	duş	2
539	boyunca	çizmek	3	belirtmek	12	bayan	3	belirtili	2	düşman	2
540	koşmak	çocukluk	3	birinci	12	bazı	3	belirtisiz	2	düşmek	2
541	dolu	çoğu	3	efendim	12	beden eğitimi	3	bırakmak	2	düşünme	2

542	kuruluş	dağ	3	eğitim	12	belirteç	3	bilardo	2	eczacı	2
543	saye	daire	3	evli	12	benzin	3	birde	2	eczacılık	2
544	korkmak	dal	3	fatura	12	beslemek	3	birinci	2	endişelenmek	2
545	yardım	dalgı	3	giymek	12	biraz	3	bitirmek	2	enişte	2
546	karşılaşmak	damlacık	3	günlük	12	biri	3	boyacı	2	erte	2
547	malzeme	dayanmak	3	hazırlamak	12	birleşmek	3	canlı	2	eskiden	2
548	hoş	depresyon	3	hazırlanmak	12	bluz	3	cep	2	etkilemek	2
549	köpek	deri	3	ilişkiler	12	böyle	3	çekmek	2	evli	2
550	ünlü	derin	3	internet	12	büyüme	3	çeyrek	2	fakir	2
551	büyüme	deterjan	3	kahve	12	cuma	3	deterjan	2	falan	2
552	dolaşmak	devlet	3	kıyafet	12	cumartesi	3	dışarı	2	fasulye	2
553	oldukça	dışkı	3	kızmak	12	cumhurbaşkanı	3	dilek	2	fazla	2
554	üstelik	dikkat	3	korkmak	12	1	3	din	2	felsefe	2
555	yaşanmak	dirsek	3	koymak	12	cumhuriyet	3	dini	2	fotoğraf	2
556	beyaz	dışçı	3	köpek	12	çam	3	doğum	2	futbol	2
557	istek	doğrudan	3	kullanma	12	çatı	3	doldurmak	2	gerçekte	2
558	öte	doldurma	3	mağaza	12	çeşit	3	dolmuş	2	giriş	2
559	denmek	donmak	3	makine	12	çift	3	dolu	2	gönül	2
560	kardeş	dönüşmek	3	market	12	çöp	3	domates	2	göz	2
561	çekilmek	duş	3	meşgul	12	değer	3	düğme	2	güneşli	2
562	nerede	düşürücü	3	mevsim	12	değişmek	3	ekonomi	2	güzellik	2
563	çalmak	düzenlemek	3	özel	12	deve	3	elektrik	2	hastane	2
564	izin	ebru	3	saç	12	diğer	3	emekli	2	hatır	2
						doğum	3				

565	korku	efes	3	servis	12	dostluk	3	erkek	2	hatırlamak	2
566	meslek	egemenlik	3	tahmin	12	dördüncü	3	eskiden	2	havaalanı	2
567	polis	eh	3	tamlanan	12	durum	3	eylem	2	hayır	2
568	yalnızca	elti	3	tanımak	12	duvar	3	fax	2	hazırlanma	2
569	açıklamak	enerjik	3	tanışma	12	düzenli	3	fazla	2	k	2
570	fikir	etki	3	üst	12	erik	3	feribot	2	haziran	2
571	hızlı	etkilemek	3	üzerine	12	erken	3	firma	2	heyecanlan	2
572	pencere	evliya	3	yanında	12	eşek	3	fiyat	2	mak	2
573	uğraşmak	fakülte	3	yayın	12	fen	3	fonksiyon	2	hisar	2
574	taş	fal	3	yurt	12	garson	3	geniş	2	hoş	2
575	ateş	fay	3	aç	11	geçirmek	3	giymek	2	hoşça	2
576	fark	fiyat	3	ağaç	11	genel	3	göstermek	2	hoşlanmak	2
577	yetmek	fonksiyon	3	ağız	11	giyim	3	götürmek	2	hürmet	2
578	çoğu	gazetecilik	3	aktarmak	11	gri	3	grup	2	ısmarlamak	2
579	kimi	gerçekçi	3	amerika	11	hala	3	güneşlenmek	2	içme	2
580	koşul	geri	3	apartman	11	hane	3	hafif	2	ikiz	2
581	mahalle	gizli	3	ayırmak	11	harita	3	hemşire	2	ilgi	2
582	mutlaka	göğüs	3	başlık	11	havuz	3	heyecanlı	2	istek	2
583	tane	gölge	3	bilet	11	hayat	3	hoş	2	iyice	2
584	üretmek	gönül	3	borç	11	hayırlı	3	ilgilenmek	2	iyilik	2
585	üstüne	görümce	3	cep	11	herkes	3	ilginç	2	izlemek	2
586	dayanmak	görünmek	3	cilt	11	ıhlamur	3	inanmak	2	kaç	2
587	ince	gözleme	3	çevre	11	istasyon	3	inek	2	kadın	2
										kahve	2
										karar	2

588	kaç	güç	3	dilemek	11	işitme	3	işçi	2	kayıt	2
589	ortak	güçlendirmek	3	doğa	11	kalmak	3	iyileşmek	2	kaynaşmak	2
590	tip	gülmek	3	doğal	11	kalp	3	kalabalık	2	kedi	2
591	görüntü	acaba	2	düşmek	11	kapatmak	3	kale	2	kelime	2
592	beri	acilen	2	eğlenmek	11	kaplamak	3	kaptan	2	kılmak	2
593	ders	açıkça	2	eklemek	11	karanfil	3	kayak	2	kızmak	2
594	başkan	açma	2	elbise	11	kavak	3	kek	2	konser	2
595	karşılık	adamcağız	2	etkilemek	11	kayısı	3	kırmak	2	konu	2
596	kurtulmak	adana	2	form	11	kebap	3	kısa	2	korumak	2
597	numara	adlı	2	fotoğrafçı	11	kek	3	kirli	2	kurmak	2
598	defa	afiş	2	gerekli	11	kıyafet	3	kitapçı	2	kuru	2
599	edilmek	ahşap	2	giriş	11	kıyı	3	klasik	2	kuzey	2
600	batı	ailece	2	göl	11	kızamık	3	koca	2	lira	2
601	fark etmek	akıllı	2	görüş	11	kip	3	komik	2	lisan	2
602	herhangi bir	akşamüstü	2	hastane	11	kiraz	3	konferans	2	maalesef	2
603	sinema	alaycı	2	havaalanı	11	konserve	3	konu	2	mağaza	2
604	değişik	alın	2	il	11	köpek	3	konuşma	2	manzara	2
605	hedef	alkollü	2	kapalı	11	kurmak (saat)	3	köfte	2	medeniyet	2
606	uyumak	altmış	2	kapatmak	11	kurt	3	kravat	2	mezun	2
607	dost	ambulans	2	kez	11	kuru	3	kuaför	2	misafir	2
608	yanmak	ampul	2	komiser	11	kuzu	3	kuş	2	modern	2
609	anlayış	anacığım	2	mert	11	küvet	3	lamba	2	mutsuz	2
610	asıl	anırmak	2	milyon	11	lacivert	3	limon	2	nazar	2
611	basmak	animasyon	2	nesne	11	lahana	3	lira	2	nefret	2

612	kenar	anlaşılma	2	niçin	11	lise	3	maalesef	2	neyi	2
613	kontrol	aptal	2	ödev	11	londra	3	macun	2	neyse	2
614	çevirmek	aracılık	2	öneri	11	mahalle	3	makarna	2	niye	2
615	din	araç	2	öyle	11	mandalina	3	mastar	2	normal	2
616	güçlü	araştırma	2	pazar (gün)	11	maymun	3	meksika	2	numara	2
617	henüz	arkadaşlık	2	peşin	11	merkez	3	melek	2	nur	2
618	plan	asmak	2	peynir	11	milenyum	3	meyve	2	nüfus	2
619	beyin	aşına	2	pişirmek	11	mühendis	3	mimar	2	öğretmek	2
620	elektrik	aşk	2	saray	11	niye	3	nejdet	2	öğretmenlik	2
621	karı	atlamak	2	sayfa	11	numaralı	3	nere	2	ölmek	2
622	üstünde	atmosfer	2	sessiz	11	oluşturmak	3	orman	2	önceden	2
623	et	avize	2	sıkılmak	11	orman	3	palto	2	panik	2
624	sağlanmak	ayıp	2	sonuç	11	para	3	pastane	2	Pazartesi	2
625	söylenmek	ayırtmak	2	sosyal bilgiler	11	parçalı	3	patlamak	2	pencere	2
626	çizgi	ayna	2	sürekli	11	pastahane	3	patron	2	pişirmek	2
627	uç	bağımlı	2	şarkı	11	rapor	3	pazartesi	2	piyano	2
628	üye	bağımsızlık	2	takım	11	salata	3	pilot	2	plaj	2
629	cilt	baharatlı	2	taraf	11	sandalye	3	portakal	2	puan	2
630	ruh	bakıcı	2	tarz	11	saymak	3	rakı	2	resmi	2
631	sevgili	bakıcılık	2	tehkileli	11	serin	3	reçel	2	rüya	2
632	yaklaşmak	bakım	2	tüm	11	ses	3	renk	2	sağlıklı	2
633	süreç	balayı	2	ulaşmak	11	sözlük	3	sağlam	2	sahil	2
634	bakış	bale	2	uzman	11	şapka	3	sahiplik	2	saygılı	2
635	bilim	bambaşka	2	ütü	11	tanışmak	3	satmak	2	seksen	2

636	ileri	bambu	2	yakmak	11	tarif	3	sayı	2	sevgi	2
637	ifade	banyo	2	yeniden	11	tavşan	3	saymak	2	sıcakkanlı	2
638	beden	baskı	2	yeterli	11	tebeşir	3	selamlaşma	2	sıkıntı	2
639	hatırlamak	bastırmak	2	abla	10	tek	3	sinirli	2	sistem	2
640	kaza	başarmak	2	at	10	tekil	3	sis	2	sonraki	2
641	iyice	başbakan	2	balık	10	teneffüs	3	sosyal	2	sözcük	2
642	dağ	başrol	2	belirli	10	tereyağı	3	sporcu	2	sürü	2
643	kapatmak	beden	2	cumartesi	10	terminal	3	stüdyo	2	şarap	2
644	adım	bedesten	2	çanta	10	tezgah	3	susmak	2	şehit	2
645	ciddi	belgesel	2	dokuz	10	tıraş	3	süpürmek	2	şemsiye	2
646	çözüm	belirgin	2	duygu	10	tırnak	3	şarkıcı	2	şiddet	2
647	etkilemek	belirtili	2	düğün	10	tilki	3	şehir	2	şirin	2
648	belediye	berber	2	düşünce	10	toprak	3	şort	2	taipei	2
649	gelişme	besin	2	elektrik	10	turp	3	tank	2	tasarımcı	2
650	seçim	beslenme	2	elma	10	uyum	3	tavla	2	tek	2
651	ağlamak	beyazıt	2	garson	10	uyumak	3	tıraş	2	tembel	2
652	bağlı	beyefendi	2	hala	10	uzun	3	toplam	2	tıp	2
653	kavram	beyin	2	hesap	10	ücret	3	trampelen	2	torun	2
654	artırmak	bez	2	ikinci	10	üçüncü	3	tren	2	tramvay	2
655	faaliyet	biletçi	2	ilgilenmek	10	ülser	3	turist	2	turist	2
656	zarar	bilgin	2	ilginç	10	vişne	3	uçmak	2	üzere	2
657	derin	bilme	2	ince	10	vücut	3	utanmak	2	varlık	2
658	salon	birden	2	indirim	10	yağmak	3	uyutmak	2	varmak	2
659	çeşit	biricik	2	iz	10	yağmur	3	üçüncü	2	vay	2

660	kesilmek	birikim	2	kasaba	10	yapıştırmak	3	ütü	2	yanında	2
661	seyretmek	birkaç	2	kurulamak	10	yaprak	3	vapur	2	yanlış	2
662	birden	bisiklet	2	kutlama	10	yargıç	3	veli	2	yaşlı	2
663	içermek	bit	2	lazım	10	yastık	3	veya	2	yatmak	2
664	sayılmak	boğulmak	2	merak	10	yavaş	3	video	2	yazarlık	2
665	toplamak	bomboş	2	metin	10	yenge	3	vitamin	2	yazma	2
666	aşmak	bordo	2	metro	10	yetişmek	3	vitrin	2	yemyeşil	2
667	bağırarak	böyle	2	müze	10	yılan	3	yağ	2	yılbaşı	2
668	sorumluluk	bugünkü	2	nere	10	yırtıcı	3	yakmak	2	yoğun	2
669	davranmak	bulvar	2	not	10	yiyecek	3	yanında	2	yoksul	2
670	mektup	burası	2	ödemek	10	yoğurt	3	yapıştırmak	2	yorgun	2
671	soğuk	buz	2	rica	10	yol	3	yaşamak	2	yükseklik	2
672	canlı	büro	2	sadık	10	yorgun	3	yavaş	2	yürüyüş	2
673	idi	cadı	2	sebze	10	yumurta	3	yayın	2	yüzmek	2
674	makine	cd	2	sohbet	10	yüzmek	3	yazı	2	acaba	1
675	yararlanmak	ceviz	2	şans	10	acı	2	yolcu	2	acı	1
676	yaşlı	coşku	2	taksit	10	acıtmak	2	zafer	2	açacak	1
677	boş	cömert	2	tarif	10	ağır	2	zıt	2	açık	1
678	acaba	çağdaş	2	tedavi	10	akvaryum	2	adlı	1	açıklamak	1
679	maç	çalıştırmak	2	ucuz	10	anlamak	2	ağ	1	açmak	1
680	yönetici	çarpamak	2	uyanmak	10	ara sıra	2	ağır	1	ada	1
681	getirilmek	çatal	2	vurgulu	10	asla	2	ağrılamak	1	adet	1
682	metre	çekirdek	2	yedi	10	avlamak	2	akıl	1	affedersiniz	1
683	tutulmak	çene	2	yıkamak	10	avrupa	2	alan	1	ağız	1

684	kalite	çevirmek	2	zayıf	10	azalmak	2	alfabe	1	ağrımak	1
685	bitki	çıldırmaq	2	açı	9	azar azar	2	alın	1	ahval	1
686	değişiklik	çırpınmak	2	ağlamak	9	baca	2	alınmak	1	akıllı	1
687	ilaç	çırpmak	2	ağrımak	9	baklava	2	alıştırma	1	akortsuz	1
688	kredi	çiçekçi	2	alo	9	balina	2	allahaismarla	1	aksi	1
689	yasa	çim	2	araştırma	9	bardak	2	altmış	1	aksilik	1
690	başarılı	çizili	2	aşağıda	9	batı	2	aman	1	alet	1
691	birer	çoban	2	avukat	9	bekçi	2	an	1	aleyküm	1
692	imkan	çöl	2	bilim	9	benzemek	2	anahtar	1	selam	1
693	ceza	çöpçü	2	cadde	9	berber	2	ancak	1	alıştırma	1
694	her şey	dağılma	2	can	9	beşinci	2	animasyon	1	alkol	1
695	incelemek	dağınık	2	canlı	9	beyefendi	2	anlatım	1	alışmak	1
696	top	dağıtmak	2	çift	9	beyin	2	anneciğim	1	altın	1
697	uzman	dalgalı	2	çizmek	9	bezelye	2	antik	1	altıncı	1
698	doldurmak	damar	2	dağ	9	bile	2	arasında	1	altmış	1
699	kanal	dapdar	2	dönem	9	boş	2	araştırmacı	1	aman	1
700	mekân	davet	2	dönüşmek	9	böbrek	2	asabi	1	amca	1
701	uymak	değişiklik	2	duş	9	buz	2	askı	1	amir	1
702	yıllık	değişim	2	eczane	9	buzağı	2	asla	1	analiz	1
703	dolayısıyla	demokrasi	2	egzersiz	9	buzlu	2	aslan	1	anavatan	1
704	yazılmak	deneme	2	fakat	9	cetvel	2	aşağı	1	anı	1
705	ait	dengesiz	2	futbol	9	coğrafya	2	atış	1	anlaşmak	1
706	parmak	derbi	2	göndermek	9	çabuk	2	avukatlık	1	apartman	1
										aqua	1

707	saymak	dernek	2	görevli	9	çarşamba	2	ayırmak	1	arada	1
708	atılmak	dert	2	güzellik	9	çevirmek	2	aynı	1	arama	1
709	belirlemek	deve	2	harika	9	çizgili	2	ayran	1	araştırma	1
710	normal	deyim	2	havuz	9	çorap	2	ayrıca	1	artist	1
711	hele	dış	2	hoş	9	çürük	2	bagaj	1	askerlik	1
712	ilke	dikey	2	içeri	9	defa	2	bağırarak	1	asla	1
713	kırmızı	dikiş	2	ilgi	9	deri	2	bahar	1	aslan	1
714	rol	dikkatsiz	2	inmek	9	dişçi	2	bahşiş	1	asya	1
715	şarkı	dikmek	2	iyileşmek	9	doğramak	2	balon	1	at	1
716	eleman	dilli	2	kalın	9	dokuzuncu	2	barış	1	at	1
717	hazır	dilsel	2	konum	9	dolap	2	basketbolcu	1	ateş	1
718	benzemek	disney	2	köprü	9	dolaşmak	2	basmak	1	atmak	1
719	bir şey	diyar	2	kuş	9	dost	2	baş	1	avcı	1
720	hoca	diz	2	medya	9	döner	2	bayat	1	avrupalı	1
721	boy	dizin	2	moda	9	dudak	2	bekar	1	avrupalılaşmak	1
722	günlük	doktorluk	2	niteleme	9	elbette	2	beklenilmek	1	avustralya	1
723	politika	dolayı	2	pencere	9	elli	2	beklenmek	1	ayakkabı	1
724	suç	dolunay	2	ruh	9	eş	2	belediye	1	aynı	1
725	niye	donanım	2	sağ	9	fanta	2	belirteç	1	ayrılık	1
726	sahne	dondurma	2	sağol	9	fare	2	belki	1	babanne	1
727	sokmak	dökmek	2	sakin	9	findık	2	benzemek	1	bağlanmak	1
728	adet	dönem	2	savaş	9	fil	2	bıçak	1	bahsetmek	1
729	koltuk	dönme	2	seçmek	9	form	2	bıyıklı	1	bakan	1
730	kurtarmak	döviz	2	sıra (esnada)	9	fotoğraf	2	biçmek	1	baklava	1

731	sanatçı	dua	2	tıp	9	geç	2	birkaç	1	bal	1
732	tercih etmek	dün	2	tiyatro	9	geçe	2	bizon	1	balıkçı	1
733	uzanmak	dürüm	2	usta	9	geniş	2	bluz	1	balkon	1
734	aşama	düşes	2	uygulamak	9	gerçek	2	borç	1	barç	1
735	eklemek	düşünsel	2	vakit	9	gereklik	2	borçlanmak	1	basmak	1
736	orman	düzenlenme	2	vazgeçmek	9	geyik	2	boş	1	başbakanlık	1
737	ayırmak	ecza	2	yani	9	göl	2	boy	1	başvurmak	1
738	düzen	eczacı	2	yaşlı	9	gruplamak	2	boya	1	batma	1
739	faiz	ege	2	yatak	9	güçlü	2	boyu	1	bayağı	1
740	genellikle	eğilim	2	yolcu	9	güneş	2	böyle	1	bayram	1
741	her zaman	ehliyet	2	zincirleme	9	gürültü	2	böylece	1	belim	1
742	hikaye	ekip	2	açıklamak	8	güvercin	2	broşür	1	bembeyaz	1
743	hücre	eksik	2	alın	8	haber	2	bulunma	1	benzemek	1
744	ora	ela	2	alışkanlık	8	ideal	2	bundan	1	benzer	1
745	roman	eldiven	2	artmak	8	ileri	2	burun	1	beslemek	1
746	vergi	emek	2	ayna	8	ilk	2	büyümek	1	besteci	1
747	yakmak	emniyet	2	bağlamak	8	ilkokul	2	camı	1	bestelemek	1
748	ağabey	emretmek	2	banyo	8	ince	2	canet	1	bıkmak	1
749	basın	engin	2	bar	8	inmek	2	canım	1	biçare	1
750	destek	enver	2	bardak	8	ip	2	canlanmak	1	bileti	1
751	giymek	esprili	2	bekar	8	itfaiye	2	cezve	1	bilgin	1
752	hata	eşlik	2	belirsiz	8	izin	2	cömert	1	bilinmek	1
753	sınır	etek	2	belirtili	8	kabak	2	cüzdan	1	binlerce	1
754	birlik	etkin	2	belirtisiz	8	kafes	2	çakmak	1	biyoloji	1

755	eser	evlenme	2	bileşik	8	kaftan	2	çamaşır	1	bomboş	1
756	karşılama	farkında	2	böylece	8	kahvaltılık	2	çarpma	1	boyunca	1
757	yarı	farkındalık	2	buçuk	8	kahverengi	2	çarşı	1	bulaşık	1
758	yeterli	fatura	2	çeşitli	8	kalorifer	2	çatal	1	büyümek	1
759	birey	fena	2	çiftlik	8	kapalı	2	çekinmek	1	cafe	1
760	karanlık	fenerbahçe	2	çikolata	8	kapı	2	çene	1	centilmen	1
761	otobüs	ferah	2	delikanlı	8	karı	2	çiçekçi	1	cep	1
762	sanayi	fethetmek	2	demir	8	karınca	2	çiçekli	1	ceren	1
763	bebek	fırsat	2	denemek	8	karlı	2	çiğ	1	ciddi	1
764	vatandaş	fırsatçı	2	dilek	8	kars	2	çirkin	1	coğrafya	1
765	bakan	fil	2	doğmak	8	karton	2	daire	1	cömert	1
766	kere	filiz	2	doğu	8	kasiyer	2	dalmak	1	cumartesi	1
767	millet	firma	2	domates	8	kaşık	2	demek	1	cüzdan	1
768	reklam	formül	2	duvar	8	kaygan	2	demir	1	çalgı	1
769	yükselmek	gedik	2	eleman	8	kayıt	2	demlik	1	çarşamba	1
770	boyut	gelişim	2	fikir	8	kaymak	2	denmek	1	çatı	1
771	dergi	gelişmek	2	gerçekten	8	keçi	2	dergi	1	çatışma	1
772	enflasyon	gemi	2	görüşme	8	kemer	2	devamlı	1	çekici	1
773	sosyal	general	2	göz	8	kesmek	2	deve	1	çeşitli	1
774	birisi	genitive	2	gül	8	kısa	2	doksan	1	çevirmek	1
775	geçmiş	geveze	2	hareket	8	kısaca	2	dökülmek	1	çıkma	1
776	hastahane	gezme	2	hepsi	8	kıta	2	dövme	1	çırağan	1
777	olma	görüşme	2	içecek	8	koklamak	2	durak	1	çiçek	1
778	toplantı	gözlüklü	2	iyice	8	korkmak	2	duvar	1	çok	1

779	gazeteci	gram	2	kabul	8	kuaför	2	duymak	1	çözmek	1
780	içerisi	güçlü	2	kaçırmak	8	küpe	2	düş	1	dağıtmak	1
781	inanç	güçsüz	2	kaybetmek	8	lavabo	2	düşkün	1	dans	1
782	nitelik	acil	1	kola	8	levant	2	düşmek	1	davet	1
783	üzeri	açı	1	kolayca	8	lezzetli	2	düşmek	1	depresyon	1
784	bitirmek	açlık	1	kurtulmak	8	macarca	2	ebru	1	deri	1
785	gerçekleşmek	adalar	1	kutlamak	8	manda	2	ekip	1	devamlı	1
786	giriş	adamak	1	kutu	8	merdiven	2	elli	1	deyim	1
787	rahat	adem	1	manav	8	mesela	2	e-mail	1	din	1
788	toplam	adım	1	marka	8	meşe	2	emniyet	1	disko	1
789	beraber	ağaçlı	1	masal	8	meteoroloji	2	enflasyon	1	diş	1
790	dükkan	ağırlık	1	maske	8	metre	2	e-okul	1	dişçi	1
791	gizli	ah	1	mühendis	8	misafir	2	es	1	doğallık	1
792	benzer	aiko	1	nehir	8	miyavlamak	2	esen	1	doğmak	1
793	deri	akış	1	nereye	8	muhasibeci	2	eser	1	doğum	1
794	dönüşmek	aktarma	1	nüfus	8	nabız	2	eşya	1	doğurmak	1
795	mücadele	alay	1	oluşturmak	8	nefes	2	etkilenmek	1	dolayısıyla	1
796	problem	albüm	1	ödül	8	nefret	2	ezberlemek	1	dolaylı	1
797	servis	alçak	1	ölmek	8	nüfus	2	fabrika	1	dolmak	1
798	tedavi	alet	1	özgür	8	olgun	2	fakir	1	dolu	1
799	yeşil	amaçlı	1	parça	8	olumsuzluk	2	fare	1	dondurma	1
800	bakanlık	anı	1	pizza	8	otel	2	farklı	1	dostluk	1
801	baskı	ani	1	sakınmak	8	otuz	2	faydalanmak	1	döner	1
802	teпки	anlaşılmak	1	salata	8	öksürmek	2	fena	1	duygusal	1

803	cümle	ansiklopedi	1	sene	8	öksürük	2	fıkra	1	düğün	1
804	dilemek	aralık	1	sıkıntı	8	ölçmek	2	fikir	1	dükkan	1
805	özgürlük	aralık (ay)	1	sıralama	8	ötmek	2	fil	1	düşlemek	1
806	gene	armut	1	soyadı	8	palto	2	fotomodel	1	düzenlemek	1
807	kimlik	arşiv	1	sürpriz	8	pamuk	2	garson	1	efsane	1
808	mesele	artı	1	şişman	8	papağan	2	gazeteci	1	eğitim	1
809	üçüncü	artırmak	1	şurası	8	pathican	2	geçirmek	1	eğlence	1
810	belirlenmek	asansör	1	taksici	8	perde	2	gelin	1	eğlenceli	1
	değerlendirme										
811	k	asıl	1	taksicilik	8	perşembe	2	gelme	1	ehliyet	1
812	ilginç	asilik	1	tartışma	8	piknik	2	gemi	1	eklemek	1
813	sürücü	askerlik	1	tatlı	8	pilav	2	gene	1	ekonomik	1
814	süt	aslında	1	tenis	8	pilot	2	gerçekten	1	elbise	1
815	yakalamak	assolist	1	tren	8	pis	2	giyinmek	1	elektrik	1
816	eşya	aşçılık	1	uğramak	8	pişirmek	2	gol	1	emekli	1
817	uluslararası	avatar	1	üye	8	postacı	2	golf	1	eser	1
818	aday	aylık	1	üzüm	8	radio	2	gözlü	1	etimoloji	1
819	ağırlık	azaltmak	1	varoluş	8	reçel	2	güçlü	1	etraf	1
820	milyar	bağırarak	1	yağ	8	ressam	2	göleryüzlü	1	evsiz	1
821	sağlıklı	bahane	1	yalan	8	roman	2	günaydın	1	eylemek	1
822	sıkıntı	baklagil	1	yaptırmak	8	saç	2	güneşli	1	ezan	1
823	Tanrı	bal	1	yarışma	8	saksı	2	haberleşmek	1	ezberlemek	1
824	tavır	balıklı	1	yatmak	8	sarımsak	2	hakkında	1	fabrika	1
825	toplumsal	bank	1	yaygın	8	satın almak	2	hal	1	fakat	1

826	yayın	barışmak	1	yerleşmek	8	sayfa	2	hapşırmak	1	fare	1
827	dikkat etmek	bari	1	yetkili	8	seksen	2	harita	1	fark	1
828	son derece	başarama	1	yıkama	8	sembol	2	hatırlamak	1	faydalı	1
829	toplanmak	başlatmak	1	yıllık	8	semt	2	havaalanı	1	felaket	1
830	yatırım	başlı	1	yine	8	sene	2	hayvan	1	feribot	1
831	hafif	başlıklı	1	yüklemcik	8	servis (okul servisi)	2	hesaplaşmak	1	festival	1
832	karişmak	bay	1	yürüyüş	8	sessiz	2	hey	1	fırın	1
833	tehlike	bedava	1	yüzyıl	8	seyretmek	2	hikmet	1	forum	1
834	vakit	bel	1	ada	7	silgi	2	hoşgörülü	1	fransız	1
835	daire	bela	1	ah	7	silmek	2	ıstakoz	1	gazete	1
836	fırsat	belediye	1	alkol	7	sinema	2	içeri	1	gazeteci	1
837	işlemek	belge	1	alternatif	7	sonuç	2	içinde	1	geç	1
838	kariştirmek	belirtisiz	1	anket	7	soymak	2	içindekiler	1	geçinmek	1
839	katkı	belli	1	aşık	7	söğüt	2	içme	1	gerçekleştir mek	1
840	öykü	bence	1	atlamak	7	sözcük	2	iğrenmek	1	gerekçe	1
841	tamamen	benzerlik	1	atmak	7	spor	2	ilk	1	gereklilik	1
842	uçak	benzetme	1	ayrıca	7	süre	2	ilkbahar	1	geri	1
843	yanıt	bereket	1	belirtme	7	sürekli	2	imzalamak	1	gezi	1
844	doğa	besbelli	1	boy	7	sürü	2	internet	1	gitar	1
845	evlenmek	beslemek	1	buz	7	süs	2	ise	1	göl	1
846	burun	bırakma	1	büro	7	şekil	2	iskele	1	görev	1
847	çıkart	bıyık	1	cam	7	şikayet	2	istiklal	1	görme	1
848	elbette	bildirme	1	çamaşır	7	tahlil	2	işsiz	1	görüşme	1

849	işçi	bile	1	çarpmak	7	taksi	2	işte	1	gül	1
850	işletme	bilgicik	1	çeşit	7	tam	2	iz	1	gülümseme	1
851	kısaca	bilgilendirici	1	çocukluk	7	tamam	2	izin	1	günce	1
852	mağaza	bilmece	1	çoğulluk	7	tamirci	2	jakuzi	1	güneş	1
853	medya	birikmek	1	dar	7	tanıtmak	2	kaba	1	güney	1
854	yüzünden	bizim	1	davet	7	tansiyon	2	kabul	1	güven	1
855	artış	boğmak	1	dikkatli	7	taramak	2	kaçmak	1	güvenli	1
856	çıkarılmak	bolca	1	diş	7	tartmak	2	kafa	1	haberci	1
857	kamu	bolluk	1	dolaşmak	7	taşımak	2	kafein	1	hadi	1
858	sigorta	bolu	1	doldurmak	7	tehlikeli	2	kafeterya	1	haftasonu	1
859	yaz	boşaltmak	1	duman	7	tencere	2	kanguru	1	hak	1
860	yürek	boyunca	1	düzeltilmek	7	timsah	2	kapalı	1	hal	1
861	belge	bölü	1	düzenlemek	7	tiyatro	2	kapamak	1	hareketli	1
862	çaba	briç	1	efsane	7	tuz	2	kapatmak	1	harcama	1
863	her gün	bronz	1	eğer	7	tüccar	2	kar	1	hareketli	1
864	ifade etmek	broşür	1	emekli	7	uçak	2	karşılaşma	1	harika	1
865	risk	buket	1	et	7	utanmak	2	kaşık	1	hatıra	1
866	söz etmek	bulanmak	1	geri	7	üniversite	2	kaşkol	1	havuz	1
867	sözcük	bulgar	1	götürmek	7	ünsüz	2	katılmak	1	hayalet	1
868	demokrasi	bulunma	1	güç	7	üşümek	2	kaybetmek	1	hayvan	1
869	tuz	bunlar	1	harcamak	7	üşütmek	2	kaymak	1	hazır	1
870	camı	burs	1	harf	7	ütü	2	kaynaşmak	1	hemen	1
871	çağ	but	1	harita	7	ütülemek	2	kaza	1	hemşeri	1
872	düşük	buzdolabı	1	hata	7	vazgeçmek	2	kazablanka	1	heykel	1

873	etraf	bükülü	1	hazır	7	vitrin	2	kazak	1	hırsız	1
874	hızla	bülbül	1	inanmak	7	yabancı	2	kazanmak	1	hikaye	1
875	olanak	büsbütün	1	isim	7	yanmak	2	kelime	1	his	1
876	organ	büyüksü	1	istasyon	7	yara	2	keman	1	hizmet	1
877	öldürmek	cafe	1	işlem	7	yardım	2	kemer	1	huylu	1
878	öteki	capcanlı	1	kalem	7	yardımcı	2	kenar	1	ışıklanmak	1
879	sene	cazibeli	1	kamp	7	yetmek	2	kırk	1	içeri	1
880	bozulmak	cep	1	karşısal	7	zambak	2	kısaca	1	içindeki	1
881	ilgilenmek	ceyda	1	kayıt	7	abajur	1	kıskanç	1	idare	1
882	meyve	ceza	1	kaynak	7	acaba	1	kısmak	1	ihlas	1
883	takılmak	cilt	1	kenar	7	aç	1	kış	1	iktisadi	1
884	tatlı	cimri	1	kışın	7	açı	1	kışın	1	iktisat	1
885	bacak	cinsiyet	1	kıta	7	ağız	1	kıyaslamak	1	ilerlemek	1
886	değişim	cümlecik	1	kompozisyon	7	ağrı	1	kızgın	1	iletişim	1
887	kanun	çabucak	1	köşe	7	ahır	1	kibar	1	ilginç	1
888	rüzgar	çadır	1	lezzetli	7	ahize	1	kir	1	ilişki	1
889	cumhuriyet	çaldırmak	1	lokanta	7	ak	1	kira	1	ilkbahar	1
890	geliştirmek	çan	1	maria	7	akciğer	1	kiralamak	1	ilmi	1
891	tarz	çare	1	meral	7	alçak	1	kiralık	1	imkan	1
892	yedi	çaresiz	1	model	7	ameliyat	1	kola	1	indirim	1
893	azalmak	çarpı	1	nefret	7	an	1	kolye	1	inmek	1
894	bağlamak	çekinmek	1	olumlu	7	ana	1	kompozisyon	1	inşa	1
895	cep telefonu	çember	1	orası	7	ancak	1	korku	1	ipekyolu	1
896	iletişim	çevrili	1	öğlen	7	anfi	1	korna	1	istikrar	1

897	müdür	çıkarma	1	piyango	7	anı	1	korumak	1	işadamı	1
898	otel	çiftçi	1	sağlam	7	anırmak	1	köprü	1	işçi	1
899	yayımlanmak	çiğdem	1	sayın	7	anlam	1	kredi	1	işletme	1
900	zevk	çimen	1	sebep	7	anlatma	1	krema	1	işsizlik	1
901	binmek	çubuk	1	sıklık	7	aracı	1	kucaklaşmak	1	izin	1
902	güvenlik	dağcılık	1	sol	7	araç	1	kuru	1	kafe	1
903	hukuk	dağlık	1	sonunda	7	aralık	1	kurulanmak	1	kaldırmak	1
904	kılmak	daima	1	spa	7	aramak	1	kuzey	1	kanıtlamak	1
905	modern	dakikalık	1	sürmek (devam etmek)	7	arife	1	küpe	1	kanmak	1
906	okur	dama	1	şoför	7	arслан	1	kütüphane	1	kaplan	1
907	silah	damat	1	şöyle	7	artık	1	lale	1	kara	1
908	talep	dansçı	1	tartışmak	7	asa	1	lastik	1	kare	1
909	yıldız	davranış	1	taşımak	7	askılık	1	lazım	1	karışık	1
910	yoğun	deftersiz	1	taşınmak	7	asmak	1	leke	1	karizma	1
911	asker	dekorasyon	1	temiz	7	asya	1	lens	1	karşı	1
912	basit	dekoratif	1	türemek	7	aşağı	1	likör	1	kat	1
913	denilmek	deneyimli	1	varlık	7	av	1	lüks	1	katılmak	1
914	gaz	dengeleyici	1	yağlı	7	avcı	1	mağara	1	katlamak	1
915	uygulama	denizci	1	yakışıklı	7	ayıp	1	makine	1	katlı	1
916	üretilmek	dert	1	yaramaz	7	ayrılmak	1	manzara	1	kavga	1
917	beyan	destek	1	yarıncı	7	bağlamak	1	marka	1	kayak	1
918	besin	desteklemek	1	yorulmak	7	baharat	1	martı	1	kaybetmek	1
919	dün	dini	1	zengin	7	bahçe	1	matematik	1	kaydetmek	1
920	görüşmek	dinleyici	1	ziyaret	7	bakıcı	1	merdiven	1	kayıp	1

921	yaklaşık	diyabet	1	adlı	6	balkon	1	merkezi	1	kendinden	1
922	alışveriş	dize	1	aktif	6	bari	1	metre	1	kerdeş	1
923	bilinç	dizilme	1	alan	6	başlık	1	metro	1	kere	1
924	çerçeve	dizilmek	1	anlamli	6	başvurmak	1	mezun	1	kesin	1
925	lazım	dizmek	1	avcı	6	batmak	1	milyar	1	keşke	1
926	mevcut	doğma	1	ayırtmak	6	bazen	1	mobilya	1	kılma	1
927	tüketici	doğruluk	1	beceri	6	belirlemek	1	mutluluk	1	kıpkırmızı	1
928	uzatmak	dokundurmak	1	belgesel	6	benzeşmek	1	muz	1	kibar	1
929	yönelik	dopdolu	1	benzemek	6	beste	1	nerede	1	kilise	1
930	at	doymak	1	binlerce	6	beşik	1	neşe	1	kilo	1
931	bağlanmak	düğüm	1	bol	6	bıçak	1	nine	1	kilometre	1
932	mesela	dümdüz	1	boyunca	6	biber dolması	1	nişanlı	1	kitapçı	1
933	neredeyse	dünden	1	bozuk	6	bilezik	1	no	1	kocaman	1
934	site	dürüstlük	1	büfe	6	binek	1	oldukça	1	kokain	1
935	yardımcı olmak	düşünceli	1	çaba	6	birbiri	1	olimpiyat	1	kompozisyon	1
936	abla	egzersiz	1	çağırma çalmak	6	birçok	1	olmak	1	konmak konservatua	1
937	çiçek	eğer	1	(hırsızlık)	6	birden	1	olumsuzluk	1	ra	1
938	hepsi	eğilmek	1	çeyrek	6	birleşik	1	ot	1	konum	1
939	saygı	eksi	1	çözmek	6	birlikte	1	otostopçu	1	konuşma	1
940	ücret	eksiz	1	değerlendirmek	6	bisiklet	1	otuz	1	korkak	1
941	yetenek	elde	1	dil bilgisi	6	bisküvi	1	oynaşmak	1	korkunçlu	1
942	kilo	emanet	1	diyet	6	bitkin	1	öğleyin	1	koşmak	1
943	paylaşmak	emin	1	düz	6	boks	1	öğretmek	1	köklü	1

944	sert	enfes	1	düzen	6	boksör	1	öpmek	1	kral	1
945	yanı sıra	engel	1	ekran	6	bol	1	övünmek	1	kulak	1
946	çay	enstrüman	1	eşitlik	6	borç	1	pamuk	1	kule	1
947	gider	erişkin	1	fırtına	6	bordo	1	pasaj	1	kullanmak	1
948	kesin	eser	1	firma	6	boy	1	patates	1	kurgu	1
949	zengin	esmek	1	gıda	6	boyacı	1	pek	1	kurulmak	1
950	asla	esnek	1	güçlü	6	böğürmek	1	perşembe	1	kuş	1
951	laf	esnetmek	1	güney	6	bölmek	1	petrol	1	kütüphane	1
952	örgüt	eşitlik	1	gürültü	6	börek	1	pişmek	1	maaş	1
953	ticaret	eşleşmek	1	hareketli	6	bukalemun	1	piyano	1	maç	1
954	yaptırmak	eşleştirme	1	hariç	6	bulaşık	1	plan	1	mafya	1
955	boyun	eşli	1	hayvan	6	bulunmak	1	poker	1	maliyet	1
956	cihaz	etiket	1	hazırlık	6	bulut	1	postacı	1	manzaralı	1
957	denge	etkili	1	hediye	6	burkulmak	1	postalamak	1	master	1
958	giderek	etli	1	henüz	6	bülbül	1	postane	1	mavi	1
959	sırt	evsiz	1	hizmet	6	büro	1	poşet	1	mektuplaş	1
960	dolayı	eylem	1	ışık	6	bütün	1	pratik	1	mak	1
961	kahve	eyvah	1	ihmal	6	canlı	1	program	1	melek	1
962	kas	ezogelin	1	ihtiyaç	6	cemil	1	puro	1	memnuniye	1
963	meclis	faks	1	ilan	6	cep	1	rabat	1	t	1
964	öteki	fasulye	1	kafe	6	civciv	1	randevu	1	memur	1
965	uğraşmak	fayton	1	kafeterya	6	çalışkan	1	rastlamak	1	menemen	1
966	adres	fes	1	kaldırmak	6	çamaşır	1	resmi	1	mercimek	1
										mesele	1
										meslek	1

967	belirtilmek	fişkırmak	1	karanlık	6	çapraz	1	ressam	1	metre	1
968	paşa	finans	1	karın	6	çaydanlık	1	rüya	1	milli	1
969	sıcaklık	fodul	1	kavga	6	çekimlemek	1	saçlı	1	milyon	1
970	tamam	forma	1	kayak	6	çekmece	1	sadece	1	minibüs	1
971	güven	formal	1	kazak	6	çektirmek	1	sağ	1	muhasebeci	1
972	marka	fotoğrafçı	1	kilise	6	çerçeve	1	sağlık	1	mustafa	1
973	yaprak	fotokopi	1	kitaplık	6	çiftlik	1	sağol	1	mutluluk	1
974	yarar	galeri	1	klasik	6	çikolata	1	sahibi	1	müdür	1
975	yayılmak	garip	1	korumak	6	çimen	1	sakal	1	mühendis	1
976	akmak	gazeteci	1	kurulanmak	6	çirkin	1	sakin	1	müşteri	1
977	çizmek	gazoz	1	kurye	6	çokluk	1	saklamak	1	nazik	1
978	düşünölmek	gecelik	1	kuzey	6	çolak	1	salata	1	nereye	1
979	gönöl	geçici	1	liste	6	dağınık	1	saldırmak	1	nine	1
980	hayal	gelecek	1	maalesef	6	dağıtmak	1	salı	1	ofis	1
981	ilerlemek	gelişim	1	magazin	6	dahil	1	saray	1	oluşmak	1
982	şarap	genelde	1	makarna	6	daima	1	sarı	1	opera	1
983	yukarıda	genişlik	1	malzeme	6	dalgınlık	1	sarıyer	1	oradan	1
984	altın	gerçek	1	mesaj	6	damak	1	satranç	1	orman	1
985	düzenlemek	gerçeklik	1	muayene	6	damar	1	seçmek	1	oruç	1
986	satın almak	gezdirmek	1	neşeli	6	danışma	1	sekreterlik	1	oyun	1
987	sunulmak	gidiş	1	olumsuzluk	6	değerli	1	seksen	1	öğrenim	1
988	temiz	gitme	1	orman	6	değişiklik	1	selamlaşmak	1	öldürmek	1
989	vitamin	giyim	1	otopark	6	deli	1	sempatik	1	ömür	1
990	ek	giysi	1	önermek	6	delik	1	seri	1	önceleri	1

991	geç	golf	1	özensiz	6	devamlı	1	sezon	1	öncelikle	1
992	hareket etmek	gora	1	özgeçmiş	6	dış	1	sıcakkanlı	1	örf	1
993	yumurta	görsel	1	özlemek	6	dikkat	1	sıkıcı	1	örnek	1
994	aşırı	gözlemek	1	özür	6	diktirmek	1	sıkılmak	1	örümcek	1
995	eylem	gözlükçü	1	paraşüt	6	dilimledi	1	sıkışık	1	öz	1
996	istenmek	gözlükçülük	1	pasaport	6	dilmek	1	sıkışmak	1	pansiyon	1
997	kesim	güle	1	pekiştirme	6	diñç	1	sınıf	1	parça	1
998	kriz	güleryüzlü	1	rapor	6	diyar	1	silah	1	pasaport	1
999	birim	gülme	1	rekor	6	doksan	1	silmek	1	patlıcan	1
1000	kapanmak	gülüş	1	sahne	6	dokunmak	1	sinek	1	pazar	1
		gün	237	sanatçı	6	dolaşım	1	sinirlenmek	1	pek	1
		gün	1	sandalye	6	dolgu	1	sonlanmak	1	perşembe	1
		günaydın	10	sosyal	6	dolma	1	söndürmek	1	peynir	1
		güncel	2	sunucu	6	dolmalık	1	söz	1	piknik	1
		gündüz	4	şarap	6	dondurucu	1	sözlük	1	pis	1
		güneş	19	şekil	6	dua	1	spagetti	1	pişman	1
		güneşlenmek	2	tablo	6	dut	1	sportif	1	plan	1
		güneşli	2	tane	6	dükkan	1	stresli	1	point	1
		güneşlik	1	teklif	6	düşmek	1	süper	1	prestij	1
		güney	1	toplamak	6	efendi	1	süpermarket	1	put	1
		güneydoğu	1	turistik	6	elçilik	1	süre	1	rahmet	1
		günlük	22	tv	6	emekli	1	süslemek	1	rana	1
		gürültü	2	uyku	6	enerjili	1	sütlü	1	reçel	1
		gütmek	1	uymak	6	eski	1	şahin	1	rehberlik	1

güven	2	ünlem	6	esmek	1	şanslı	1	reklam	1
güvenilir	2	üstünlük	6	eşofman	1	şarap	1	restoran	1
güvenmek	3	üzerinde	6	etraf	1	şekerli	1	ruhsat	1
güverte	2	vurgulama	6	etüt	1	şekil	1	rüzgarlı	1
güzel	82	yağış	6	ezmek	1	şişman	1	sahne	1
güzellik	3	yardımcı	6	fabrika	1	şöyle	1	sakallı	1
haber	38	yasak	6	fal	1	şüphelenmek	1	sakin	1
hafif	4	yastık	6	fark	1	tahta	1	Salı	1
hafta	120	yazılmak	6	fayans	1	takvim	1	salon	1
hafta sonu	16	yazma	6	fayda	1	tam	1	sanat	1
hain	3	yeter	6	faydalanmak	1	tan	1	saniye	1
hak	6	yoga	6	fesleğen	1	tapmak	1	sarılmak	1
hakkında	21	yoksa	6	fırçalamak	1	tarif	1	satır	1
haklı	2	yöntem	6	fırçalar	1	tarih	1	saygı	1
hâl	3	yumurta	6	fırınlı	1	tarihi	1	saygısız	1
hala	2	yüzme	6	fıstık	1	taşınmak	1	sayın	1
hâlâ	9	acele	5	fotoğrafçı	1	tatlı	1	sebze	1
halı	4	aday	5	garip	1	tekne	1	sekizinci	1
halk	12	adet	5	gayet	1	telefonlaşma	1	selamün	1
halka	2	affedersiniz	5	gazete	1	k	1	aleyküm	1
hamam	1	akıl	5	gazeteci	1	televizyoncu	1	sempozyum	1
hamburger	1	akış	5	gazetecilik	1	tembel	1	senfoni	1
hamile	2	akmak	5	geçinmek	1	temizleyici	1	serbestçe	1
hamur	3	algılanmak	5	gelecek	1	temizlik	1	sergi	1
						tenisçi	1	serin	1

han	3	amca	5	genç	1	teras	1	sermek	1
hangi	106	ameliyat	5	gerdanlık	1	tereyağı	1	sevimli	1
hangisi	11	anı	5	gerekmek	1	teyze	1	sevinç	1
hanım	46	anlaşmak	5	geri	1	tık	1	seyehat	1
hani	2	arada	5	gitar	1	tip	1	seyretme	1
hapşırarak	2	arama	5	göğüs	1	top	1	seyretmek	1
hapşuuuuu	1	asla	5	gökyüzü	1	tost	1	sıkıldı	1
harami	1	aşkın	5	göndermek	1	tuz	1	sır	1
harcamak	3	ayak	5	gönüllülük	1	tuzlu	1	simet	1
hareket	16	bağlı	5	görev	1	ulaştırma	1	sinirlenmek	1
hareketli	1	basit	5	görme	1	ulus	1	sisli	1
harf	16	basketbol	5	görüşmek	1	unutmak	1	siyah	1
harika	8	basmak	5	göstermek	1	uydu	1	siyasi	1
has	5	başarısız	5	götürmek	1	uykusuz	1	soyguncu	1
								soysalleşme	
hassas	1	bayılmak	5	göldürmek	1	uyumlu	1	k	1
hasta	86	besin	5	gün	1	ümit	1	sökmek	1
hastalanmak	2	bırakmak	5	hakem	1	üstünde	1	sörf	1
hastalık	8	biber	5	halı	1	ütölemek	1	sözlük	1
hastane	22	bina	5	halk	1	üyelik	1	stüdyo	1
haşlamak	3	birliktelik	5	halsiz	1	üzgün	1	subay	1
hat	3	bisiklet	5	ham	1	vakit	1	sultan	1
hatırlamak	8	bitki	5	hareket	1	vali	1	suratsız	1
hava	59	boğaz	5	hatta	1	valilik	1	suşi	1
havaalanı	5	bonus	5	havlamak	1	villa	1	sürmek	1

havacılık	1	burun	5	havlu	1	vişne	1	şanlı	1
havalimanı	2	buzdolabı	5	havuç	1	vize	1	şanslı	1
havuç	5	bülten	5	haydi	1	yağmur	1	şaşırtmak	1
havuz	6	cevap	5	hayret	1	yağmurlu	1	şefkat	1
hay	2	cevaplamak	5	hazır	1	yakalamak	1	şehitlik	1
hayal	10	cüzdan	5	hece	1	yakışıklı	1	şerif	1
hayalci	2	çabuk	5	heceli	1	yalancı	1	şimdilik	1
hayali	1	çarşı	5	hediye	1	yan	1	şubat	1
hayat	26	çektirmek	5	hemşirelik	1	yardımsever	1	şurada	1
haydi	12	dal	5	hesap	1	yarı	1	tabanca	1
hayır	64	davranmak	5	hızlı	1	yayınlanmak	1	tabiat	1
hayırlı	5	değer	5	hindi	1	yemek (fiil)	1	tablet	1
hayran	4	değerli	5	hitap	1	yeşil	1	tam	1
								tamamlama	
hayret	1	deneyimli	5	horoz	1	yetmiş	1	k	1
hayrolmak	2	dengeli	5	huzur	1	yıldız	1	tamer	1
hayvan	10	derece	5	ılık	1	yiğit	1	tanıma	1
hazır	12	dergi	5	ıslatmak	1	yine	1	tarkan	1
hazırlamak	11	diploma	5	ısmarlamak	1	yudum	1	taş	1
hazırlanmak	9	dost	5	idrar	1	yukarı	1	taşınma	1
hazırlık	43	dosya	5	ifade	1	yumuşamak	1	taşlı	1
hazine	1	eczacı	5	ilerlemek	1	yürüyüş	1	tavır	1
haziran	2	eğlenceli	5	iliklemek	1	yüz	1	tavşan	1
hece	3	ekonomik	5	in	1	yüz(çehre)	1	taze	1
hedef	6	elbette	5	inatçılık	1	yüzme	1	tehlike	1

hedeflemek	2	engellemek	5	incelik	1	zeki	1	televizyon	1
hedeflenmek	10	e-posta	5	inci	1	zemin	1	ten	1
hediye	20	etki	5	indirimli	1	zengin	1	teori	1
heh	1	etkili	5	internet	1	zeytin	1	tepe	1
hem	35	fayda	5	iri	1			teras	1
hemen	22	fena	5	istek	1			tercih	1
hemşire	5	fırsat	5	isyan	1			tercümanlık	1
henüz	5	gerçek	5	işaret	1			tertemiz	1
hep	40	giyinmek	5	işaretlemek	1			teselli	1
hepsi	20	grip	5	işitmek	1			teşekkür	1
her	159	güçlenmek	5	işlenmek	1			tırmanmak	1
herhangi	1	güle güle	5	iştahla	1			ticaretçi	1
herkes	30	günaydın	5	iyileşmek	1			titremek	1
hesap	1	hadi	5	kabakulak	1			top	1
heyecan	4	halde	5	kadın	1			toplu	1
heyecanlanmak	2	hastalanmak	5	kalınlık	1			transport	1
heyecanlı	2	hatta	5	kalite	1			tren	1
hırçınlık	1	havuç	5	kamış	1			tsunami	1
hırsız	10	hedef	5	kamyon	1			tutma	1
hız	2	hemşire	5	kanarya	1			tüccar	1
hızla	4	hız	5	kanguru	1			türlü	1
hızlı	7	hiçbir	5	karnabahar	1			uçmak	1
hızsız	1	ısınmak	5	karnıyarık	1			uğramak	1
hiç	36	ısrar	5	karşılık	1			ukrayna	1

hiçbir	17	in	5	kasap	1	ulaşım	1
hipertansiyon	1	kan	5	kaset	1	ulu	1
hissetmek	7	kaplı	5	kaşımak	1	umut	1
hiza	2	kara	5	kat	1	umutlu	1
hizmetçi	2	karşılamak	5	katlanmak	1	un	1
hobi	25	kış	5	kaya	1	uzatmak	1
hoca	22	kilolu	5	kaynaştırma	1	üçüncü	1
hokkabaz	3	kimlik	5	kekik	1	ülkeli	1
horlamak	2	klima	5	keramet	1	ümit	1
hortum	4	koku	5	kesim	1	ümitsiz	1
hoş	15	kolaylık	5	keskin	1	üstünde	1
hoşça	1	koltuk	5	kırgın	1	üşümek	1
hoşça kal	6	kolye	5	kırmak	1	üzerine	1
hoşlanmak	13	komşu	5	kışın	1	üzüntülü	1
hu	2	koyun	5	kıtlık	1	vakit	1
hukuk	4	kuaför	5	kızdırmak	1	vatan	1
huzurlu	3	kullanıcı	5	kilometre	1	vücut	1
hüküm	1	kullanım	5	kimse	1	yakalamak	1
hükümdar	1	kumsal	5	kirli	1	yakışıklı	1
hükümdarlık	2	kupa	5	kirpik	1	yaklaşık	1
hürriyet	1	mantar	5	klozet	1	yakmak	1
ılık	5	matematik	5	koç	1	yalnızlık	1
ılıman	2	menü	5	kokmak	1	yanmak	1
ırmak	2	merdiven	5	koku	1	yapmaya	1

ısınmak	1	miktar	5	kokulu	1	yaramak	1
ısıtma	1	misafir	5	kolaylaştırmak	1	yaramaz	1
ıslık	1	modern	5	kolera	1	yardım	1
ısmarlamak	4	mutlaka	5	koli	1	etmek	1
ıspanak	2	no	5	kollu	1	yardımseve	1
ışık	1	oluşmak	5	konser	1	r	1
ışıl ışıl	1	otomobil	5	korkunç	1	yaşama	1
ışın	3	oyuncu	5	koskoca	1	yavaşça	1
ızgara	4	özgün	5	kovalamak	1	yazar	1
icat	14	özlem	5	kovan	1	yazık	1
iç	21	patates	5	köfte	1	yeniden	1
içecek	3	pazartesi	5	kök	1	yeşim	1
içeri	14	personel	5	kör	1	yeter	1
içermek	9	portakal	5	kral	1	yetirmek	1
için	330	posta	5	kuduz	1	yetkili	1
içinde	26	rahatsız	5	kulübe	1	yetmiş	1
içindekiler	2	sanat	5	kum	1	yılan	1
içki	2	satıcı	5	kumaş	1	yıldız	1
içli	1	sekreter	5	kumlu	1	yılmaz	1
içmek	39	set	5	kurbağa	1	yitirmek	1
idareci	4	sıfatlaştırma	5	kurşun	1	yoğunluk	1
ideal	2	sipariş	5	kurtulmak	1	yoksa	1
ifade	23	siyah	5	kutlu	1	yormak	1
						yönetim	1
						yukarı	1

iğne	2	soymak	5	kuzey	1	yumurta	1
ihmal	2	süpermarket	5	kükremek	1	yürek	1
ihtimal	5	sürücü	5	kümes	1	zafer	1
ihtiyaç	12	şanslı	5	kütüphane	1	zahmet	1
ihtiyar	6	şart	5	laboratuvar	1	zararlı	1
iki	82	şeker	5	lüks	1	zavallı	1
ikili	3	tahlil	5	maalesef	1	zenginlik	1
ikinci	5	takmak	5	madem	1	zorluk	1
ikiz	2	tamirci	5	maden	1		
iklim	10	tanıtmak	5	mahkeme	1		
ikna	2	tarihi	5	makine	1		
ikram	1	taş	5	malzeme	1		
il	6	teknoloji	5	maraton	1		
ilaç	6	tel	5	marka	1		
ilan	10	temel	5	maroton	1		
ilave	2	tepe	5	maydanoz	1		
ilçe	4	tepki	5	melemek	1		
ile	157	tesis	5	mercimek	1		
ileri	3	titremli	5	merhem	1		
ilerlemek	7	titremsiz	5	mert	1		
ileti	1	toplanmak	5	mete	1		
iletişim	14	toplu	5	metro	1		
ilgi	5	tüketmek	5	mikrop	1		
ilgilenmek	5	ummak	5	mimar	1		

ilgili	25	un	5	mont	1
ilginç	16	uyarmak	5	mor	1
ilişki	10	uzaklaşmak	5	musluk	1
ilişkilendirmek	2	üşümek	5	müdürlük	1
ilişkin	9	üzmek	5	müjdeci	1
ilk	36	yansıtmak	5	müracaat	1
ilkbahar	2	yarım	5	müstakil	1
ilke	2	yazık	5	nal	1
ilkokul	3	yerli	5	namık	1
imza	2	yeşil	5	nane	1
imzalamak	3	yeşim	5	nar	1
inanç	1	yeterlik	5	nazlanmak	1
inanma	3	yeterlilik	5	nemli	1
inanmak	10	yetiştirmek	5	nezle	1
inatçı	7	yönelme	5	okyanus	1
ince	7	yüzünden	5	oluşmak	1
incecik	1	zayıflamak	5	omlet	1
incelemek	5	zorluk	5	onuncu	1
inci	15	zorunlu	5	orta	1
incitmek	2	ağabey	4	oto	1
indirim	2	ağrı	4	otopark	1
indirmek	1	akıllı	4	oyalanmak	1
inek	2	aksi	4	oynama	1
inmek	11	aktivite	4	oysa	1

insan	93	altıncı	4	öğüt	1
insanlık	2	ambulans	4	ölümcül	1
inşaat	3	anahtar	4	ömür	1
inşallah	7	anlama	4	ömürlü	1
internet	12	atılmak	4	öncelikle	1
ip	2	azalmak	4	örümcek	1
ipince	1	bağlanmak	4	öteki	1
iptal	2	bakım	4	özür	1
ipucu	1	bakış	4	paket	1
irem	2	balo	4	papatya	1
iri	1	bankacı	4	pasaj	1
ise	64	batmak	4	pasta	1
isim	84	bavul	4	pek	1
isimli	3	bayan	4	penguen	1
iskele	2	bayram	4	perhiz	1
iskelet	1	beden	4	pırasa	1
istasyon	3	belirlemek	4	pijama	1
istek	18	benzin	4	pil	1
istekli	1	beslemek	4	piyano	1
isteme	2	birden	4	poliklinik	1
istemek	146	birer	4	problem	1
istenmek	3	boya	4	putin	1
istiklal	3	bulanmak	4	rafadan	1
istisna	1	bulaşık	4	rahatsız	1

isyan	1	bura	4	ramazan	1
iş	132	ceket	4	randevu	1
işadamı	2	cennet	4	rast gelmek	1
işaret	5	cips	4	reçete	1
işaretlemek	28	cumhuriyet	4	reyon	1
işçi	7	çoğul	4	rica	1
işçilik	1	dadı	4	röntgen	1
işkembe	1	defa	4	rus	1
işlem	1	defile	4	sadece	1
işlemek	3	demet	4	sağanak	1
işleyiş	2	devir	4	sağır	1
işte	24	devlet	4	sağlık ocağı	1
itfaiyeci	2	dik	4	sakal	1
itmek	1	diziliş	4	sakın	1
iyelik	13	dokunmak	4	salatalık	1
iyi	131	dolap	4	salıncak	1
iyice	2	dolmak	4	salise	1
iyileşmek	2	dolu	4	salon	1
iyilik	5	dondurmacı	4	sancı	1
iz	2	dönüş	4	sanmak	1
izin	18	düzey	4	sardunya	1
izleme	1	eğitmek	4	satış	1
izlemek	30	eh	4	satranç	1
izleyici	4	eko	4	savaşçı	1

jeton	3	emek	4	saygı	1
jilet	2	emin	4	sebep	1
jimnastik	1	endeks	4	sesli	1
kaba	2	enerji	4	sevgiyle	1
kaban	3	eskimo	4	sevimli	1
kabuk	1	esnada	4	sevinmek	1
kabul	3	eşlik	4	sıfat	1
kaç	104	etraf	4	sıfır	1
kaçıncı	6	faks	4	sıkılmak	1
kaçmak	6	fiziksel	4	sıpa	1
kadar	76	gar	4	sıra	1
kadayıf	3	gecikmek	4	sıradan	1
kadeh	2	gerekçe	4	sigara	1
kader	1	gidiş	4	sindirme	1
kadın	27	görünmek	4	site	1
kafa	1	görüntü	4	sizin	1
kafe	16	haberleşmek	4	sohbet	1
kahkaha	2	haftalık	4	solumak	1
kahraman	2	hal (durum)	4	sopa	1
kahvaltı	27	halk	4	sucuk	1
kahve	44	harçlık	4	susmak	1
kahverengi	1	hat	4	susturmak	1
kala	10	haydi	4	şaka	1
kalabalık	12	haziran	4	şans	1

kaldırmak	3	hırsız	4	şeker pancarı	1
kalem	33	huzur	4	şık	1
kalıcı	1	hüseyin	4	şifa	1
kalın	2	içermek	4	şimşek	1
kalıp	8	ideal	4	şurup	1
kaliteli	1	iskelet	4	taburcu	1
kalkmak	31	kaçmak	4	tacı	1
kalmak	58	kafa	4	tahmin	1
kalorili	1	kağıt	4	tahta silgisi	1
kalp	7	kaliteli	4	taksit	1
kalsiyum	1	kandırmak	4	tamir	1
kampanya	3	kapasite	4	tanıdık	1
kampüs	2	kapatmak	4	tanım	1
kan	1	kariyer	4	tanımak	1
kanamak	1	karşılık	4	taraf	1
kanarya	1	kaşık	4	tarafdar	1
kanat	4	katlı	4	tarla	1
kandırmak	1	kayma	4	taşkent	1
kanepe	1	kazma	4	tatmak	1
kanser	3	kebab	4	tay	1
kantin	12	kelebek	4	temel	1
kap	1	kent	4	temizlemek	1
kapalı	5	kere	4	tepe	1
kapamak	1	kesim	4	terli	1

kapanmak	2	keyif	4	terzi	1
kapatmak	8	kirlilik	4	tıp	1
kapı	18	kişilik	4	tıslamak	1
kapıcı	2	km	4	tohum	1
kapıcılık	1	konservatuar	4	top	1
kapkaranlık	1	konuşmacı	4	topal	1
kaplı	1	kömür	4	toplama	1
kaplumbağa	2	kravat	4	toplamak	1
kapsamlı	2	kurumak	4	torun	1
kar	24	lüks	4	tören	1
kara	1	macera	4	turuncu	1
karabiber	3	mahalle	4	tuvalet	1
				tükenmez	
karakter	4	maydanoz	4	kalem	1
karanlık	4	meditasyon	4	tür	1
karar	9	meşhur	4	türetmek	1
kararlaştırmak	1	midem	4	türlü	1
kararlı	1	mozarella	4	ufuk	1
karbonhidrat	2	muz	4	ulumak	1
kardeş	64	nadiren	4	ulus	1
karı	14	nereden	4	ummak	1
karın	7	nisan	4	unutmak	1
karınca	2	nitelemek	4	uyanır	1
karışık	2	nitelik	4	uyanmak	1
karıştırmak	4	niye	4	uyku	1

karizmatik	1	nokta	4	uzatmak	1
karlı	2	omuz	4	ümit	1
karpuz	2	onca	4	ürün	1
karşı	19	oradan	4	üstelemek	1
karşılamak	2	oran	4	üstelik	1
karşılanmak	1	otomatik	4	üstün	1
karşılaşmak	6	ova	4	üzülmek	1
karşılaştırmak	15	öğretmek	4	vatan	1
karşıtlık	1	öksürmek	4	verem	1
kart	9	ölme	4	veya	1
kartal	2	övgü	4	vızıldamak	1
kartopu	2	pantolon	4	yağ	1
kartpostal	1	pasta	4	yakalamak	1
kasaba	3	pastane	4	yaklaşmak	1
kasap	2	pilot	4	yakmak	1
kasım	3	pirinç	4	yalvarmak	1
kasiyer	4	planlamak	4	yani	1
kaş	1	postane	4	yanlışlık	1
kaşar	1	pozitif	4	yanmış	1
kaşık	4	proje	4	yapı	1
kat	16	prova	4	yaşlı	1
katedral	3	rahat	4	yavru	1
katılmak	13	rastlamak	4	yedirmek	1
katlamak	1	rezervasyon	4	yemyeşil	1

katlı	3	robot	4	yerine	1
katmak	5	romantik	4	yerleştirmek	1
katmer	1	sağlıksız	4	yeryüzü	1
katolik	1	salı	4	yeter	1
kavak	1	sarılmak	4	yeterlik	1
kaval	5	satış	4	yetmiş	1
kavga	2	savaşmak	4	yoksa	1
kavram	2	seçim	4	yunus	1
kavramak	2	sevgi	4	yurt	1
kavuşmak	1	sıcaklık	4	yuva	1
kaya	19	sıra (oturulacak yer)	4	yuvarlanmak	1
kayak	5	sinirli	4	yürüme	1
kayalık	1	sofra	4	yürümek	1
kaybetmek	1	sonuncu	4	yüz(çehre)	1
kaybolmak	1	sözlük	4	yüzücü	1
kaydetmek	1	sözlüksel	4	yüzük	1
kayıt	6	sürme	4	zaman	1
kaymak	5	sütlü	4	zamir	1
kaynak	1	şaşırmak	4	zararlı	1
kaynakça	2	şura	4	zehirli	1
kaynamak	2	taban	4	zeki (sıfat)	1
kaynana	2	taksitli	4	zemin	1
kaynatmak	2	tat	4	ziyaret	1
kaza	5	taze	4	zor	1

kazak	6	tehlike	4	zorunda	1
kazandibi	1	temizlik	4		
kazanma	6	tempo	4		
kazanmak	16	tıraş	4		
kebab	14	tören	4		
keçi	11	turnuva	4		
keci	17	tuz	4		
kek	1	tüketim	4		
kekik	3	türeme	4		
kel	2	uçmak	4		
kelime	111	ulaşım	4		
kemer	1	uygulama	4		
kemik	1	uzatmak	4		
kenar	6	üye	4		
kendi	120	vade	4		
kendim	1	vagon	4		
kent	4	volkan	4		
kereviz	2	yakalama	4		
keser	1	yakışmak	4		
kesici	2	yanıt	4		
keskin	4	yanmak	4		
kesme	1	yapılış	4		
kesmek	4	yapma	4		
kestane	1	yararlanmak	4		

kestirmek	2	yargı	4
keşfetmek	4	yavru	4
keyif	1	yayınlanmak	4
kez	5	yazılı	4
kılavuz	2	yeme	4
kılmak	2	yetişmek	4
kımıldamak	3	yorucu	4
kına	5	yorumlamak	4
kıpkırmızı	4	yön	4
kıpkısa	2	yöre	4
kırık	2	zevk	4
kırıklık	1	zeytin	4
kırk	6	zorunda	4
kırmak	3	acıkmak	3
kırmızı	14	adeta	3
kırpmak	1	afiyet	3
kırtasiye	1	alarm	3
kısa	17	albüm	3
kısaca	1	alet	3
kısım	9	alfabe	3
kıskanç	2	altın	3
kıskıvrak	1	anlatma	3
kısmak	1	antibiyotik	3
kış	9	ardışıklık	3

kışın	4	arıza	3
kışlık	1	arşiv	3
kıtlık	2	asansör	3
kıyafet	4	asıl	3
kıyı	4	asmak	3
kıyma	3	aş	3
kıymak	1	ayran	3
kıymet	3	azaltmak	3
kız	106	bahçeli	3
kızartma	1	bale	3
kızartmak	2	bambaşka	3
kızcağız	4	barışmak	3
kızgın	2	basın	3
kızıl	2	başlangıç	3
kızmak	7	başlıca	3
kibar	4	batı	3
kilise	1	belge	3
kilitlemek	1	beraber	3
kilo	13	bıkmak	3
kilogram	3	bildirmek	3
kilometre	2	bira	3
kim	107	birleştirmek	3
kimi	1	birlik	3
kimse	7	boncuk	3

kimsecik	1	bor	3
kip	16	bozmak	3
kira	5	bozulmak	3
kiralamak	1	bulut	3
kiralık	3	bulvar	3
kişi	71	burak	3
kişilik	5	burç	3
kişisel	1	büyücü	3
kitap	258	büyüklik	3
kitapçı	2	camı	3
kitaplık	9	ceset	3
klasik	2	cesur	3
klasör	1	cezalandırmak	3
klima	2	cinsiyet	3
klirik	2	cuma	3
klozet	1	çağ	3
koca	29	çatal	3
kocaman	6	çevirmek	3
kokoreç	2	çizgi	3
koku	1	çorap	3
kol	11	dadılık	3
kola	1	dağcı	3
kolay	13	dahil	3
kolaylaştırmak	2	dayanmak	3

kolaylık	2	değişik	3
koleksiyon	6	değişiklik	3
kolesterol	5	deneyim	3
koltuk	10	denge	3
kolye	2	deprem	3
komedi	3	dil	3
komik	10	dişçi	3
kompozisyon	2	doksan	3
komşu	28	düzlem	3
komutan	4	edimsel	3
konfeksiyon	2	ekmek	3
konferans	1	ekonomi	3
konforlu	2	elli	3
kongre	3	es	3
konmak	2	eşitlemek	3
konser	11	fabrika	3
konservatuar	1	fal	3
kontrol	4	fasulye	3
konu	82	fayton	3
konuşmak	162	fırçalamak	3
konuşturmak	1	fırtınalı	3
koparmak	2	fil	3
kopmak	1	fotokopi	3
kopya	1	garaj	3

kopyalama	1	gazetecilik	3
koridor	2	geçerli	3
korkak	2	gelin	3
korkmak	14	gelişim	3
korku	2	gelişmiş	3
korumak	7	gençlik	3
korunmak	1	gergin	3
koskoca	1	gezi	3
koskocaman	5	giysi	3
koşmak	14	gizli	3
kovalamak	1	gömmek	3
koymak	19	görkemli	3
koyu	2	gram	3
koyun	4	halk	3
köçek	1	hanımefendi	3
köfte	15	hareketsiz	3
kök	2	hayran	3
köpek	28	hayvanat	3
köprü	4	heceli	3
köşeli	2	heykel	3
köşk	3	hitit	3
kötü	12	hoşçakal	3
köy	24	ılı	3
köylü	4	ılık	3

közlemek	1	içerik	3
közlenmek	1	içki	3
kredi	6	ikiz	3
kristal	1	ileri	3
kriter	6	iletişim	3
kuaför	6	ilkbaharda	3
kukla	8	ilkokul	3
kuklacı	4	imzalamak	3
kulak	3	incelemek	3
kule	12	inek	3
kullanıcı	2	inşaat	3
kullanılmak	38	intihar	3
kullanım	8	istenmek	3
kullanma	4	işyeri	3
kullanmak	55	iyilik	3
kulübe	1	izleme	3
kulüp	20	kaçıncı	3
kum	4	kafein	3
kumaş	1	kafes	3
kumlu	1	kahraman	3
kumpir	6	kale	3
kupkuru	1	kalıp	3
kurabiye	3	kalp	3
kurak	2	kapak	3

kuraklık	2	kapanmak	3
kural	1	kapatma	3
kurban	2	kara tahta	3
kurgu	2	karışık	3
kurmak	9	karıştırmak	3
kurnaz	4	karlı	3
kurs	16	karşılıklı	3
kurt	13	karşıt	3
kurtulmak	1	kase	3
kuru	2	keçi	3
kurucu	1	kemik	3
kurum	6	keşfetmek	3
kuruyemiş	1	kıbrıs	3
kuş	7	kırk	3
kuşak	1	kibar	3
kuşbaşı	4	kiraz	3
kutlama	5	kişisel	3
kutlamak	22	kitapçı	3
kutlu	4	kocaman	3
kutsal	2	koleksiyon	3
kutu	14	komik	3
kutucuk	1	konsey	3
kuyumcu	2	konuk	3
kuzen	9	konusucu	3

kuzey	2	korku	3
küçücük	2	köfte	3
küçük	38	kök	3
küçültme	2	kraliçe	3
küçültmek	1	kule	3
kültür	69	kullanış	3
kültürel	8	kumanda	3
kültürlerarası	2	kurucu	3
kültürlülük	2	kuzen	3
künefe	1	makam	3
küp	5	makyaj	3
küpe	4	manzara	3
kürek	2	maximum	3
küsmek	2	medeniyet	3
küstahlık	1	meraklı	3
kütüphane	7	mesela	3
lacivert	3	meydan	3
lahana	1	milliyet	3
lahmacun	8	milyar	3
lakap	2	mine	3
lale	3	motosiklet	3
lambda	9	mutsuz	3
layık	1	müdürlük	3
lazım	5	nergis	3

lehçe	2	nişanlı	3
leke	1	normal	3
leman	8	okunuş	3
levent	2	olimpiyat	3
levha	3	organ	3
lezzet	2	ortam	3
lezzetli	7	otuz	3
liman	2	oyuncak	3
limon	2	öbür	3
lira	19	öğretim	3
lise	7	ölçü	3
liste	19	ölçüt	3
litre	5	ölü	3
lobi	1	öncelik	3
lodos	1	örümcek	3
lodoslu	1	özen	3
lokanta	21	özet	3
lokma	1	pamuk	3
lokum	3	pano	3
lütfen	21	parfüm	3
maaş	1	paylaşmak	3
macera	3	pazarlama	3
maç	18	pişmek	3
madalya	1	popüler	3

madde	4	postacı	3
maddi	1	puan	3
madem	1	rahatça	3
magazin	2	rahatlamak	3
mağara	1	rahatsızlık	3
mağaza	15	rakam	3
mahalle	4	ressam	3
mahalli	1	roman	3
makarna	4	sade	3
makas	2	sahil	3
makine	5	salam	3
makyaj	2	saniye	3
malzeme	2	satın almak	3
manav	10	satranç	3
manevi	1	seçme	3
mangal	1	sehpa	3
manikür	1	selam	3
manken	1	selamlaşmak	3
manto	7	seminer	3
manzara	2	semt	3
maraton	1	sergilemek	3
market	17	sevinmek	3
marş	2	sınır	3
martı	2	sırt	3

masa	44	site	3
masal	29	siz	3
masmavi	4	slogan	3
master	1	soba	3
masumiyet	1	sonek	3
matematik	2	sorulmak	3
mavi	8	sos	3
maya	2	soya	3
maydanoz	4	soylu	3
mayıs	1	sörf	3
medeni	1	söylenmek	3
meğer	1	staj	3
mektup	20	stressiz	3
melahat	1	suçlu	3
melankoli	1	sunmak	3
melek	2	süpürge	3
memnun	23	sürdürmek	3
memnuniyetle	1	şapka	3
memur	14	şunlar	3
mendil	1	şurada	3
mental	1	tabak	3
menü	5	tabu	3
merak	8	tahta	3
meraklı	1	takvim	3

merasim	2	talep	3
mercimek	5	tanrı	3
merdiven	3	taramak	3
merhaba	50	tarla	3
merkez	18	taşıma	3
mesafeye	1	tavla	3
mesai	1	tavsiye	3
mesaj	5	tavşan	3
mesela	3	tavuk	3
meslek	15	tebrik	3
meşgul	7	tekrarlanmak	3
meşhur	5	temizlemek	3
meteorolojik	2	teneffüs	3
metin	125	terfi	3
metot	2	top	3
metre	3	toplam	3
metrekare	1	toprak	3
metrelik	1	turizm	3
metro	1	türdeşlik	3
metrobüs	3	türetme	3
mevlevihane	1	türkü	3
mevlevilik	1	türlü	3
mevsim	13	uçuş	3
meydan	9	uygarlık	3

meyve	11	uzam	3
meyveli	3	uzamak	3
meze	1	ünvan	3
mezhep	1	üvey	3
mezun	6	üyelik	3
mezuniyet	3	üzgün	3
mısır	1	vapur	3
mide	4	vazo	3
midye	7	vitamin	3
miktar	4	vize	3
mil	1	yağmurlu	3
millet	1	yağsız	3
milli	5	yangın	3
milliyet	18	yaprak	3
milyar	1	yaralı	3
milyon	3	yarar	3
milyonlar	1	yararlı	3
mimar	5	yarış	3
minicik	1	yasa	3
minik	3	yaşama	3
miras	2	yataklı	3
misal	2	yatırmak	3
mizaç	2	yatma	3
mobilya	2	yemyeşil	3

moda	1	yoğunluk	3
model	1	yorgunluk	3
modern	5	yönelik	3
mola	3	yumuşak	3
mor	3	yumuşama	3
moskova	3	yuvarlak	3
mosmor	1	yüklem	3
motif	1	yükselmek	3
mucit	2	yürek	3
mucize	1	yüzlerce	3
muhasebeci	2	zam	3
muhteşem	5	zararlı	3
mum	1	zarf	3
mutfak	11	zaten	3
mutlaka	7	abone	2
mutlu	47	acı	2
mutluluk	3	açıkhava	2
mutsuz	2	adlaşmak	2
muz	1	adli	2
müdür	19	adsoylu	2
müdürlük	1	affetmek	2
müfettiş	2	ağır	2
mühendis	7	ahlak	2
mühendislik	2	ak	2

mümkün	1	akıcı	2
müsait	2	aldırmak	2
müslüman	2	alışmak	2
müşteri	7	allı	2
müze	8	altbiçim	2
müzik	17	amaçlı	2
nakit	3	aniden	2
nal	5	antrenman	2
nar	2	ard arda	2
nargile	2	arı	2
nasıl	77	arkeolog	2
nasihat	1	aşçı	2
naz	1	aşı	2
nazar	1	ataerkil	2
ne	381	atmaca	2
neden	34	atmosfer	2
neden (sebep)	12	avantaj	2
nefes	2	avantajlı	2
nefret	6	avuç	2
nehir	9	ayaklı	2
nem	1	bagaj	2
nemli	5	bağımlılık	2
nere	8	bağımsız	2
nerede	80	bağışıklık	2

nereden	8	bahsetmek	2
nereli	24	bakkal	2
neresi	12	balkonlu	2
nereye	19	barış	2
nergis	1	başarı	2
nesne	20	başarmak	2
neşelenmek	1	başbakanlık	2
neşeli	3	bay	2
net	1	bayındır	2
netice	1	bayrak	2
neyi	4	bedava	2
nice	5	bedel	2
niçin	12	belli	2
nihayet	2	bembeyaz	2
nikah	3	benzetmek	2
nine	1	beri	2
nişanlanmak	3	beyaz	2
nişanlı	7	bezelye	2
niteleyici	2	bilardo	2
niye	2	biriktirmek	2
no	8	birleşmek	2
nokta	8	bitişik	2
noktalama	2	bizce	2
normal	6	bluz	2

not	27	boyalı	2
numara	30	boyamak	2
numaralandırmak	3	boyut	2
numaralı	1	bölmek	2
nur	1	bulanıklık	2
o	283	buzul	2
ocak	6	bürokrasi	2
oda	50	büyükanne	2
odaklı	2	büyükçe	2
odun	2	büyülemek	2
ofis	24	canım	2
oğlan	4	cd	2
oğul	38	ceza	2
okul	108	cezaevi	2
okuma	54	ciğer	2
okumak	88	coğrafya	2
okunuş	1	coşkun	2
okur	7	çadır	2
okyanus	9	çarşamba	2
olanak	2	çekici	2
olay	19	çılgın	2
oldukça	4	çınar	2
olma	5	çiftçi	2
olmak	348	çilek	2

olumlu	26	çilingir	2
olumsuz	29	çip	2
olumsuzluk	1	çizik	2
oluş	1	çoban	2
oluşmak	20	çocukça	2
oluşturmak	11	çokluk	2
oluşum	1	çöl	2
omuz	4	çöp	2
on	32	dağcılık	2
onlar	103	dair	2
opera	2	daire	2
ora	28	dam	2
orada	29	damar	2
oradan	13	davetli	2
orman	5	davranış	2
orta	16	defter	2
ortak	9	deha	2
ortam	8	dekorasyon	2
ortaokul	1	deli	2
otel	34	delik	2
otlama	1	denizaltı	2
otobüs	39	denk	2
otopark	6	deri	2
oturma	1	dert	2

oturmak	31	destek	2
otuz	8	desteklenmek	2
oynama	2	dev	2
oyynamak	36	devre	2
oynatma	1	dezavantaj	2
oynatmak	4	dijital	2
oyun	43	dil bilgisel	2
oyuncak	5	din	2
oyuncu	7	dinleyici	2
ödeme	6	diplomat	2
ödemek	3	direktör	2
ödev	15	doğalgaz	2
ödül	10	dolayı	2
öge	1	donmak	2
öğle	19	doruk	2
öğlen	9	döviz	2
öğrenci	151	duyuru	2
öğrenilmek	1	dükkan	2
öğrenim	2	dürüst	2
öğrenme	6	dvd	2
öğrenmek	77	ebeveyn	2
öğretim	19	eda	2
öğretme	2	edat	2
öğretmek	17	edinmek	2

öğretmen	115	efil	2
öğretmenlik	9	egemen	2
öğüt	1	ehliyet	2
öksürük	3	eklemeli	2
ölçme	2	eksik	2
ölçmek	9	ekşimtırak	2
ölçü	2	ekvator	2
ölmek	4	elektrikli	2
ölü	1	elektronik	2
ölüm	2	elverişli	2
ölümsüz	1	emretmek	2
ölümsüzlük	1	ender	2
ömür	2	enfeksiyon	2
ön	18	enfes	2
önce	85	esmer	2
önceden	1	etiket	2
önceki	6	etkilenmek	2
öncelik	1	etkileyici	2
öncelikle	3	etkin	2
önem	6	evlilik	2
önemli	18	falcı	2
önemsiz	2	flamenko	2
öneri	4	focus	2
önermek	2	fon	2

önlemek	3	formül	2
öpmek	4	fotoğrafçılık	2
ördek	2	fren	2
örgüt	2	futbolcu	2
örmek	2	garanti	2
örneğin	1	garip	2
örnek	140	gayret	2
öykü	13	gazoz	2
öyle	3	geçerlilik	2
öz	18	geçiş	2
özel	18	geleneksel	2
özellik	11	gelinlik	2
özellikle	6	gereksiz	2
özen	2	gıcır	2
özet	8	gitar	2
özgeçmiş	2	giyim	2
özgürce	1	göç	2
özlemek	13	göçmek	2
özne	2	göğüs	2
özel	4	gökkuşağı	2
özür	4	gözlü	2
paçanga	1	gözyaşı	2
padişah	8	grubal	2
pahalı	7	gülümsemek	2

pahasız	1	güneşlenmek	2
paket	9	güneşli	2
palet	1	günübirlik	2
palto	3	güven	2
pamuk	14	güvenlik	2
pansiyon	2	güzelce	2
pantolon	1	hacim	2
papaz	2	hafıza	2
para	43	hafif	2
paralel	2	hakim	2
paralık	1	haklı	2
paramparça	1	hani	2
parça	8	harcama	2
parçalı	2	hareketsizlik	2
pardon	2	haşlamak	2
pardösü	1	havayolu	2
park	18	hazırlıklı	2
parmak	3	hedeflemek	2
parti	5	her gün	2
pasaport	1	herhangi	2
pasaportsuz	1	herşey	2
pasta	7	hıçkırmak	2
pastacı	4	hızsız	2
pastane	2	hitap	2

patates	11	ırak	2
patlama	2	ısı	2
patlamış	2	ışın	2
patlıcan	1	ızgara	2
patron	1	ibadet	2
paylaşım	3	icat	2
paylaşmak	1	içe	2
pazar	7	ifade	2
Pazar (gün)	17	ikili	2
pazartesi	9	ikna	2
pek	5	ikram	2
peki	22	imkansız	2
pekiştirici	2	inci	2
pekiştirme	11	iptal	2
pekiştirmek	2	işletme	2
pembe	4	işleyiş	2
pencere	12	itfaiye	2
perde	7	izlenme	2
perdelik	1	jimnastik	2
pergel	1	journal	2
perhiz	1	kabuk	2
peri	1	kadeh	2
perperişan	1	kala	2
pers	1	kaldırma	2

perşembe	9	kalite	2
pespembe	1	kalkış	2
petrol	2	kalorifer	2
peynir	10	kamyon	2
pide	2	kanser	2
pijama	4	kantin	2
piknik	19	kapasiteli	2
pilav	3	kapıcı	2
pilli	1	kapışılmak	2
piramit	2	kapışmak	2
pirinç	1	kaplıca	2
pişirmek	13	karakol	2
piyano	4	kareoke	2
pizza	2	kasa	2
plaj	2	kaset	2
plan	17	katma	2
poğaç	2	kaya	2
polis	6	kaymak (fiil)	2
polisiye	2	kaynatmak	2
politika	2	kazan	2
pop	1	kazandırmak	2
popüler	1	kedi	2
porsiyon	2	kek	2
portakal	3	kesin	2

portfolyo	12	keyifli	2
portre	2	kırık	2
posta	1	kıymalı	2
postacı	18	kızartma	2
postane	3	kilit	2
problem	9	klüp	2
prof	2	koklaşmak	2
profil	3	kolomp	2
profiterol	1	korkak	2
program	15	korkuluk	2
proje	3	korkunç	2
projektör	2	koşul	2
prospektüs	1	köken	2
protein	3	kulak	2
psikolog	2	kulüp	2
puan	18	kum	2
puanlama	2	kumaş	2
pul	4	kurban	2
radyo	17	kurt	2
radyocu	1	kuru	2
raf	6	küpe	2
rahat	4	lale	2
rahatça	1	lamba	2
rahatlık	1	lav	2

rahatsız	1	lcd	2
rakam	1	lezzet	2
rakip	2	liman	2
randevu	4	limon	2
randevulaşmak	1	liralık	2
reçete	1	litre	2
reçeteli	2	maaş	2
redaksiyon	2	maden	2
refah	1	medeni	2
rejim	4	metre	2
reklam	4	metrekare	2
rendelemek	2	metropol	2
renk	14	miladi	2
renkli	2	mimar	2
resepsiyon	11	mobilya	2
resepsiyonist	2	mola	2
resim	67	motor	2
resmi	2	mulluluk	2
restoran	10	müthiş	2
rezervasyon	9	müzisyen	2
rica	27	naci	2
robot	1	name	2
rol	2	nefes	2
roman	9	nesi	2

romancı	3	neyi	2
romantik	7	neyse	2
romatizma	2	nihayet	2
rontgen	3	nine	2
rütbe	2	niyet	2
rüya	25	nohut	2
rüzgar	7	nükleer	2
saadet	1	odak	2
saat	159	odun	2
sabah	55	olanak	2
sabır	3	olimpos	2
sabırsızlanmak	2	ordu	2
saç	16	orijinal	2
saçlı	8	ortak	2
sadece	23	oynak	2
saf	4	öğrenilmek	2
safa	1	öğrenme	2
sağ	16	öğretmenlik	2
sağanak	1	öğün	2
sağlamak	5	öksürük	2
sağlanma	2	öldürmek	2
sağlık	17	önem	2
sağlıklı	12	örgü	2
sağlıksız	1	öykülemek	2

sağol	3	özdeş	2
saha	1	özetlemek	2
sahil	6	özgürlük	2
sahip	7	pardon	2
sahiplik	3	pasaj	2
sahne	1	pasif	2
sakal	2	paşa	2
sakallı	3	paten	2
sakın	1	paylaşım	2
sakin	8	pazar	2
saklamak	4	pazarlık	2
saklanmak	1	pekiştirmek	2
sal	1	peri	2
salam	3	pizzacı	2
salamlı	2	plak	2
salata	13	politika	2
salça	1	pop	2
salı	5	pratik	2
sallanmak	3	prens	2
salon	11	prenses	2
salyangoz	1	profesyonel	2
saman	2	promosyon	2
sana	9	psikolojik	2
sanat	1	püre	2

sanat	4	rahatlama	2
sanatçı	4	reçete	2
sanatsever	2	reddetmek	2
sandal	1	rejim	2
sandalye	14	rektör	2
sandviç	5	rengarenk	2
saniye	6	reyting	2
sanki	1	rock	2
sanmak	12	rota	2
santral	2	ruhsal	2
saplı	1	rüzgar	2
sapsarı	2	sakınca	2
saray	11	saklamak	2
sarı	13	sanki	2
sarkmak	2	sarışın	2
sarma	1	satmak	2
sarmak	2	saygı	2
sarmaşık	1	sayılı	2
satıcı	4	sayılmak	2
satılık	1	saymak	2
satılmak	1	seçenek	2
satın almak	6	seçimlik	2
satış	5	sefer	2
satmak	7	seksen	2

satranç	2	sert	2
sayfa	17	sertifika	2
saygı	4	serüven	2
saygıdeğer	2	sevimli	2
saygılı	1	seyirci	2
saygısız	1	sezon	2
sayı	20	sıkça	2
sayın	1	sıkı	2
sayma	1	sıkıcı	2
seans	2	sıkılğan	2
sebep	7	sınıflandırmak	2
sebze	12	sıra (dizi)	2
seçenek	4	sicil	2
seçilmek	4	sigorta	2
seçim	7	sihirli	2
seçmek	17	silgi	2
sefer	2	silmek	2
sehpa	1	sis	2
sekiz	14	soda	2
sekizinci	2	sokmak	2
sekreter	11	sonbahar	2
seksen	6	sonuçlanmak	2
sel	8	sorumlu	2
selam	6	soygun	2

selamlaşma	2	sözlü	2
sembol	3	sporcu	2
sembolik	1	standart	2
sembolize	3	stresli	2
sempozyum	1	sucuk	2
semt	6	sunu	2
sen	189	sürtmek	2
sene	29	süslemek	2
senin	6	sütçü	2
sensiz	1	süzmek	2
serçe	1	şah	2
sergi	2	şaşırtıcı	2
serin	7	şekerli	2
sersefil	1	şekersiz	2
servis	1	şemsiye	2
ses	15	şerit	2
seslenmek	1	şık	2
sesletim	2	şifalı	2
sessiz	7	şikayetçi	2
sessizlik	1	şise	2
set	22	şubat	2
sev	4	şunu	2
sevda	1	şurup	2
sevgi	6	tabi	2

sevgili	10	takip	2
sevimli	2	talimat	2
sevinmek	1	tamir	2
seviye	2	tansiyon	2
sevmek	65	tarak	2
seyahat	11	tarihçi	2
seyir	1	taşıt	2
seyretmek	13	tebeşir	2
seyyar	3	teknik	2
sıcacık	1	tembel	2
sıcak	26	tencere	2
sıcaklık	6	tereyağı	2
sıfat	36	terim	2
sıfır	1	terk	2
sığınmak	1	ters	2
sığmak	1	test	2
sık sık	18	teyze	2
sıkça	1	tıpkı	2
sıkı	3	tırmanmak	2
sıkıcı	1	tilki	2
sıkılmak	4	tipik	2
sıkıntı	2	tok	2
sıkışık	3	topluluk	2
sımsıcak	1	tutar	2

sımsıkı	1	tuzluk	2
sınav	17	türetim	2
sınavsız	1	ulaştırmak	2
sınıf	105	uygulanmak	2
sınır	1	uykusuz	2
sır	1	uyma	2
sıra	26	uzakdoğu	2
sıradan	2	uzaklaştırmak	2
sıralamak	7	uzunca	2
sıralanmak	2	üçüncü	2
sıvı	3	üstünde	2
sıyrılmak	2	üzeri	2
sifon	1	üzüntü	2
sigara	10	vadi	2
sihirbaz	1	varış	2
sihirbazlık	2	varmak	2
sihirli	1	varsaymak	2
sihirli	14	vatan	2
silgi	4	vejetaryen	2
silinmek	1	yakınlık	2
silmek	3	yalnızlaştırmak	2
simit	6	yamaç	2
simsiyah	1	yanlışlık	2
sinema	36	yapıt	2

sinirlenmek	3	yaratmak	2
sinirli	4	yarışmacı	2
sinirsiz	1	yarışmak	2
sinyal	3	yayılmak	2
sipariş	4	yazı	2
sirk	1	yedinci	2
sisli	3	yetenek	2
sistem	2	yetersizlik	2
site	9	yetmek	2
siyah	15	yitirmek	2
siyasal	2	yoğun	2
siyasetçi	2	yoğurt	2
siz	205	yoksul	2
soda	1	yoksun	2
sofra	1	yollamak	2
soğan	3	yöneticilik	2
soğuk	26	yönetim	2
sohbet	1	yük	2
sohbet etmek	9	yüksekçe	2
sokak	41	yükseklik	2
sokmak	1	zehir	2
sol	7	zeynep	2
soluklanmak	2	zeytinli	2
somun	2	zihin	2

son	69	zil	2
sonbahar	3	zirve	2
sonra	146	ziyaretçi	2
sonuç	10	zorlanmak	2
sopa	1	abur cubur	1
sorma	1	acar	1
sormak	40	acente	1
soru	106	acıklı	1
sorulmak	1	acil	1
sorun	6	açıkça	1
soslu	3	açlık	1
sosyal	15	adalet	1
soyadı	7	adaş	1
soylu	2	adım	1
soyut	3	adlaştırmak	1
söndürme	2	afiş	1
söndürmek	3	ağırlamak	1
sörf	1	ağırlık	1
söyleme	4	ağlaşmak	1
söylemek	72	ağustos	1
söylenmek	1	ahi	1
söz	19	ahşap	1
sözcük	5	aidat	1
sözleşme	4	ailece	1

sözlü	5	aitlik	1
sözlük	17	akademi	1
spor	30	akademik	1
stadyum	1	akarsu	1
stant	1	akıllıca	1
star	1	akılsız	1
stres	2	akraba	1
su	25	akrep	1
sualtı	1	aksilik	1
sucuk	3	aksine	1
suç	3	al	1
sulamak	1	alay	1
sultan	7	alçalmak	1
sunmak	4	algınlık	1
sunulmak	5	alıntı	1
susamlı	2	alışkın	1
suskun	1	alıştırma	1
susmak	1	alkollü	1
susuz	1	alkolsüz	1
süper	3	altışar	1
süre	7	altmış	1
süreç	4	aman	1
sürmek	7	amatör	1
sürmek (araç kullanmak)	5	amirlik	1

sürpriz	3	anaç	1
sürtünmek	2	anahtarcı	1
sürü	2	animasyon	1
süslemek	3	anlamca	1
süt	5	anlatma	1
sütlaç	1	anlayış	1
süzmek	2	anmak	1
şahıs	3	anons	1
şalgam	1	ansiklopedi	1
şampiyon	1	antika	1
şans	3	antre	1
şanslı	1	antropolog	1
şapka	1	aralık	1
şarap	1	araştırmacı	1
şarj	1	argın	1
şark	1	arkeoloji	1
şarkı	14	arya	1
şarkıcı	8	as	1
şart	5	asfaltlı	1
şaşırmak	4	asgari	1
şaşırtmak	1	askeri	1
şefkat	1	aslan	1
şeftali	3	aslén	1
şehir	30	astım	1

şeker	5	aşırı	1
şekerleme	1	aşiret	1
şekerlik	1	ata	1
şekersiz	2	ateşli	1
şekil	20	atışmak	1
şelale	2	atm	1
şemsiye	7	atölye	1
şemsiyesiz	1	av	1
şeref	2	avanos	1
şey	48	avanta	1
şık	5	ayakkabıcı	1
şımarmak	1	ayakta	1
şımartmak	3	ayarlamak	1
şiddet	1	ayarlı	1
şifa	2	ayıp	1
şiir	4	aykırı	1
şimdi	54	ayrılık	1
şimdiden	1	ayırım	1
şimdiki	6	ayrıntı	1
şirin	2	azgın	1
şirket	14	azımsamak	1
şiş	4	babalık	1
şişe	5	baca	1
şişirmek	1	bacak	1

şışman	5	bağlam	1
şoför	6	bağlama	1
şoray	1	bağlantı	1
şövalye	2	bağlantılı	1
şöyle	1	bahar	1
şu	34	bahşış	1
şubat	2	bakanlık	1
şunlar	6	bakımlı	1
şunu	1	baklava	1
şura	4	bakteri	1
şurada	2	baktırmak	1
şurası	8	bal	1
tabak	6	balcı	1
tabi	4	balıkçı	1
tabii	11	balıklı	1
tabir	4	balkon	1
tablo	17	banko	1
taç	1	bant	1
tahlil	5	barınak	1
tahmin	20	barışçı	1
tahta	12	barışçıl	1
takım	8	baskı	1
takip	7	baskın	1
takma	3	başak	1

takmak	7	başbakan	1
taksi	12	başkent	1
taksimetre	1	başı	1
taksit	1	başşehir	1
tam	6	başvurmak	1
tamam	41	batırmak	1
tamamen	1	bebeklik	1
tamamlama	1	bedensel	1
tamamlamak	37	bedevi	1
tamamlanmak	1	beğenmek	1
tamirci	2	bekçi	1
tamlama	13	beklenti	1
tamlanan	5	belgin	1
tamlayan	5	belirgin	1
tane	11	belirtirililik	1
tane	4	bellek	1
tango	4	bencillik	1
tangocu	2	bent	1
tanıdık	3	beraberce	1
tanıma	3	berbat	1
tanımak	12	beste	1
tanışma	9	beşer	1
tanışmak	11	beşinci	1
tanıtma	11	betimleyici	1

tanıtım	12	beyefendi	1
tansiyon	7	bezenmek	1
tapınak	3	bıçak	1
taptaze	2	bıktırmak	1
taraf	8	bifte	1
tarif	17	bildirim	1
tarife	1	bilezik	1
tarih	23	bilgilendirici	1
tarihi	14	bilgili	1
tarik	1	bilgisayarsız	1
tarla	5	bilimadamı	1
tartışma	2	bilimsel	1
tartışmak	3	binçli	1
tartmak	4	birikim	1
tarz	5	birikmek	1
tas	24	birleşik	1
tasa	3	birşey	1
tasarım	2	bisküvi	1
tashih	2	blok	1
taslı	1	boğmak	1
tastamam	1	boks	1
taş	17	borsa	1
taşımak	8	bot	1
taşınmak	8	boyasız	1

taşmak	2	boysuz	1
tat	2	boyun	1
tatıl	61	boyutlu	1
tatlı	8	bozdurmak	1
tava	2	bozukluk	1
tavan	4	buğday	1
tavla	2	buğulama	1
tavsiye	23	bulgur	1
tavşan	2	bulmaca	1
tavuk	9	buluş	1
taze	3	bulutlu	1
tebrik	4	bulutsuz	1
tecrübe	5	burs	1
tedavi	1	buzlu	1
tehlikeli	2	buzsuz	1
tek	11	bütçe	1
tekerleme	2	büyü	1
tekil	6	büyüme	1
teklif	3	cacık	1
tekne	1	canlılık	1
teknik	2	cansız	1
teknolojik	2	cazip	1
tekrar	21	cehennem	1
tekrarlamak	2	cesaret	1

telefon	46	cızırdamak	1
teleskop	3	cihaz	1
televizyon	34	cinayet	1
telsiz	3	cinli	1
tembel	8	civar	1
tembellik	1	conta	1
temel	11	çağdaş	1
temiz	4	çakmak	1
temizlemek	8	çalıştırmak	1
temizlik	1	çare	1
temsil	1	çatışma	1
ten	2	çaycı	1
teneffüs	3	çaydanlık	1
tenis	5	çekiliş	1
tepe	3	çekimli	1
tercih	6	çekinmek	1
terk	3	çerçeve	1
terlemek	2	çeşitlenmek	1
terlik	8	çığlık	1
tertemiz	3	çıkış	1
teslim	2	çıplak	1
test	1	çırpamak	1
teşekkür	45	çiçekçi	1
teyze	21	çiğ	1

tezgah	4	çirkin	1
tılsımlı	1	çoğullanmak	1
tıp	2	çömlek	1
tır	2	çörek	1
tıraş	3	çubuk	1
tırmanmak	4	dağınık	1
tilki	3	dağıtım	1
tipi	1	dağıtmak	1
tire	2	daima	1
tişört	1	dakikalık	1
tiyatro	19	dalga	1
ton	3	dalgalı	1
top	1	dalış	1
toplam	4	damak	1
toplama	1	danışma	1
toplamak	13	dante	1
toplantı	25	dar	1
toprak	3	darlık	1
torun	14	data	1
tost	5	dava	1
toz	4	davar	1
trafik	10	dayalı	1
tramvay	4	dayı	1
tren	2	değirmen	1

tropik	3	dehşetli	1
tsunami	2	dekodizayn	1
tunç	1	dekor	1
tur	17	depo	1
turist	8	derin	1
turistik	1	dersane	1
turizm	3	dertleşmek	1
turşu	1	desenlenmek	1
turuncu	2	destan	1
tuş	4	detay	1
tutma	1	deterjan	1
tutmak	15	deva	1
tutulma	5	deve	1
tuvalet	2	dikmek	1
tuz	9	diksiyon	1
tuzlu	3	diktirmek	1
tuzluk	2	dilekçe	1
tuzsuz	2	dinamik	1
tükenmek	2	dinçleştirmek	1
tüketmek	8	dinlence	1
tüm	2	dinmek	1
tümce	1	direksiyon	1
tür	25	disiplin	1
türetmek	1	diz	1

türkü	1	dizel	1
türlü	3	doğramak	1
ucuz	6	doğruca	1
uçak	15	doktora	1
uçmak	7	dokuzuncu	1
uçurtma	2	dolanırmak	1
uçuş	1	dolmuş	1
ud	2	domatesli	1
ufacık	2	dosdoğru	1
ufak	4	dostça	1
uğramak	1	doz	1
uğraşmak	1	dörder	1
ulaşım	1	dördüncü	1
ulaşmak	3	duble	1
ulaştırma	4	dudak	1
ulus	3	duşlama	1
ulusal	5	duyurmak	1
ummak	3	düğmeli	1
un	1	dümdüz	1
unutma	2	dünyaca	1
unutmak	4	düşman	1
unvan	2	düşük	1
upuzun	2	düzensiz	1
usanmak	1	düzine	1

uslu	3	ecza	1
usta	2	edebiyat	1
utanmak	1	edip	1
uyanmak	7	eğilim	1
uyarı	3	eğilmek	1
uygulamacı	1	eğitici	1
uygulamak	1	eğlendirmek	1
uygun	49	ekip	1
uyku	4	ekmek(fiil)	1
uykusuz	1	ekosistem	1
uyruk	4	eksiksiz	1
uyumak	32	eksilmek	1
uzak	25	eksiz	1
uzaklaşma	6	ekstra	1
uzaklaşmak	3	ela	1
uzaklaştırmak	2	elemek	1
uzanmak	2	element	1
uzatmak	6	eleştiri	1
uzman	2	elti	1
uzmanlık	2	e-mail	1
uzun	40	emniyet	1
uzunca	2	endişe	1
ücret	1	enformasyon	1
ücretsiz	1	engel	1

üç	45	enstrüman	1
üçüncü	5	ergenlik	1
üfleme	1	erimek	1
ülke	74	ertelemek	1
ülkelerarası	1	ertesi	1
ümit	6	erzak	1
ünite	63	esas	1
üniversite	36	eser	1
ünlem	1	esmek	1
ünlenmek	1	esrar	1
ünlü	25	eşofman	1
ünlü (meşhur)	3	eşsesli	1
ünsüz	6	etken	1
ünvan	2	etli	1
ürün	4	euro	1
üst	9	evsiz	1
üstün	1	evvel	1
üstünde	5	eyalet	1
üşenme	1	eylemci	1
üşümek	2	eyvah	1
ütü	11	ezogelin	1
ütülemek	1	fabrikatör	1
üye	1	fakülte	1
üzere	10	farklı	1

üzerinde	4	farklılaşmak	1
üzerine	5	farklılık	1
üzgün	7	farz	1
üzmek	1	favori	1
üzülme	1	felaket	1
üzülmek	2	felsefe	1
üzüm	4	feodal	1
üzümlü	1	feribot	1
vaat	4	fıkra	1
vagon	2	final	1
vakıf	1	fincan	1
vakit	11	firma	1
valiz	3	fiske	1
vapur	12	forma	1
var	323	formatlı	1
varlık	12	frank	1
varmak	5	frekans	1
vasıta	4	galeri	1
vatan	2	galiba	1
vatandaş	2	garson	1
vazo	6	garsonluk	1
ve	707	gaz	1
vedalaşmak	4	gen	1
vefat	1	gene	1

verme	3	genellemek	1
vermek	122	genişlemek	1
vestiyer	1	gereç	1
veteriner	3	gereklilik	1
veterinerlik	1	germek	1
veya	30	gezegenler	1
vezne	2	gezgın	1
virgöl	1	gezgınlık	1
vitamin	1	gizlice	1
vitrin	2	göçmen	1
vize	1	gök	1
vizesiz	1	gökyüzü	1
voleybol	1	gömlek	1
volkanik	2	göre	1
vurmak	1	görelık	1
vücut	6	görünümlü	1
yaban	4	gözcü	1
yabancı	195	gözlükçü	1
yağ	7	gözlükçülük	1
yağış	6	grafık	1
yağışlı	2	grafiker	1
yağmak	29	gramofon	1
yağmur	24	gurur	1
yağmurlu	9	güçsüz	1

yağmurluk	2	güleryüzlü	1
yakalamak	1	gülüş	1
yakın	21	gümrük	1
yakınmak	1	günah	1
yakışıklı	6	gündüz	1
yaklaşık	3	günlerce	1
yaklaşım	4	güreş	1
yaklaşmak	4	gürültülü	1
yakmak	7	güvenli	1
yalan	20	güvenmek	1
yalan	1	güya	1
yalın	1	güzelleşmek	1
yalnız	10	haberlik	1
yalnızca	1	habersiz	1
yalnızlık	2	hademe	1
yan	25	hak	1
yanardağ	3	halay	1
yanaşmak	1	halbuki	1
yangın	7	halihazır	1
yanında	9	halter	1
yanıt	1	hamburgerci	1
yanıtlamak	1	hareket	1
yani	8	hardal	1
yanlış	27	hareketlenmek	1

yanlışlık	1	hasar	1
yapı	15	haşlama	1
yapılandırmak	2	hatchback	1
yapılmak	13	havlu	1
yapım	4	hay	1
yapışmak	2	hayvansal	1
yapma	4	hediyelik	1
yapmak	442	hekim	1
yaprak	1	hele	1
yaptırmak	9	helikopter	1
yaralanmak	1	hepatit	1
yaramaz	5	her yer	1
yaramazlık	1	herhalde	1
yarar	2	hesaplı	1
yararlı	1	heves	1
yaratmak	1	hey	1
yardım	20	heyecan	1
yardımcı	21	heyecanlanmak	1
yardımsever	1	heyecanlı	1
yargı	2	hırsızlık	1
yarım	8	hırslı	1
yarın	63	hijyen	1
yarışma	4	hitabet	1
yarışmak	1	hiyerarşik	1

yastık	4	hizmetçi	1
yaş	69	horlamak	1
yaş (ıslak)	2	hostes	1
yaşam	5	hoşaf	1
yaşamak	54	hoşgörülü	1
yaşanmak	1	hukuki	1
yaşlanmak	2	huy	1
yaşlı	14	huysuz	1
yaşlıca	1	ırmak	1
yaşsız	1	ısmarlamak	1
yat	1	ıssız	1
yatak	14	ıstakoz	1
yatay	2	ızgaralık	1
yatılı	2	içerikli	1
yatırılmak	1	içindekiler	1
yatıştırmak	2	içme	1
yatmak	10	idol	1
yavaş	7	idrar	1
yavaşça	1	ihale	1
yaygın	5	ihanet	1
yayımlamak	3	ikametgah	1
yayın	6	ikilemek	1
yayla	1	ikincil	1
yaylanma	1	ikindileyin	1

yaz	22	ikişer	1
yazar	8	iklim	1
yazı	13	ikramiye	1
yazılı	7	imkan	1
yazılmak	1	inatçı	1
yazım	5	indirmek	1
yazın	9	inlemek	1
yazlık	6	insanca	1
yazlık	1	insanlık	1
yazma	52	insanoğlu	1
yazmak	143	inşallah	1
yedi	14	ip	1
yedirmek	1	ipek	1
yel	2	iri	1
yem	2	isimli	1
yeme	1	istiklal	1
yemek	57	işaret	1
yemek (fiil)	118	işçi	1
yemekhane	2	işgal	1
yemyeşil	2	işlek	1
yenge	4	işlev	1
yeni	47	işsiz	1
yeniden	6	itiraz	1
yenmek	4	iyelik	1

yenmek	1	iyimser	1
yer	126	jambon	1
yerçekimi	1	jandarma	1
yerkabuğu	1	jean	1
yerleşim	1	jüri	1
yerleşmek	1	kabartma	1
yerleştirmek	14	kabile	1
yeryüzü	5	kablolu	1
yeşil	9	kablosuz	1
yetenek	8	kalakalmak	1
yeter	1	kalemtraş	1
yeterince	2	kalıntı	1
yeterli	2	kalıplaşmak	1
yeterlik	1	kalitesiz	1
yeterlilik	10	kalori	1
yetişmek	3	kaloriferli	1
yetiştirmek	2	kalsiyum	1
yetmek	3	kamaşmak	1
yetmiş	4	kamu	1
yıkamak	10	kandil	1
yıkarmak	1	kanımca	1
yıl	51	kanlı	1
yıl dönümü	9	kanun	1
yılan	2	kap	1

yılbaşı	10	kap	1
yıldırım	5	kapan	1
yıldız	4	kaplamak	1
yılı	24	kapmak	1
yıllık	1	kapsamak	1
yine	2	kapsül	1
yirmi	23	kaptan	1
yiyecek	30	kara(siyah)	1
yoğun	12	karakter	1
yoğunluk	3	kardelen	1
yok	50	kargo	1
yokluk	1	karı	1
yoksa	4	karmaşa	1
yoksul	3	karnaval	1
yol	21	karniyarık	1
yolcu	5	karşılanmak	1
yolculuk	8	karşıtlık	1
yollamak	1	kas	1
yorgan	2	kasiyer	1
yorgun	21	kasko	1
yorucu	1	kaş	1
yorulmak	9	kaşarlı	1
yorum	2	kaşkol	1
yosun	3	katalog	1

yön	10	kategori	1
yönelik	2	katı	1
yönelme	10	katil	1
yönelmek	3	katkı	1
yöneltilmek	1	kavak	1
yöneltmek	1	kavalye	1
yönerge	5	kavanoz	1
yönetici	1	kavrulmak	1
yönetmen	4	kavurmak	1
yönlendirmek	4	kaydetme	1
yönlü	1	kaygısız	1
yöntem	2	kayıp	1
yöresel	4	kayısı	1
yudumlamak	1	kaymak	1
yufka	1	keman	1
yukarı	7	kemancı	1
yumurta	5	kemeçe	1
yumuşak	3	kereviz	1
yumuşama	1	kesilmek	1
yurt	17	kesinleşmek	1
yurtdışı	1	kesinleştirmek	1
yusyuvarlak	1	kesinlikle	1
yüklem	3	kesme	1
yüksek	10	kestirmek	1

yükselme	1	kg	1
yükselmek	3	kılavuz	1
yürek	1	kılmak	1
yürümek	19	kıpkırmızı	1
yürüyüş	1	kırgın	1
yüz (çehre)	1	kırıklık	1
yüz (sayı)	19	kırılmak	1
yüzlerce	1	kırmak	1
yüzlü	1	kısaltmak	1
yüzme	1	kısılmak	1
yüzmek	13	kıymet	1
yüzük	2	kızarmak	1
yüzüncü	3	kızartmak	1
yüzünden	1	kızgınlık	1
yüzyıl	6	kızıl	1
zafer	3	kil	1
zaman	207	kilogram	1
zamir	12	kilometre	1
zannetmek	2	kir	1
zar	1	kira	1
zarar	2	kiralamak	1
zararlı	1	kirli	1
zararsız	1	kirsiz	1
zarf	8	kitle	1

zarf (dilbilgisinde)	6	klirik	1
zaten	3	klip	1
zavallı	6	koca	1
zavallılık	1	koç	1
zayıf	5	kokteyl	1
zayıflatmak	1	kol	1
zehirli	1	kolaylaşmak	1
zeki	2	kolaylaştırmak	1
zengin	5	kolestrol	1
zenginlik	1	kollamak	1
zevk	2	koloni	1
zevkli	3	koltuklu	1
zeybek	4	komedi	1
zeytin	3	kompartıman	1
zıt	3	komşuluk	1
zihinsel	1	komt	1
zil	2	komtaş	1
ziyaret	16	konaklama	1
zor	13	konfeksiyon	1
zorluk	3	konferans	1
zürafa	2	konuskan	1
		konusulmak	1
		kopmak	1
		koridor	1

kort	1
koruma	1
korumak	1
koruyucu	1
koskoca	1
koşullu	1
kova	1
koy	1
kozmetik	1
kömürlü	1
körebe	1
kötümser	1
kötümserlik	1
kral	1
kral	1
krema	1
kremalı	1
kremlin	1
krep	1
kroki	1
kubbeli	1
kucak	1
kucaklaşmak	1
kulübe	1

kumandalı	1
kumbara	1
kumral	1
kur	1
kura	1
kurabiye	1
kural	1
kurdele	1
kurnaz	1
kurtarmak	1
kurum	1
kuruyemiş	1
kuşam	1
kut	1
kutup	1
kuzucuk	1
küçölmek	1
küçölmek	1
köl	1
költörlö	1
köresel	1
körsö	1
kösmek	1
követ	1

labirent	1
lahana	1
lapa	1
lastik	1
leke	1
lens	1
lider	1
lig	1
likya	1
limit	1
limonata	1
limonlu	1
lira	1
lisans	1
lokal	1
lokomotif	1
macun	1
madame	1
maddi	1
madeni	1
mağara	1
makale	1
maket	1
makinist	1

mangal	1
manken	1
mantı	1
mark	1
mars	1
marul	1
masaj	1
masmavi	1
masraf	1
matbaa	1
maya	1
mayın	1
meğer	1
mehmetçik	1
melek	1
mendil	1
mercimek	1
meret	1
meşrubat	1
meteoroloji	1
metrekarelik	1
metrelik	1
meze	1
mikroskop	1

mimari	1
mis	1
misafirperver	1
mit	1
mitoloji	1
mobil	1
mobilyalı	1
moldova	1
monoton	1
monte	1
mor	1
moral	1
morumtırak	1
motif	1
mp3 çalar	1
mucize	1
muhabir	1
muhteşem	1
mum	1
mumya	1
mumyalamak	1
mutat	1
mutsuzluk	1
müdahale	1

müddet	1
müfettiş	1
mükemmel	1
mülakat	1
müzikal	1
müziksever	1
nakit	1
naklen	1
nakliye	1
nazlı	1
negative	1
nemlendirici	1
neredeyse	1
nezaket	1
nezle	1
nolu	1
objektif	1
ocak	1
oğlak	1
oksijen	1
okutman	1
okuyucu	1
olağanüstü	1
olasılık	1

onar	1
onarmak	1
onay	1
onaylanmak	1
ora	1
oracık	1
orak	1
oraya	1
organizatör	1
ortalama	1
ortaokul	1
ot	1
otantik	1
otlamak	1
oto	1
oturma	1
oysa	1
ozon	1
öfke	1
öğrenci	1
öğretim	1
öğleyin	1
öğrenim	1
ölçmek	1

ölçülü	1
ölüm	1
ömür	1
önlemek	1
önlük	1
önsöz	1
öpüşmek	1
örmek	1
örtmek	1
ötmek	1
öykü	1
öyle	1
öz	1
özelleşmek	1
özenti	1
özer	1
özgü	1
özgül	1
özlü	1
pahasız	1
palto	1
paparazzi	1
parçalamak	1
parkmetre	1

parlak	1
parlaklık	1
parmak	1
partnersiz	1
pastil	1
patlamak	1
patlıcan	1
pazarlanma	1
pazarlıksız	1
pekiştirilmek	1
pembe	1
perişan	1
pers	1
perşembe	1
perulu	1
petrol	1
pide	1
pilates	1
pilav	1
pis	1
pist	1
piyasa	1
plazma	1
poliçe	1

poliklinik	1
politikacı	1
polo	1
porsiyon	1
portfolyo	1
posa	1
potansiyel	1
potansiyellik	1
poz	1
prim	1
profesör	1
psikolog	1
psikoloji	1
raf	1
rafting	1
rahatlık	1
raket	1
rakı	1
rast	1
rehber	1
reklamcı	1
rendelemek	1
resepsiyonist	1
resmiyet	1

ret	1
reyon	1
rodyo	1
rol	1
röntgen	1
röportaj	1
rötar	1
rötarlı	1
rutin	1
rüya	1
rüzgarsız	1
saatlik	1
sabah	1
sabahleyin	1
sabırsızlanmak	1
sabun	1
sağ	1
sağlanmak	1
sağmak	1
sahiplik	1
sahra	1
sakal	1
sakinleşmek	1
sakinlik	1

saklambaç	1
saklanmak	1
salamlı	1
salatalık	1
salgın	1
salkım	1
salt	1
samba	1
sanatsal	1
sandviç	1
sansür	1
santra	1
santral	1
sararmak	1
sarma	1
sarmaşık	1
satılmak	1
savaşız	1
savunmak	1
sebzeli	1
seçil	1
seçilmek	1
sek	1
sekizer	1

sektör	1
selamlaşma	1
sempatik	1
sendrom	1
sepet	1
seramik	1
sergi	1
sergileme	1
serin	1
serinlemek	1
sertifikalı	1
sesdizimsel	1
seslenmek	1
sıfır	1
sıkılma	1
sıkışık	1
sır	1
sırf	1
sıvı	1
sızlamak	1
sigarasız	1
simge	1
simsiyah	1
sinagog	1

sinirlenmek	1
sinirlilik	1
sinirsiz	1
sinsice	1
sinyal	1
siren	1
sisli	1
sistematik	1
sivilce	1
soğan	1
soğanlı	1
sollama	1
solo	1
sos	1
sosisli	1
sote	1
soyut	1
söndürmek	1
sönmek	1
söyleme	1
söz konusu	1
sözde	1
sözdizimsel	1
sözlenmek	1

sözleşme	1
spagetti	1
spiker	1
stadyum	1
star	1
stetoskop	1
stil	1
stüdyo	1
sucu	1
sucuklu	1
suç	1
sultan	1
sunu	1
sunum	1
sunuş	1
sur	1
susamak	1
susuzluk	1
süper	1
süpürmek	1
süreç	1
sürelî	1
sürgün	1
sürü	1

süs	1
süslü	1
sütsüz	1
sütun	1
süzgeç	1
şair	1
şampuan	1
şanssız	1
şarkıcı	1
şaşkınlık	1
şeffaf	1
şelale	1
şen	1
şeyh	1
şımarık	1
şiddetli	1
şifa	1
şifre	1
şimdiden	1
şimdilik	1
şömine	1
şube	1
şunda	1
şundan	1

şunun	1
tabaka	1
tabela	1
tabiyet	1
taht	1
takıntılı	1
takviye	1
tamamen	1
tamamlanmak	1
tanıdık	1
tanık	1
tarife	1
tarihsel	1
tasarımcı	1
tasarlanmak	1
taşımacılık	1
taşınabilir	1
taşra	1
tatlises	1
tatmak	1
tecrübeli	1
tefefon	1
teknisyenlik	1
teknolojik	1

tekrarlamak	1
telaş	1
telesekreter	1
teletext	1
telgraf	1
tenha	1
tenor	1
teras	1
terazi	1
tereyağı	1
terminal	1
tesisat	1
teslim	1
teşhis	1
teşvik	1
ticaret	1
titre	1
titremek	1
titremlilik	1
toka	1
tokalaşmak	1
tombala	1
topçu	1
toplum	1

topuklu	1
tork	1
torun	1
tosun	1
trajik	1
traktör	1
traş	1
tropik	1
tsunami	1
tuhaf	1
tuhaflık	1
turne	1
turp	1
turuncu	1
tutam	1
tutku	1
tuzlu	1
tükenmek	1
tünel	1
türdeş	1
türsel	1
tüy	1
ucuzluk	1
uç	1

uçan	1
uçurtma	1
uğraşmak	1
uur	1
ulalı	1
ulaşıp	1
ulus	1
umulmak	1
umut	1
umutlu	1
unutkan	1
unutma	1
uslu	1
usul	1
utangaç	1
uyarı	1
uygunluk	1
uykusuzluk	1
uyruk	1
uyumlu	1
uzaklık	1
uzay	1
uzunluk	1
cret	1

üçer	1
üçüz	1
üleştirme	1
üretmek	1
üstelik	1
üstlenmek	1
üstün	1
üstünlük	1
üşütmek	1
ütölemek	1
üzücü	1
valilik	1
vatandaş	1
vatka	1
veritabanı	1
versiyon	1
vesikalık	1
veya	1
villa	1
vişne	1
vites	1
vitrin	1
voleybol	1
vurgulanmak	1

yabani	1
yağlanma	1
yağma	1
yakalamak	1
yakalanma	1
yakalanmak	1
yaklaşık	1
yaklaşıklık	1
yaklaşmak	1
yalancı	1
yama	1
yamamak	1
yanardağ	1
yanaşmak	1
yandaki	1
yanıltıcı	1
yankı	1
yapılanma	1
yapılanmak	1
yapım	1
yapımcı	1
yapış	1
yar	1
yaramazlık	1

yararsız	1
yaratık	1
yardımsever	1
yarı	1
yas	1
yaşlanma	1
yaşlanmak	1
yaşlılık	1
yaşsız	1
yay	1
yayınevi	1
yayla	1
yazar	1
yazıcı	1
yedişer	1
yemeksiz	1
yenge	1
yengeç	1
yenilik	1
yenmek	1
yeraltı	1
yeşilimtırak	1
yetişkin	1
yetmiş	1

yığın	1
yıldırım	1
yıldızlı	1
yılmak	1
yoğunçalar	1
yollanmak	1
yolmak	1
yonca	1
yormak	1
yorum	1
yosun	1
yönelmek	1
yönerge	1
yönetici	1
yönetmek	1
yönetmelik	1
yönlendirilmek	1
yukarı	1
yumuşamak	1
yutkunmak	1
yutmak	1
yuvarlama	1
yuvarlanmak	1
yükselme	1

yürüme	1
yüzey	1
yüzük	1
zafer	1
zamir	1
zannetmek	1
zatürree	1
zayıf(ders notu)	1
zayıfça	1
zehirlenmek	1
zeka	1
zenginlik	1
zevkli	1
zeytinsiz	1
zeytinyağı	1
zıt	1
zinde	1
ziyade	1
zorca	1
zorlu	1

ÖZGEÇMİŞ

1984 yılında Denizli’de doğdu. 2006 yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçe Okutmanı olarak çalışmaya başladı. 2006 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalında eğitime başladı. Prof. Dr. Mustafa Özkan danışmanlığında hazırladığı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bildirme ve Tasarlama Kiplerinin Öğretimi ve Sıralaması adlı teziyle Yüksek Lisans eğitimini tamamladı. 2008 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında doktora eğitime başladı. Hâlen İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçe Okutmanlığına devam etmektedir.